COMISIA
EUROPEANĂ

ÎNALTUL REPREZENTANT AL
UNIUNII PENTRU AFACERI
EXTERNE ȘI POLITICA
DE SECURITATE

Bruxelles, 7.6.2016
JOIN(2016) 26 final

ANNEX 1

ANEXĂ

la

Propunerea comună de Decizie a Consiliului

privind încheierea Acordului de parteneriat și cooperare consolidat dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Kazahstan, pe de altă parte

ACORD DE PARTENERIAT ȘI COOPERARE
CONSOLIDAT
ÎNTRE UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI STATELE SALE MEMBRE, PE DE O PARTE, ȘI REPUBLICA KAZAHSTAN, PE DE ALTĂ PARTE

CUPRINS

TITLU

PREAMBUL

TITLUL I PRINCIPIILE GENERALE ȘI OBIECTIVELE PREZENTULUI ACORD

TITLUL II DIALOGUL POLITIC; COOPERAREA ÎN DOMENIUL POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE

TITLUL III COMERȚ ȘI AFACERI

CAPITOLUL 1 COMERȚUL CU MĂRFURI

CAPITOLUL 2 ASPECTE VAMALE

CAPITOLUL 3 BARIERE TEHNICE ÎN CALEA COMERȚULUI

CAPITOLUL 4 CHESTIUNI SANITARE ȘI FITOSANITARE

CAPITOLUL 5 COMERȚUL CU SERVICII ȘI DREPTUL DE STABILIRE

SECȚIUNEA 1 DISPOZIȚII GENERALE

SECȚIUNEA 2 DREPTUL DE STABILIRE ȘI PRESTAREA TRANSFRONTALIERĂ DE SERVICII

SUBSECȚIUNEA 1 TOATE ACTIVITĂȚILE ECONOMICE

SUBSECȚIUNEA 2 ALTE ACTIVITĂȚI ECONOMICE DECÂT SERVICIILE

SECȚIUNEA 3 PREZENȚA TEMPORARĂ A PERSOANELOR FIZICE AFLATE ÎN VIZITĂ DE AFACERI

SECȚIUNEA 4 REGLEMENTARE INTERNĂ
SECȚIUNEA 5 DISPOZIȚII SECTORIALE SPECIFICE
SECȚIUNEA 6 EXCEPȚII
SECȚIUNEA 7 INVESTIȚII
CAPITOLUL 6 CIRCULAȚIA CAPITALURILOR ȘI PLĂȚILE
CAPITOLUL 7 PROPRIETATEA INTELECTUALĂ
SECȚIUNEA 1 PRINCIPII
SECȚIUNEA 2 STANDARDE PRIVIND DREPTURILE DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ
SECȚIUNEA 3 ASIGURAREA RESPECTĂRII DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ
SECȚIUNEA 4 RĂSPUNDEREA PRESTATORILOR DE SERVICII INTERMEDIARI
CAPITOLUL 8 ACHIZIȚII PUBLICE
CAPITOLUL 9 MATERIILE PRIME ȘI ENERGIA
CAPITOLUL 10 COMERȚ ȘI DEZVOLTARE DURABILĂ
CAPITOLUL 11 CONCURENȚĂ
CAPITOLUL 12 ÎNTREPRINDERILE DEȚINUTE DE STAT, ÎNTREPRINDERILE CONTROLATE DE STAT ȘI ÎNTREPRINDERILE CĂRORA LI S-AU CONFERIT DREPTURI SAU PRIVILEGII EXCLUSIVE

CAPITOLUL 13 TRANSPARENȚĂ
CAPITOLUL 14 SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR
SECȚIUNEA 1 OBIECTIV ȘI DOMENIU DE APLICARE
SECȚIUNEA 2 CONSULTĂRI ȘI MEDIERE
SECȚIUNEA 3 PROCEDURILE DE SOLUȚIONARE A DIFERENDELOR
SUBSECȚIUNEA 1 PROCEDURA DE ARBITRAJ
SUBSECȚIUNEA 2 CONFORMARE
SUBSECȚIUNEA 3 DISPOZIȚII COMUNE
SECȚIUNEA 4 DISPOZIȚII GENERALE
TITLUL IV COOPERAREA ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI DURABILE
CAPITOLUL 1 DIALOGUL ECONOMIC
CAPITOLUL 2 COOPERAREA ÎN DOMENIUL GESTIONĂRII FINANȚELOR PUBLICE,INCLUSIV ÎN CEEA CE PRIVEȘTE AUDITUL PUBLIC ȘI CONTROLUL INTERN
CAPITOLUL 3 COOPERAREA ÎN DOMENIUL FISCAL
CAPITOLUL 4 COOPERAREA ÎN DOMENIUL STATISTIC
CAPITOLUL 5 COOPERAREA ÎN DOMENIUL ENERGETIC

CAPITOLUL 6 COOPERAREA ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR
CAPITOLUL 7 COOPERAREA ÎN DOMENIUL MEDIULUI
CAPITOLUL 8 COOPERAREA ÎN DOMENIUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE
CAPITOLUL 9 COOPERAREA ÎN DOMENIUL INDUSTRIAL
CAPITOLUL 10 COOPERAREA ÎN DOMENIUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII
CAPITOLUL 11 COOPERAREA ÎN DOMENIUL DREPTULUI SOCIETĂȚILOR COMERCIALE
CAPITOLUL 12 COOPERAREA ÎN DOMENIUL SERVICIILOR BANCARE, DE ASIGURĂRI ȘI A ALTOR SERVICII FINANCIARE
CAPITOLUL 13 COOPERAREA ÎN DOMENIUL SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE
CAPITOLUL 14 COOPERAREA ÎN DOMENIUL TURISMULUI
CAPITOLUL 15 COOPERAREA ÎN DOMENIUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
CAPITOLUL 16 COOPERAREA ÎN DOMENIUL OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ, AL RELAȚIILOR DE MUNCĂ, AL POLITICII SOCIALE ȘI AL EGALITĂȚII DE ȘANSE
CAPITOLUL 17 COOPERAREA ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII
TITLUL V COOPERAREA ÎN DOMENIUL LIBERTĂȚII, SECURITĂȚII ȘI JUSTIȚIEI
TITLUL VI ALTE POLITICI DE COOPERARE
CAPITOLUL 1 COOPERAREA ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI AL FORMĂRII

CAPITOLUL 2 COOPERAREA ÎN DOMENIUL CULTURII
CAPITOLUL 3 COOPERAREA ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
CAPITOLUL 4 COOPERAREA ÎN DOMENIUL MASS-MEDIA ȘI AUDIOVIZUAL
CAPITOLUL 5 COOPERAREA ÎN CEEA CE PRIVEȘTE SOCIETATEA CIVILĂ
CAPITOLUL 6 COOPERAREA ÎN DOMENIUL SPORTULUI ȘI ACTIVITĂȚII FIZICE
CAPITOLUL 7 COOPERAREA ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI CIVILE
CAPITOLUL 8 COOPERAREA ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚILOR DIN SPAȚIUL COSMIC
CAPITOLUL 9 COOPERAREA ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI CONSUMATORILOR
CAPITOLUL 10 COOPERAREA ÎN DOMENIUL COOPERĂRII REGIONALE
CAPITOLUL 11 COOPERAREA ÎN DOMENIUL FUNCȚIEI PUBLICE
TITLUL VII COOPERAREA FINANCIARĂ ȘI TEHNICĂ
TITLUL VIII CADRUL INSTITUȚIONAL
TITLUL IX DISPOZIȚII GENERALE ȘI FINALE

ANEXA I	REZERVE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 46
ANEXA II	RESTRICȚII APLICATE DE REPUBLICA KAZAKHSTAN ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 48 ALINEATUL (2)
ANEXA III	DOMENIUL DE APLICARE AL TITLULUI III (COMERȚ ȘI AFACERI) CAPITOLUL 8 (ACHIZIȚII PUBLICE)
ANEXA IV	MIJLOACELE DE COMUNICARE PENTRU PUBLICAREA INFORMAȚIILOR PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE MENȚIONATE ÎN TITLUL III (COMERȚ ȘI AFACERI) CAPITOLUL 8 (ACHIZIȚII PUBLICE)
ANEXA V	REGULAMENT DE PROCEDURĂ PENTRU ARBITRAJUL MENȚIONAT ÎN TITLUL III (COMERȚ ȘI AFACERI) CAPITOLUL 14 (SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR)
ANEXA VI	COD DE CONDUITĂ PENTRU MEMBRII COMISIILOR DE ARBITRAJ ȘI MEDIATORII MENȚIONAT ÎN TITLUL III (COMERȚ ȘI AFACERI) CAPITOLUL 14 (SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR)
ANEXA VII	MECANISMUL DE MEDIERE MENȚIONAT ÎN TITLUL III (COMERȚ ȘI AFACERI) CAPITOLUL 14 (SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR)

PROTOCOL PRIVIND ASISTENȚA ADMINISTRATIVĂ RECIPROCĂ ÎN DOMENIUL VAMAL

PREAMBUL

REGATUL BELGIEI,

REPUBLICA BULGARIA,

REPUBLICA CEHĂ,

REGATUL DANEMARCEI,

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA ESTONIA,

IRLANDA,

REPUBLICA ELENĂ,

REGATUL SPANIEI,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

REPUBLICA CROAȚIA,

REPUBLICA ITALIANĂ,

REPUBLICA CIPRU,

REPUBLICA LETONIA,

REPUBLICA LITUANIA,

MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,

UNGARIA,

REPUBLICA MALTA,

REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,

REPUBLICA AUSTRIA,

REPUBLICA POLONĂ,

REPUBLICA PORTUGHEZĂ,

ROMÂNIA,

REPUBLICA SLOVENIA,

REPUBLICA SLOVACĂ,

REPUBLICA FINLANDA,

REGATUL SUEDIEI,

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD,

părți contractante la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, denumite în continuare „statele membre”, și

UNIUNEA EUROPEANĂ

pe de o parte, și

REPUBLICA KAZAKHSTAN,

pe de altă parte,

denumite în continuare colectiv „părțile”,

AVÂND ÎN VEDERE legăturile strânse dintre părți și valorile lor comune, precum și dorința acestora de a consolida și a extinde în continuare legăturile stabilite în trecut prin punerea în aplicare a Acordului de parteneriat și cooperare dintre Comunitățile Europene și statele lor membre, pe de o parte, și Republica Kazahstan, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 23 ianuarie 1995, precum și a Strategiei pentru un nou parteneriat cu Asia Centrală, adoptată de Consiliul European în iunie 2007 și a programului de stat „Drumul către Europa” al Republicii Kazahstan, adoptat în 2008;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților față de punerea în aplicare pe deplin a principiilor și a dispozițiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite („Carta ONU”), cele ale Declarației universale a drepturilor omului și ale Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), în special ale Actului final de la Helsinki, precum și a altor norme de drept internațional general recunoscute;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul hotărât al părților de a consolida promovarea, protejarea și punerea în aplicare a libertăților fundamentale și a drepturilor omului, precum și a respectului pentru principiile democratice, pentru statul de drept și pentru buna guvernanță;

RECUNOSCÂND aderența ridicată a părților la următoarele principii în cadrul cooperării lor în domeniul drepturilor omului și al democrației: promovarea obiectivelor comune, dialogul politic deschis și constructiv, transparența și respectarea standardelor internaționale privind drepturile omului;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a adera la principiile unei economii de piață libere;

RECUNOSCÂND importanța tot mai mare a relațiilor comerciale și de investiții dintre Uniunea Europeană și Republica Kazahstan;

AVÂND ÎN VEDERE faptul că acordul va consolida și mai mult relațiile economice strânse dintre părți și va crea un nou climat și condiții mai bune pentru dezvoltarea în continuare a schimburilor comerciale și a investițiilor între părți, inclusiv în domeniul energiei;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivul de intensificare a schimburilor comerciale și a investițiilor în toate sectoarele, pe o bază juridică consolidată, reprezentată în special de prezentul acord și de Acordul privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului („Acordul OMC”);

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a promova pacea și securitatea internațională, precum și soluționarea pașnică a diferendelor, în special prin cooperarea în mod eficace în acest scop în cadrul ONU și al OSCE;

AVÂND ÎN VEDERE dorința părților de a continua dezvoltarea dialogului politic periodic privind aspectele bilaterale și internaționale de interes comun;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților față de obligațiile internaționale de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora și de cooperare în materie de neproliferare și de siguranță și securitate nucleară;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a combate comerțul ilicit și acumularea de arme de calibru mic și armament ușor și ținând seama de adoptarea Tratatului privind comerțul cu arme (TCA) de către Adunarea Generală a ONU;

AVÂND ÎN VEDERE importanța participării active a Republicii Kazahstan la punerea în aplicare a Strategiei pentru un nou parteneriat cu Asia Centrală;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de combatere a criminalității organizate și a traficului de ființe umane și de intensificare a cooperării privind combaterea terorismului;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a-și intensifica dialogul și cooperarea privind aspectele din domeniul migrației, printr-o abordare cuprinzătoare care vizează cooperarea în domeniul migrației legale și combaterea migrației neregulamentare și a traficului de ființe umane și recunoscând importanța clauzei de readmisie prevăzute de prezentul acord;

DORIND să asigure condiții echilibrate în relațiile comerciale bilaterale dintre Uniunea Europeană și Republica Kazahstan;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a respecta drepturile și obligațiile care decurg din calitatea de membru al Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), precum și de a le pune în aplicare în mod transparent și nediscriminatoriu;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a respecta principiul dezvoltării durabile, inclusiv prin promovarea punerii în aplicare a acordurilor internaționale multilaterale de cooperare și a cooperării regionale;

DORIND să îmbunătățească cooperarea reciproc avantajoasă în toate domeniile de interes reciproc și să consolideze cadrul acesteia, după caz;

RECUNOSCÂND necesitatea intensificării cooperării în domeniul energiei, a securității aprovizionării cu energie și a facilitării dezvoltării unei infrastructuri adecvate, pe baza Memorandumului de înțelegere privind cooperarea în domeniul energiei dintre Uniunea Europeană și Republica Kazahstan, semnat la Bruxelles la 4 decembrie 2006, în contextul Tratatului privind Carta energiei;

RECUNOSCÂND că toate formele de cooperare în domeniul utilizării energiei nucleare în scopuri pașnice sunt reglementate prin Acordul de cooperare dintre Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Republica Kazahstan în domeniul securității nucleare, semnat la Bruxelles la 19 iulie 1999, și nu intră sub incidența prezentului acord;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a ameliora nivelul de siguranță a sănătății publice și de protecție a sănătății umane ca o condiție prealabilă pentru dezvoltarea durabilă și pentru creșterea economică;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților față de intensificarea contactelor interpersonale, inclusiv prin cooperare și schimburi în domeniul științei și tehnologiei, al dezvoltării inovației, al educației și al culturii;

AVÂND ÎN VEDERE că părțile trebuie să promoveze înțelegerea reciprocă și convergența cadrelor lor legislative și de reglementare, pentru a consolida în continuare legăturile reciproc avantajoase și dezvoltarea durabilă;

LUÂND ACT DE FAPTUL CĂ, în cazul în care părțile ar decide, în temeiul prezentului acord, să încheie acorduri specifice în domeniul spațiului de libertate, securitate și justiție la care Uniunea Europeană ar participa în temeiul părții a treia titlul V din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, dispozițiile acestor acorduri viitoare nu ar fi obligatorii pentru Regatul Unit și/sau Irlanda, cu excepția cazului în care Uniunea Europeană împreună cu Regatul Unit și/sau Irlanda, în ceea ce privește relațiilor lor bilaterale anterioare, notifică Republicii Kazahstan faptul că Regatul Unit și/sau Irlanda a/au intrat sub incidența acestor acorduri ca parte a Uniunii Europene, în conformitate cu Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. În mod similar, orice măsuri din interiorul UE care ar fi adoptate în temeiul titlului V menționat anterior pentru a pune în aplicare prezentul acord nu ar fi obligatorii pentru Regatul Unit și/sau Irlanda, cu excepția cazului în care acestea își anunță dorința de a participa sau de a accepta astfel de măsuri, în conformitate cu Protocolul nr. 21. Luând act, de asemenea, de faptul că astfel de acorduri viitoare sau astfel de măsuri interne ulterioare ale UE s-ar încadra în Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la tratatele menționate anterior,

CONVIN CU PRIVIRE LA URMĂTOARELE DISPOZIȚII:

TITLUL I

PRINCIPIILE GENERALE ȘI OBIECTIVELE PREZENTULUI ACORD

ARTICOLUL 1

Principii generale

Respectarea principiilor democratice și a drepturilor omului consfințite prin Declarația Universală a Drepturilor Omului, Actul final al OSCE de la Helsinki, Carta de la Paris pentru o nouă Europă și prin alte instrumentele internaționale relevante referitoare la drepturile omului, precum și a principiilor statului de drept reprezintă fundamentul politicilor interne și internaționale ale ambelor părți și constituie un element esențial al prezentului acord.

Părțile își reiterează angajamentul față de principiile economiei de piață, promovând dezvoltarea durabilă și creșterea economică.

Punerea în aplicare a prezentului acord se bazează pe principiile dialogului, încrederii și respectului reciproc, parteneriatului egal, avantajelor reciproce și respectării depline a valorilor și principiilor consfințite în Carta ONU.

ARTICOLUL 2

Obiectivele prezentului acord

(1) Prezentul acord stabilește un parteneriat și o cooperare consolidate între părți, în limitele competențelor lor respective, pe baza interesului comun și a aprofundării relațiilor în toate domeniile de aplicare a acestuia.

(2) Această cooperare este un proces între părți care contribuie la pacea și stabilitatea la nivel internațional și regional, precum și la dezvoltarea economică, și este structurată pe baza unor principii pe care părțile le reafirmă, de asemenea, prin angajamentele lor internaționale, în special în cadrul ONU și al OSCE.

ARTICOLUL 3

Cooperarea în cadrul organizațiilor regionale și internaționale

Părțile convin să coopereze și să facă schimb de opinii în cadrul forurilor și al organizațiilor regionale și internaționale.

TITLUL II

DIALOGUL POLITIC;
COOPERAREA ÎN DOMENIUL POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE

ARTICOLUL 4

Dialogul politic

Părțile dezvoltă și consolidează în continuare un dialog politic eficace în toate domeniile de interes comun, în scopul promovării păcii, a stabilității și a securității internaționale, inclusiv pe continentul eurasiatic, pe baza dreptului internațional, a cooperării eficace în cadrul instituțiilor multilaterale și a valorilor comune.

Părțile cooperează pentru a consolida rolul ONU și al OSCE, precum și pentru a îmbunătăți eficiența organizațiilor internaționale și regionale relevante.

Părțile își intensifică cooperarea și dialogul cu privire la chestiuni de securitate internațională și de gestionare a crizelor, pentru a răspunde actualelor provocări mondiale și regionale și amenințărilor majore.

Părțile se angajează să intensifice cooperarea în toate domeniile de interes comun și, în special, respectarea principiilor de drept internațional, consolidarea respectării principiilor democratice, a statului de drept, a drepturilor omului și a bunei guvernanțe. Părțile convin să depună eforturi pentru îmbunătățirea condițiilor pentru continuarea cooperării regionale, în special în ceea ce privește Asia Centrală și zonele situate mai departe de aceasta.

ARTICOLUL 5

Democrația și statul de drept

Părțile convin să coopereze în ceea ce privește promovarea și protecția eficace a drepturilor omului și a statului de drept, inclusiv prin intermediul instrumentelor internaționale relevante din domeniul drepturilor omului.

Această cooperare se realizează prin intermediul unor activități convenite de către părți, inclusiv prin consolidarea respectării statului de drept, consolidarea în continuare a dialogului actual privind drepturile omului, dezvoltarea în continuare a instituțiilor democratice, promovarea sensibilizării cu privire la drepturile omului și consolidarea cooperării în cadrul organismelor pentru drepturile omului ale ONU și OSCE.

ARTICOLUL 6

Politica externă și de securitate

Părțile își intensifică dialogul și cooperarea în domeniul politicii externe și de securitate și abordează în special aspecte privind prevenirea conflictelor și gestionarea crizelor, stabilitatea regională, neproliferarea, dezarmarea și controlul armelor, securitatea nucleară și controlul exporturilor de arme și de produse cu dublă utilizare.

Cooperarea se bazează pe valori comune și pe interese reciproce, urmărind creșterea eficacității și a convergenței politicilor și recurgerea la forurile bilaterale, regionale și internaționale.

Părțile își reafirmă angajamentul față de principiile de respectare a integrității teritoriale, a inviolabilității frontierelor, a suveranității și a independenței stabilite în Carta ONU și în Actul final de la Helsinki, precum și față de promovarea acestor principii în relațiile lor bilaterale și multilaterale.

ARTICOLUL 7

Securitatea în spațiu

Părțile promovează îmbunătățirea siguranței, a securității și a durabilității tuturor activităților legate de spațiu și convin să colaboreze la nivel bilateral, regional și internațional cu scopul de a garanta utilizarea pașnică a spațiului cosmic. Ambele părți iau act de importanța împiedicării unei curse a înarmării în spațiul cosmic.

ARTICOLUL 8

Infracțiuni grave de interes internațional

Părțile reafirmă faptul că infracțiunile cele mai grave care afectează întreaga comunitate internațională nu ar trebui să rămână nepedepsite și că urmărirea penală a acestora ar trebui asigurată prin luarea de măsuri la nivel intern sau internațional, inclusiv la nivelul Curții Penale Internaționale.

Cu privire la menținerea integrității Statutului de la Roma, părțile convin să desfășoare un dialog cu privire la Statutul de la Roma și urmăresc să ia măsuri în direcția aderării universale la statutul menționat, în conformitate cu legile relevante ale acestora, inclusiv prin furnizarea de asistență pentru consolidarea capacităților.

ARTICOLUL 9

Prevenirea conflictelor și gestionarea crizelor

Părțile îmbunătățesc cooperarea în ceea ce privește prevenirea conflictelor, soluționarea conflictelor regionale și gestionarea crizelor, astfel încât să se creeze un mediu de pace și stabilitate.

ARTICOLUL 10

Stabilitatea regională

Părțile își intensifică eforturile comune de promovare a stabilității și a securității în Asia Centrală, precum și de îmbunătățire a condițiilor pentru continuarea cooperării regionale, pe baza principiilor stabilite de Carta ONU, de Actul final al OSCE de la Helsinki și de alte documente multilaterale relevante, la care ambele părți aderă.

ARTICOLUL 11

Combaterea proliferării armelor de distrugere în masă

Părțile consideră că proliferarea armelor de distrugere în masă (ADM) și a vectorilor acestora, atât către actorii statali, cât și către cei nestatali, reprezintă una dintre cele mai grave amenințări la adresa stabilității și securității internaționale.

Părțile cooperează și contribuie la combaterea proliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora prin respectarea în totalitate și prin îndeplinirea obligațiilor care le revin în temeiul tratatelor internaționale și a altor obligații internaționale relevante privind dezarmarea și neproliferarea. Părțile convin că această dispoziție reprezintă un element esențial al prezentului acord.

Cooperarea în acest domeniu este pusă în aplicare inclusiv prin:

(a) dezvoltarea în continuare a sistemelor de control al exporturilor de produse militare și de produse și tehnologii cu dublă utilizare;

(b) instituirea unui dialog politic regulat privind aspectele reglementate de prezentul articol.

ARTICOLUL 12

Armamentul ușor și armele de calibru mic

Părțile cooperează și asigură coordonarea, complementaritatea și sinergia eforturilor lor de combatere a comerțului ilicit cu armament ușor și arme de calibru mic, incluzând muniția aferentă, la toate nivelurile relevante, și convin să continue un dialog politic regulat, inclusiv în cadru multilateral.

Părțile pun în aplicare această cooperare cu respectarea deplină a acordurilor internaționale în vigoare și a rezoluțiilor Consiliului de Securitate al ONU, precum și a angajamentelor lor asumate în cadrul altor instrumente internaționale aplicabile în acest domeniu la care părțile au aderat. În această privință, ambele părți sunt convinse de valoarea TCA.

ARTICOLUL 13

Combaterea terorismului

Părțile convin să colaboreze la nivel bilateral, regional și internațional pentru a preveni și a combate terorismul în deplină conformitate cu statul de drept, dreptul internațional, standardele internaționale privind drepturile omului, dreptul umanitar și deciziile relevante ale ONU, inclusiv Strategia globală a ONU de combatere a terorismului.

Cooperarea dintre părți are ca scop:

(a) punerea în aplicare, după caz, a rezoluțiilor ONU, a Strategiei globale a ONU de combatere a terorismului și a angajamentelor pe care și le-au asumat în temeiul altor convenții și instrumente internaționale privind combaterea terorismului;

(b) schimbul de informații privind actele de terorism planificate și comise, formele și metodele de realizare a acestora și grupările teroriste care planifică, comit sau au comis o infracțiune pe teritoriul unei alte părți, în conformitate cu dreptul internațional și dreptul intern;

(c) schimbul de experiență în ceea ce privește prevenirea tuturor formelor de terorism, inclusiv a provocării publice, realizată pe internet, la comiterea unei infracțiuni de terorism, precum și în ceea ce privește mijloacele și metodele de combatere a terorismului, experiența în domenii tehnice și cursuri de formare oferite sau plătite de instituții, organisme și agenții ale Uniunii Europene;

(d) intensificarea eforturilor comune de combatere a finanțării terorismului și schimbul de opinii cu privire la procesele de radicalizare și recrutare; și

(e) schimbul de cele mai bune practici în domeniul protecției drepturilor omului în cadrul luptei împotriva terorismului.

TITLUL III

COMERȚ ȘI AFACERI

CAPITOLUL 1

COMERȚUL CU MĂRFURI

ARTICOLUL 14

Clauza națiunii celei mai favorizate

(1) Fiecare parte acordă clauza națiunii celei mai favorizate mărfurilor celeilalte părți în conformitate cu articolul I din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994 (GATT 1994), inclusiv cu notele sale interpretative, care sunt încorporate în prezentul acord și devin parte integrantă a acestuia, *mutatis mutandis*.

(2) Alineatul (1) nu se aplică în cazul tratamentului preferențial acordat de oricare dintre părți mărfurilor dintr-o altă țară în conformitate cu GATT 1994.

ARTICOLUL 15

Tratamentul național

Fiecare parte acordă tratamentul național mărfurilor celeilalte părți în conformitate cu articolul III din GATT 1994, inclusiv cu notele sale interpretative, care sunt încorporate în prezentul acord și devin parte integrantă a acestuia, *mutatis mutandis*.

ARTICOLUL 16

Taxele vamale la import și la export

Fiecare parte aplică taxele vamale la import și la export în conformitate cu angajamentele sale tarifare din cadrul OMC.

ARTICOLUL 17

Restricții la import și la export

Niciuna dintre părți nu poate introduce sau menține interdicții sau restricții, altele decât taxele vamale, impozitele sau alte impuneri, aplicate prin intermediul contingentelor, al licențelor de import sau de export sau al altor măsuri, la importul oricărui bun provenind din cealaltă parte sau la exportul ori vânzarea oricărui bun destinat teritoriului celeilalte părți, în conformitate cu articolul XI din GATT 1994, inclusiv notele sale interpretative, care sunt încorporate în prezentul acord și fac parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.

ARTICOLUL 18

Admiterea temporară a mărfurilor

Fiecare parte o scutește pe cealaltă de plata impunerilor și a taxelor la import aferente mărfurilor admise temporar, în cazurile și în conformitate cu procedurile stipulate în orice convenții internaționale privind admiterea temporară a mărfurilor pe care partea în cauză are obligația să le respecte. Această scutire se aplică în conformitate cu legislația părții care acordă scutirea.

ARTICOLUL 19

Tranzit

Părțile convin că principiul libertății de tranzit al mărfurilor este o condiție esențială pentru realizarea obiectivelor prezentului acord. În acest sens, fiecare parte asigură libertatea de tranzit pe teritoriul său a mărfurilor expediate de pe teritoriul vamal al celeilalte părți sau având ca destinație teritoriul vamal al celeilalte părți, în conformitate cu articolul V din GATT 1994, inclusiv notele sale interpretative, care sunt încorporate în prezentul acord și fac parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.

ARTICOLUL 20

Măsuri de salvgardare

Nicio dispoziție a prezentului acord nu aduce atingere și nu afectează drepturile și obligațiile care îi revin oricăreia dintre părți în temeiul articolului XIX din GATT 1994 și al Acordului OMC privind măsurile de salvgardare.

ARTICOLUL 21

Măsură specială de salvgardare privind agricultura

Nicio dispoziție a prezentului acord nu aduce atingere și nu afectează drepturile și obligațiile care îi revin oricăreia dintre părți în temeiul articolului 5 (Măsurile speciale de salvgardare) din Acordul OMC privind agricultura.

ARTICOLUL 22

Măsuri antidumping și măsuri compensatorii

(1) Nicio dispoziție a prezentului acord nu aduce atingere și nu afectează drepturile și obligațiile care îi revin oricăreia dintre părți în temeiul articolului VI din GATT 1994, al Acordului OMC privind punerea în aplicare a articolului VI din GATT 1994 și al Acordului OMC privind subvențiile și măsurile compensatorii („Acordul SMC”).

(2) Înainte de luarea unei decizii finale, părțile garantează comunicarea tuturor faptelor esențiale examinate care stau la baza deciziei de aplicare a măsurilor, fără a aduce atingere articolului 6.5 din Acordul OMC privind punerea în aplicare a articolului VI din GATT 1994 și articolului 12.4 din Acordul SMC. Comunicările se efectuează în scris și acordă părților interesate timp suficient pentru a formula observații.

(3) Cu condiția să nu întârzie în mod inutil desfășurarea anchetei, fiecărei părți interesate i se acordă posibilitatea de a fi audiată, cu scopul de a-și exprima punctul de vedere în cadrul anchetelor în materie de măsuri antidumping sau compensatorii.

(4) Dispozițiile prezentului articol nu fac obiectul dispozițiilor privind soluționarea diferendelor din prezentul acord.

ARTICOLUL 23

Stabilirea prețurilor

Fiecare parte se asigură că întreprinderile sau entitățile cărora le acordă drepturi speciale sau exclusive ori pe care le controlează și care vând mărfuri pe piața internă, pe care le și exportă, țin contabilități separate, astfel încât să se stabilească în mod clar următoarele:

(a) costurile și veniturile asociate activităților naționale și internaționale; și

(b) detaliile complete privind metodele prin care costurile și veniturile sunt atribuite sau alocate activităților naționale și internaționale.

Aceste contabilități separate se bazează pe principiile contabile ale cauzalității, obiectivității, transparenței și permanenței, în conformitate cu standardele de contabilitate recunoscute la nivel internațional, precum și pe date verificate.

ARTICOLUL 24

Excepții

(1) Părțile afirmă că drepturile și obligațiile lor existente care decurg din articolul XX din GATT 1994 și din notele sale interpretative se aplică *mutatis mutandis* comerțului cu mărfuri reglementat de prezentul acord. În acest scop, articolul XX din GATT 1994 și notele sale interpretative sunt încorporate în prezentul acord și fac parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.

(2) Părțile înțeleg că, înainte de a lua orice măsură prevăzută la articolul XX literele (i) și (j) din GATT 1994, orice parte care dorește să ia o astfel de măsură furnizează celeilalte părți toate informațiile relevante, în vederea găsirii unei soluții reciproc acceptabile. Părțile pot conveni asupra oricăror mijloace necesare pentru a pune capăt dificultăților. Dacă nu se ajunge la niciun acord în termen de 30 de zile de la furnizarea acestor informații, partea poate aplica măsuri privind bunul în cauză în temeiul prezentului articol. Atunci când împrejurări excepționale și critice care necesită o acțiune imediată fac imposibilă informarea sau examinarea prealabilă, partea care intenționează să ia măsurile în cauză poate să aplice imediat măsurile asigurătorii necesare pentru a gestiona situația și informează imediat cealaltă parte cu privire la acestea.

(3) Republica Kazahstan poate menține anumite măsuri în dezacord față articolele 14, 15 și 17 din prezentul acord, identificate în Protocolul privind aderarea Republicii Kazahstan la OMC, până la expirarea perioadelor de tranziție prevăzute pentru măsurile respective în protocolul menționat.

CAPITOLUL 2

ASPECTE VAMALE

ARTICOLUL 25

Cooperare vamală

(1) Părțile își consolidează cooperarea în domeniul vamal pentru a garanta un mediu comercial transparent, a facilita comerțul, a întări securitatea lanțului de aprovizionare, a promova siguranța consumatorilor, a opri fluxurile de mărfuri care încalcă drepturile de proprietate intelectuală și a combate contrabanda și frauda.

(2) În vederea realizării respectivelor obiective și în limitele resurselor disponibile, părțile cooperează, între altele, pentru:

(a) a îmbunătăți legislația vamală, a armoniza și a simplifica procedurile vamale, în conformitate cu standardele și convențiile internaționale aplicabile în domeniul vamal și în cel al facilitării comerțului, inclusiv cele elaborate de Uniunea Europeană (inclusiv orientările practice în domeniul vamal - *Customs Blueprints*), de Organizația Mondială a Comerțului și de Organizația Mondială a Vămilor (în special Convenția de la Kyoto revizuită);

(b) a stabili sisteme vamale moderne, inclusiv tehnologii moderne de vămuire, dispoziții pentru operatorii economici autorizați, analize și controale automate bazate pe riscuri, proceduri simplificate pentru acordarea liberului de vamă, controalele ulterioare vămuirii și determinarea transparentă a valorii în vamă, precum și dispoziții pentru parteneriatele dintre autoritățile vamale și întreprinderi;

(c) a promova cele mai înalte standarde de integritate în domeniul vamal, în special la frontieră, prin aplicarea unor măsuri care să reflecte principiile enunțate în Declarația de la Arusha a Organizației Mondiale a Vămilor;

(d) a face schimb de cele mai bune practici și a oferi formare și asistență tehnică pentru planificare și consolidarea capacităților și pentru asigurarea celor mai înalte standarde de integritate;

(e) a face schimb, după caz, de informații și date relevante, cu respectarea normelor părților privind confidențialitatea datelor sensibile și protecția datelor cu caracter personal;

(f) a se implica în acțiuni vamale coordonate între autoritățile vamale ale părților;

(g) a stabili, atunci când este relevant și adecvat, recunoașterea reciprocă a programelor și a controalelor vamale ale operatorilor economici autorizați, inclusiv a măsurilor echivalente de facilitare a comerțului;

(h) a aprofunda, atunci când este relevant și adecvat, posibilitățile de interconectare a sistemelor lor de tranzit vamal.

(3) Consiliul de cooperare instituie un subcomitet de cooperare vamală.

(4) Aspectele care intră sub incidența prezentului capitol fac obiectul unui dialog periodic. Comitetul de cooperare poate stabili norme pentru desfășurarea unui astfel de dialog.

ARTICOLUL 26

Asistența administrativă reciprocă

Fără a aduce atingere altor forme de cooperare prevăzute în prezentul acord, în special la articolul 25, părțile își acordă reciproc asistență administrativă în domeniul vamal, în conformitate cu Protocolul la prezentul acord privind asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal.

ARTICOLUL 27

Determinarea valorii în vamă

Pentru determinarea valorii în vamă a mărfurilor care fac obiectul comerțului dintre părți, se aplică Acordul privind punerea în aplicare a articolului VII din GATT 1994. În acest scop, dispozițiile acestuia sunt încorporate în prezentul acord și fac parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.

CAPITOLUL 3

BARIERE TEHNICE ÎN CALEA COMERȚULUI

ARTICOLUL 28

Acordul OMC privind barierele tehnice în calea comerțului

Părțile afirmă că în relațiile lor vor respecta drepturile și obligațiile prevăzute în Acordul OMC privind barierele tehnice în calea comerțului (Acordul BTC), care este încorporat în prezentul acord și face parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.

ARTICOLUL 29

Reglementări tehnice, standardizare, metrologie,
acreditare, supravegherea pieţelor şi evaluarea conformităţii

(1) Părţile convin:

(a) să reducă diferenţele care există între ele în domeniile reglementărilor tehnice, standardizării, metrologiei legale, acreditării,supravegherii pieţelor şi evaluării conformităţii, inclusiv prin încurajarea utilizării instrumentelor convenite la nivel internaţional în aceste domenii;

(b) să promoveze utilizarea acreditării în conformitate cu normele internaţionale în sprijinul organismelor de evaluare a conformităţii şi al activităţilor acestora; şi

(c) să promoveze participarea şi, dacă este posibil, aderarea Republicii Kazahstan şi a organismelor sale relevante la organizaţiile europene a căror activitate este legată de standardizare, metrologie, evaluarea conformităţii şi alte funcţii conexe.

(2) Părţile urmăresc să instituie şi să menţină o procedură prin care să se realizeze alinierea progresivă a reglementărilor tehnice, a standardelor şi a procedurilor lor de evaluare a conformităţii.

(3) Pentru domeniile în care alinierea a fost realizată, părțile pot lua în considerare negocierea de acorduri privind evaluarea conformității și acceptarea produselor industriale.

ARTICOLUL 30

Transparență

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor capitolului 13 („Transparență”) din prezentul titlu, fiecare parte se asigură că procedurile sale de elaborare a reglementărilor tehnice și a procedurilor de evaluare a conformității permit consultarea publică a părților interesate într-o etapă suficient de timpurie, în care observațiile rezultate în urma consultării publice pot fi încă introduse și luate în considerare, cu excepția cazului în care acest lucru nu este posibil din cauza unei situații de urgență sau a unei amenințări legate de siguranță, sănătate, protecția mediului sau securitatea națională.

(2) În conformitate cu articolul 2.9 din Acordul BTC, fiecare parte acordă o perioadă de timp pentru prezentarea de observații într-o etapă suficient de timpurie după notificarea propunerilor de reglementări tehnice sau de proceduri de evaluare a conformității. În cazul în care un proces de consultare cu privire la proiectele propuse de reglementări tehnice sau de proceduri de evaluare a conformității este deschis publicului, fiecare parte permite celeilalte părți sau persoanelor fizice ori juridice stabilite pe teritoriul celeilalte părți să participe în condiții nu mai puțin favorabile decât cele acordate persoanelor fizice sau juridice stabilite pe teritoriul părții respective.

(3) Fiecare parte se asigură că reglementările tehnice și procedurile sale de evaluare a conformității adoptate sunt puse la dispoziția publicului.

CAPITOLUL 4

CHESTIUNI SANITARE ȘI FITOSANITARE

ARTICOLUL 31

Obiectiv

Obiectivul prezentului capitol este de a stabili principii aplicabile măsurilor sanitare și fitosanitare (SPS) și chestiunilor legate de bunăstarea animalelor în comerțul dintre părți. Aceste principii sunt aplicate de către părți în așa fel încât să faciliteze și mai mult comerțul, păstrând în același timp nivelul fiecărei părți de protecție a vieții sau sănătății oamenilor, animalelor sau plantelor.

ARTICOLUL 32

Principii

(1) Părțile se asigură că măsurile SPS sunt elaborate și aplicate pe baza principiilor proporționalității, transparenței, nediscriminării și justificării științifice.

(2) O parte se asigură că măsurile sale SPS nu creează discriminări arbitrare sau nejustificate între teritoriul său și teritoriul celeilalte părți în măsura în care prevalează condiții identice sau similare. Măsurile SPS nu se aplică într-un mod care să constituie o restricție deghizată asupra comerțului.

(3) Părțile se asigură că măsurile, procedurile sau controalele SPS sunt puse în aplicare, iar solicitările de informații sunt soluționate de către autoritățile relevante ale fiecărei părți fără întârzieri nejustificate și într-un mod care nu este mai puțin favorabil pentru produsele importate decât pentru produsele interne similare.

ARTICOLUL 33

Cerințe de import

(1) Cerințelor de import ale părții importatoare se aplică întregului teritoriu al părții exportatoare, sub rezerva articolului 35 din prezentul capitol. Cerințele de import prevăzute în certificate se bazează pe principiile Comisiei *Codex Alimentarius* („Codex”), ale Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animalelor (OIE) și ale Convenției internaționale pentru protecția plantelor (CIPP), cu excepția cazului în care cerințele de import se bazează pe o evaluare științifică a riscurilor efectuată în conformitate cu normele internaționale aplicabile, astfel cum se prevede în Acordul OMC privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare („Acordul SPS”).

(2) Cerințele prevăzute în permisele de import nu pot conține condiții sanitare și veterinare mai stricte decât condițiile prevăzute în certificatele menționate la alineatul (1) de la prezentul articol.

ARTICOLUL 34

Echivalența

La cererea părții exportatoare și sub rezerva unei evaluări satisfăcătoare de către partea importatoare, echivalența se recunoaște de către părți, în conformitate cu procedurile internaționale relevante, cu privire la o măsură individuală și/sau la grupuri de măsuri și/sau de sisteme aplicabile în general sau unui sector ori unei părți a unui sector.

ARTICOLUL 35

Măsuri legate de sănătatea animalelor și a plantelor

(1) Părțile recunosc conceptul de zone indemne de dăunători sau boli și de zone cu o prevalență redusă a dăunătorilor sau a bolilor, în conformitate cu Acordul SPS și cu standardele, orientările sau recomandările relevante ale Codex, ale OIE și ale CIPP.

(2) Atunci când stabilesc zonele indemne de dăunători sau boli și zonele cu o prevalență redusă a dăunătorilor sau a bolilor, părțile iau în considerare factori precum situarea geografică, ecosistemele, supravegherea epidemiologică și eficacitatea controalelor sanitare și fitosanitare din aceste zone.

ARTICOLUL 36

Facilitarea comerțului

(1) Părțile elaborează și pun în practică instrumente de facilitare a comerțului pe baza recunoașterii, de către partea importatoare, a sistemelor de inspecție și de certificare ale părții exportatoare.

(2) Astfel de instrumente de facilitare a comerțului au drept obiectiv evitarea inspectării de către partea importatoare a fiecărui transport sau a fiecărei unități exportatoare pe teritoriul părții exportatoare în conformitate cu legislația existentă. Acestea pot include aprobarea unei unități exportatoare și stabilirea de liste ale unităților exportatoare de pe teritoriul părții exportatoare pe baza garanțiilor furnizate de partea exportatoare.

ARTICOLUL 37

Inspecții și audituri

Inspecțiile și auditurile efectuate de către partea importatoare pe teritoriul părții exportatoare pentru a evalua sistemele de inspecție și de certificare ale acesteia din urmă se efectuează în conformitate cu standardele, orientările și recomandările internaționale relevante. Costurile aferente inspecțiilor și auditurilor se suportă de către partea care efectuează auditurile și inspecțiile.

ARTICOLUL 38

Schimbul de informații și cooperarea

(1) Părțile discută și fac schimb de informații cu privire la măsurile SPS existente și la măsurile existente în materie de bunăstare a animalelor, precum și cu privire la elaborarea și punerea în aplicare a acestora. În astfel de discuții și schimburi de informații se ține cont, după caz, de Acordul SPS și de standardele, orientările sau recomandările Codex, ale OIE și ale CIPP.

(2) Părțile convin să coopereze în domeniul bunăstării animalelor și plantelor prin schimburi de informații, cunoștințe și experiență în vederea consolidării capacităților în acest domeniu. Această cooperare se desfășoară în funcție de necesitățile fiecărei părți și are ca obiectiv să ajute fiecare parte să respecte cadrul juridic al celeilalte părți.

(3) Părțile stabilesc, în timp util, un dialog pe teme sanitare și fitosanitare, în urma cererii formulate de oricare parte în vederea analizării chestiunilor de acest tip și a altor aspecte conexe urgente reglementate de prezentul capitol. Comitetul de cooperare poate adopta norme pentru desfășurarea unor astfel de dialoguri.

(4) Părțile desemnează și actualizează periodic punctele de contact pentru comunicarea cu privire la chestiunile reglementate de prezentul capitol.

CAPITOLUL 5

COMERȚUL CU SERVICII ȘI DREPTUL DE STABILIRE

SECȚIUNEA 1

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 39

Obiectivul, obiectul și domeniul de aplicare

(1) Părțile, reafirmându-și angajamentele asumate în cadrul Acordului OMC, stabilesc prin prezentul acord dispozițiile necesare pentru îmbunătățirea condițiilor reciproce în ceea ce privește comerțul cu servicii și dreptul de stabilire.

(2) Nicio dispoziție a prezentului capitol nu poate fi interpretată ca impunând vreo obligație privind achizițiile publice care intră sub incidența capitolului 8 (Achiziții publice) din prezentul titlu.

(3) Dispozițiile prezentului capitol nu se aplică subvențiilor acordate de către părți.

(4) În conformitate cu dispozițiile prezentului acord, fiecare parte își rezervă dreptul de a adopta norme și de a introduce noi reglementări în vederea îndeplinirii obiectivelor legitime de politică.

(5) Prezentul capitol nu se aplică măsurilor care afectează persoanele fizice care doresc să intre pe piața forței de muncă a Uniunii Europene sau a Republicii Kazahstan, nici măsurilor privind cetățenia, rezidența și angajarea cu contract pe durată nedeterminată.

(6) Nicio dispoziție a prezentului capitol nu împiedică părțile să aplice măsuri pentru reglementarea admiterii sau a șederii temporare a persoanelor fizice pe teritoriul său, inclusiv măsurile necesare pentru a proteja integritatea frontierelor sale și pentru a asigura trecerea ordonată a frontierelor sale de către persoanele fizice, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate astfel încât să anuleze sau să compromită avantajele de care beneficiază orice parte în temeiul dispozițiilor prezentului capitol[1].

(7) Prezentul capitol nu se aplică măsurilor adoptate sau menținute de părți care afectează comerțul cu servicii și dreptul de stabilire din sectorul audiovizual.

[1] Simpla solicitare a unei vize pentru resortisanții persoane fizice ai unei țări, fără a solicita același lucru și pentru resortisanții altor țări nu se consideră ca fiind o anulare sau o compromitere a avantajelor ce decurg din prezentul acord.

ARTICOLUL 40

Definiții

În sensul prezentului capitol:

(a) „măsură” înseamnă orice măsură a unei părți, sub formă de act cu putere de lege, act administrativ, normă, procedură, decizie, acțiune administrativă sau sub orice altă formă;

(b) „măsuri adoptate sau menținute de o parte” înseamnă măsurile luate de:

(i) guvernele sau autoritățile centrale, regionale sau locale ale unei părți; și

(ii) de organismele neguvernamentale ale unei părți în exercitarea competențelor care le sunt delegate de guvernele sau autoritățile centrale, regionale sau locale ale unei părți;

(c) „persoană fizică din Uniunea Europeană” sau „persoană fizică din Republica Kazahstan” înseamnă un resortisant al unui stat membru al Uniunii Europene sau al Republicii Kazahstan, în conformitate cu legislația acestora;

(d) „persoană juridică” înseamnă orice entitate juridică constituită în mod corespunzător sau organizată în alt mod în temeiul legislației relevante, în scopuri lucrative sau nu, din sectorul public sau privat, inclusiv orice corporație, trust, societate în nume colectiv, întreprindere comună, persoană fizică care desfășoară activități economice în mod independent sau în asociere;

(e) „persoană juridică a unei părți” înseamnă o persoană juridică din Uniunea Europeană sau din Republica Kazahstan înființată în conformitate cu legislația unui stat membru al Uniunii Europene sau, respectiv, a Republicii Kazahstan, care are sediul social, administrația centrală sau sediul principal al activității pe teritoriul pe care se aplică Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene sau, respectiv, pe teritoriul Republicii Kazahstan.

În cazul în care persoana juridică înființată în conformitate cu legislația unui stat membru al Uniunii Europene sau a Republicii Kazahstan, are numai sediul social sau administrația centrală pe teritoriul pe care se aplică Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene sau, respectiv, pe teritoriul Republicii Kazahstan, aceasta nu este considerată persoană juridică din Uniunea Europeană sau, respectiv, din Republica Kazahstan, cu excepția cazului în care desfășoară operațiuni comerciale substanțiale pe teritoriul pe care se aplică Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene sau, respectiv, pe teritoriul Republicii Kazahstan;

(f) În pofida literei (e), în ceea ce privește transportul maritim internațional, inclusiv operațiunile intermodale ce implică transport maritim, dispozițiile prezentului acord se aplică, de asemenea, companiilor de transport stabilite în afara Uniunii Europene sau a Republicii Kazahstan și controlate de resortisanți ai unui stat membru al Uniunii Europene sau, respectiv, ai Republicii Kazahstan, în cazul în care navele lor sunt înregistrate în conformitate cu legislația din respectivul stat membru sau din Republica Kazahstan și arborează pavilionul unui stat membru al Uniunii Europene sau al Republicii Kazahstan;

(g) „acord de integrare economică” înseamnă un acord care liberalizează substanțial comerțul cu servicii, inclusiv dreptul de stabilire, în conformitate cu Acordul General privind Comerțul cu Servicii (GATS), în special cu articolele V și Va din GATS, și/sau care conține dispoziții ce liberalizează substanțial dreptul de stabilire în alte activități economice care îndeplinesc, *mutatis mutandis*, criteriile prevăzute la articolele V și Va din GATS pentru astfel de activități;

(h) „activități economice” include activitățile de natură economică, cu excepția activităților economice desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale;

(i) „activități economice desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale” înseamnă activitățile care nu sunt desfășurate pe bază comercială și nici în concurență cu unul sau mai mulți operatori economici;

(j) „funcționare” înseamnă inițierea și desfășurarea unor activități economice;

(k) „filială” a unei persoane juridice înseamnă o persoană juridică care este controlată efectiv de o altă persoană juridică din partea respectivă[1];

(l) „sucursală” a unei persoane juridice înseamnă un punct de lucru fără personalitate juridică, cu aparența permanenței, de exemplu prelungirea unei societăți-mamă, care are propria conducere și dotarea materială necesară pentru a putea purta negocieri de afaceri cu terții astfel încât aceștia din urmă, deși cunosc faptul că, dacă este necesar, există o legătură juridică între sucursală și societatea-mamă cu sediul în străinătate, nu sunt obligați să aibă relații direct cu societatea-mamă, ci pot efectua tranzacții comerciale la punctul de lucru care reprezintă prelungirea societății-mamă;

[1] O persoană juridică este controlată de o altă persoană juridică dacă aceasta din urmă are competența să desemneze majoritatea membrilor consiliului de administrație al acesteia sau să conducă legal în alt mod activitățile acesteia.

(m) „stabilire” înseamnă orice tip de prezență economică sau comercială, inclusiv:

(i) constituirea, achiziționarea sau menținerea unei persoane juridice[1]; sau

(ii) crearea sau menținerea unei sucursale sau reprezentanțe[2] pe teritoriul unei părți în scopul prestării unei activități economice;

(n) „investitor” dintr-o parte înseamnă o persoană fizică sau juridică care dorește să desfășoare sau desfășoară o activitate economică prin înființarea unei prezențe comerciale;

(o) „servicii” include orice serviciu[3] prestat în orice sector, cu excepția serviciilor prestate în exercitarea autorității guvernamentale;

(p) „serviciu prestat în exercitarea autorității guvernamentale” înseamnă orice serviciu care nu este prestat nici pe bază comercială, nici în concurență cu unul sau mai mulți prestatori de servicii;

(q) „prestator de servicii” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care prestează un serviciu;

---

1 Termenii „constituire” și „achiziționare” a unei persoane juridice se înțeleg ca desemnând inclusiv participarea la capitalul unei persoane juridice în vederea instituirii sau menținerii unor legături economice durabile.

2 Reprezentanțele unei persoane juridice ale celeilalte părți nu sunt autorizate să desfășoare o activitate economică pe bază comercială pe teritoriul Republicii Kazahstan. Uniunea Europeană își rezervă dreptul de a proceda identic în această privință.

3 Pentru o mai mare claritate, în sensul prezentului capitol, serviciile sunt considerate a fi cele enumerate în documentul OMC MTN.GNS/W/120 în versiunea sa actualizată.

(r) „prestarea unui serviciu” include producerea, distribuția, comercializarea, vânzarea și furnizarea unui serviciu.

SECȚIUNEA 2

DREPTUL DE STABILIRE ȘI PRESTAREA TRANSFRONTALIERĂ DE SERVICII

SUBSECȚIUNEA 1

TOATE ACTIVITĂȚILE ECONOMICE

ARTICOLUL 41

Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta subsecțiune se aplică măsurilor luate de părți care afectează dreptul de stabilire în legătură cu toate activitățile economice și prestarea transfrontalieră de servicii.

(2) Părțile își confirmă drepturile și obligațiile care decurg din angajamentele pe care și le-au asumat în cadrul GATS.

Pentru o mai mare certitudine, în ceea ce privește serviciile, listele de angajamente specifice din cadrul GATS ale părților [1], inclusiv rezervele și listele de scutiri pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate se încorporează în prezentul acord, fac parte integrantă din acesta și se aplică.

ARTICOLUL 42

Îmbunătățirea treptată a condițiilor de stabilire

(1) Comitetul de cooperare reunit în configurația „comerț” adresează recomandări părților în vederea liberalizării suplimentare a dreptului de stabilire în contextul prezentului acord.

(2) Părțile se străduiesc să evite adoptarea oricăror măsuri prin care condițiile de stabilire să devină mai restrictive decât situația existentă în ziua precedentă datei semnării prezentului acord.

[1] Pentru Republica Kazahstan, trimiterea include capitolul referitor la servicii din Protocolul privind aderarea Republicii Kazahstan la OMC.

ARTICOLUL 43

Îmbunătățirea treptată a condițiilor pentru prestarea transfrontalieră de servicii

(1) Părțile recunosc pe deplin importanța liberalizării prestării transfrontaliere a serviciilor între părți.

(2) Comitetul de cooperare reunit în configurația „comerț” adresează recomandări părților în vederea liberalizării suplimentare a prestării transfrontaliere a serviciilor în contextul prezentului acord.

SUBSECȚIUNEA 2

ALTE ACTIVITĂȚI ECONOMICE DECÂT SERVICIILE

ARTICOLUL 44

Obiectul și domeniul de aplicare

Prezenta subsecțiune se aplică măsurilor luate de părți care afectează dreptul de stabilire în legătură cu toate activitățile economice în afară de servicii.

ARTICOLUL 45

Clauza națiunii celei mai favorizate

(1) Fiecare parte acordă persoanelor juridice ale celeilalte părți un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă persoanelor juridice din orice țară terță în ceea ce privește dreptul de stabilire al acestora.

(2) Fiecare parte acordă persoanelor juridice ale celeilalte părți un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă persoanelor juridice din orice țară terță în ceea ce privește funcționarea persoanelor juridice ale celeilalte părți stabilite pe teritoriul primei părți.

(3) Orice avantaj, favoare, privilegiu sau imunitate acordată, în legătură cu cerințele privind conținutul local, de Republica Kazahstan unor persoane juridice dintr-un stat membru al OMC stabilite în Republica Kazahstan sub formă de persoane juridice se acordă imediat și necondiționat persoanelor juridice din Uniunea Europeană stabilite în Republica Kazahstan sub formă de persoane juridice.

(4) Tratamentul acordat în conformitate cu alineatele (1) și (2) nu se aplică tratamentului acordat de către una dintre părți în temeiul acordurilor de integrare economică, al acordurilor de liber schimb, al acordurilor privind evitarea dublei impuneri și al acordurilor care reglementează în principal aspecte fiscale și nu poate fi interpretat astfel încât să se extindă la protecția investițiilor, cu excepția tratamentului care decurge din dispozițiile articolului 46, inclusiv procedurile de soluționare a litigiilor dintre investitori și stat.

(5) În pofida alineatului (4), în ceea ce privește resursele și obiectele strategice, Republica Kazahstan nu poate în niciun caz acorda filialelor persoanelor juridice din Uniunea Europeană stabilite în Republica Kazahstan sub formă de persoană juridică un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat, după data la care începe să se aplice prezentul titlu, filialelor persoanelor juridice din orice țară terță stabilite în Republica Kazahstan sub formă de persoană juridică.

ARTICOLUL 46

Tratamentul național

Ținând seama de rezervele părților prevăzute în anexa I,

(a) Fiecare parte acordă filialelor persoanelor juridice ale celeilalte părți stabilite pe teritoriul primei părți un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor sale persoane juridice cu privire la funcționarea lor;

(b) Republica Kazahstan acordă persoanelor juridice din Uniunea Europeană și sucursalelor acestora un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat persoanelor juridice din Republica Kazahstan și, respectiv, sucursalelor acestora în ceea ce privește stabilirea și funcționarea lor, pentru alte activități economice decât serviciile. Tratamentul național acordat de Republica Kazahstan nu aduce atingere condițiilor prevăzute în Protocolul privind aderarea Republicii Kazahstan la OMC.

SECȚIUNEA 3

PREZENȚA TEMPORARĂ A PERSOANELOR FIZICE AFLATE ÎN VIZITĂ DE AFACERI

ARTICOLUL 47

Domeniu de aplicare și definiții

(1) Prezenta secțiune se aplică măsurilor luate de părți cu privire la intrarea și șederea temporară pe teritoriile lor a persoanelor aflate în vizită de afaceri în scopul înființării unei prezențe comerciale, a persoanelor transferate în cadrul aceleiași companii și a prestatorilor de servicii contractuale în conformitate cu articolul 39 alineatele (5) și (6).

(2) În sensul prezentei secțiuni:

(a) „persoane aflate în vizită de afaceri în scopul înființării unei prezențe comerciale” înseamnă persoane fizice care dețin o poziție de conducere în cadrul unei persoane juridice a unei părți și care sunt responsabile pentru înființarea unei prezențe comerciale pe teritoriul celeilalte părți. Acestea nu oferă și nu prestează servicii și nici nu se implică în alte activități economice decât cele necesare în scopul înființării unei prezențe comerciale. Acestea nu primesc remunerație dintr-o sursă situată în partea-gazdă;

(b) „persoane transferate în cadrul aceleiași companii” înseamnă persoanele fizice care au fost angajate de o persoană juridică sau au fost asociați ai acesteia [1] pe durata a cel puțin un an și care sunt transferate temporar într-o prezență comercială care poate fi o filială, o sucursală sau societatea-mamă a persoanei juridice a unei părți situate pe teritoriul celeilalte părți.

Persoana fizică în cauză trebuie să aparțină uneia dintre categoriile definite în listele din cadrul GATS ale părților, care, în sensul prezentei secțiuni, se aplică tuturor activităților economice;

[1] Pentru o mai mare claritate, partenerii trebuie să facă parte din aceeași persoană juridică.

(c) „prestator de servicii contractuale” înseamnă o persoană fizică angajată de o persoană juridică a unei părți, care nu este o agenție pentru servicii de plasare și furnizare de personal și nici nu acționează prin intermediul unei astfel de agenții, care nu deține o prezență comercială pe teritoriul celeilalte părți și care a încheiat cu un consumator final din cealaltă parte un contract de bună-credință[1] în vederea prestării de servicii, contract care necesită prezența temporară a angajaților săi pe teritoriul celei din urmă părți pentru a executa contractul de prestare de servicii;

(d) „calificări” înseamnă diplome, certificate și alte dovezi de calificare oficială eliberate de o autoritate desemnată în temeiul dispozițiilor legislative, de reglementare sau administrative și care certifică absolvirea cu succes a unei formări profesionale.

ARTICOLUL 48

Persoanele transferate în cadrul aceleiași companii și persoanele aflate în vizită de afaceri în scopul înființării unei prezențe comerciale

(1) În ceea ce privește serviciile, părțile își reafirmă obligațiile care rezultă din angajamentele asumate în cadrul GATS cu privire la intrarea și șederea temporară a persoanelor transferate în cadrul aceleiași companii sau a persoanelor aflate în vizită de afaceri în scopul înființării unei prezențe comerciale. Se aplică rezervele prevăzute în acesta[2].

[1] Contractul de servicii trebuie să fie conform cu actele cu putere de lege, normele administrative și cerințele legale ale părții în care se execută contractul.

[2] Pentru o mai mare claritate, rezervele includ și rezervele din cadrul definițiilor categoriilor de persoane transferate în cadrul aceleiași companii și de persoane aflate în vizită de afaceri în scopul înființării unei prezențe comerciale.

(2) Pentru activitățile economice altele decât serviciile și ținând seama de rezervele prevăzute în anexa II:

(a) fiecare parte permite investitorilor implicați în producția de bunuri pe teritoriul celeilalte părți să transfere persoane transferate în cadrul aceleiași companii, astfel cum sunt definite la articolul 47 alineatul (2) litera (b), și persoanele aflate în vizită de afaceri în scopul înființării unei prezențe comerciale, astfel cum sunt definite la articolul 47 alineatul (2) litera (a). Intrarea și șederea temporară sunt limitate la o perioadă de până la trei ani pentru persoanele transferate în cadrul aceleiași companii și de 90 de zile în orice perioadă de 12 luni pentru persoanele aflate în vizită de afaceri în scopul înființării unei prezențe comerciale;

(b) niciuna dintre părți nu poate menține sau adopta măsuri definite ca limitări ale numărului total de persoane fizice pe care un investitor le poate transfera ca persoane transferate în cadrul aceleiași companii sau ale numărului total de persoane aflate în vizită de afaceri în scopul înființării unei prezențe comerciale sub formă de contingente numerice sau o cerință referitoare la testul privind necesitățile economice și ca limitări discriminatorii.

ARTICOLUL 49

Prestatorii de servicii contractuale

(1) Republica Kazahstan permite prestarea de servicii pe teritoriul său de către persoane juridice din Uniunea Europeană prin prezența unor persoane fizice care sunt cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, sub rezerva următoarelor condiții:

(a) persoanele fizice care intră pe teritoriul Republicii Kazahstan trebuie să dețină:
   (i) o diplomă universitară sau o calificare tehnică avansată care atestă cunoștințe de nivel echivalent; și
   (ii) calificări profesionale, în cazul în care acestea sunt obligatorii pentru desfășurarea unei activități în sectorul relevant, în temeiul actelor cu putere de lege, al normelor administrative sau al cerințelor Republicii Kazahstan;

(b) pentru prestarea de servicii, persoanele fizice nu primesc altă remunerație, în timpul ședерii lor pe teritoriul Republicii Kazahstan, decât cea plătită de persoana juridică din Uniunea Europeană;

(c) persoanele fizice care intră pe teritoriul Republicii Kazahstan trebuie să fi fost angajate ale persoanei juridice din Uniunea Europeană cel puțin pe parcursul anului anterior datei la care a fost prezentată cererea de intrare pe teritoriul Republicii Kazahstan. De asemenea, persoanele fizice trebuie să aibă, la data depunerii unei cereri de intrare pe teritoriul Republicii Kazahstan, cel puțin cinci ani de experiență profesională în sectorul de activitate care face obiectul contractului;

(d) Republica Kazahstan poate aplica testul privind necesitățile economice și o cotă anuală de permise de muncă rezervate pentru prestatorii de servicii contractuale din Uniunea Europeană care obțin acces la piața serviciilor din Republica Kazahstan. Numărul total de prestatori de servicii contractuale din Uniunea Europeană care intră pe piața serviciilor din Republica Kazahstan nu poate depăși 800 de persoane pe an;

(e) testul privind necesitățile economice nu se mai aplică după expirarea unei perioade de cinci ani de la aderarea Republicii Kazahstan la OMC[1]. În perioada în care Republica Kazahstan aplică testul privind necesitățile economice[2], intrarea și ședereа temporară a persoanelor fizice pe teritoriul Republicii Kazahstan în scopul executării contractului sunt limitate la o perioadă cumulativă de maximum patru luni în orice perioadă de 12 luni sau la durata contractului, oricare dintre acestea este mai scurtă. După expirarea unei perioade de cinci ani de la data aderării Republicii Kazahstan la OMC, intrarea și ședereа temporară sunt limitate la o perioadă cumulativă de maximum șase luni în orice perioadă de 12 luni sau la durata contractului, oricare dintre acestea este mai scurtă. Persoanele juridice din Uniunea Europeană sunt responsabile de plecarea la timp a angajaților lor de pe teritoriul Republicii Kazahstan.

[1] Toate celelalte cerințe, acte cu putere de lege și norme administrative referitoare la intrare, ședere și muncă continuă să se aplice.

[2] Pentru o mai mare claritate, pentru Republica Kazahstan, „testul privind necesitățile economice” înseamnă procedurile efectuate de o persoană juridică din Republica Kazahstan atunci când atrage prestatori de servicii contractuale, prin care trebuie să se țină cont de admiterea unei forțe de muncă străine pe baza condițiilor pieței naționale a forței de muncă. Aceste condiții sunt îndeplinite atunci când, după publicarea în mass-media a unui anunț pentru ocuparea unui post vacant și după căutarea unei persoane competente în baza de date a autorității competente, niciunul dintre candidați nu îndeplinește cerințele descrise în anunț. Procedura nu ar trebui să dureze mai mult de o lună. Numai ulterior persoana juridică poate finaliza procedura de angajare a prestatorilor de servicii contractuale.

(2) Republica Kazahstan permite prestarea de servicii pe teritoriul său de către persoane juridice din Uniunea Europeană prin prezența unor persoane fizice, în cazul în care contractul de servicii îndeplinește următoarele condiții:

(a) contractul de prestare de servicii:
   (i) a fost încheiat direct între persoana juridică din Uniunea Europeană și consumatorul final, care este o persoană juridică din Republica Kazahstan;
   (ii) impune prezența temporară pe teritoriul Republicii Kazahstan a unor angajați ai persoanei juridice respective pentru a presta serviciile; și
   (iii) este conform cu actele cu putere de lege, normele administrative și cerințele Republicii Kazahstan;

(b) contractul de prestare de servicii este încheiat în unul dintre următoarele sectoare de activitate, care sunt incluse și definite în lista de angajamente din cadrul GATS a Republicii Kazahstan:
   (i) servicii juridice
   (ii) servicii de contabilitate și de evidență contabilă
   (iii) servicii fiscale

(iv) servicii de arhitectură

(v) servicii de inginerie

(vi) servicii de inginerie integrată

(vii) servicii de planificare urbană și peisagistică

(viii) servicii informatice și servicii conexe

(ix) servicii de publicitate

(x) servicii de cercetare de piață

(xi) servicii de consultanță în management

(xii) servicii legate de consultanța în management

(xiii) servicii de testări și analize tehnice

(xiv) servicii de consiliere și consultanță conexe industriei extractive

(xv) servicii conexe de consultanță științifică și tehnică

(xvi) servicii de traducere și interpretare

(xvii) întreținerea și repararea echipamentelor, inclusiv a echipamentelor de transport, în contextul unui contract de servicii post-vânzare

(xviii) servicii de mediu;

(c) accesul acordat în conformitate cu prezentul alineat se referă doar la activitatea de prestare de servicii care face obiectul contractului; acesta nu dă dreptul de exercitare a titlului profesional pe teritoriul Republicii Kazahstan.

(3) Uniunea Europeană își reafirmă obligațiile care decurg din angajamentele asumate în cadrul GATS în ceea ce privește intrarea și șederea temporară a prestatorilor de servicii contractuale. Se aplică rezervele prevăzute în acesta[1].

ARTICOLUL 50

Clauza națiunii celei mai favorizate

(1) Tratamentul acordat de Uniunea Europeană prestatorilor de servicii contractuale din Republica Kazahstan nu poate fi mai puțin favorabil decât cel acordat prestatorilor de servicii contractuale din orice țară terță.

(2) Tratamentul acordat în temeiul altor acorduri încheiate de Uniunea Europeană cu o parte terță, care au fost notificate în temeiul articolului V din GATS sau care intră sub incidența listei de scutiri pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate din cadrul GATS a Uniunii Europene, se exclude din domeniul de aplicare al alineatului (1). Se exclude, de asemenea, din domeniul de aplicare al alineatului (1) tratamentul care decurge din armonizarea reglementărilor bazate pe acordurile încheiate de Uniunea Europeană care prevăd recunoașterea reciprocă în conformitate cu articolul VII din GATS.

[1] Pentru o mai mare claritate, rezervele includ și rezervele din cadrul definițiilor categoriilor.

(3) În cazul în care Republica Kazahstan acordă un tratament mai favorabil decât cel prevăzut în prezentul acord prestatorilor de servicii contractuale ai oricărui alt stat membru al OMC, cu excepția țărilor din cadrul Comunității Statelor Independente (CSI) și a țărilor care sunt părți la acordurile de integrare economică cu Republica Kazahstan, acest tratament se aplică prestatorilor de servicii contractuale din Uniunea Europeană. Se exclude, de asemenea, din prezenta dispoziție tratamentul care decurge din armonizarea reglementărilor bazate pe acordurile încheiate de Republica Kazahstan care prevăd recunoașterea reciprocă în conformitate cu articolul VII din GATS.

ARTICOLUL 51

Îmbunătățirea treptată a condițiilor privind prezența temporară a persoanelor fizice aflate în vizită de afaceri

Comitetul de cooperare reunit în configurația „comerț” adresează recomandări părților în vederea liberalizării suplimentare a condițiilor privind prezența temporară a persoanelor fizice aflate în vizită de afaceri.

SECȚIUNEA 4

REGLEMENTARE INTERNĂ

ARTICOLUL 52

Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Disciplinele prevăzute la articolul 53 se aplică măsurilor luate de părți cu privire la procedurile de acordare a licențelor și de calificare care afectează:

(a) prestarea transfrontalieră de servicii;

(b) dreptul de stabilire;

(c) furnizarea unui serviciu prin prezența unei persoane fizice pe teritoriul celeilalte părți, în conformitate cu secțiunea 3 din prezentul capitol.

(2) Disciplinele prevăzute la articolul 53 se aplică tuturor activităților economice care se încadrează în domeniul de aplicare al prezentului capitol. În ceea ce privește serviciile, acestea se aplică în limita angajamentelor specifice din cadrul GATS ale părții în cauză[1]. Disciplinele nu se aplică măsurilor care constituie limitări ce intră sub incidența listei, în conformitate cu articolul XVI sau XVII din GATS.

ARTICOLUL 53

Acordarea licențelor și calificarea

(1) Fiecare parte se asigură că procedurile de acordare a licențelor și de calificare în scopul obținerii autorizației de a presta un serviciu sau de a înființa o prezență comercială sunt rezonabile, clare și relevante pentru obiectivele fundamentale de politică, ținând seama de natura cerințelor care trebuie îndeplinite și de criteriile care trebuie evaluate, și nu constituie, în sine, o restricție asupra prestării de servicii sau a înființării unei prezențe comerciale.

(2) În cazul în care există anumite termene pentru depunerea cererilor, solicitantului i se acordă un termen rezonabil pentru a depune cererea. Autoritatea competentă inițiază soluționarea unei cereri fără întârzieri nejustificate. În cazul în care este posibil, cererile ar trebui să fie acceptate în format electronic în aceleași condiții de autenticitate ca și cererile depuse pe suport de hârtie.

[1] Pentru Republica Kazahstan, trimiterea include secțiunea referitoare la servicii din Protocolul privind aderarea Republicii Kazahstan la OMC.

(3) În cazul în care este posibil, în locul documentelor originale ar trebui să fie acceptate copii legalizate.

(4) Fiecare parte se asigură că soluționarea unei cereri, inclusiv luarea unei decizii finale, se încheie într-un termen rezonabil specificat în legislația sa sau, în orice caz, fără întârzieri nejustificate. Fiecare parte depune toate eforturile pentru stabilirea unui termen normal de soluționare a unei cereri. Fiecare parte garantează că o licență sau o autorizație, odată acordată, intră în vigoare fără întârzieri nejustificate, în conformitate cu clauzele și condițiile specificate în aceasta.

(5) Fiecare parte se asigură că taxele de licență[1] sunt rezonabile în ceea ce privește costurile suportate de autoritatea competentă și nu constituie, în sine, o restricție asupra prestării de servicii sau a înființării unei prezențe comerciale.

(6) În cazul în care consideră că o cerere este incompletă sau stabilește că are nevoie de informații suplimentare, autoritatea competentă, într-un interval rezonabil de timp:

(a) informează solicitantul;

(b) în măsura în care este posibil, identifică informațiile necesare și

(c) în măsura în care este posibil, oferă posibilitatea de a corecta deficiențele.

[1] Taxele de licență nu includ taxele pentru utilizarea resurselor naturale, plățile pentru licitații, achiziții publice sau alte mijloace nediscriminatorii de acordare de concesii ori contribuțiile obligatorii la furnizarea serviciului universal.

(7) În cazul în care respinge cererea, autoritatea competentă informează solicitantul fără întârzieri nejustificate și, în măsura în care este posibil, în scris. Autoritatea competentă ar trebui să informeze solicitantul, la cerere, cu privire la motivele pentru care a fost respinsă cererea și, dacă este posibil, cu privire la orice deficiențe care au fost identificate. Aceasta ar trebui să informeze solicitantul cu privire la procedurile de contestare a deciziei în conformitate cu legislația relevantă. Autoritatea competentă ar trebui să permită solicitantului să depună o nouă cerere în conformitate cu procedurile stabilite ale autorității relevante, cu excepția cazului în care autoritatea competentă limitează numărul de licențe sau de decizii de confirmare a calificărilor.

(8) Fiecare parte se asigură că procedurile utilizate și deciziile adoptate de autoritatea competentă în procedura de acordare a licenței sau de autorizare sunt imparțiale față de toți solicitanții. Autoritatea competentă ar trebui să ajungă la decizia sa în mod independent și să nu fie răspunzătoare în fața niciunui prestator de servicii sau investitor pentru care este necesară licența sau autorizația în cauză.

SECȚIUNEA 5

DISPOZIȚII SECTORIALE SPECIFICE

ARTICOLUL 54

Transportul maritim internațional

(1) Prezentul articol stabilește principiile pentru liberalizarea serviciilor de transport maritim internațional. Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din angajamentele din cadrul GATS ale fiecărei părți.

(2) În sensul prezentului articol, „transportul maritim internațional” include operațiuni de transport „de la expeditor la destinatar” (*door to door*) și multimodal, care presupune transportul mărfurilor prin intermediul mai multor moduri de transport, inclusiv maritim, însoțite de un singur document de transport și, în acest scop, include dreptul prestatorilor de servicii de transport maritim internațional de a semna contracte direct cu prestatorii de alte moduri de transport;

(3) În ceea ce privește activitățile menționate la alineatul (4), întreprinse de agențiile de transport maritim pentru prestarea de servicii în domeniul transportului maritim internațional, fiecare parte permite persoanelor juridice ale celeilalte părți să înființeze filiale sau sucursale pe teritoriul său, în condiții de stabilire și de funcționare nu mai puțin favorabile decât cele acordate propriilor sale filiale sau sucursale sau filialelor ori sucursalelor din orice țară terță, oricare dintre acestea sunt mai avantajoase.

Prezentul alineat nu se aplică înființării unei prezențe comerciale cu scopul de a exploata o flotă sub pavilionul național al unui stat membru al Uniunii Europene sau al Republicii Kazahstan.

(4) Astfel de activități includ, dar nu se limitează la:

(a) comercializarea și vânzarea de servicii de transport maritim și de servicii conexe prin contact direct cu clienții, de la cotare la facturare, indiferent dacă aceste servicii sunt executate sau oferite de însuși prestatorul de servicii sau de prestatori de servicii cu care vânzătorul serviciilor a încheiat acorduri comerciale permanente;

(b) achiziționarea și folosirea, în nume propriu sau în numele clienților (și revânzarea către clienți), a oricăror servicii de transport și servicii conexe, inclusiv servicii de transport prin orice mod interior, necesare pentru prestarea unui serviciu intermodal;

(c) pregătirea documentelor de transport, a documentelor vamale sau a oricărui alt document referitor la originea și natura mărfurilor transportate;

(d) furnizarea de informații comerciale prin orice mijloace, inclusiv prin sisteme de informații computerizate și schimb de date electronice (sub rezerva eventualelor restricții nediscriminatorii privind telecomunicațiile);

(e) încheierea oricărui acord comercial cu alte agenții de transport maritim, inclusiv participația la capitalul unei întreprinderi și numirea de personal recrutat la nivel local (sau, în cazul personalului străin, sub rezerva dispozițiilor relevante ale prezentului acord), cu orice agenție de transport maritimă stabilită la nivel local;

(f) reprezentarea persoanelor juridice, printre altele la organizarea escalei navei sau la preluarea încărcăturilor atunci când este necesar.

(5) Ținând seama de nivelul existent de liberalizare în materie de prestare transfrontalieră de servicii între părți în ceea ce privește transportul maritim internațional:

(a) părțile aplică efectiv principiul accesului nerestricționat pe piețele și la schimburile comerciale internaționale pe bază comercială și în mod nediscriminatoriu;

(b) fiecare parte acordă navelor exploatate de prestatori de servicii ai celeilalte părți un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor nave sau navelor oricărei țări terțe, luându-se în calcul cel mai favorabil dintre cele două tratamente în ceea ce privește, printre altele, accesul la porturi, utilizarea infrastructurii și a serviciilor portuare, utilizarea serviciilor maritime auxiliare, precum și în ceea ce privește taxele și redevențele aferente, instalațiile vamale și alocarea danelor și a instalațiilor de încărcare și descărcare.

(6) La aplicarea principiilor de la alineatul (5), părțile:

(a) nu aplică, de la intrarea în vigoare a prezentului acord, nicio clauză de partajare a încărcăturilor din acordurile bilaterale încheiate de oricare stat membru al Uniunii Europene și Republica Kazahstan;

(b) nu introduc în acordurile bilaterale viitoare cu țările terțe clauze de partajare a încărcăturilor, cu excepția circumstanțelor excepționale în care companiile maritime de linie ale uneia sau alteia dintre părțile la prezentul acord nu ar avea altfel, în mod efectiv, posibilitatea de a naviga în scop comercial către și din țara terță în cauză;

(c) interzic, în acordurile bilaterale viitoare, clauzele de partajare a încărcăturilor privind comerțul în vrac de mărfuri uscate și lichide;

(d) abrogă și se abțin să introducă, de la intrarea în vigoare a prezentului acord, orice măsură unilaterală și orice obstacol administrativ, tehnic și de altă natură care ar putea constitui restricții deghizate sau ar putea avea efecte discriminatorii asupra libertății de a presta servicii în domeniul transportului maritim internațional.

(7) Persoanele fizice și juridice din Uniunea Europeană care asigură servicii de transport maritim internațional sunt libere să presteze servicii maritimo-fluviale internaționale pe căile navigabile interioare ale Republicii Kazahstan și viceversa.

(8) Fiecare parte pune la dispoziția prestatorilor de servicii de transport maritim internațional ai celeilalte părți, în condiții rezonabile și nediscriminatorii, următoarele servicii portuare: pilotaj, asistență la remorcare și tracțiune, aprovizionare, alimentare cu combustibil și cu apă, colectarea gunoiului și eliminarea apei de balast, serviciile căpitanului de port, asistență la navigație, servicii operaționale pe uscat esențiale exploatărilor de nave, inclusiv comunicații, furnizare de apă și de electricitate, instalații pentru reparații de urgență, servicii de ancorare, dane și servicii de acostare.

(9) În cazul în care Republica Kazahstan acordă un tratament mai favorabil pentru transportul maritim oricărui alt stat membru al OMC, cu excepția statelor riverane ale Mării Caspice și a țărilor CSI, condițiile respective se aplică persoanelor fizice și juridice din Uniunea Europeană.

ARTICOLUL 54a

Transportul rutier, feroviar, pe căi navigabile interioare și aerian

Pentru a asigura o dezvoltare coordonată a transporturilor între părți, adaptată la nevoile lor comerciale, condițiile de acces reciproc la piața serviciilor de transport rutier, feroviar și pe căile navigabile interioare și, după caz, de transport aerian, pot face obiectul unor potențiale acorduri specifice care se negociază între părți după intrarea în vigoare a prezentului acord.

SECȚIUNEA 6

EXCEPȚII

ARTICOLUL 55

Excepții generale

(1) Sub rezerva cerinței ca aceste măsuri să nu fie aplicate astfel încât să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între țările în care există astfel de condiții sau o restricție mascată asupra înființării unei prezențe comerciale, inclusiv a funcționării, sau a prestării transfrontaliere de servicii, nicio dispoziție din prezentul capitol nu poate fi interpretată ca împiedicând adoptarea sau aplicarea de către oricare dintre părți a măsurilor:

(a) necesare pentru protejarea securității publice sau a moralei publice ori pentru menținerea ordinii publice[1];

(b) necesare pentru protecția vieții sau a sănătății oamenilor, animalelor sau plantelor;

[1] Excepția vizând ordinea publică poate fi invocată doar în cazul în care există o amenințare autentică și suficient de gravă la adresa unuia dintre interesele fundamentale ale societății.

(c) referitoare la conservarea resurselor naturale epuizabile atunci când aceste măsuri sunt aplicate împreună cu restricții privind investitorii interni sau oferta ori consumul intern de servicii;

(d) necesare pentru protecția patrimoniului național de valoare artistică, istorică sau arheologică;

(e) necesare pentru a asigura respectarea actelor cu putere de lege sau a actelor administrative care nu contravin prezentului titlu, inclusiv a celor legate de:

(i) prevenirea practicilor neloiale și frauduloase, sau cele necesare pentru remedierea efectelor neîndeplinirii unei obligații contractuale;

(ii) protejarea vieții private a persoanelor fizice în legătură cu prelucrarea și difuzarea datelor cu caracter personal și protejarea confidențialității înregistrărilor individuale și a conturilor personale;

(iii) siguranță;

(f) care contravin articolului 46, cu condiția ca diferența în ceea ce privește tratamentul să vizeze impunerea sau colectarea efectivă ori echitabilă a impozitelor directe în ceea ce privește activitățile economice, investitorii sau prestatorii de servicii ai celeilalte părți[1].

[1] Măsurile care vizează asigurarea impunerii sau colectării eficiente ori echitabile a impozitelor directe cuprind măsurile luate de una dintre părți în temeiul regimului său fiscal care:
(i) se aplică investitorilor și prestatorilor de servicii nerezidenți pentru recunoașterea faptului că obligația fiscală a nerezidenților se stabilește ținându-se seama de elementele impozabile care își au sursa sau sunt situate pe teritoriul părții;
(ii) se aplică nerezidenților pentru asigurarea impunerii sau colectării impozitelor pe teritoriul părții;
(iii) se aplică nerezidenților sau rezidenților pentru a împiedica evaziunea sau frauda fiscală, incluzând măsurile de asigurare a conformității;
(iv) se aplică consumatorilor de servicii prestate sau având proveniența pe teritoriul unei alte părți pentru a asigura impunerea sau colectarea impozitelor datorate de acești consumatori, provenind din surse de pe teritoriul părții;
(v) fac distincție între investitori și prestatorii de servicii supuși impozitării elementelor impozabile la nivel mondial și alți investitori și prestatori de servicii, în virtutea diferenței referitoare la tipul de bază impozabilă care există între aceștia; sau
(vi) determină, atribuie și repartizează veniturile, profitul, câștigurile, pierderile, deducerile sau creditele persoanelor fizice sau sucursalelor rezidente, sau între persoanele asociate sau sucursale ale aceleiași persoane, în scopul menținerii bazei impozabile a părții.
Termenii sau noțiunile referitoare la fiscalitate de la litera (f) și din prezenta notă de subsol sunt determinați în conformitate cu definițiile și conceptele referitoare la fiscalitate sau cu definițiile și conceptele echivalente sau similare din legislația națională a părții care ia respectiva măsură.

(2) Prezentul capitol nu se aplică sistemelor de securitate socială ale părților sau activităților de pe teritoriul fiecărei părți care sunt legate, chiar și numai ocazional, de exercitarea autorității publice.

SECȚIUNEA 7

INVESTIȚII

ARTICOLUL 56

Analiză și consultări

Pentru a identifica eventualele bariere din calea investițiilor, părțile analizează împreună cadrul juridic privind investițiile în termen de cel mult trei ani de la data la care începe să se aplice prezentul titlu. Pe baza acestei analize, părțile vor examina posibilitatea de a începe negocieri pentru eliminarea acestor bariere, în vederea completării prezentului acord, inclusiv în ceea ce privește principiile generale de protecție a investițiilor.

CAPITOLUL 6

CIRCULAȚIA CAPITALURILOR ȘI PLĂȚILE

ARTICOLUL 57

Contul curent

Fiecare parte autorizează, într-o monedă liber convertibilă și în conformitate cu Statutul Fondului Monetar Internațional (FMI), după caz, toate plățile și transferurile din contul curent al balanței de plăți între părți.

ARTICOLUL 58

Circulația capitalurilor

(1) În ceea ce privește tranzacțiile legate de contul de capital și de contul financiar al balanței de plăți și fără a aduce atingere altor dispoziții ale prezentului acord, părțile se angajează să nu impună nicio restricție asupra liberei circulații a capitalurilor cu privire la investițiile directe efectuate în conformitate cu legislația țării-gazdă, cu privire la activitățile economice reglementate de capitolul 5 (Comerțul cu servicii și înființarea unei prezențe comerciale) din prezentul titlu și cu privire la lichidarea și repatrierea capitalului respectiv investit și a profitului generat de acesta.

(2) În ceea ce privește tranzacțiile aferente contului de capital și contului financiar din balanța de plăți care nu intră sub incidența alineatului (1) și fără a aduce atingere altor dispoziții ale prezentului acord, , fiecare parte asigură, în conformitate cu actele sale cu putere de lege, libera circulație a capitalurilor în ceea ce privește, printre altele:

(a) creditele legate de tranzacțiile comerciale, inclusiv de prestarea de servicii la care participă un rezident al uneia dintre părți;

(b) împrumuturile și creditele financiare; sau

(c) participarea la capitalul unei persoane juridice fără a se urmări stabilirea sau menținerea de legături economice durabile.

(3) Fără a aduce atingere altor dispoziții ale prezentului acord, părțile nu pot introduce noi restricții cu privire la circulația capitalurilor între rezidenții părților și nu pot face aranjamentele existente mai restrictive.

(4) Părțile se pot consulta în vederea unei mai bune facilitări a circulației capitalurilor între ele.

ARTICOLUL 59

Excepții

Sub rezerva cerinței ca aceste măsuri să nu fie aplicate astfel încât să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între țările în care există astfel de condiții sau o restricție mascată asupra circulației capitalurilor, nicio dispoziție din prezentul capitol nu poate fi interpretată în sensul împiedicării adoptării sau aplicării de către oricare dintre părți a măsurilor:

(a) necesare pentru protejarea securității publice și a moralei publice sau pentru menținerea ordinii publice sau

(b) necesare pentru a asigura respectarea actelor cu putere de lege sau a actelor administrative care nu contravin dispozițiilor prezentului titlu, inclusiv a celor legate de:

(i) prevenirea infracțiunilor, a practicilor neloiale și frauduloase sau cele necesare pentru remedierea efectelor neîndeplinirii unei obligații contractuale (faliment, insolvabilitate și protejarea drepturilor creditorilor);

(ii) asigurarea integrității și stabilității sistemului financiar al uneia dintre părți;

(iii) emiterea, comercializarea sau tranzacționarea titlurilor de valoare, a opțiunilor, a operațiunilor la termen sau a altor instrumente derivate;

(iv) raportarea financiară sau înregistrarea contabilă a transferurilor atunci când acest lucru este necesar pentru a veni în sprijinul autorităților de aplicare a legii sau al autorităților de reglementare a sistemului financiar; sau

(v) asigurarea respectării ordinelor sau hotărârilor din cadrul procedurilor juridice sau administrative.

ARTICOLUL 60

Măsuri de salvgardare temporare privind
circulația capitalurilor, plățile sau transferurile

În circumstanțe excepționale în care se înregistrează dificultăți grave ale funcționării politicii monetare și a cursului de schimb, în cazul Republicii Kazahstan, sau ale funcționării uniunii economice și monetare, în cazul Uniunii Europene, ori în cazul unei amenințări în acest sens, partea în cauză poate lua măsuri de salvgardare care sunt strict necesare cu privire la circulația capitalurilor, plățile și transferurile pentru o perioadă care nu depășește un an. Partea care menține sau adoptă astfel de măsuri informează prompt cealaltă parte și prezintă, imediat ce este posibil, un calendar de eliminare a acestora.

CAPITOLUL 7

PROPRIETATEA INTELECTUALĂ

ARTICOLUL 61

Obiective

Obiectivele prezentului capitol sunt:

(a) facilitarea producției și a comercializării de produse inovatoare și creative între părți; și

(b) atingerea unui nivel adecvat și efectiv de protecție și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală.

SECȚIUNEA 1

PRINCIPII

ARTICOLUL 62

Natura obligațiilor și domeniul de aplicare al acestora

(1) Părțile reamintesc obligația care le revine de a asigura punerea în aplicare adecvată și efectivă a acordurilor internaționale care reglementează proprietatea intelectuală și la care acestea sunt părți, inclusiv a Acordului privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală al OMC („Acordul TRIPS”). Dispozițiile prezentului capitol completează și precizează drepturile și obligațiile care revin părților în temeiul Acordului TRIPS și al altor acorduri internaționale în domeniul proprietății intelectuale.

(2) În sensul prezentului acord, termenul „proprietate intelectuală” se referă, între altele la toate categoriile de proprietate intelectuală menționate la articolele 65-96.

(3) Protecția drepturilor de proprietate intelectuală include protecția împotriva concurenței neloiale, astfel cum este menționată la articolul 10 bis din Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale din 1883, astfel cum a fost revizuită și modificată („Convenția de la Paris”).

(4) Prezentul capitol nu împiedică părțile să aplice dispoziții din dreptul lor care prevăd standarde mai ridicate de protecție și asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală, cu condiția ca respectivele dispoziții să nu contravină dispozițiilor prezentului capitol.

ARTICOLUL 63

Transferul de tehnologie

(1) Părțile convin să facă schimb de opinii și informații cu privire la legislația lor și la practicile lor internaționale referitoare la protecția și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, care afectează transferul de tehnologie. Acest lucru include în special schimburi privind măsuri destinate să faciliteze fluxurile de informații, parteneriatele economice, acordarea de licențe voluntare și acordurile de subcontractare. Se acordă o atenție deosebită condițiilor necesare pentru a crea un mediu favorabil adecvat pentru transferul de tehnologie în țările-gazdă, inclusiv unor aspecte precum cadrul juridic intern și dezvoltarea capitalului uman.

(2) În cazul în care se iau măsuri privind transferul de tehnologie, se protejează interesele legitime ale titularilor drepturilor de proprietate intelectuală.

ARTICOLUL 64

Epuizarea drepturilor

Fiecare parte aplică un regim național sau regional[1] de epuizare a drepturilor de proprietate intelectuală, în conformitate cu dreptul său intern, în ceea ce privește dreptul de autor și drepturile conexe, desenele și modelele industriale și mărcile.

[1] Termenul „regional” se referă la organizațiile de integrare economică regională care instituie o piață internă ce asigură libera circulație a mărfurilor și a serviciilor.

SECȚIUNEA 2

STANDARDE PRIVIND DREPTURILE DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

DREPTURILE DE AUTOR ȘI DREPTURILE CONEXE

ARTICOLUL 65

Protecția acordată

Fiecare parte respectă drepturile și obligațiile prevăzute în următoarele acorduri internaționale:

(a) Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice („Convenția de la Berna”);

(b) Convenția internațională pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune („Convenția de la Roma”);

(c) Tratatul Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (OMPI) privind dreptul de autor;

(d) Tratatul OMPI privind interpretările, execuțiile și fonogramele;

(e) Acordul TRIPS.

ARTICOLUL 66

Autori

Fiecare parte asigură dreptul exclusiv al autorilor de a autoriza sau de a interzice:

(a) reproducerea directă sau indirectă, temporară sau permanentă, totală sau parțială, prin orice mijloc și sub orice formă a operelor lor;

(b) orice formă de distribuție către public, prin vânzarea originalului sau a copiilor operelor lor ori prin alte mijloace;

(c) orice comunicare către public a operelor lor, prin mijloace tehnice cu fir sau fără fir, inclusiv punerea la dispoziția publicului a operelor lor, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment.

ARTICOLUL 67

Artiști interpreți sau executanți

Fiecare parte asigură dreptul exclusiv al artiștilor interpreți sau executanți de a autoriza sau de a interzice:

(a) fixarea[1] interpretărilor sau execuțiilor lor;

(b) reproducerea directă sau indirectă, temporară sau permanentă, totală sau parțială, prin orice mijloc și sub orice formă, a fixărilor interpretărilor sau execuțiilor lor;

(c) distribuirea către public, prin vânzare sau prin alte mijloace, a fixărilor interpretărilor sau execuțiilor lor;

(d) punerea la dispoziția publicului a fixărilor interpretărilor sau execuțiilor lor, prin mijloace tehnice cu fir sau fără fir, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment;

(e) radiodifuzarea fără fir și comunicarea către public a interpretărilor sau execuțiilor lor, cu excepția cazului în care interpretarea sau execuția este ea însăși deja o execuție sau interpretare radiodifuzată sau efectuată pornind de la o fixare.

[1] În sensul prezentului capitol, „fixare” înseamnă încorporarea sunetelor sau a reprezentărilor acestora pe un suport care permite perceperea, reproducerea sau comunicarea lor cu ajutorul unui dispozitiv.

ARTICOLUL 68

Producătorii de fonograme

Fiecare parte asigură dreptul exclusiv al producătorilor de fonograme de a autoriza sau de a interzice:

(a) reproducerea directă sau indirectă, temporară sau permanentă, totală sau parțială, prin orice mijloc și sub orice formă a fonogramelor lor;

(b) distribuirea fonogramelor lor către public, prin vânzare sau prin alte mijloace, inclusiv a copiilor acestora;

(c) punerea la dispoziția publicului a fonogramelor lor, prin mijloace tehnice cu fir sau fără fir, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment.

ARTICOLUL 69

Organisme de radiodifuziune

Fiecare parte asigură dreptul exclusiv al organismelor de radiodifuziune de a autoriza sau de a interzice:

(a) fixarea emisiunilor lor;

(b) reproducerea fixărilor emisiunilor lor;

(c) punerea la dispoziția publicului a fixărilor emisiunilor lor, prin mijloace tehnice cu fir sau fără fir, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment; și

(d) reluarea radiodifuzării fără fir a emisiunilor lor, precum și comunicarea către public a emisiunilor lor, dacă această comunicare este făcută în locuri accesibile publicului prin plata unei taxe de intrare.

ARTICOLUL 70

Radiodifuzarea și comunicarea către public

Fiecare parte stabilește dreptul de a se asigura că utilizatorul plătește o remunerație echitabilă unică atunci când o fonogramă publicată în scopuri comerciale sau o reproducere a acestei fonograme este utilizată în scopul unei radiodifuzări fără fir sau pentru orice comunicare către public și pentru a asigura faptul că această remunerație este repartizată între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme în cauză. În absența unui acord între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme, fiecare parte poate stabili condițiile repartizării între aceștia a remunerației respective.

ARTICOLUL 71

Durata protecției

(1) Drepturile unui autor asupra unei opere literare sau artistice în înțelesul articolului 2 din Convenția de la Berna se aplică pe durata vieții autorului și încă cel puțin 70 de ani după decesul său.

(2) Dacă dreptul de autor aparține în comun colaboratorilor la o operă, durata menționată la alineatul (1) se calculează de la data decesului ultimului supraviețuitor dintre colaboratori.

(3) Drepturile artiștilor interpreți sau executanți expiră după cel puțin 50 de ani de la data interpretării sau a execuției. Cu toate acestea, în cazul în care fixarea interpretării sau a execuției face obiectul unei publicări legale sau al unei comunicări legale către public în decursul acestei perioade, drepturile încetează după cel puțin 50 de ani de la prima astfel de publicare sau de la prima astfel de comunicare către public, luând în considerare, în mod cronologic, prima dintre aceste date.

(4) Drepturile producătorilor de fonograme expiră după cel puțin 50 de ani de la data fixării lor. Cu toate acestea, în cazul în care, în decursul acestei perioade, o fonogramă face obiectul unei publicări legale, drepturile respective încetează după cel puțin 50 de ani de la data primei publicări legale. În cazul în care nu a avut loc o publicare legală în perioada menționată în prima teză, iar fonograma a făcut obiectul unei comunicări legale către public în această perioadă, drepturile respective încetează după cel puțin 50 de ani de la data primei comunicări legale către public.

(5) Drepturile organismelor de radiodifuziune încetează după cel puțin 50 de ani de la prima difuzare a unei emisiuni, indiferent dacă această emisiune a fost difuzată cu fir sau fără fir, inclusiv prin cablu sau prin satelit.

(6) Duratele prevăzute în prezentul articol se calculează începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a avut loc faptul generator.

(7) Duratele protecției pot depăși duratele prevăzute în prezentul articol.

ARTICOLUL 72

Protecția măsurilor tehnologice

(1) Fiecare parte prevede o protecție juridică adecvată împotriva eludării măsurilor tehnologice eficace, pe care persoana respectivă o efectuează cu bună știință sau având motive întemeiate să știe că urmărește acest obiectiv.

(2) Fiecare parte prevede o protecție juridică adecvată împotriva fabricării, importului, distribuirii, vânzării, închirierii, publicității în scopul vânzării sau închirierii ori posesiunii în scopuri comerciale a dispozitivelor, produselor sau componentelor ori împotriva prestării de servicii care vizează în principal sau permit eludarea oricăror măsuri tehnologice eficace.

(3) În sensul prezentului acord, sintagma „măsuri tehnologice” înseamnă orice tehnologie, dispozitiv sau componentă care, în cadrul funcționării normale, este proiectată pentru a preveni sau a limita, în ceea ce privește operele sau alte elemente, acte care nu sunt autorizate de titularul dreptului de autor sau al unui drept conex, conform legislației naționale. Măsurile tehnologice sunt considerate „eficace” dacă utilizarea unei opere sau a unui alt element este controlată de către titularii de drepturi prin aplicarea unui control al accesului sau a unui procedeu de protecție, cum ar fi criptarea, bruierea sau alte transformări ale operei ori ale altui element, sau prin aplicarea unui mecanism de control al copierii, care îndeplinește obiectivul de protecție.

ARTICOLUL 73

Protecția informațiilor privind gestionarea drepturilor

(1) Fiecare parte prevede o protecție juridică adecvată împotriva oricărei persoane care desfășoară fără autorizație oricare dintre următoarele acte:

(a) eliminarea sau modificarea oricăror informații referitoare la gestionarea drepturilor în format electronic;

(b) distribuirea, importul în vederea distribuirii, radiodifuzarea, comunicarea către public sau punerea la dispoziția publicului a unor opere sau a altor elemente protejate în temeiul prezentului acord, din care au fost eliminate sau modificate fără autorizație informațiile referitoare la gestionarea drepturilor în format electronic,

dacă persoana respectivă știe sau are motive întemeiate să știe că, făcând acest lucru, provoacă, permite, facilitează sau ascunde încălcarea unui drept de autor sau a drepturilor conexe prevăzute în dreptul intern.

(2) În sensul prezentului capitol, sintagma „informații referitoare la gestionarea drepturilor” înseamnă orice informație furnizată de titularii drepturilor care identifică opera sau alt element protejat de drepturi de autor sau de drepturi conexe, a autorului sau a oricărui alt titular al drepturilor, ori informații despre condițiile și modalitățile de utilizare a operei sau a altui element, precum și orice numere sau coduri care reprezintă aceste informații.

(3) Alineatul (1) se aplică atunci când oricare dintre aceste informații menționate la alineatul (2) este asociată unei copii a unei opere sau a altui element protejat de drepturi de autor sau de drepturi conexe ori apare în legătură cu o comunicare către public a operei sau a elementului protejat respectiv.

ARTICOLUL 74

Excepții și limitări

(1) În conformitate cu convențiile și cu tratatele internaționale la care sunt părți, fiecare parte poate prevedea limitări sau excepții privind drepturile stabilite la articolele 66-70 numai în anumite cazuri specifice în care nu se aduce atingere exploatării normale a operelor sau a altui element și nici nu se cauzează vreun prejudiciu nejustificat intereselor legitime ale titularilor drepturilor.

(2) Fiecare parte prevede că actele provizorii de reproducere menționate la articolele 66-70, care sunt tranzitorii sau accesorii și constituie o parte integrantă și esențială a unui proces tehnologic și al căror scop unic este să permită:

(a) transmiterea, în cadrul unei rețele între terți, de către un intermediar, sau

(b) utilizarea legală

a unei opere ori a unui alt element și care nu au semnificație economică de sine stătătoare, sunt exceptate de la dreptul de reproducere prevăzut la articolele 66-69.

ARTICOLUL 75

Dreptul de suită

Fiecare parte prevede, în beneficiul autorului unei opere originale de artă care este resortisant al celeilalte părți și în beneficiul succesorului său în drepturi, un drept de suită, definit ca un drept inalienabil și la care nu se poate renunța nici chiar anticipat, de a încasa o redevență pe baza prețului de vânzare obținut la revânzarea operei, ulterioară primei înstrăinări a operei de către autor. Pragurile și ratele de colectare a redevențelor se stabilesc în conformitate cu dreptul intern al părții în care are loc revânzarea[1].

[1] O parte poate, în conformitate cu dreptul intern, să limiteze dreptul de suită la actele de revânzare care implică comercianți de opere de artă.

ARTICOLUL 76

Cooperarea privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor

Părțile iau toate măsurile rezonabile care le sunt accesibile pentru a facilita încheierea de înțelegeri între societățile lor de gestiune colectivă cu scopul de a asigura un acces reciproc mai ușor și distribuirea operelor și a altor elemente protejate între teritoriile părților, precum și transferul de redevențe între acestea pentru utilizarea acestor opere sau a altor elemente protejate. Părțile iau, de asemenea, toate măsurile rezonabile care le sunt accesibile pentru a atinge un nivel înalt de raționalizare și transparență în ceea ce privește executarea sarcinilor societăților lor de gestiune colectivă.

ARTICOLUL 77

Acorduri internaționale

Fiecare parte:

(a) se conformează Protocolului referitor la Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor și Tratatului OMPI privind dreptul mărcilor; și

(b) depune toate eforturile rezonabile pentru a adera la Tratatul de la Singapore privind dreptul mărcilor.

ARTICOLUL 78

Procedura de înregistrare

(1) Fiecare parte prevede un sistem pentru înregistrarea mărcilor, în care fiecare decizie finală adoptată de autoritatea competentă în materie de mărci relevantă se motivează în mod corespunzător și se comunică în scris solicitantului, care va avea posibilitatea de a o contesta în fața autorității competente în materie de mărci și de a o ataca în fața unei instanțe judecătorești.

(2) Fiecare parte oferă titularilor drepturilor posibilitatea de a se opune cererilor de înregistrare și înregistrărilor de mărci. Procedurile în caz de opoziție sunt contradictorii.

(3) Fiecare parte furnizează o bază de date electronică disponibilă pentru consultare publică conținând înregistrările mărcilor.

ARTICOLUL 79

Mărcile notorii

Părțile cooperează cu scopul de a proteja efectiv mărcile notorii, astfel cum sunt menționate la articolul 6 bis din Convenția de la Paris și la articolul 16 alineatele (2) și (3) din acordul TRIPS.

ARTICOLUL 80

Excepții de la drepturile conferite de o marcă

Fiecare parte prevede excepții limitate de la drepturile conferite de o marcă, cum ar fi utilizarea echitabilă a termenilor descriptivi, utilizarea indicațiilor geografice sau alte excepții limitate care țin seama de interesele legitime ale titularului mărcii și ale părților terțe.

INDICAȚII GEOGRAFICE

ARTICOLUL 81

Definiție

În sensul prezentului acord, indicațiile geografice sunt indicații care identifică un produs ca fiind originar de pe teritoriul unei părți, dintr-o regiune sau o localitate de pe teritoriul respectiv, în cazul în care o anumită calitate, reputație sau altă caracteristică a produsului poate fi atribuită în mod esențial originii sale geografice.

ARTICOLUL 82

Principiile de protecție a indicațiilor geografice

(1) Fiecare parte asigură o protecție adecvată și pe perioadă nedeterminată a indicațiilor geografice, printr-un sistem *sui generis* de protecție și în conformitate cu dreptul intern, cu condiția ca indicația geografică să beneficieze de protecție juridică în țara de origine.

(2) În acest scop, părțile cooperează în domeniul indicațiilor geografice în temeiul prezentului articol, care completează standardele minime stabilite în dispozițiile relevante ale Acordului TRIPS.

(3) Fiecare parte se asigură că sistemul său de protecție a indicațiilor geografice acceptă înregistrarea indicațiilor geografice ale celeilalte părți. Fiecare parte furnizează o bază de date electronică disponibilă pentru consultare publică conținând indicațiile geografice înregistrate.

(4) În ceea ce privește indicațiile geografice protejate pe teritoriul său, fiecare parte interzice și împiedică:

(a) orice utilizare comercială directă sau indirectă a unei denumiri înregistrate pentru produse care nu sunt incluse în înregistrare, în măsura în care
   (i) produsele respective sunt comparabile cu produsele protejate sub denumirea în cauză, sau
   (ii) o astfel de utilizare exploatează reputația denumirii protejate;

(b) orice utilizare abuzivă, imitare sau evocare a unei denumiri înregistrate, chiar dacă originea adevărată a produsului este indicată sau dacă denumirea protejată este tradusă, transcrisă, transliterată sau însoțită de expresii precum „stil”, „tip”, „metodă”, „produs(ă) ca la/în”, „fel”, „imitație”ori alte formulări similare;

(c) orice indicație falsă sau înșelătoare privind proveniența, originea, natura sau calitățile esențiale ale produsului, care apare pe partea interioară sau exterioară a ambalajului, în materialul publicitar sau în documentele referitoare la produsul în cauză, precum și ambalarea produsului într-un ambalaj de natură să creeze o impresie eronată cu privire la originea acestuia; sau

(d) orice altă practică ce ar putea induce în eroare consumatorul cu privire la adevărata origine a produsului.

(5) Fiecare parte asigură respectarea protecției prevăzute la articolele 81-83, inclusiv la cererea unei părți interesate, prin măsuri administrative adecvate conforme cu dreptul intern.

(6) Fiecare parte se asigură că indicațiile geografice protejate pot fi utilizate de orice operator care comercializează un produs conform cu specificația corespunzătoare.

(7) Fiecare parte se asigură că denumirile pe care le-a protejat în conformitate cu dreptul intern nu devin generice.

(8) Părțile nu au obligația să înregistreze o indicație geografică dacă, dată fiind existența unei mărci renumite sau notorii, înregistrarea poate induce în eroare consumatorii cu privire la adevărata identitate a produsului.

(9) Fără a aduce atingere prezentului articol, părțile protejează indicațiile geografice și în cazul în care există o marcă anterioară. O „marcă anterioară” înseamnă o marcă a cărei utilizare corespunde uneia dintre situațiile menționate la alineatul (4) și care a fost solicitată, înregistrată sau, dacă această posibilitate este prevăzută de dreptul intern, consacrată prin uz înainte de data la care cererea de înregistrare a indicației geografice a fost depusă la autoritatea competentă a părții respective. O astfel de marcă anterioară poate continua să fie utilizată și reînnoită în pofida protecției acordate indicației geografice, cu condiția să nu existe motive de anulare sau de revocare a mărcii respective în dreptul privind mărcile comerciale al părții în care marca este înregistrată sau utilizată.

ARTICOLUL 83

Negocieri

După cel mult șapte ani de la data la care începe să se aplice prezentul titlu, părțile inițiază negocieri în vederea încheierii unui acord privind protecția indicațiilor geografice pe teritoriile lor.

DESENE ȘI MODELE

ARTICOLUL 84

Acorduri internaționale

Uniunea Europeană își reafirmă angajamentul față de Actul de la Geneva al Aranjamentului de la Haga privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale din 1999. Republica Kazahstan depune toate eforturile rezonabile pentru a adera la acesta.

ARTICOLUL 85

Cerințe pentru protecția desenelor sau modelelor înregistrate

(1) Fiecare parte asigură protecția desenelor sau modelelor create în mod independent care sunt noi și originale. Această protecție este asigurată prin înregistrare și conferă titularului desenului sau modelului înregistrat un drept exclusiv în conformitate cu dreptul intern. În sensul prezentului articol, o parte poate considera că un desen sau model care are un caracter individual este original.

(2) Un desen sau un model aplicat unui produs sau încorporat într-un produs care constituie o parte componentă a unui produs complex este considerat ca fiind nou și având un caracter individual numai:

(a) dacă, după încorporarea în produsul complex, partea componentă rămâne vizibilă la o utilizare normală a acestuia din urmă, în care nu se includ lucrările de întreținere, service sau reparații; și

(b) în măsura în care caracteristicile vizibile ale părții componente îndeplinesc, în sine, condițiile referitoare la noutate și la caracterul individual.

ARTICOLUL 86

Drepturile conferite prin înregistrare

Titularul unui desen sau model înregistrat are dreptul exclusiv de a-l utiliza și de a împiedica orice terț care nu a obținut acordul său, între altele, să fabrice, să propună spre vânzare, să vândă, să importe, să exporte, să stocheze sau să utilizeze un produs care poartă ori incorporează desenul sau modelul protejat, atunci când aceste acțiuni sunt întreprinse în scopuri comerciale.

ARTICOLUL 87

Protecția conferită desenelor sau modelelor neînregistrate

Nu mai târziu de șapte ani de la data la care prezentul titlu începe să se aplice, Republica Kazahstan asigură o protecție juridică eficientă împotriva copierii desenelor și modelelor neînregistrate, cu condiția ca, cel târziu cu doi ani înainte de expirarea acestei perioade de șapte ani, Uniunea Europeană să fi oferit o formare adecvată pentru reprezentanții organizațiilor și organismelor autorizate și pentru judecători.

ARTICOLUL 88

Durata protecției

Durata protecției, începând cu data de depunere a cererii, este de cel puțin zece ani. Fiecare parte poate asigura posibilitatea titularului de a reînnoi durata protecției pentru una sau mai multe perioade de cinci ani, până la termenul maxim de protecție stabilit conform dreptului intern.

ARTICOLUL 89

Excepții

(1) Fiecare parte poate institui excepții limitate de la protecția desenelor sau modelelor, cu condiția ca aceste excepții să nu intre în conflict în mod nerezonabil cu exploatarea normală a desenelor sau modelelor protejate și să nu aducă prejudicii nerezonabile intereselor legitime ale titularului desenului sau modelului protejat, ținând seama de interesele legitime ale terților.

(2) Protecția desenelor și modelelor industriale nu se extinde asupra caracteristicilor privind aspectul determinate exclusiv de funcțiile tehnice ale produsului și nici asupra caracteristicilor privind aspectul unui produs care sunt necesare pentru a asigura interoperabilitatea cu un alt produs[1].

(3) Dreptul pentru un desen sau model nu conferă drepturi asupra unui desen sau model care contravine ordinii publice sau bunelor moravuri.

[1] În Uniunea Europeană, această dispoziție nu se aplică produselor modulare.

ARTICOLUL 90

Relația cu drepturile de autor

Un desen sau model protejat de un drept înregistrat într-o parte este eligibil, de asemenea, pentru a beneficia de protecția acordată în temeiul legislației privind drepturile de autor ale părții respective începând cu data la care desenul sau modelul a fost creat sau fixat sub orice formă. Fiecare parte stabilește măsura și condițiile în care se poate conferi protecția în cauză, inclusiv gradul de originalitate necesar.

BREVETE

ARTICOLUL 91

Acorduri internaționale

Fiecare parte depune toate eforturile rezonabile pentru a respecta articolele 1-16 din Tratatul privind dreptul brevetelor.

ARTICOLUL 92

Brevetele și sănătatea publică

(1) Părțile recunosc importanța Declarației Conferinței ministeriale a OMC privind Acordul TRIPS și sănătatea publică, adoptată la 14 noiembrie 2001. În interpretarea și exercitarea drepturilor și obligațiilor care decurg din prezentul capitol, fiecare parte asigură coerența cu declarația respectivă.

(2) Fiecare parte respectă Decizia Consiliului General al OMC din 30 august 2003 privind punctul 6 din declarația menționată la alineatul (1).

ARTICOLUL 93

Certificatele suplimentare de protecție

(1) Părțile recunosc că medicamentele și produsele de protecție a plantelor protejate de un brevet pe teritoriile lor respective pot să facă obiectul unei proceduri de autorizare administrativă înainte de introducerea pe piață. Părțile recunosc că perioada cuprinsă între depunerea cererii de brevet și prima autorizare de a introduce produsul pe piață, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în acest scop în legislația națională relevantă, poate să reducă perioada protecției efective conferite de brevet.

(2) Fiecare parte prevede o perioadă suplimentară de protecție pentru un medicament sau un produs de protecție a plantelor care este protejat de un brevet și a făcut obiectul unei proceduri de autorizare administrativă, perioada respectivă fiind egală cu perioada menționată la a doua teză din alineatul (1), din care se scad cinci ani.

(3) În pofida alineatului (2), perioada suplimentară de protecție nu poate depăși cinci ani.

ARTICOLUL 94

Protecția datelor prezentate pentru obținerea unei autorizații
de introducere pe piață a unui produs farmaceutic[1]

(1) Fiecare parte pune în aplicare un sistem cuprinzător pentru a garanta confidențialitatea, nedivulgarea și nefolosirea datelor prezentate pentru obținerea unei autorizații de introducere pe piață a unui produs farmaceutic.

(2) Fiecare parte se asigură că orice informații prezentate pentru obținerea unei autorizații de introducere pe piață a unui produs farmaceutic, astfel cum se menționează la articolul 39 alineatul (3) din Acordul TRIPS, nu sunt divulgate unor părți terțe și beneficiază de o perioadă de cel puțin șase ani de protecție împotriva utilizării comerciale neloiale începând de la data acordării unei autorizații de introducere pe piață pe teritoriul oricăreia dintre părți.

[1] Termenul „produs farmaceutic” din prezentul capitol se referă, în cazul Uniunii Europene, la medicamente, astfel cum sunt definite în Directiva 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 noiembrie 2001 de instituire a unui cod comunitar cu privire la medicamentele de uz uman.

În acest scop:

(a) în cursul unei perioade de cel puțin șase ani începând de la data acordării unei autorizații de introducere pe piață, nicio persoană sau entitate, publică sau privată, alta decât persoana sau entitatea care a prezentat astfel de date nedivulgate, nu are voie să folosească astfel de date, în mod direct sau indirect, fără consimțământul explicit al persoanei sau entității care a prezentat datele respective, în sprijinul unei cereri pentru autorizarea introducerii pe piață a unui produs farmaceutic;

(b) în cursul unei perioade de cel puțin șase ani începând de la data acordării unei autorizații de introducere pe piață, nu se aprobă nicio cerere ulterioară de autorizare a introducerii pe piață a unui produs farmaceutic, cu excepția cazului în care solicitantul ulterior prezintă propriile date, sau datele utilizate cu autorizarea titularului primei autorizații, care respectă aceleași cerințe ca în cazul primei autorizații. În cursul acestei perioade de șase ani, produsele înregistrate fără prezentarea acestor date se scot de pe piață până când cerințele sunt îndeplinite.

ARTICOLUL 95

Protecția datelor referitoare la produsele de protecție a plantelor
și norme de evitare a repetării testelor

(1) Părțile stabilesc cerințele în materie de siguranță și eficacitate înainte de a autoriza introducerea pe piață a produselor de protecție a plantelor.

(2) Fiecare parte recunoaște un drept temporar la protecția datelor al autorului unui raport de testare sau de studiu prezentat pentru prima oară în vederea obținerii unei autorizații de introducere pe piață a unui produs de protecție a plantelor.

În cursul perioadei de valabilitate a dreptului la protecția datelor, raportul de testare sau de studiu nu poate fi utilizat în favoarea unei alte persoane care dorește să obțină o autorizație de introducere pe piață a unui produs de protecție a plantelor, cu excepția cazului în care titularul și-a exprimat consimțământul explicit în acest sens. Dreptul menționat este denumit în continuare „protecție a datelor”.

(3) Raportul de testare sau de studiu:

(a) este necesar pentru autorizare sau pentru modificarea unei autorizații spre a permite utilizarea produsului pe o altă cultură; și

(b) este recunoscut ca fiind conform cu principiile de bună practică de laborator sau de bună practică experimentală.

(4) Termenul de protecție a datelor pentru produsele de protecție a plantelor într-o parte este de zece ani cu începere de la data primei autorizații pe teritoriul părții respective. Fiecare parte poate acorda perioade mai lungi în scopul de a încuraja, de exemplu, autorizarea produselor de protecție a plantelor cu risc scăzut sau a utilizărilor minore.

(5) Un test sau un studiu este protejat, de asemenea, dacă este necesar pentru reînnoirea sau revizuirea unei autorizații.

(6) Părțile prevăd norme pentru a evita repetarea testelor pe animale vertebrate. Orice solicitant care intenționează să efectueze teste și studii pe animale vertebrate ia toate măsurile necesare pentru a verifica dacă respectivele teste și studii nu au fost deja efectuate sau inițiate.

(7) Solicitantul potențial și titularul sau titularii autorizațiilor relevante depun toate eforturile pentru a asigura utilizarea în comun a testelor și a studiilor efectuate pe animale vertebrate. Costurile pe care le implică partajarea rapoartelor de testare și de studiu se stabilesc în mod echitabil, transparent și nediscriminatoriu. Solicitantul potențial are obligația de a contribui doar la acoperirea costurilor aferente informațiilor pe care trebuie să le prezinte pentru a îndeplini cerințele de obținere a autorizației.

(8) În cazul în care solicitantul potențial și titularul sau titularii autorizațiilor relevante acordate pentru produse de protecție a plantelor nu reușesc să ajungă la un acord privind partajarea rapoartelor privind testele și studiile efectuate pe animale vertebrate, solicitantul potențial informează autoritatea competentă a părții în cauză.

(9) Imposibilitatea de a ajunge la un acord privind partajarea rapoartelor privind testele și studiile efectuate pe animale vertebrate nu împiedică autoritatea competentă a părții în cauză să utilizeze rapoartele respective în legătură cu cererea solicitantului potențial.

Titularul sau titularii autorizațiilor relevante revendică din partea solicitantului potențial plata unei părți echitabile a costurilor suportate. Partea în cauză poate îndruma părțile implicate să recurgă la o procedură formală și obligatorie de arbitraj, în cadrul legislației naționale, pentru soluționarea chestiunii.

ARTICOLUL 96

Soiuri de plante

Uniunea Europeană își reafirmă angajamentul față de Convenția internațională pentru protecția noilor soiuri de plante (Convenția UPOV), iar Republica Kazahstan depune toate eforturile rezonabile pentru a adera la această convenție.

SECȚIUNEA 3

ASIGURAREA RESPECTĂRII DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

ARTICOLUL 97

Obligații generale

(1) Părțile își reafirmă angajamentele asumate în Acordul TRIPS, în special în partea III, și prevăd măsurile, procedurile și acțiunile corective suplimentare descrise în prezenta secțiune, care sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală[1].

(2) Măsurile, procedurile și acțiunile corective respective sunt corecte și echitabile și nu presupun o complexitate sau costuri inutile, termene nerezonabile sau întârzieri nejustificate. De asemenea, acestea sunt eficace, proporționale și disuasive și se aplică astfel încât să se evite crearea de bariere în calea comerțului legitim și să se prevadă garanții împotriva utilizării lor abuzive.

[1] În sensul articolelor 98-110, termenul „drepturi de proprietate intelectuală” include cel puțin următoarele drepturi: dreptul de autor; drepturile conexe dreptului de autor; dreptul *sui generis* al autorului de baze de date; drepturile creatorilor de topografii ale produselor din materiale semiconductoare; drepturile conferite de mărci; drepturile asupra desenelor sau modelelor; drepturile de brevet, inclusiv drepturile derivate din certificatele de protecție suplimentară; indicațiile geografice; drepturile referitoare la modelele de utilitate; drepturile de proprietate asupra soiurilor de plante; și denumirile comerciale, dacă sunt protejate ca drepturi exclusive de legislația internă.

ARTICOLUL 98

Persoane eligibile

Fiecare parte recunoaște ca persoane eligibile să solicite aplicarea măsurilor, procedurilor și acțiunilor corective menționate în prezenta secțiune și în partea III din Acordul TRIPS următoarele categorii:

(a) titularii de drepturi de proprietate intelectuală în conformitate cu dispozițiile legislației interne;

(b) toate celelalte persoane autorizate să utilizeze drepturile respective, în special beneficiarii de licențe, în măsura în care acest lucru este permis și conform cu dispozițiile legislației interne;

(c) organismele de gestiune colectivă a drepturilor de proprietate intelectuală care sunt recunoscute periodic ca având dreptul de a-i reprezenta pe titularii drepturilor de proprietate intelectuală, în măsura în care acest lucru este permis și conform cu dispozițiile legislației interne;

(d) organismele de apărare a intereselor profesionale sau alte persoane care sunt recunoscute ca având dreptul de a-i reprezenta pe titularii drepturilor de proprietate intelectuală, în măsura în care acest lucru este permis și conform cu dispozițiile legislației interne.

ARTICOLUL 99

Elemente de probă

(1) În cazul în care una dintre părți a prezentat elemente de probă accesibile în mod rezonabil, suficiente pentru a-și justifica afirmațiile și a indicat că afirmațiile respective se întemeiază pe elemente de probă care se află sub controlul părții adverse, autoritățile judiciare ale fiecărei părți au competența să dispună ca aceste elemente de probă să fie prezentate de partea adversă, sub rezerva asigurării protecției informațiilor confidențiale.

(2) În condițiile menționate la alineatul (1), fiecare parte ia măsurile care se impun, în cazul în care un drept de proprietate intelectuală este încălcat în scopuri comerciale, pentru a permite autorităților judiciare competente să dispună, după caz și în urma unei solicitări în acest sens, comunicarea documentelor bancare, financiare sau comerciale aflate sub controlul părții adverse, sub rezerva protejării informațiilor confidențiale.

ARTICOLUL 100

Măsuri pentru conservarea elementelor de probă

(1) Fiecare parte se asigură că, încă înainte de începutul procedurilor de examinare pe fond a cauzei, la cererea unui titular al dreptului care a prezentat elemente de probă accesibile în mod rezonabil în sprijinul afirmației sale conform căreia dreptul său de proprietate intelectuală a fost încălcat sau este pe cale de a fi încălcat, autoritățile judiciare competente pot dispune adoptarea de măsuri provizorii prompte și eficace pentru a conserva elementele de probă relevante în ceea ce privește presupusa încălcare, sub rezerva protejării informațiilor confidențiale.

(2) Aceste măsuri pot include descrierea detaliată, cu sau fără prelevarea de eșantioane, ori confiscarea mărfurilor despre care se presupune că fac obiectul încălcării și, după caz, confiscarea materialelor și a echipamentelor utilizate pentru a produce și/sau a distribui mărfurilor respective, precum și a documentelor referitoare la acestea. Dacă este necesar, aceste măsuri sunt luate fără audierea celeilalte părți, în special în cazurile în care orice întârziere poate cauza prejudicii ireparabile titularului dreptului sau în situația în care există un risc demonstrabil ca elementele de probă să fie distruse.

ARTICOLUL 101

Dreptul la informare

(1) Fiecare parte se asigură că, în cadrul unei acțiuni referitoare la încălcarea unui drept de proprietate intelectuală și ca răspuns la o cerere justificată și proporțională a reclamantului, autoritățile judiciare competente pot dispune ca informațiile privind originea și rețelele de distribuție a mărfurilor sau a serviciilor care încalcă un drept de proprietate intelectuală să fie furnizate de contravenient și/sau de orice altă persoană:

(a) despre care s-a constatat că deține în scop comercial mărfuri care aduc atingere unui drept;

(b) despre care s-a constatat că folosește în scop comercial servicii care aduc atingere unui drept;

(c) despre care s-a constatat că prestează în scop comercial servicii utilizate în cadrul unor activități care aduc atingere unui drept; sau

(d) care a fost semnalată de către o persoană menționată la literele (a), (b) sau (c) ca fiind implicată în producerea, fabricarea sau distribuirea mărfurilor sau în furnizarea serviciilor.

(2) Informațiile menționate la alineatul (1) cuprind:

(a) numele și adresele producătorilor, fabricanților, distribuitorilor, furnizorilor și ale altor deținători anteriori ai mărfurilor sau serviciilor, precum și ale angrosiștilor și ale vânzătorilor cu amănuntul destinatari;

(b) informații privind cantitățile produse, fabricate, livrate, primite sau comandate, precum și prețul obținut pentru mărfurile sau serviciile în cauză.

(3) Alineatele (1) și (2) se aplică fără a aduce atingere altor dispoziții legale prin care:

(a) se acordă titularului dreptul de a primi informații mai detaliate;

(b) este reglementată utilizarea în materie civilă sau penală a informațiilor comunicate în conformitate cu prezentul articol;

(c) este reglementată răspunderea pentru abuzul privind dreptul la informație;

(d) se asigură posibilitatea de a refuza furnizarea de informații care ar constrânge persoana menționată la alineatul (1) să recunoască propria participare sau participarea rudelor sale apropiate la o încălcare a unui drept de proprietate intelectuală; sau

(e) se reglementează protejarea confidențialității surselor de informații sau prelucrarea datelor cu caracter personal.

ARTICOLUL 102

Măsuri provizorii și asigurătorii

(1) Fiecare parte se asigură că autoritățile judiciare pot, la cererea reclamantului, să dispună împotriva presupusului contravenient măsuri provizorii pentru a preveni orice încălcare iminentă a unui drept de proprietate intelectuală sau să interzică, cu titlu provizoriu și sub rezerva plății, dacă este cazul, a unor daune cominatorii, atunci când legislația internă prevede acest lucru, ca presupusele încălcări ale acestui drept să continue sau să condiționeze continuarea lor de constituirea unor garanții destinate să asigure despăgubirea titularului dreptului. De asemenea, se pot ordona măsuri provizorii, în aceleași condiții și în conformitate cu legislația internă, împotriva unui intermediar ale cărui servicii sunt utilizate de către un terț pentru a încălca un drept de proprietate intelectuală.

(2) De asemenea, se pot ordona măsuri provizorii în vederea confiscării sau a retragerii mărfurilor asupra cărora există o suspiciune privind încălcarea unui drept de proprietate intelectuală, pentru a împiedica introducerea sau circulația lor în circuitele comerciale.

(3) În cazul unei încălcări săvârșite în scop comercial, fiecare parte se asigură că, în cazul în care reclamantul dovedește că există circumstanțe care ar pune în pericol acoperirea prejudiciului, autoritățile judiciare pot dispune, în conformitate cu dreptul intern, confiscarea sau reținerea cu titlu asiguratoriu a bunurilor mobile și/sau imobile ale presupusului contravenient, inclusiv blocarea conturilor bancare și a altor active ale acestuia. În acest scop, autoritățile judiciare competente pot ordona furnizarea unor documente bancare, financiare sau comerciale sau acordarea accesului corespunzător la informațiile pertinente.

ARTICOLUL 103

Măsuri corective

(1) Fiecare parte se asigură că, la cererea reclamantului și fără a aduce atingere daunelor-interese datorate titularului dreptului ca urmare a încălcării săvârșite, autoritățile judiciare competente pot ordona, fără despăgubiri de vreun fel, rechemarea, scoaterea definitivă din circuitele comerciale sau distrugerea mărfurilor despre care s-a constatat că încalcă un drept de proprietate intelectuală. Dacă este cazul, autoritățile judiciare competente pot, de asemenea, ordona distrugerea materialelor și a echipamentelor utilizate în principal pentru crearea sau fabricarea mărfurilor respective.

(2) Autoritățile judiciare ale fiecărei părți au competența de a ordona ca măsurile respective să fie puse în aplicare pe cheltuiala contravenientului, cu excepția cazului în care se invocă motive speciale care să împiedice acest lucru.

ARTICOLUL 104

Ordine în încetare

Fiecare parte se asigură că, atunci când se constată, printr-o hotărâre judecătorească, o încălcare a unui drept de proprietate intelectuală, autoritățile judiciare pot pronunța împotriva contravenientului un ordin de încetare în scopul de a interzice continuarea încălcării. În cazul în care sunt prevăzute dispoziții în dreptul intern referitoare la acest aspect, nerespectarea unui ordin în încetare determină, după caz, plata de daune cominatorii destinate să asigure respectarea măsurii. Fiecare parte se asigură, de asemenea, că titularii drepturilor pot solicita un ordin în încetare împotriva intermediarilor ale căror servicii sunt folosite de un terț pentru a încălca un drept de proprietate intelectuală.

ARTICOLUL 105

Măsuri alternative

Fiecare parte, în conformitate cu dreptul intern, poate să prevadă ca, în cazurile în care este necesar și la cererea persoanei susceptibile să facă obiectul măsurilor prevăzute la articolul 103 și/sau la articolul 104, autoritățile judiciare competente să poată ordona plata unei despăgubiri bănești în favoarea părții prejudiciate în loc să aplice măsurile prevăzute la articolele menționate, în cazul în care persoana respectivă nu a acționat cu intenție sau din neglijență, dacă aplicarea măsurilor respective ar cauza persoanei respective un prejudiciu disproporționat și dacă despăgubirile bănești acordate părții prejudiciate par a fi, în mod rezonabil, satisfăcătoare.

ARTICOLUL 106

Daune-interese

(1) Fiecare parte se asigură că, la stabilirea daunelor-interese, autoritățile judiciare:

(a) iau în considerare toate aspectele corespunzătoare, cum ar fi consecințele economice negative, inclusiv pierderea câștigurilor suferită de partea prejudiciată, beneficiile realizate în mod neloial de către contravenient și, după caz, alte elemente decât factorii economici, inclusiv prejudiciul moral cauzat titularului dreptului de încălcarea respectivă; sau

(b) pot stabili, atunci când este cazul, valoarea daunelor-interese ca sumă forfetară, pe baza unor elemente cum ar fi cel puțin valoarea redevențelor sau a drepturilor care ar fi fost datorate în cazul în care contravenientul ar fi cerut autorizația de a utiliza dreptul de proprietate intelectuală în cauză.

(2) În cazul în care contravenientul nu s-a angajat în activitatea de încălcare cu bună știință sau având motive întemeiate pentru a fi în cunoștință de cauză, fiecare parte poate prevedea ca autoritățile judiciare să poată ordona, în favoarea părții prejudiciate, recuperarea câștigurilor sau plata unor daune-interese care pot fi prestabilite.

ARTICOLUL 107

Cheltuieli de judecată

Fiecare parte se asigură că, în general, partea care cade în pretenții suportă cheltuielile de judecată rezonabile și proporționale, precum și alte cheltuieli efectuate de partea care a avut câștig de cauză, cu excepția situației în care principiile de echitate nu permit acest lucru.

ARTICOLUL 108

Publicarea hotărârilor judecătorești

Fiecare parte se asigură că, în cadrul acțiunilor în justiție inițiate ca urmare a încălcării unui drept de proprietate intelectuală, autoritățile judiciare pot ordona, la cererea reclamantului și pe cheltuiala contravenientului, luarea de măsuri corespunzătoare pentru difuzarea informațiilor cu privire la hotărâre, inclusiv afișarea hotărârii, precum și publicarea sa integrală sau parțială.

ARTICOLUL 109

Prezumția calității de autor sau de titular al dreptului

Pentru aplicarea măsurilor, a procedurilor și a acțiunilor corective prevăzute în prezenta secțiune, este suficient ca numele unui autor al unei opere literare sau artistice să figureze pe operă în modul obișnuit, până la proba contrară și pentru a fi considerat autor și pentru a i se permite, prin urmare, să inițieze proceduri de constatare a nerespectării drepturilor sale. Acest principiu se aplică *mutatis mutandis* și titularilor drepturilor conexe dreptului de autor în ceea ce privește elementul care face obiectul protecției.

ARTICOLUL 110

Proceduri administrative

În măsura în care orice acțiune corectivă civilă poate fi ordonată ca urmare a procedurilor administrative cu privire la fondul unui caz, aceste proceduri sunt conforme cu principii echivalente, pe fond, cu cele enunțate în dispozițiile relevante din prezenta secțiune.

ARTICOLUL 111

Măsuri la frontieră

(1) Atunci când pun în aplicare măsuri la frontieră pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, fiecare parte asigură îndeplinirea obligațiilor care îi revin în temeiul GATT 1994 și al Acordului TRIPS.

(2) Pentru a asigura protecția drepturilor de proprietate intelectuală pe teritoriul vamal al fiecărei părți, autoritățile vamale aplică, în limitele autorității lor, mai multe abordări pentru a identifica transporturile care conțin mărfuri suspectate că au încălcat drepturile de proprietate intelectuală menționate la alineatele (3) și (4). Aceste abordări includ tehnici de analiză a riscurilor bazate, printre altele, pe informații furnizate de titularii de drepturi, pe informații colectate de agențiile de informații și pe cele rezultate în urma inspectării încărcăturilor.

(3) În baza unei cereri a titularului dreptului, autoritățile vamale au competența de a lua măsuri pentru a reține sau a suspenda acordarea liberului de vamă mărfurilor aflate sub control vamal care sunt suspectate că au încălcat drepturi legate de mărcile înregistrate, drepturile de autor și drepturile conexe sau indicațiile geografice.

(4) În termen de cel mult trei ani de la data la care începe să se aplice prezentul titlu, autoritățile vamale ale Republicii Kazahstan au competența de a lua măsuri, la cererea titularului dreptului, pentru a reține sau a suspenda acordarea liberului de vamă mărfurilor aflate sub control vamal care sunt suspectate că au încălcat drepturi conferite de brevete, modele de utilitate, desene sau modele industriale, topografii de circuite integrate sau drepturi asupra soiurilor de plante, cu condiția ca Uniunea Europeană să ofere, înainte de încheierea celui de al doilea an din această perioadă de trei ani, o instruire adecvată reprezentanților organismelor abilitate, cum ar fi funcționarii vamali, procurorii, judecătorii și alți membri ai personalului, după caz.

(5) Autoritățile vamale au competența de a lua, din proprie inițiativă, măsuri pentru a reține sau a suspenda acordarea liberului de vamă mărfurilor aflate sub control vamal care sunt suspectate că au încălcat drepturi legate de mărcile înregistrate, drepturile de autor și drepturile conexe sau indicațiile geografice.

(6) În termen de cel mult cinci ani de la data la care începe să se aplice prezentul titlu, autoritățile vamale ale Republicii Kazahstan au competența de a lua măsuri, din proprie inițiativă, pentru a reține sau a suspenda acordarea liberului de vamă mărfurilor aflate sub control vamal care sunt suspectate că au încălcat drepturi conferite de brevete, modele de utilitate, desene sau modele industriale, topografii de circuite integrate sau drepturi asupra soiurilor de plante, cu condiția ca Uniunea Europeană să ofere, în termen de cel mult doi ani înainte de încheierea acestei perioade de cinci ani, o instruire adecvată reprezentanților organismelor abilitate, cum ar fi funcționarii vamali, procurorii, judecătorii și alți membri ai personalului, după caz.

(7) În pofida alineatelor (3)-(6), nu este obligatoriu să se aplice măsuri de reținere sau de suspendare în cazul importurilor de mărfuri introduse pe piață într-o altă țară de către titularul dreptului protejat sau cu consimțământul acestuia.

(8) Părțile convin să pună în aplicare în mod eficace articolul 69 din Acordul TRIPS în ceea ce privește comerțul internațional cu mărfuri suspectate că au încălcat drepturile de proprietate intelectuală. În acest scop, fiecare parte este dispusă să stabilească și să notifice celeilalte părți un punct de contact din cadrul propriei sale administrații vamale, pentru a facilita cooperarea. Această cooperare poate include schimburi de informații cu privire la mecanismele pentru primirea de informații din partea titularilor drepturilor, cele mai bune practici și experiența dobândită în ceea ce privește strategiile de gestionare a riscurilor, precum și informații care să permită identificarea transporturilor care sunt suspectate că ar conține mărfuri care aduc atingere unui drept.

(9) Autoritățile vamale ale fiecărei părți sunt pregătite să coopereze, la cererea celeilalte părți sau din proprie inițiativă, pentru a furniza informațiile relevante disponibile autorităților vamale ale celeilalte părți, în special cu privire la mărfurile aflate în tranzit pe teritoriul unei părți, cu destinația pe teritoriul celeilalte părți sau originare din cealaltă parte.

(10) Fără a aduce atingere altor forme de cooperare, Protocolul privind asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal se aplică în ceea ce privește alineatele (8) și (9) de la prezentul articol în legătură cu încălcările legislației vamale în contextul drepturilor de proprietate intelectuală.

(11) Fără a aduce atingere competențelor Consiliului de cooperare, Subcomitetul de cooperare vamală menționat la articolul 25 alineatul (3) este responsabil de asigurarea funcționării și punerii în aplicare corespunzătoare a prezentului articol. Subcomitetul de cooperare vamală stabilește prioritățile și prevede proceduri adecvate de cooperare între autoritățile competente ale părților.

SECȚIUNEA 4

RĂSPUNDEREA PRESTATORILOR DE SERVICII INTERMEDIARI

ARTICOLUL 112

Utilizarea serviciilor intermediarilor

Părțile recunosc că serviciile intermediarilor ar putea fi folosite de terți pentru activități de încălcare a drepturilor protejate. Pentru a asigura libera circulație a serviciilor de informare și, totodată, pentru a asigura respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în mediul digital, fiecare parte prevede măsurile descrise în prezenta secțiune cu privire la prestatorii de servicii intermediari, în cazul în care aceștia nu sunt în niciun fel implicați în ceea ce privește informațiile transmise.

ARTICOLUL 113

Răspunderea prestatorilor de servicii intermediari: „simpla transmitere”

(1) În cazul în care se prestează un serviciu al societății informaționale care constă în transmiterea într-o rețea de comunicații a informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului sau în furnizarea accesului la o rețea de comunicații, fiecare parte se asigură că prestatorul de servicii nu este răspunzător pentru informațiile transmise, cu condiția ca prestatorul:

(a) să nu inițieze transmiterea;

(b) să nu selecteze destinatarul transmiterii; și

(c) să nu selecteze sau să modifice informațiile care fac obiectul transmiterii.

(2) Activitățile de transmitere și de furnizare a accesului prevăzute la alineatul (1) includ stocarea automată, intermediară și tranzitorie a informațiilor transmise, în măsura în care stocarea respectivă servește exclusiv pentru efectuarea transmiterii în rețeaua de comunicații și cu condiția ca durata stocării să nu depășească timpul rezonabil necesar pentru efectuarea transmiterii.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere posibilității ca o instanță judecătorească sau o autoritate administrativă să solicite prestatorului de servicii, în conformitate cu dreptul intern, să pună capăt unei încălcări sau să o prevină.

ARTICOLUL 114

Răspunderea prestatorilor de servicii intermediari: „memorarea în cache”

(1) În cazul în care se prestează un serviciu al societății informaționale care constă în transmiterea printr-o rețea de comunicații a informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului, fiecare parte se asigură că prestatorul de servicii nu este răspunzător pentru stocarea automată, intermediară și temporară a informațiilor transmise, realizată exclusiv pentru a face mai eficientă transmiterea mai departe a informațiilor către alți destinatari ai serviciului, la cerere, cu condiția ca prestatorul:

(a) să nu modifice informațiile;

(b) să îndeplinească condițiile de acces la informații;

(c) să se conformeze normelor privind actualizarea informațiilor, specificate într-un mod recunoscut pe scară largă și folosite de întreprinderile din sector;

(d) să nu împiedice folosirea licită a tehnologiei, larg recunoscută și folosită de întreprinderile din sector, în scopul de a obține date privind utilizarea informației; și

(e) să acționeze prompt pentru a elimina informațiile pe care le-a stocat sau pentru a bloca accesul la acestea de îndată ce ia cunoștință de faptul că informațiile au fost eliminate din sursa în care se aflau inițial în rețea ori accesul la acestea a fost blocat ori că o instanță judecătorească sau o autoritate administrativă a dispus eliminarea informațiilor sau blocarea acestora.

(2) Prezentul articol nu aduce atingere posibilității ca o instanță judecătorească sau o autoritate administrativă să solicite prestatorului de servicii, în conformitate cu dreptul intern, să pună capăt unei încălcări sau să o prevină.

ARTICOLUL 115

Răspunderea prestatorilor de servicii intermediari: „găzduirea”

(1) În cazul în care se prestează un serviciu al societății informaționale care constă în stocarea informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului, fiecare parte se asigură că prestatorul de servicii nu este răspunzător pentru informațiile stocate la cererea unui destinatar al serviciului, cu condiția ca prestatorul:

(a) să nu aibă efectiv cunoștință despre activitatea sau informațiile ilicite, iar în ceea ce privește acțiunile în despăgubiri, să nu aibă cunoștință de fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitățile sau informațiile sunt ilicite; sau

(b) din momentul în care ia cunoștință de acestea, să acționeze prompt pentru a elimina informațiile sau pentru a bloca accesul la acestea.

(2) Alineatul (1) nu se aplică atunci când destinatarul serviciului acționează sub autoritatea sau sub controlul prestatorului.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere posibilității ca o instanță judecătorească sau o autoritate administrativă să impună prestatorului de servicii, în conformitate cu dreptul intern, să pună capăt unei încălcări sau să o prevină și nu aduce atingere posibilității ca o parte să instituie proceduri care să reglementeze eliminarea informațiilor sau blocarea accesului la acestea.

ARTICOLUL 116

Absența unei obligații generale în materie de supraveghere

(1) Părțile nu impun prestatorilor o obligație generală de supraveghere a informațiilor pe care le transmit sau le stochează atunci când prestează serviciile prevăzute la articolele 113-115 și nici o obligație generală de a căuta în mod activ fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitățile sunt ilicite.

(2) O parte poate stabili, pentru prestatorii de servicii ale societății informaționale, obligația de a informa prompt autoritățile publice competente cu privire la presupusele activități ilicite comise sau la informațiile furnizate de destinatarii serviciilor oferite de prestatorii respectivi. O parte poate, de asemenea, să introducă obligația ca prestatorii de servicii ale societății informaționale să comunice autorităților competente, la cererea acestora, informații care să permită identificarea destinatarilor serviciului cu care au încheiat acorduri de stocare.

ARTICOLUL 117

Data aplicării articolelor 112-116

Republica Kazahstan trebuie să îndeplinească integral obligațiile prevăzute la articolele 112-116 în termen de cinci ani de la data la care începe să se aplice prezentul titlu.

ARTICOLUL 118

Cooperare

(1) Părțile încurajează dezvoltarea cooperării între asociațiile profesionale sau organizațiile de comerț sau între organizațiile responsabile de protecția și respectarea drepturilor de proprietate intelectuală.

(2) Părțile convin să coopereze pentru a sprijini îndeplinirea obligațiilor asumate în temeiul prezentului capitol. Domeniile de cooperare includ următoarele activități, fără a se limita însă la acestea:

(a) schimb de informații privind cadrul juridic al fiecărei părți referitor la drepturile de proprietate intelectuală și normele relevante în materie de protecție și de asigurare a respectării acestor drepturi; schimb de experiență privind progresul legislativ în aceste domenii;

(b) schimb de experiență privind protejarea și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală;

(c) schimb de experiență privind protejarea și asigurarea respectării drepturilor respective de către organismele vamale, polițienești, administrative și judiciare, precum și de către organizațiile interesate; coordonarea în vederea prevenirii exporturilor de mărfuri contrafăcute;

(d) consolidarea capacităților; și

(e) promovarea și diseminarea informațiilor și cunoștințelor privind drepturile de proprietate intelectuală, printre altele, în mediile de afaceri și în societatea civilă; promovarea sensibilizării consumatorilor și a titularilor drepturilor și a accesului la informații al acestora.

CAPITOLUL 8

ACHIZIȚII PUBLICE

ARTICOLUL 119

Definiții

În sensul prezentului capitol:

(a) „mărfuri sau servicii comerciale” înseamnă mărfuri sau servicii de tipul celor care sunt în general vândute sau oferite spre vânzare în comerț către cumpărători neguvernamentali, cumpărate de regulă de aceștia și utilizate în scopuri neguvernamentale;

(b) „serviciu de construcție” înseamnă un serviciu al cărui obiectiv este realizarea prin orice mijloc de lucrări civile sau de construcție, pe baza diviziunii 51 din Clasificarea centrală provizorie a produselor a Organizației Națiunilor Unite („CPCprov”);

(c) „zile” înseamnă zile calendaristice;

(d) „licitație electronică” înseamnă un proces repetitiv care implică un dispozitiv electronic pentru prezentarea noilor prețuri, revăzute în sens descrescător, și/sau a noilor valori privind anumite elemente ale ofertelor, care apar după o evaluare inițială completă a ofertelor, permițând clasificarea lor prin metode de evaluare automată. Prin urmare, unele contracte de servicii și de lucrări care au ca obiect activități intelectuale, cum ar fi proiectarea de lucrări, nu pot face obiectul licitațiilor electronice.

(e) „în scris” sau „scris(ă)” înseamnă orice ansamblu de cuvinte sau cifre care poate fi citit, reprodus și comunicat ulterior. Aceasta poate include informațiile transmise și stocate electronic;

(f) „procedură restrânsă” înseamnă o metodă de achiziții publice prin care entitatea contractantă contactează furnizorul sau furnizorii aleși de aceasta;

(g) „măsură” înseamnă orice act cu putere de lege, reglementare, procedură, orientare ori practică administrativă sau orice acțiune a unei entități contractante legată de achizițiile publice reglementate;

(h) „listă multifuncțională” înseamnă o listă de furnizori cu privire la care o entitate contractantă a stabilit că îndeplinesc condițiile de înscriere pe lista în cauză, pe care entitatea contractantă intenționează să o folosească de mai multe ori;

(i) „anunț de intenție referitor la contractul de achiziție publică” înseamnă un anunț publicat de o entitate contractantă prin care invită furnizorii interesați să depună o cerere de participare, o ofertă sau ambele;

(j) „procedură deschisă” înseamnă o metodă de achiziții publice prin care toți furnizorii interesați pot depune o ofertă;

(k) „persoană” înseamnă o persoană fizică sau juridică;

(l) „entitate contractantă” înseamnă o entitate care intră sub incidența părților 1-3 ale anexei III;

(m) „furnizor calificat” înseamnă un furnizor care este recunoscut de o entitate contractantă ca îndeplinind condițiile de participare;

(n) „procedură selectivă” înseamnă o metodă de achiziții publice prin care numai furnizorii calificați sunt invitați de entitatea contractantă să depună o ofertă;

(o) „serviciile” includ serviciile de construcții, în absența unor dispoziții contrare;

(p) „standard” înseamnă un document aprobat de un organism recunoscut, care prevede, pentru utilizare comună și repetată, norme, orientări sau caracteristici pentru mărfuri sau servicii sau pentru procesele și metodele de producție aferente acestora, document a cărui respectare nu este obligatorie. Acesta poate, de asemenea, să includă sau să se refere exclusiv la cerințe privind terminologia, simbolurile, ambalarea, marcarea sau etichetarea aplicabile unui bun, unui serviciu, unui proces sau unei metode de producție;

(q) „furnizor” înseamnă o persoană sau un grup de persoane care furnizează sau ar putea furniza mărfuri sau servicii;

(r) „specificație tehnică” înseamnă o cerință din cadrul procedurii de achiziții care:

(i) prevede caracteristicile mărfurilor sau ale serviciilor care fac obiectul achiziției publice, inclusiv calitatea, performanța, siguranța și dimensiunile acestora sau procesele și metodele de producție ori de furnizare a acestora; sau

(ii) se referă la cerințe privind terminologia, simbolurile, ambalarea, marcarea sau etichetarea aplicabile unui bun sau serviciu.

ARTICOLUL 120

Obiectul și domeniul de aplicare

Aplicarea capitolului

(1) Prezentul capitol se aplică oricărei măsuri din domeniul achizițiilor publice reglementate, indiferent dacă este efectuată exclusiv sau parțial prin mijloace electronice.

(2) În sensul prezentului capitol, „achiziție publică reglementată” înseamnă o procedură de achiziție publică desfășurată în scopuri guvernamentale:

(a) care are ca obiect mărfuri, servicii sau orice combinație a acestora:
   (i) astfel cum se specifică în anexa III; și
   (ii) care nu sunt achiziționate pentru a fi comercializate sau revândute ori pentru a fi utilizate în producția sau furnizarea de mărfuri sau servicii care se comercializează sau se revând;

(b) prin orice mijloace contractuale, inclusiv: cumpărare; închiriere și închirierea sau cumpărarea cu plata în rate, cu sau fără opțiune de cumpărare;

(c) a cărei valoare este egală sau mai mare decât cea a pragului relevant specificat în anexa III, la momentul publicării unui anunț în conformitate cu articolul 124;

(d) de către o entitate contractantă; și

(e) care nu este exclusă în alt mod din domeniul de aplicare al alineatului (3) de la prezentul articol sau al anexei III.

În cazul în care valoarea unei achiziții este incertă, aceasta se estimează în conformitate cu alineatele (6)-(8).

(3) Cu excepția cazurilor în care se prevede altfel în anexa III, prezentul capitol nu se aplică:

(a) achiziției sau închirierii de terenuri, de construcții existente sau de alte bunuri imobile sau a drepturilor asupra acestora;

(b) acordurilor necontractuale sau oricărei forme de asistență pe care o acordă o parte, inclusiv acordurilor de cooperare, granturilor, împrumuturilor, infuziilor de capital, garanțiilor și stimulentelor fiscale;

(c) achizițiilor sau cumpărării de servicii de consiliere fiscală sau de depozit, de servicii de lichidare și gestionare pentru instituții financiare reglementate sau de servicii legate de vânzarea, de amortizarea și de distribuirea datoriei publice, inclusiv de împrumuturi și de obligațiuni de stat, de bonuri de trezorerie și de alte titluri de valoare;

(d) contractelor de ocupare a forței de muncă în sectorul public;

(e) achizițiilor publice organizate:

(i) cu scopul specific de a acorda asistență internațională, inclusiv ajutor pentru dezvoltare;

(ii) în temeiul procedurii sau condiției specifice prevăzute într-un acord internațional referitor la staționarea trupelor sau la punerea în aplicare în comun a unui proiect de către țările semnatare; sau

(iii) în temeiul procedurii sau condiției specifice a unei organizații internaționale sau finanțate prin granturi, împrumuturi sau alt tip de asistență internațională, în cazul în care procedura sau condiția aplicabilă nu ar fi conformă cu prezentul capitol.

(4) Anexa III specifică pentru fiecare parte următoarele informații:

(a) în partea 1, entitățile guvernamentale centrale ale căror proceduri de achiziții publice sunt reglementate de prezentul capitol;

(b) în partea 2, entitățile guvernamentale subcentrale ale căror proceduri de achiziții publice sunt reglementate de prezentul capitol;

(c) în partea 3, toate celelalte entități ale căror proceduri de achiziții publice sunt reglementate de prezentul capitol;

(d) în partea 4, mărfurile reglementate de prezentul capitol;

(e) în partea 5, serviciile, altele decât cele de construcții, care sunt reglementate de prezentul capitol;

(f) în partea 6, serviciile de construcții reglementate de prezentul capitol; și

(g) în partea 7, orice observații generale.

(5) Atunci când, în cadrul unei achiziții publice reglementate, o entitate contractantă impune persoanelor care nu intră sub incidența anexei III obligația de a organiza proceduri de achiziții publice în conformitate cu anumite cerințe, articolul 122 se aplică *mutatis mutandis* unor astfel de cerințe.

Evaluare

(6) La estimarea valorii unei achiziții publice pentru a stabili dacă este o achiziție publică reglementată, o entitate contractantă:

(a) nu o împarte în mai multe achiziții publice separate și nici nu selectează sau utilizează o anumită metodă de evaluare pentru a estima valoarea unei achiziții publice cu intenția de a o exclude total sau parțial din domeniul de aplicare al prezentului capitol; și

(b) include valoarea totală maximă estimată a achiziției publice pe toată durata sa, indiferent dacă este atribuită unuia sau mai multor furnizori, luând în considerare toate formele de remunerare, inclusiv:
   (i) prime, taxe, comisioane și dobânzi; și
   (ii) în cazul în care achiziția publică oferă posibilitatea unor opțiuni, valoarea totală a acestor opțiuni.

(7) În cazul în cazul în care o solicitare individuală de achiziție conduce la atribuirea a mai mult de un contract sau la atribuirea de contracte în părți separate (denumite în continuare „contracte recurente”), baza de calcul al valorii totale maxime estimate este:

(a) valoarea contractelor recurente pentru același tip de bunuri sau servicii, atribuite în decursul ultimelor 12 luni sau în ultimul exercițiu financiar al entității contractante, corectată, dacă este posibil, pentru a ține seama de modificările anticipate de cantitate sau de valoare a bunurilor ori a serviciilor contractate pentru următoarele 12 luni; sau

(b) valoarea estimată a contractelor recurente pentru același tip de bunuri sau servicii, care urmează a fi atribuite în decursul perioadei de 12 luni care urmează atribuirii contractului inițial sau anului fiscal al entității contractante.

(8) În cazul achizițiilor prin leasing, închiriere sau cumpărare în rate de mărfuri sau servicii ori al achizițiilor pentru care nu se specifică un preț total, baza de evaluare este:

(a) pentru contractele cu durată determinată:
    (i) în cazul în care durata contractului este egală sau mai mică de 12 luni, valoarea maximă totală estimată pentru întreaga durată a contractului; sau

(ii) în cazul în care durata contractului este de peste 12 luni, valoarea maximă totală estimată, care include orice valoare reziduală estimată;

(b) pentru contractele pe durată nedeterminată, tranșa lunară estimată înmulțită cu 48; și

(c) în cazul în care nu este sigur dacă respectivul contract este un contract pe durată determinată, se utilizează baza de evaluare de la litera (b).

ARTICOLUL 121

Excepții generale

Sub rezerva cerinței ca astfel de măsuri să nu fie aplicate într-un mod care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificabilă între părți sau o restricție disimulată a comerțului internațional, nicio dispoziție a prezentului capitol nu se interpretează ca împiedicând o parte să instituie sau să aplice măsuri:

(a) necesare pentru protejarea moralității, a ordinii sau a siguranței publice;

(b) necesare pentru protejarea vieții sau a sănătății oamenilor, animalelor sau a plantelor;

(c) necesare pentru protejarea proprietății intelectuale; sau

(d) legate de mărfuri sau servicii furnizate de persoane cu handicap, de instituții filantropice sau prin munca deținuților.

ARTICOLUL 122

Principii generale

Nediscriminare

(1) În ceea ce privește orice măsură referitoare la o achiziție publică reglementată, fiecare parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, acordă necondiționat mărfurilor și serviciilor celeilalte părți și furnizorilor celeilalte părți care oferă astfel de mărfuri sau servicii un tratament nu mai puțin favorabil decât tratamentul pe care partea respectivă, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, îl acordă propriilor mărfuri și servicii și furnizorilor stabiliți pe plan local.

(2) În ceea ce privește orice măsură în domeniul achizițiilor publice reglementate, o parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia:

(a) nu acordă unui furnizor stabilit pe plan local un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat unui alt furnizor stabilit pe plan local, pe baza gradului de control străin sau de participare străină la capital; sau

(b) nu discriminează un furnizor stabilit pe plan local pe baza faptului că mărfurile sau serviciile oferite de furnizorul respectiv pentru o anumită achiziție publică sunt mărfuri sau servicii ale celeilalte părți.

Utilizarea de mijloace electronice

(3) Atunci când organizează prin mijloace electronice o procedură de achiziții publice reglementată, o entitate contractantă:

(a) se asigură că procedura de achiziții publice se desfășoară folosind sisteme și software de tehnologie a informațiilor, inclusiv cele legate de autentificarea și criptarea informațiilor, care sunt disponibile publicului larg și interoperabile cu alte sisteme și software de tehnologie a informațiilor disponibile publicului larg; și

(b) menține mecanisme care asigură integritatea cererilor de participare și a ofertelor, fiind capabile inclusiv să înregistreze momentul primirii ofertei și să prevină accesul necorespunzător la acestea.

Desfășurarea procedurilor de achiziții publice

(4) O entitate contractantă organizează procedurile de achiziții publice reglementate într-un mod transparent și imparțial care:

(a) respectă dispozițiile prezentului capitol, utilizând metode cum ar fi procedura deschisă, procedura selectivă, procedura restrânsă și licitațiile electronice;

(b) evită conflictele de interese; și

(c) împiedică practicile de corupție.

Reguli de origine

(5) În cadrul procedurilor de achiziții publice reglementate, nicio parte nu aplică mărfurilor sau serviciilor importate de la cealaltă parte sau furnizate de aceasta reguli de origine diferite de regulile de origine pe care partea respectivă le aplică în același timp, în cursul schimburilor comerciale obișnuite, importurilor sau furnizării acelorași mărfuri sau servicii provenite de la aceeași parte.

Măsuri nespecifice achizițiilor publice

(6) Alineatele (1) și (2) nu se aplică: taxelor vamale și impunerilor de orice natură aplicate la import sau în legătură cu importul; metodei de percepere a acestor taxe și impuneri vamale; altor reglementări sau formalități de import și măsurilor care afectează comerțul cu servicii, altele decât măsurile care guvernează achizițiile publice reglementate.

ARTICOLUL 123

Informații privind sistemul de achiziții publice

(1) Fiecare parte:

(a) publică prompt orice acte cu putere de lege, reglementări, hotărâri judecătorești, decizii administrative cu aplicare generală și clauze contractuale standard care sunt obligatorii în temeiul unui act cu putere de lege sau al unei reglementări și care sunt incluse ca referință în anunțuri, în documentația de atribuire și în procedura de achiziții privind achizițiile publice reglementate și orice modificări ale acestora, pe un suport electronic sau de hârtie desemnat oficial, care este difuzat pe scară largă și rămâne accesibil publicului; și

(b) furnizează celeilalte părți, la cerere, o explicație privind achizițiile publice reglementate.

(2) Partea 1 a anexei IV enumeră:

(a) mijloacele electronice sau pe suport de hârtie folosite de fiecare parte pentru a publica informațiile descrise la alineatul (1) de la prezentul articol;

(b) mijloacele electronice sau pe suport de hârtie folosite de fiecare parte pentru a publica anunțurile prevăzute la articolul 124, la articolul 126 alineatul (7) și la articolul 133 alineatul (2); și

(c) adresa sau adresele de internet la care fiecare parte își publică anunțurile referitoare la contractele atribuite în temeiul articolului 133 alineatul (2).

(3) Fiecare parte notifică prompt Comitetului de cooperare orice modificare a informațiilor părții respective incluse în partea 1 a anexei IV. Comitetul de cooperare adoptă periodic decizii care reflectă modificările aduse părții 1 a anexei IV.

ARTICOLUL 124

Anunțuri

Anunțul de intenție referitor la un contract de achiziție publică

(1) Pentru fiecare achiziție publică reglementată, o entitate contractantă publică un anunț de intenție utilizând mijloacele electronice sau pe suport de hârtie adecvate, enumerate în partea 2 a anexei IV, mai puțin în situațiile descrise la articolul 130. Aceste mijloace sunt difuzate pe scară largă, iar anunțurile rămân ușor accesibile publicului, cel puțin până la expirarea duratei indicate în anunț. Pentru entitățile contractante care intră sub incidența părții 1, 2 sau 3 a anexei III, anunțurile trebuie să fie accesibile gratuit pe cale electronică printr-un singur punct de acces, pentru cel puțin una dintre perioadele minime menționate în partea 2 a anexei IV.

(2) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol, fiecare anunț de intenție include:

(a) denumirea și adresa entității contractante și alte informații necesare în vederea contactării entității contractante și a obținerii tuturor documentelor pertinente privind achiziția publică, inclusiv informații privind costurile și condițiile de plată, dacă este cazul;

(b) o descriere a achiziției publice, inclusiv a naturii și cantității mărfurilor sau serviciilor care urmează să facă obiectul achizițiilor publice sau, atunci când cantitatea nu este cunoscută, cantitatea estimată;

(c) în cazul contractelor recurente, dacă este posibil, o estimare a calendarului publicării următoarelor anunțuri de intenție referitoare la contracte de achiziții publice;

(d) o descriere a eventualelor opțiuni;

(e) termenul prevăzut pentru livrarea mărfurilor sau a serviciilor sau durata contractului;

(f) metoda de achiziții publice care va fi utilizată și dacă aceasta va presupune negociere sau desfășurarea unei licitații electronice;

(g) atunci când este cazul, adresa și eventualul termen pentru depunerea cererilor de participare la procedura de achiziții publice;

(h) adresa și termenul pentru depunerea ofertelor;

(i) limba sau limbile în care pot fi depuse ofertele sau cererile de participare, dacă acestea pot fi depuse într-o altă limbă decât o limbă oficială a părții entității contractante;

(j) o listă și o scurtă descriere a oricăror condiții privind participarea furnizorilor, inclusiv a oricăror cerințe privind documente sau certificări specifice care trebuie prezentate de furnizori în legătură cu achiziția publică, cu excepția cazului în care aceste cerințe sunt incluse în documentația de atribuire care este pusă la dispoziție tuturor furnizorilor interesați odată cu anunțul de intenție referitor la un contract de achiziție publică; și

(k) dacă, în temeiul articolului 126, o entitate contractantă intenționează să selecteze un număr limitat de furnizori calificați care vor fi invitați să participe la procedura de achiziții, criteriile care vor fi utilizate pentru a-i selecta și, în cazurile aplicabile, orice limitare a numărului de furnizori cărora li se va permite să depună oferte.

Anunțul succint

(3) Pentru fiecare achiziție publică pe care intenționează să o efectueze, entitatea contractantă publică un anunț succint care este ușor accesibil, în același moment în care publică anunțul de intenție de achiziție publică, în limba engleză sau franceză. Anunțul succint conține cel puțin următoarele informații:

(a) obiectul contractului de achiziții publice;

(b) ultima zi în care se pot depune oferte sau, după caz, orice ultimă zi în care se pot depune cereri de participare la procedura de achiziție publică sau cereri de includere pe o listă multifuncțională; și

(c) adresa de la care se pot solicita documentele referitoare la procedura de achiziții publice.

Anunțul de achiziții publice planificate

(4) Entitățile contractante sunt încurajate să publice, cât mai devreme în fiecare an fiscal, pe suport de hârtie sau prin mijloacele electronice menționate în partea 2 a anexei IV, un anunț privind planurile lor referitoare la procedurile de achiziții pe care le vor organiza (denumit în continuare „anunțul de achiziții publice planificate”). Anunțul ar trebui să includă obiectul achiziției publice și data planificată pentru publicarea anunțului de intenție de achiziție publică.

(5) O entitate contractantă care intră sub incidența părții 3 a anexei III poate utiliza un anunț de achiziții publice planificate ca anunț de intenție de achiziție publică, cu condiția ca acesta să includă toate informațiile prevăzute la alineatul (2) de la prezentul articol de care dispune entitatea, precum și o declarație prin care furnizorii interesați ar trebui să își exprime, față de entitatea contractantă, interesul pentru procedura de achiziție publică respectivă.

ARTICOLUL 125

Condiții de participare

(1) O entitate contractantă limitează condițiile de participare la o procedură de achiziții publice la condițiile esențiale pentru a asigura faptul că un furnizor dispune de capacitățile juridice și financiare și abilitățile comerciale și tehnice pentru a se achita de obligațiile care îi revin în cazul în care este declarat câștigător al procedurii de achiziții publice respective.

(2) Atunci când stabilește condițiile de participare, o entitate contractantă:

(a) nu impune condiția ca, pentru ca un furnizor să participe la o procedură de achiziții publice, acesta trebuie să fi câștigat anterior unul sau mai multe contracte atribuite de o entitate contractantă a unei anumite părți;

(b) poate solicita o experiență anterioară relevantă atunci când aceasta este esențială pentru ca furnizorul să îndeplinească cerințele procedurii de achiziții publice; și

(c) nu impune condiția conform căreia, pentru ca un furnizor al unei părți să participe la o procedură de achiziții publice sau să-i fie atribuit un contract, acesta trebuie fie să fi câștigat anterior unul sau mai multe contracte atribuite de o entitate contractantă a celeilalte părți sau să aibă experiență anterioară pe teritoriul părții în cauză, cu excepția cazului în care experiența anterioară de lucru este esențială pentru îndeplinirea cerințelor procedurii de achiziții publice.

(3) Atunci când evaluează dacă un furnizor îndeplinește condițiile de participare, entitatea contractantă:

(a) evaluează capacitatea financiar și abilitățile comerciale și tehnice ale furnizorului pe baza activităților economice ale furnizorului respectiv desfășurate atât pe teritoriul părții de care aparține entitatea contractantă, cât și în afara acestuia; și

(b) își bazează evaluarea pe condițiile pe care le-a specificat în prealabil în anunțuri sau în documentația de atribuire.

(4) Atunci când există dovezi justificative, o parte, inclusiv entitățile sale contractante, poate exclude un furnizor din motive precum:

(a) falimentul;

(b) falsul în declarații;

(c) deficiențe semnificative sau persistente în îndeplinirea oricărei cerințe sau obligații de fond în cadrul unuia sau mai multor contracte anterioare;

(d) sentințe definitive privind comiterea unor infracțiuni grave sau a altor încălcări grave;

(e) abateri profesionale sau fapte ori omisiuni care se reflectă negativ asupra integrității comerciale a furnizorului; sau

(f) neplata impozitelor.

ARTICOLUL 126

Calificarea furnizorilor

Sistemele de înregistrare și procedurile de calificare

(1) O parte, inclusiv entitățile sale contractante, poate menține un sistem de înregistrare în cadrul căruia furnizorii interesați sunt obligați să se înregistreze și să furnizeze anumite informații.

(2) Fiecare parte se asigură că:

(a) entitățile sale contractante depun eforturi în vederea reducerii la minimum a diferențelor în ceea ce privește propriile proceduri de calificare; și

(b) în cazul în care entitățile sale contractante mențin sisteme de înregistrare, entitățile depun eforturi în vederea reducerii la minimum a diferențelor în ceea ce privește propriile sisteme de înregistrare.

(3) O parte, inclusiv entitățile sale contractante, nu adoptă și nici nu aplică un sistem de înregistrare sau o procedură de calificare care are drept scop sau efect crearea unor obstacole inutile în calea participării furnizorilor celeilalte părți în cadrul procedurii sale de achiziții.

Procedura selectivă

(4) Atunci când intenționează să utilizeze procedura selectivă, o entitate contractantă:

(a) include în anunțul de intenție de achiziție publică cel puțin informațiile specificate la articolul 124 alineatul (2) literele (a), (b), (f), (g), (j) și (k) și invită furnizorii să depună o cerere de participare și

(b) pune la dispoziția furnizorilor calificați, până la începerea perioadei de depunere a ofertelor, cel puțin informațiile prevăzute la articolul 124 alineatul (2) literele (c), (d), (e), (h) și (i), cărora le notifică acest lucru în conformitate cu articolul 128 alineatul (3) litera (b).

(5) O entitate contractantă permite tuturor furnizorilor calificați să participe la o anumită procedură de achiziții publice, exceptând situația în care entitatea contractantă menționează în anunțul de intenție de achiziție publică o limitare a numărului de furnizori cărora li se va permite să depună oferte și criteriile de selecție a numărului limitat de furnizori.

(6) În cazul în care documentația de atribuire nu este pusă la dispoziția publicului de la data publicării anunțului menționat la alineatul (4), entitatea contractantă se asigură că documentele respective sunt puse la dispoziție concomitent tuturor furnizorilor calificați selectați în conformitate cu alineatul (5).

Listele multifuncționale

(7) Entitățile contractante pot menține o listă multifuncțională a furnizorilor, cu condiția ca un anunț prin care furnizorii interesați sunt invitați să solicite includerea pe listă să fie:

(a) publicat anual și

(b) pus la dispoziție în permanență, în cazul în care este publicat prin mijloace electronice,

pe suportul adecvat menționat în partea 2 a anexei IV.

(8) Anunțul prevăzut la alineatul (7) cuprinde:

(a) o descriere a mărfurilor sau a serviciilor ori a categoriilor acestora pentru care se poate folosi lista;

(b) condițiile de participare care trebuie îndeplinite de către furnizori pentru a figura pe listă și metodele pe care entitatea contractantă le va utiliza pentru a verifica dacă un furnizor îndeplinește aceste condiții;

(c) denumirea și adresa entității contractante și alte informații necesare în vederea contactării entității și a obținerii tuturor documentelor relevante privind lista;

(d) perioada de valabilitate a listei și mijloacele de reînnoire sau de încetare a utilizării acesteia sau, în cazul în care nu se prevede perioada de valabilitate, o menționare a metodei prin care se va notifica încetarea utilizării listei;

(e) o mențiune că lista poate fi utilizată pentru achizițiile publice reglementate de prezentul capitol.

(9) În pofida alineatului (7), atunci când valabilitatea unei liste multifuncționale este de trei ani sau mai puțin, o entitate contractantă poate publica anunțul menționat la alineatul (7) numai o dată, la începutul perioadei de valabilitate a listei, cu condiția ca:

(a) anunțul să precizeze perioada de valabilitate și că nu vor mai fi publicate anunțuri ulterioare; și

(b) anunțul să fie publicat prin mijloace electronice și să fie disponibil în permanență pe durata valabilității sale.

(10) O entitate contractantă permite furnizorilor să solicite în orice moment să fie incluși pe o listă multifuncțională și îi include pe listă, într-un termen rezonabil de scurt, pe toți furnizorii calificați.

(11) În cazul în care un furnizor care nu este inclus pe o listă multifuncțională depune o cerere de participare la o procedură de achiziții publice bazată pe o listă multifuncțională, împreună cu toate documentele necesare, în termenul prevăzut la articolul 128 alineatul (2), entitatea contractantă examinează cererea. Entitatea contractantă nu exclude furnizorul de la analiza privind procedura de achiziții publice pe motiv că nu dispune de timp suficient pentru a analiza cererea decât dacă, în unele cazuri excepționale datorate complexității procedurii de achiziții publice, entitatea nu este în măsură să finalizeze examinarea cererii în termenul alocat pentru depunerea ofertelor.

Entitățile care intră sub incidența părții 3 a anexei III

(12) O entitate contractantă care intră sub incidența părții 3 a anexei III poate utiliza ca anunț de intenție de achiziție publică un anunț prin care furnizorii sunt invitați să solicite includerea pe o listă multifuncțională cu condiția ca:

(a) anunțul să fie publicat în conformitate cu alineatul (7) de la prezentul articol și să includă informațiile prevăzute la alineatul (8) de la prezentul articol, cât mai multe din informațiile cerute la articolul 124 alineatul (2) și o declarație conform căreia acesta reprezintă un anunț de intenție de achiziții publice sau că numai furnizorii de pe lista multifuncțională vor primi și alte anunțuri de achiziții publice, astfel cum sunt prevăzute în lista multifuncțională; și

(b) entitatea să furnizeze prompt suficiente informații furnizorilor care și-au exprimat interesul față de entitate pentru o anumită procedură de achiziții publice pentru a le permite să își evalueze interesul pentru procedura de achiziții publice respectivă, inclusiv toate celelalte informații prevăzute la articolul 124 alineatul (2), în măsura în care aceste informații sunt disponibile.

(13) O entitate contractantă care intră sub incidența părții 3 a anexei III îi poate permite unui furnizor care a solicitat includerea pe o listă multifuncțională în conformitate cu alineatul (10) de la prezentul articol să depună o ofertă în cadrul unei anumite proceduri de achiziții publice în măsura în care entitatea contractantă are suficient timp pentru a analiza dacă furnizorul respectiv îndeplinește condițiile de participare.

Informații privind deciziile entității contractante

(14) Entitatea contractantă informează prompt orice furnizor care depune o cerere de participare la o procedură de achiziții publice sau o solicitare de includere pe o listă multifuncțională cu privire la decizia entității contractante referitoare la respectiva cerere sau solicitare.

(15) Atunci când o entitate contractantă respinge cererea unui furnizor de participare la o procedură de achiziții publice sau solicitarea acestuia de includere pe o listă multifuncțională, când nu îl mai recunoaște ca fiind un furnizor calificat sau îl elimină de pe o listă multifuncțională, entitatea îl informează prompt pe furnizor și, la cererea acestuia, îi transmite o explicație în scris a motivelor deciziei sale.

ARTICOLUL 127

Specificații tehnice și documentația de atribuire

Specificații tehnice

(1) O entitate contractantă nu elaborează, nu adoptă și nu aplică nicio specificație tehnică și nu stabilește nicio procedură de evaluare a conformității care are ca scop sau efect crearea unor obstacole inutile în calea comerțului internațional.

Specificațiile tehnice trebuie să permită accesul egal al furnizorilor și trebuie să nu aibă ca efect restrângerea concurenței prin impunerea unor obstacole nejustificate pe piețele de achiziții publice.

(2) Dacă este cazul, atunci când stabilește specificațiile tehnice pentru mărfurile sau serviciile care fac obiectul procedurii de achiziții publice, entitatea contractantă:

(a) stabilește specificații tehnice axate mai degrabă pe cerințe de performanță și de funcționare decât pe cerințe de proiectare sau descriptive și

(b) fundamentează specificațiile tehnice pe standardele internaționale, atunci când acestea există; în caz contrar, le fundamentează pe reglementări tehnice naționale, pe standarde naționale recunoscute sau pe coduri pentru construcții.

(3) Atunci când în specificațiile tehnice se utilizează caracteristici de proiectare sau descriptive, entitatea contractantă ar trebui să indice, atunci când este cazul, că va lua în considerare ofertele de mărfuri sau servicii echivalente care îndeplinesc, în mod demonstrabil, cerințele procedurii de achiziții publice, incluzând formulări precum „sau echivalent(ă)” în documentația de atribuire.

(4) Entitatea contractantă nu stabilește specificații tehnice care necesită sau care fac trimitere la o anumită marcă sau denumire comercială, brevet, drept de autor, model sau tip, origine specifică ori la un anumit producător sau furnizor, cu excepția cazului în care nu există o cale îndeajuns de precisă sau de inteligibilă pentru a descrie cerințele procedurii de achiziții publice respective și cu condiția includerii, de către entitatea contractantă, în astfel de situații, a unor formulări precum „sau echivalent(ă)” în documentația de atribuire.

(5) Entitatea contractantă nu solicită și nici nu acceptă, într-o manieră care ar putea avea ca efect eliminarea concurenței, din partea unei persoane care poate avea un interes comercial în ceea ce privește achiziția respectivă, consiliere care poate fi folosită la elaborarea sau adoptarea specificațiilor tehnice pentru o anumită achiziție.

(6) Pentru mai multă certitudine, fiecare parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, poate, în conformitate cu dispozițiile prezentului articol, elabora, adopta sau aplica specificații tehnice cu scopul de a promova conservarea resurselor naturale sau de a proteja mediul.

Documentația de atribuire

(7) O entitate contractantă le pune la dispoziție furnizorilor documentația de atribuire, care include toate informațiile necesare pentru a le permite acestora să pregătească și să depună oferte admisibile. Cu excepția cazului în care aceste informații sunt prevăzute deja în anunțul de intenție de achiziție publică, documentația de atribuire include o descriere completă privind:

(a) achiziția publică, inclusiv natura și cantitatea mărfurilor și serviciilor care urmează a fi achiziționate sau, atunci când cantitatea nu este cunoscută, cantitatea estimată și orice cerințe ce trebuie îndeplinite, inclusiv orice specificație tehnică, certificat de evaluare a conformității, planuri, desene sau materiale instructive;

(b) toate condițiile de participare a furnizorilor, inclusiv o listă a informațiilor și a documentelor pe care furnizorii sunt obligați să le prezinte în ceea ce privește condițiile de participare;

(c) toate criteriile de evaluare care urmează a fi luate în considerare la atribuirea contractului și, exceptând cazul în care prețul este singurul criteriu, importanța relativă a acestor criterii;

(d) atunci când entitatea contractantă desfășoară procedura de achiziție publică prin mijloace electronice, orice cerințe privind autentificarea și criptarea sau alte cerințe legate de transmiterea informațiilor prin mijloace electronice;

(e) atunci când entitatea contractantă organizează o licitație electronică, regulile pe baza cărora va fi desfășurată licitația, inclusiv identificarea elementelor ofertei legate de criteriile de evaluare;

(f) atunci când ofertele sunt deschise în cadrul unei ședințe publice, data, ora și locul deschiderii și, după caz, persoanele autorizate să fie prezente;

(g) orice alte clauze sau condiții, inclusiv condițiile de plată și orice limitare a mijloacelor prin care pot fi depuse ofertele, de exemplu pe suport de hârtie sau prin mijloace electronice; și

(h) orice date la care trebuie furnizate mărfurile sau prestate serviciile.

(8) La stabilirea datei de livrare a mărfurilor sau de prestare a serviciilor care fac obiectul procedurii de achiziții publice, entitatea contractantă ține seama de anumiți factori precum complexitatea procedurii de achiziții publice, nivelul de subcontractare necesar și intervalul de timp realist necesar pentru producția, scoaterea din stoc și transportul mărfurilor de la punctul de livrare sau pentru furnizarea serviciilor.

(9) Criteriile de evaluare specificate în anunțul de intenție de achiziții publice sau în documentația de atribuire pot include, printre altele, prețul și alți factori de cost, calitatea, valoarea tehnică, caracteristicile de mediu și condițiile de livrare.

(10) În cel mai scurt timp posibil, o entitate contractantă:

(a) pune la dispoziție documentația de atribuire, astfel încât furnizorii interesați să dispună de suficient timp pentru a depune oferte admisibile;

(b) furnizează, la cerere, documentația de atribuire oricărui furnizor interesat; și

(c) răspunde oricărei cereri rezonabile de informații relevante, adresată de orice furnizor interesat sau participant, cu condiția ca aceste informații să nu ofere respectivului furnizor un avantaj față de ceilalți furnizori.

Modificări

(11) Atunci când, înaintea atribuirii unui contract, o entitate contractantă modifică criteriile sau cerințele prevăzute în anunțul de intenție de achiziție publică sau în documentația de atribuire pusă la dispoziția furnizorilor care participă la procedură sau modifică sau republică anunțul ori documentația de atribuire, entitatea respectivă transmite în scris orice astfel de modificări sau anunțul sau documentația de atribuire modificat(ă) sau republicat(ă):

(a) tuturor furnizorilor care participă la procedură în momentul modificării, al amendării sau al republicării, dacă aceștia sunt cunoscuți de către entitate, și, în toate celelalte cazuri, în același mod în care au fost puse la dispoziție informațiile originale; și

(b) într-un termen adecvat, care să le permită acestor furnizori să își modifice sau să își depună din nou ofertele, de data aceasta modificate, după caz.

ARTICOLUL 128

Perioade de timp

Observații generale

(1) O entitate contractantă acordă furnizorilor, în conformitate cu propriile necesități rezonabile, suficient timp pentru a pregăti și a depune cereri de participare și oferte admisibile, ținând seama de factori precum:

(a) natura și complexitatea procedurii de achiziții publice;

(b) măsura în care se anticipează că va fi necesară subcontractarea; și

(c) perioadele de timp necesare pentru transmiterea ofertelor, prin alte mijloace decât cele electronice, din puncte situate în străinătate sau în țara respectivă atunci când nu se utilizează mijloace electronice.

Aceste perioade de timp, inclusiv orice prelungire a acestora, sunt aceleași pentru toți furnizorii interesați sau participanți.

Termene

(2) O entitate contractantă care utilizează procedura selectivă stabilește că termenul pentru depunerea cererilor de participare nu poate fi, în principiu, mai scurt de 25 de zile de la data publicării anunțului de intenție referitor la un contract de achiziții publice. Atunci când respectarea unei astfel de termen nu este posibilă din cauza apariției unei situații urgente, justificate corespunzător de entitatea contractantă, termenul poate fi redus la nu mai puțin de zece zile.

(3) Cu excepția alineatelor (4), (5), (7) și (8), o entitate contractantă stabilește că termenul de depunere a ofertelor nu poate fi mai scurt de 40 de zile:

(a) de la data publicării anunțului de intenție de achiziție publică, în cazul unei proceduri deschise; sau

(b) în cazul unei proceduri selective, de la data la care entitatea notifică furnizorilor faptul că vor fi invitați să prezinte oferte, indiferent dacă entitatea folosește sau nu o listă multifuncțională.

(4) O entitate contractantă poate reduce perioada de depunere a ofertelor, stabilită în conformitate cu alineatul (3), la nu mai puțin de zece zile în cazul în care:

(a) entitatea contractantă a publicat un anunț de achiziții publice planificate, astfel cum este descris la articolul 124 alineatul (4), cu cel puțin 40 de zile și cel mult 12 luni înainte de publicarea anunțului de intenție de achiziție publică, iar anunțul de achiziții publice planificate conține:

(i) o descriere a achiziției publice;

(ii) termenele aproximative de depunere a ofertelor sau a cererilor de participare;

(iii) o precizare a faptului că furnizorii interesați ar trebui să își exprime interesul cu privire la achiziție față de entitatea contractantă;

(iv) adresa de la care se pot obține documentele referitoare la procedura de achiziții publice; și

(v) cât mai multe din informațiile prevăzute a fi incluse în anunțul de intenție de achiziție publică în conformitate cu articolul 124 alineatul (2), în măsura disponibilității acestora;

(b) în cazul achizițiilor publice recurente, entitatea contractantă indică într-un anunț inițial de intenție de achiziție publică faptul că în anunțurile ulterioare se vor preciza perioadele de depunere a ofertelor, în temeiul prezentului alineat; sau

(c) respectarea termenului de depunere a ofertelor, stabilit în conformitate cu alineatul (3), nu este posibilă din cauza apariției unei situații urgente, justificate corespunzător de entitatea contractantă.

(5) O entitate contractantă poate reduce cu șapte zile termenul de depunere a ofertelor stabilit în conformitate cu alineatul (3) pentru fiecare dintre următoarele situații:

(a) anunțul de intenție de achiziție publică se publică prin mijloace electronice;

(b) toată documentația de atribuire este pusă la dispoziție prin mijloace electronice la data publicării anunțului de intenție de achiziție publică; și

(c) entitatea acceptă depunerea de oferte prin mijloace electronice.

(6) Invocarea dispozițiilor alineatului (5), coroborat cu alineatul (4), nu poate duce în niciun caz la reducerea termenului de depunere a ofertelor, stabilit în conformitate cu alineatul (3), la mai puțin de șapte zile de la data publicării anunțului de intenție de achiziție publică.

(7) În pofida oricărei alte dispoziții din prezentul articol, atunci când o entitate contractantă achiziționează mărfuri sau servicii comerciale ori o combinație a acestora, entitatea respectivă poate reduce termenul de depunere a ofertelor, stabilit în conformitate cu alineatul (3), la nu mai puțin de 13 zile, cu condiția să publice simultan, prin mijloace electronice, anunțul de intenție de achiziție publică și documentația de atribuire. În plus, atunci când acceptă oferte de mărfuri sau servicii comerciale prin mijloace electronice, entitatea respectivă poate reduce termenul de depunere a ofertelor stabilit în conformitate cu alineatul (3) la nu mai puțin de șapte zile.

(8) Atunci când o entitate contractantă care intră sub incidența părții 3 a anexei III a selectat toți furnizorii calificați sau un număr limitat al acestora, termenul de depunere a ofertelor poate fi stabilit de comun acord de către entitatea contractantă și furnizorii selectați. În absența unui acord, termenul respectiv nu poate fi mai scurt de șapte zile.

ARTICOLUL 129

Negocierea

(1) O parte poate prevedea ca entitățile sale contractante să desfășoare negocieri:

(a) în cazul în care entitatea și-a manifestat intenția de a purta negocieri în anunțul de intenție de achiziție publică prevăzut la articolul 124 alineatul (2); sau

(b) în cazul în care din evaluare rezultă că nicio ofertă nu este în mod clar cea mai avantajoasă în ceea ce privește criteriile specifice de evaluare stabilite în anunțul de intenție de achiziție publică sau în documentația de atribuire.

(2) O entitate contractantă:

(a) se asigură că orice eliminare a furnizorilor care participă la negocieri se efectuează în conformitate cu criteriile de evaluare prevăzute în anunțul de intenție de achiziție publică sau în documentația de atribuire; și

(b) atunci când negocierile sunt încheiate, stabilește, pentru restul furnizorilor participanți, un termen comun de depunere a oricăror oferte noi sau revizuite.

ARTICOLUL 130

Procedura restrânsă/de negociere cu o singură sursă

(1) Cu condiția să nu aplice prezenta dispoziție în scopul evitării concurenței între furnizori sau într-o manieră care să creeze o discriminare față de furnizorii celeilalte părți ori o protecție în favoarea furnizorilor interni, o entitate contractantă poate recurge la procedura restrânsă și poate opta să nu aplice articolele 124, 125,126, articolul 127 alineatele (7)-(11) și articolele 128, 129, 131 și 132 exclusiv într-una dintre următoarele situații:

(a) cu condiția ca cerințele din documentația de atribuire să nu fie modificate semnificativ, în cazul în care:
   (i) nu a fost depusă nicio ofertă sau niciun furnizor nu a solicitat participarea;
   (ii) nu a fost depusă nicio ofertă care să îndeplinească cerințele esențiale prevăzute în documentația de atribuire;
   (iii) niciun furnizor nu a îndeplinit condițiile de participare; sau
   (iv) ofertele care au fost depuse au fost rezultatul unei înțelegeri între ofertanți,

(b) atunci când mărfurile sau serviciile pot fi furnizate numai de către un anumit furnizor și nu există mărfuri sau servicii alternative sau substitutive eligibile din oricare dintre următoarele motive:

(i) cerința vizează o operă de artă;

(ii) protejarea brevetelor, a drepturilor de autor sau a altor drepturi exclusive; sau

(iii) lipsa de concurență din motive tehnice;

(c) pentru livrări suplimentare efectuate de către furnizorul inițial de mărfuri și servicii, care nu au fost incluse în procedura de achiziții publice inițială, atunci când schimbarea furnizorului de astfel de mărfuri sau servicii suplimentare:

(i) nu poate fi realizată din motive economice sau tehnice, precum cerințe privind interschimbabilitatea sau interoperabilitatea cu echipamentele, software-ul, serviciile sau instalațiile existente achiziționate în cadrul procedurii de achiziții publice inițiale; și

(ii) ar cauza entității contractante inconveniente substanțiale sau ar spori semnificativ costurile suportate de entitatea contractantă;

(d) în măsura în care este strict necesar atunci când, din motive de extremă urgență apărute ca urmare a unor evenimente care nu au putut fi prevăzute de către entitatea contractantă, mărfurile sau serviciile nu ar putea fi obținute la timp prin organizarea unei proceduri deschise sau a unei proceduri selective;

(e) pentru mărfuri achiziționate pe o piață de materii prime;

(f) atunci când o entitate contractantă achiziționează un prototip sau un prim bun sau serviciu care a fost dezvoltat la cererea sa, în cursul unui anumit contract de cercetare, de experimentare, de studiu sau de dezvoltare inițială și pentru acesta. Dezvoltarea inițială a unui prim produs sau serviciu poate include producția sau furnizarea limitată pentru a încorpora rezultatele testelor din teren și pentru a demonstra că produsul sau serviciul este adecvat pentru producția sau furnizarea într-o anumită cantitate, la standarde acceptabile de calitate, însă nu include producția sau furnizarea într-o cantitate suficientă pentru a stabili viabilitatea comercială sau pentru a amortiza cheltuielile de cercetare și dezvoltare;

(g) pentru achiziționări efectuate în condiții extrem de avantajoase care apar numai pe o perioadă foarte scurtă, cu ocazia unor vânzări atipice de bunuri, precum cele generate de lichidări, de administrări judiciare sau de falimente, și nu pentru achizițiile curente de la furnizori obișnuiți sau

(h) atunci când contractul este atribuit câștigătorului unui concurs de proiectare, cu condiția ca:

(i) modul în care a fost organizat concursul să respecte principiile prezentului capitol, în special cele referitoare la publicarea unui anunț de intenție de achiziție publică; și

(ii) participanții să fie evaluați de un juriu independent, în vederea atribuirii unui contract de proiectare unui câștigător.

(2) O entitate contractantă întocmește un raport în scris cu privire la fiecare contract atribuit în conformitate cu alineatul (1). Raportul conține denumirea entității contractante, valoarea și tipul de mărfuri sau servicii care fac obiectul procedurii de achiziții și o declarație în care se precizează circumstanțele și condițiile descrise la alineatul (1) care au justificat utilizarea procedurii restrânse.

ARTICOLUL 131

Licitații electronice

(1) Entitățile contractante pot să recurgă la licitații electronice.

(2) În cadrul procedurilor deschise, restrânse, o entitate contractantă poate decide ca atribuirea unui contract să fie precedată de o licitație electronică, în cazul în care specificațiile contractului pot fi stabilite cu exactitate.

Licitația electronică se bazează:

(a) fie exclusiv pe prețuri, în cazul în care contractul se atribuie ofertei cu prețul cel mai scăzut;

(b) fie pe prețuri și/sau pe valorile noi ale elementelor ofertelor indicate în caietul de sarcini, în cazul în care contractul se atribuie ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic.

(3) O entitate contractantă care decide să organizeze o licitație electronică precizează acest lucru în anunțul de intenție de achiziție publică.

Caietul de sarcini include, printre altele, următoarele informații:

(a) elementele ale căror valori vor face obiectul licitației electronice, cu condiția ca respectivele elemente să fie cuantificabile, astfel încât să poată fi exprimate în cifre sau în procente;

(b) eventualele limite ale valorilor care pot fi prezentate, astfel cum rezultă din caietul de sarcini privind obiectul contractului;

(c) informațiile care vor fi puse la dispoziția ofertanților pe parcursul licitației electronice și, după caz, în ce moment vor fi disponibile;

(d) informațiile relevante privind desfășurarea licitației electronice;

(e) condițiile în care ofertanții vor putea licita, în special diferențele minime care, dacă este cazul, vor fi impuse pentru a licita;

(f) informațiile relevante privind echipamentele electronice utilizate și privind modalitățile și specificațiile tehnice de conectare.

(4) Înainte de inițierea unei licitații electronice, entitatea contractantă efectuează o primă evaluare completă a ofertelor, în conformitate cu criteriul/criteriile de atribuire și cu ponderile stabilite pentru fiecare criteriu. Toți ofertanții care au depus oferte admisibile sunt invitați simultan, prin mijloace electronice, să prezinte noi prețuri și/sau noi valori; invitația conține toate informațiile relevante pentru conectarea individuală la dispozitivul electronic utilizat și precizează data și ora începerii licitației electronice. Licitația electronică se poate desfășura în mai multe runde succesive. Licitația electronică nu poate începe mai devreme de două zile lucrătoare de la data trimiterii invitațiilor.

(5) Atunci când contractul se atribuie pe baza ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic, invitația este însoțită de rezultatul evaluării complete a ofertei ofertantului în cauză. Invitația precizează, de asemenea, formula matematică ce va fi utilizată în cadrul licitației electronice pentru determinarea reclasificărilor automate în funcție de noile prețuri și/sau de noile valori prezentate. Formula include ponderea tuturor criteriilor stabilite pentru a determina oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, astfel cum se indică în anunțul de participare sau în caietul de sarcini; în acest scop, intervalele se reduc, totuși, în prealabil, la o valoare determinată.

(6) Pe parcursul fiecărei etape a unei licitații electronice, autoritățile contractante comunică instantaneu tuturor ofertanților cel puțin informațiile suficiente pentru a le permite acestora să își determine, în orice moment, poziția în clasament. De asemenea, autoritățile respective pot comunica și alte informații privind celelalte prețuri sau valori prezentate, cu condiția ca acest lucru să fie menționat în caietul de sarcini. De asemenea, autoritățile pot anunța oricând numărul de participanți din etapa respectivă a licitației. Cu toate acestea, ele nu pot dezvălui, în nicio situație, identitatea ofertanților în timpul niciuneia dintre etapele unei licitații electronice.

(7) O entitate contractantă închide o licitație electronică în unul sau mai multe dintre următoarele moduri:

(a) prin indicarea, în invitația de participare la licitație, a datei și orei stabilite în prealabil;

(b) în cazul în care nu mai primește alte prețuri noi sau alte valori noi care să corespundă cerințelor privind diferențele minime. În acest caz, entitatea contractantă precizează în invitația de participare la licitație intervalul de timp pe care îl va lăsa să treacă de la primirea ultimei oferte, înainte de a închide licitația electronică;

(c) atunci când s-au finalizat etapele unei licitații, stabilite în invitația de participare la licitație.

(8) Atunci când entitatea contractantă decide să închidă o licitație electronică în conformitate cu alineatul (7) litera (c), eventual coroborat cu alineatul (7) litera (b), invitația de participare la licitație trebuie să indice calendarul fiecărei etape a licitației.

(9) După închiderea licitației electronice, entitatea contractantă atribuie contractul în conformitate cu articolul 132, în funcție de rezultatele licitației electronice.

(10) Entitățile contractante nu pot recurge în mod necorespunzător la licitațiile electronice și nici să le utilizeze astfel încât să împiedice, să restrângă sau să denatureze concurența ori să schimbe obiectul contractului, astfel cum se precizează în anunțul de intenție de achiziție publică publicat și astfel cum este definit în caietul de sarcini.

ARTICOLUL 132

Tratarea ofertelor și atribuirea contractelor

Tratarea ofertelor

(1) O entitate contractantă primește, deschide și tratează toate ofertele în cadrul unor proceduri care garantează echitatea și imparțialitatea procesului de achiziții publice, precum și confidențialitatea ofertelor.

(2) O entitate contractantă nu penalizează niciun furnizor a cărui ofertă este primită după termenul specificat pentru primirea ofertelor în cazul în care întârzierea se datorează exclusiv unei erori de tratare a ofertei de către entitatea contractantă.

(3) Atunci când o entitate contractantă oferă unui furnizor ocazia de a corecta erori neintenționate de formă în perioada dintre deschiderea ofertelor și atribuirea contractului, entitatea contractantă oferă aceeași ocazie tuturor furnizorilor participanți.

(4) Pentru a fi luată în considerare la atribuirea contractului, o ofertă trebuie să fie transmisă în scris și, în momentul deschiderii ofertelor, trebuie să îndeplinească cerințele esențiale prevăzute în anunțuri și în documentația de atribuire și să îi aparțină unui furnizor care îndeplinește condițiile de participare.

(5) Cu excepția cazului în care o entitate contractantă stabilește că nu este în interesul public să atribuie un contract, entitatea atribuie contractul furnizorului cu privire la care entitatea a stabilit că poate executa contractul și că, pe baza doar a criteriilor de evaluare specificate în anunțuri și în documentația de atribuire, a depus:

(a) cea mai avantajoasă ofertă; sau

(b) atunci când prețul este singurul criteriu, a depus oferta care prevede cel mai mic preț.

(6) Atunci când entitatea contractantă primește o ofertă care prevede un preț neobișnuit de scăzut față de prețurile prevăzute în celelalte oferte depuse, poate verifica dacă furnizorul îndeplinește condițiile de participare și poate executa contractul.

(7) O entitate contractantă nu utilizează opțiuni, nu anulează o procedură de achiziții publice și nu modifică contracte deja atribuite într-un mod care eludează obligațiile prevăzute în prezentul capitol.

ARTICOLUL 133

Transparența informațiilor privind procedura de achiziții publice

Informațiile oferite furnizorilor

(1) O entitate contractantă informează prompt furnizorii participanți la procedura de achiziții publice cu privire la deciziile sale referitoare la atribuirea contractului și, la cererea furnizorului, transmite aceste informații în scris. Sub rezerva articolului 134 alineatele (2) și (3), o entitate contractantă îi transmite, la cerere, unui furnizor a cărui ofertă nu a fost considerată câștigătoare, o explicație cu privire la motivele pentru care entitatea nu a selectat oferta sa și cu privire la avantajele relative ale ofertei declarate câștigătoare.

Publicarea informațiilor privind atribuirea contractelor

(2) Nu mai târziu de 72 de zile de la atribuirea fiecărui contract reglementat de prezentul capitol, o entitate contractantă publică un anunț pe suportul electronic sau de hârtie adecvat enumerat în partea 2 a anexei IV. În cazul în care entitatea publică anunțul doar pe suport electronic, informația trebuie să rămână ușor accesibilă o perioadă rezonabilă de timp. Anunțul include cel puțin următoarele informații:

(a) o descriere a mărfurilor sau a serviciilor achiziționate;

(b) denumirea și adresa entității contractante;

(c) denumirea și adresa furnizorului declarat câștigător;

(d) valoarea ofertei declarate câștigătoare sau a ofertelor cu cel mai mare și cel mai mic preț luate în considerare la atribuirea contractului;

(e) data atribuirii contractului; și

(f) tipul metodei de achiziționare utilizate și, în cazurile în care s-a utilizat procedura restrânsă în conformitate cu articolul 130, o descriere a circumstanțelor care justifică utilizarea acesteia.

Păstrarea documentației, a rapoartelor și a trasabilității electronice

(3) Pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la data atribuirii unui contract, fiecare entitate contractantă păstrează:

(a) documentația și rapoartele procedurilor de achiziții și ale contractelor atribuite referitoare la achizițiile publice reglementate, inclusiv rapoartele prevăzute la articolul 130; și

(b) date care asigură trasabilitatea adecvată a desfășurării achizițiilor publice reglementate prin mijloace electronice.

ARTICOLUL 134

Divulgarea de informații

Informarea părților

(1) La cererea celeilalte părți, o parte furnizează prompt orice informații necesare pentru a stabili dacă procedura de achiziții publice s-a desfășurat în mod corect, imparțial și cu respectarea dispozițiilor din prezentul capitol, inclusiv informații privind caracteristicile și avantajele relative ale ofertei declarate câștigătoare. În cazurile în care divulgarea acestor informații ar aduce atingere concurenței în cadrul viitoarelor proceduri de achiziții publice, partea care primește informațiile nu le divulgă niciunui furnizor decât după consultarea părții care a furnizat informațiile și după primirea acordului acesteia.

Nedivulgarea informațiilor

(2) În pofida oricărei alte dispoziții din prezentul capitol, o parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, nu îi pune la dispoziție niciunui furnizor informații care ar putea aduce atingere concurenței echitabile dintre furnizori.

(3) Nicio dispoziție din prezentul capitol nu se interpretează ca reprezentând o obligație a unei părți, inclusiv a entităților sale contractante, a autorităților sale și a organismelor sale de control de a divulga informații confidențiale, în cazul în care divulgarea acestora:

(a) ar obstrucționa aplicarea legii;

(b) ar putea aduce atingere concurenței echitabile dintre furnizori;

(c) ar prejudicia interesele comerciale legitime ale anumitor persoane, inclusiv protecția drepturilor de proprietate intelectuală; sau

(d) ar contraveni în alt mod interesului public.

ARTICOLUL 135

Procedurile de control interne

(1) Fiecare parte prevede o procedură de control administrativ sau judiciar efectuată în timp util, eficace, transparentă și nediscriminatorie prin care un furnizor poate reclama, în contextul unei achiziții publice reglementate în care furnizorul respectiv are sau a avut un interes:

(a) o încălcare a prezentului capitol; sau

(b) atunci când furnizorul nu are dreptul de a reclama direct o încălcare a prezentului capitol în temeiul dreptului intern al părții respective, nerespectarea măsurilor uneia dintre părți de punere în aplicare a prezentului capitol.

(2) Normele procedurale pentru toate reclamațiile efectuate în temeiul alineatului (1) se elaborează în scris și se pun la dispoziția publicului larg.

(3) În cazul în care un furnizor depune o reclamație în contextul unei achiziții publice reglementate în care furnizorul are sau a avut un interes, prin care invocă existența unei încălcări sau nerespectări, astfel cum este menționată la alineatul (1), partea în cauză își încurajează entitatea contractantă care se ocupă de procedura de achiziții și furnizorul să soluționeze plângerea prin desfășurarea de consultări. Entitatea contractantă analizează imparțial și în timp util orice astfel de reclamație într-un mod care nu aduce atingere participării furnizorului în cauză la proceduri de achiziții publice în curs sau viitoare sau dreptului acestuia de a cere măsuri corective în cadrul procedurii de control administrativ sau judiciar.

(4) Fiecărui furnizor i se acordă un interval de timp suficient pentru a pregăti și a depune o reclamație, interval care în niciun caz nu este mai scurt de zece zile de la data la care furnizorul a luat cunoștință de motivul reclamației sau ar fi trebuit în mod rezonabil să ia cunoștință de acesta.

(5) Fiecare parte stabilește sau desemnează cel puțin o autoritate administrativă sau judiciară imparțială, care este independentă de entitățile sale contractante, pentru a primi și a analiza o reclamație depusă de către un furnizor în contextul unei achiziții publice reglementate.

(6) Atunci când alt organism decât una dintre autoritățile menționate la alineatul (5) analizează într-o primă etapă o reclamație, partea respectivă se asigură că furnizorul poate ataca hotărârea inițială în fața unei autorități administrative sau judiciare independente de entitatea contractantă a cărei procedură de achiziții publice face obiectul reclamației.

(7) Fiecare parte se asigură că un organism de control care nu este o instanță supune decizia sa procedurii de control judiciar sau are garanții procedurale care prevăd că:

(a) entitatea contractantă răspunde în scris reclamației și divulgă toate documentele relevante organismului de control;

(b) participanții la proceduri (denumiți în continuare „participanții”) au dreptul de a fi audiați înainte ca organismul de control să ia o hotărâre cu privire la reclamație;

(c) participanții au dreptul să fie reprezentați și însoțiți;

(d) participanții au acces la toate procedurile;

(e) participanții au dreptul de a solicita ca procedurile să se desfășoare în public și să fie prezenți martori; și

(f) hotărârile sau recomandările organismului de control se adoptă cu promptitudine, în scris, și includ o explicație a motivelor care stau la baza fiecărei hotărâri sau recomandări.

(8) Fiecare parte adoptă sau menține proceduri care prevăd:

(a) măsuri interimare prompte, menite să îi permită în continuare furnizorului să participe la procedura de achiziții publice; și

(b) atunci când un organism de control a constatat că a existat o încălcare sau nerespectare, astfel cum este menționată la alineatul (1), acțiuni corective sau compensații pentru pierderea sau prejudiciul suferit, care pot fi limitate fie la costurile aferente pregătirii ofertei, fie la costurile ocazionate de reclamație, fie la ambele tipuri de costuri.

(9) Măsurile interimare prompte menționate la alineatul (8) litera (a) pot avea ca rezultat suspendarea procesului de achiziții publice. Procedurile menționate la alineatul (8) pot prevedea că se poate ține cont de consecințele negative majore asupra intereselor vizate, inclusiv asupra interesului public, atunci când se decide dacă trebuie aplicate astfel de măsuri. Justețea deciziei de a nu acționa se motivează în scris.

ARTICOLUL 136

Modificări și rectificări privind nivelul de reglementare

(1) O parte poate să propună o modificare sau o rectificare a elementelor din anexa III care se referă la partea respectivă.

Modificări

(2) În cazul în care propune o modificare, o parte :

(a) notifică acest lucru celeilalte părți în scris; și

(b) include în notificare o propunere de ajustări compensatorii adecvate pentru cealaltă parte, în vederea menținerii unui nivel de reglementare comparabil celui existent anterior modificării.

(3) În pofida alineatului (2) litera (b), o parte nu trebuie să sugereze ajustări compensatorii dacă:

(a) modificarea în cauză are efecte neglijabile; sau

(b) modificarea propusă vizează o entitate asupra căreia partea a renunțat efectiv să exercite control sau influență.

(4) Se consideră că cealaltă parte a acceptat modificarea, inclusiv în sensul capitolului 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul titlu, cu excepția cazului în care se formulează obiecții în scris în termen de 45 de zile de la primirea notificării menționate la alineatul (2) litera (a), prin care afirmă că:

(a) ajustarea propusă în conformitate cu alineatul (2) litera (b) nu este adecvată pentru a menține un nivel comparabil de reglementare stabilită de comun acord;

(b) modificarea nu are efecte neglijabile în conformitate cu alineatul (3) litera (a); sau

(c) modificarea nu vizează o entitate asupra căreia partea a renunțat efectiv să exercite control sau influență, în conformitate cu alineatul (3) litera (b).

Rectificări

(5) Următoarele modificări ale părților 1-3 ale anexei III sunt considerate a fi rectificări, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere nivelului de reglementare stabilit de comun acord prevăzut în prezentul capitol:

(a) schimbarea denumirii unei entități;

(b) fuziunea a două sau mai multe dintre entitățile enumerate în cadrul aceleiași părți a anexei III; și

(c) separarea unei entități în două sau mai multe entități, cu condiția ca toate noile entități să fie adăugate la aceeași parte a anexei III ca și entitatea inițială.

(6) Partea care propune o rectificare notifică acest lucru celeilalte părți o dată la doi ani, ulterior datei de la care începe să se aplice prezentul titlu. [1]

[1] Se consideră că Uniunea Europeană a respectat această obligație dacă notifică orice rectificări Republicii Kazahstan în paralel cu ciclul de notificări efectuate în cadrul Acordului OMC privind achizițiile publice.

(7) O parte poate notifica celeilalte părți o obiecție la o rectificare propusă în termen de 45 de zile de la primirea notificării menționate la alineatul (6). În cazul în care o parte depune o obiecție, aceasta își prezintă motivele pentru care consideră că propunerea de rectificare nu reprezintă o modificare în sensul alineatului (5) și descrie efectul rectificării propuse asupra nivelului de reglementare stabilit de comun acord prevăzut în prezentul acord. În cazul în care nicio astfel de obiecție nu este transmisă în scris în termen de 45 de zile de la primirea notificării, se consideră că partea în cauză este de acord cu propunerea de rectificare.

Comitetul de cooperare

(8) În cazul în care nu se formulează nicio obiecție cu privire la o propunere de modificare sau de rectificare în termenul prevăzut la alineatele (4) și (7), Comitetul de cooperare modifică anexa III pentru a reflecta orice astfel de modificare sau de rectificare. Modificarea sau rectificarea intră în vigoare în ziua următoare datei la care expiră termenul menționat la alineatele (4) și (7).

(9) În cazul în care a fost formulată o obiecție la o propunere de modificare sau de rectificare, Comitetul de cooperare discută cu privire la obiecția respectivă. Comitetul de cooperare poate decide să aprobe o modificare sau o rectificare și să modifice anexa III în consecință.

ARTICOLUL 137

Perioada tranzitorie

Prezentul capitol începe să se aplice după cinci ani de la data la care începe să se aplice prezentul titlu. Pentru mărfurile enumerate în partea 4 a anexei III și pentru serviciile reglementate de partea 6 a anexei III , prezentul capitol începe să se aplice după opt ani de la data la care începe să se aplice prezentul titlu.

CAPITOLUL 9

MATERIILE PRIME ȘI ENERGIA

ARTICOLUL 138

Definiții

În sensul prezentului capitol:

(a) „materii prime” înseamnă substanțele utilizate la fabricarea de produse industriale, cu excepția produselor energetice, a produselor pescărești prelucrate sau a produselor agricole, incluzând însă cauciucul natural, pieile brute, lemnul și pasta de lemn, mătasea, lâna, bumbacul și alte materii prime textile vegetale;

(b) „produse energetice” înseamnă, în conformitate cu Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor al Organizației Mondiale a Vămilor (SA) și cu Nomenclatura Combinată a Uniunii Europene, gazul natural, gazul natural lichefiat, gazul petrolier lichefiat (GPL) (HS 27.11), electricitatea (HS 27.16), țițeiul și produsele petroliere (HS 27.09-27.10 și 27.13-27.15), precum și cărbunele și alți combustibili solizi (HS 27.01-27.04);

(c) „parteneriat” înseamnă orice entitate juridică care este o organizație comercială aflată sub jurisdicția sau sub controlul oricăreia dintre părți, de exemplu o corporație, un trust, un parteneriat, o asociație în participațiune sau o asociație, fără a se limita însă la acestea;

(d) „prestator de servicii” înseamnă un prestator de servicii, astfel cum este definit la articolul 40 litera (q);

(e) „măsură” înseamnă o măsură, astfel cum este definită la articolul 40 litera (a);

(f) „transport” înseamnă transmiterea și distribuirea de produse energetice prin conductele de transport pentru petrol, produse petroliere și gaze naturale de înaltă presiune, prin rețelele și liniile de transport al energiei electrice de înaltă tensiune, pe căile și liniile ferate, pe căile rutiere și prin alte instalații prin care se realizează transportul produselor energetice;

(g) „sustragere neautorizată” înseamnă orice activitate care constă în sustragerea ilegală a unor produse energetice din conductele de transport pentru petrol, produse petroliere și gaze naturale de înaltă presiune, din rețelele și liniile de transport al energiei electrice de înaltă tensiune, de pe căile și liniile ferate, de pe căile rutiere și din alte instalații prin care se realizează transportul produselor energetice;

(h) „situație de urgență” înseamnă o situație care cauzează o perturbare semnificativă sau o întrerupere fizică a livrării de gaze naturale, petrol sau energie electrică între Uniunea Europeană și Republica Kazahstan, inclusiv în cazul în care livrarea se face cu tranzitarea unor țări terțe, sau o situație caracterizată de o cerere excepțional de mare de produse energetice în Uniunea Europeană sau în Republica Kazahstan, în care măsurile de piață nu sunt suficiente și, prin urmare, trebuie de asemenea aplicate măsuri care nu sunt bazate pe piață;

(i) „cerință privind conținutul local” înseamnă:

(i) în ceea ce privește mărfurile, cerința ca o întreprindere să cumpere sau să utilizeze mărfuri de origine internă sau dintr-o sursă internă, fie că acest lucru este specificat cu referire la anumite produse, fie ca un anumit volum sau o anumită valoare a produselor ori ca o proporție din volumul sau din valoarea producției sale locale;

(ii) în ceea ce privește serviciile, o cerință care limitează alegerea prestatorului de servicii sau a serviciilor prestate în detrimentul serviciilor sau al prestatorilor de servicii ai celeilalte părți;

(j) „întreprindere deținută de stat” înseamnă orice întreprindere implicată într-o activitate comercială din care o parte deține, la nivel central sau subcentral, în mod direct sau indirect, peste 50 % din capitalul subscris al întreprinderii sau din voturile aferente acțiunilor emise de către întreprinderea respectivă;

(k) „persoană juridică” înseamnă o persoană juridică, astfel cum este definită la articolul 40 litera (d);

(l) „persoană juridică a unei părți” înseamnă o persoană juridică a unei părți, astfel cum este definită la articolul 40 litera (e).

ARTICOLUL 139

Reglementarea prețurilor

(1) Părțile urmăresc ca prețurile de aprovizionare cu materii prime sau cu produse energetice pentru utilizatorii industriali, dacă sunt reglementate de guvern, să permită recuperarea costurilor și să asigure un nivel de profit rezonabil.

(2) În cazul în care prețul la materiile prime sau produsele energetice vândute pe piața internă diferă de prețul de export pentru același produs, partea exportatoare, la cererea celeilalte părți, furnizează informații cu privire la diferența respectivă, excluzând însă costurile de transport și taxele la export.

ARTICOLUL 140

Monopoluri comerciale și de export

Părțile nu mențin și nu instituie un monopol asupra comercializării sau exportului de materii prime sau de produse energetice, cu excepția cazului în care o parte își exercită dreptul prioritar (de preempțiune) de a achiziționa materii prime, gaze uscate și aur.

ARTICOLUL 141

Accesul și dreptul de a prospecta, de a explora și de a extrage hidrocarburi
(țiței și gaze naturale)

(1) Nicio dispoziție a prezentului acord nu aduce în vreun fel atingere suveranității părților, în conformitate cu dreptul internațional, asupra resurselor de hidrocarburi situate pe teritoriul lor și în apele lor interioare, teritoriale și de arhipelag, nici drepturilor lor suverane de a explora și de a exploata resursele de hidrocarburi situate în zonele lor economice exclusive și pe platforma lor continentală.

(2) Părțile își păstrează dreptul de a stabili zonele de pe teritoriul lor, precum și din apele lor interioare, teritoriale și de arhipelag, din zonele lor economice exclusive și de pe platforma lor continentală care urmează să fie puse la dispoziție pentru exercitarea activităților de prospectare, de explorare și de extracție de hidrocarburi.

(3) Ori de câte ori o parte ia o decizie suverană, astfel cum se descrie la alineatul (2), fiecare parte se asigură că întreprinderile celeilalte părți nu sunt discriminate în ceea ce privește accesul și exercitarea drepturilor de prospectare, de explorare și de extracție de hidrocarburi, cu condiția ca întreprinderea în cauză să fie înregistrată ca persoană juridică pe teritoriul părții-gazdă care acordă accesul.

(4) Fiecare parte poate să solicite unei întreprinderi care a fost autorizată să exercite activități de prospectare, de explorare și de extracție de hidrocarburi să plătească o contribuție financiară sau o contribuție în hidrocarburi.

(5) Părțile iau măsurile necesare pentru a se asigura că licențele sau alte autorizații prin care o întreprindere are dreptul de a-și exercita dreptul de prospectare, de explorare și de extracție de hidrocarburi sunt acordate în urma unei proceduri publicate sau a unei invitații adresate, prin intermediul unui anunț, solicitanților potențial interesați ai părților de a-și manifesta interesul. Anunțul precizează tipul licenței sau al autorizației necesare, zona geografică relevantă și data sau termenul propus pentru acordarea unei licențe sau a altei autorizații.

(6) Alineatele (3)-(5) nu aduc atingere dreptului unei întreprinderi de stat de a obține acces și drepturi de prospectare, de explorare și de extracție de hidrocarburi prin negocieri directe cu partea sa. Atunci când o astfel de întreprindere de stat decide să transfere integral sau parțial dreptul său de prospectare, de explorare și de extracție de hidrocarburi, se aplică obligațiile stipulate la alineatele (3) și (5).

(7) Articolul 53 se aplică în ceea ce privește condițiile și procedurile de acordare a licențelor.

ARTICOLUL 142

Condiții pentru realizarea de investiții în materii prime și în produse energetice

Pentru a stimula investițiile în activitățile de prospectare, de explorare și de extracție de materii prime și produse energetice, nicio parte:

(a) nu menține și nu adoptă măsuri care prevăd cerințe privind conținutul local care afectează produsele, prestatorii de servicii, investitorii sau investițiile celeilalte părți, cu excepția cazului în care se prevede altfel în Protocolul privind aderarea Republicii Kazahstan la OMC și în listele de angajamente specifice din GATS ale Uniunii Europene și ale statelor membre ale acesteia;

(b) nu menține și nu adoptă măsuri în temeiul cărora o întreprindere a celeilalte părți este obligată să transfere sau să partajeze drepturile de proprietate intelectuală pentru a putea vinde produse sau servicii ori pentru a putea investi pe teritoriul părții respective. Părțile nu sunt împiedicate să negocieze contracte cu investitorii care solicită drepturi de prospectare, de explorare și de extracție de materii prime și produse energetice pentru astfel de transferuri, pe bază voluntară, cu condiția ca aceste contracte să fie negociate cu respectarea condițiilor pieței și la prețul pieței.

ARTICOLUL 143

Tranzit

(1) Părțile iau toate măsurile necesare pentru a facilita tranzitul de produse energetice, în conformitate cu principiul libertății de tranzit și în conformitate cu articolul 7 alineatele (1) și (3) din Tratatul privind Carta energiei.

(2) Fiecare parte interzice sustragerea neautorizată a materiilor prime și a produselor energetice care tranzitează sau sunt transportate pe teritoriul său de către orice entitate aflată sub autoritatea sau jurisdicția sa și ia toate măsurile corespunzătoare pentru a preveni o astfel de sustragere neautorizată.

ARTICOLUL 144

Întreruperi

(1) Fiecare parte ia toate măsurile posibile pentru a se asigura că operatorii principalelor conducte și rețele de tranzit sau de transport de energie iau măsuri pentru:

(a) a minimiza riscul de întrerupere, reducere sau sistare accidentală a tranzitului și/sau a transportului;

(b) a restabili în cel mai scurt timp funcționarea normală a tranzitului sau a transportului care a fost întrerupt, redus sau sistat accidental.

(2) În cazul unui diferend privind orice chestiune care implică părțile sau una sau mai multe dintre entitățile aflate sub controlul sau jurisdicția uneia dintre părți, o parte pe teritoriul căreia produsele energetice sunt în regim de tranzit sau transport, sau pe teritoriul căreia se află în regim de primire și stocare ca parte a rutei de transport/tranzit, nu întrerupe, nu reduce și nu permite oricărei entități aflate sub controlul sau jurisdicția sa să întrerupă sau să reducă regimul existent de tranzit, transport, primire și stocare ca parte a rutei de transport/tranzit de produse energetice, cu excepția cazului în care acest lucru este prevăzut în mod specific într-un contract sau într-un alt acord care reglementează un astfel de regim de tranzit, transport, primire și stocare ca parte a rutei de transport/tranzit, înainte de încheierea unei proceduri de soluționare a diferendelor în temeiul contractului relevant sau al procedurii de soluționare a diferendelor prevăzute în capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul titlu cu privire la situațiile de urgență definite la articolul 138 litera (h).

(3) O parte nu este considerată responsabilă pentru o întrerupere sau o reducere a tranzitului în temeiul prezentului articol în situații de forță majoră sau atunci când partea respectivă se află în imposibilitatea de a furniza produsele energetice sau de a asigura tranzitul acestora ca urmare a unor acțiuni imputabile unei țări terțe sau unei entități aflate sub controlul sau jurisdicția unei țări terțe.

ARTICOLUL 145

Accesul la rețelele și liniile de transport al energiei electrice de înaltă tensiune

(1) Fiecare parte asigură întreprinderilor celeilalte părți, înregistrate ca persoane juridice pe teritoriul părții care acordă accesul, accesul nediscriminatoriu la rețelele și liniile de transport al energiei electrice de înaltă tensiune, care sunt parțial sau integral în proprietatea părții care acordă accesul și sunt reglementate de aceasta în limitele capacităților disponibile ale acestor rețele și linii. Accesul se acordă într-un mod corect și echitabil.

(2) Atunci când aplică măsuri referitoare la astfel de rețele și linii de transport, partea respectivă se asigură că sunt respectate următoarele principii:

(a) toate măsurile juridice și de reglementare privind accesul și tarifele de transport sunt pe deplin transparente;

(b) măsurile nu sunt discriminatorii în ceea ce privește originea producției de energie electrică pe teritoriul său și în ceea ce privește destinația energiei electrice; și

(c) întreprinderilor din Uniunea Europeană și Republica Kazahstan li se aplică tarife de transport nediscriminatorii.

ARTICOLUL 146

Autoritatea de reglementare pentru energie electrică și gaze

(1) Fiecare parte desemnează și autorizează autoritățile de reglementare să reglementeze piețele de energie electrică și gaze naturale pe teritoriul său. Autorități de reglementare respective trebuie să fie distincte din punct de vedere juridic și independente din punct de vedere funcțional de orice altă autoritate publică sau orice participanți pe piață.

(2) Deciziile autorităților de reglementare și procedurile utilizate de acestea sunt imparțiale față de toți participanții pe piață.

(3) Un participant pe piață afectat de orice decizie a unei autorități de reglementare are dreptul de a exercita o cale de atac împotriva deciziei respective în fața unui organism competent să soluționeze calea de atac. În cazul în care organismul care soluționează calea de atac nu este independent de părțile implicate sau nu are un caracter judiciar, deciziile acestuia sunt supuse controlului unei autorități judiciare imparțiale și independente. Deciziile organismului care soluționează calea de atac și autoritatea judiciară se motivează și se formulează în scris. Părțile se asigură că decizia finală a organismului care soluționează calea de atac sau a autorității judiciare, în funcție de care dintre acestea reprezintă ultima instanță, este pusă efectiv în aplicare.

ARTICOLUL 147

Sectorul surselor de energie regenerabile

(1) Prezentul articol se aplică măsurilor care pot afecta comerțul și investițiile dintre părți legate de generarea de energie din surse regenerabile nefosile, printre altele, energia eoliană, energia solară și hidroenergia, dar nu și produsele din care este generată această energie.

(2) Fiecare parte:

(a) se abține de la a menține sau adopta măsuri care să impună constituirea de parteneriate cu întreprinderile locale, cu excepția cazului în care aceste parteneriate sunt considerate necesare din motive tehnice, iar partea care menține sau care adoptă astfel de măsuri poate demonstra astfel de motive tehnice la cererea celeilalte părți;

(b) se asigură că orice norme referitoare la procedurile de autorizare, de certificare și de acordare de licențe, după caz, în special cu privire la echipamentele, instalațiile și infrastructurile rețelelor de transport, sunt obiective, transparente, nearbitrare și nediscriminatorii față de solicitanții celeilalte părți;

(c) se asigură că taxele administrative din sectorul energiei regenerabile, cum ar fi cele plătite de consumatori, urbaniști, arhitecți, constructori, precum și de instalatorii și furnizorii echipamentelor, sunt transparente și limitate cantitativ la costul aproximativ al serviciilor prestate;

(d) se asigură că importul și utilizarea mărfurilor originare din cealaltă parte sau furnizarea de mărfuri de către furnizorii celeilalte părți fac obiectul dispozițiilor capitolului 1 (Comerțul cu mărfuri) din prezentul titlu;

(e) se asigură că prestarea de servicii de către prestatorii celeilalte părți intră sub incidența articolului 53;

(f) se asigură că clauzele, condițiile și procedurile pentru conectarea și accesul la rețelele de transport al energiei electrice sunt transparente și nu sunt discriminatorii față de furnizorii celeilalte părți sau față de aprovizionarea cu energie electrică din surse regenerabile. Părțile se asigură că sunt luate măsurile adecvate de piață și referitoare la rețelele electrice pentru a se reduce la minimum limitările privind utilizarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie;

(g) se abțin de la a impune sau a menține o cerință pentru

(i) o întreprindere a celeilalte părți de a cumpăra sau a utiliza produse de origine internă sau provenite dintr-o sursă internă a părții care impune cerința respectivă, fie că acest lucru este specificat cu referire la anumite produse, sau la un anumit volum sau la o anumită valoare a produselor ori ca o proporție din volumul sau din valoarea producției sale locale; sau

(ii) ca produsele importate cumpărate sau utilizate de întreprindere să se limiteze la nivelul exprimat ca volum sau valoare a produselor locale pe care le exportă.

(3) În cazul în care există standarde internaționale sau regionale cu privire la echipamentele și sistemele pentru generarea de energie din surse regenerabile și nefosile, părțile utilizează aceste standarde sau părțile relevante ale acestora ca bază a reglementărilor lor tehnice, cu excepția cazului în care standardele internaționale respective sau părțile lor relevante ar fi un mijloc ineficace sau inadecvat de realizare a obiectivelor legitime urmărite. În scopul aplicării prezentului alineat, Organizația Internațională de Standardizare (ISO) și Comisia Electrotehnică Internațională (IEC) sunt considerate organisme relevante de stabilire a standardelor internaționale.

(4) După caz, părțile definesc reglementări tehnice pe baza unor cerințe privind performanța produselor, inclusiv performanța de mediu, mai degrabă decât pe baza proiectării sau a descrierii produsului.

(5) Nicio dispoziție a prezentului articol nu se interpretează ca împiedicând adoptarea sau asigurarea respectării de către oricare dintre părți a măsurilor necesare pentru funcționarea în condiții de siguranță a rețelelor energetice în cauză sau siguranța aprovizionării cu energie, sub rezerva respectării cerinței ca astfel de măsuri să nu fie aplicate într-un mod care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între produse, prestatori de servicii sau investitori ai părților atunci când prevalează aceleași condiții sau o restricție disimulată a comerțului și investițiilor dintre părți.

ARTICOLUL 148

Cooperarea cu privire la materii prime și produse energetice

(1) Fără a aduce atingere articolelor 204-208, părțile convin să consolideze cooperarea și promovarea înțelegerii reciproce între acestea în domeniul comerțului cu materii prime și produse energetice.

(2) Părțile recunosc că respectarea principiilor transparenței și nediscriminării și garantarea faptului că normele nu au un efect de denaturare a comerțului este modul cel mai potrivit de a crea un mediu favorabil investițiilor străine directe în producția și comercializarea materiilor prime și a produselor energetice. Pe un plan mai general, un astfel de mediu favorizează alocarea și utilizarea eficientă a materiilor prime și a produselor energetice.

(3) Cooperarea și promovarea înțelegerii reciproce vizează aspecte legate de schimburile comerciale bilaterale, precum și chestiuni de interes comun care rezultă din comerțul internațional. Printre aceste chestiuni se numără denaturarea comerțului care afectează piețele mondiale, chestiunile de mediu și de dezvoltare legate în mod specific de comerțul cu materii prime și produse energetice, precum și responsabilitatea socială a întreprinderilor în conformitate cu standardele recunoscute la nivel internațional, cum ar fi Orientările OCDE pentru întreprinderile multinaționale și Orientările OCDE privind diligența necesară referitoare la existența unui lanț de aprovizionare responsabil în cazul minereurilor provenite din zone afectate de conflicte și cu risc ridicat. Cooperarea și promovarea înțelegerii reciproce includ schimbul de date și informații privind cadrul de reglementare a sectorului materiilor prime și a sectorului energetic. Acest lucru nu trebuie interpretat ca impunând părților obligația de a furniza informații a căror divulgare este considerată de acestea contrară intereselor lor respective de securitate.

(4) Oricare parte poate solicita organizarea de reuniuni *ad hoc* privind materiile prime și produsele energetice sau o sesiune *ad hoc* privind materiile prime și produsele energetice în cursul reuniunilor Comitetului de cooperare. Cooperarea bilaterală ar putea, de asemenea, dacă este cazul, să se aplice și forurilor plurilaterale și multilaterale relevante la care participă ambele părți.

ARTICOLUL 149

Mecanismul de alertă timpurie

(1) Părțile instituie un mecanism de alertă timpurie pentru a adopta măsuri practice astfel încât să prevină și să reacționeze rapid în situații de urgență sau în cazul unui risc de declanșare a unei situații de urgență.

(2) Părțile întreprind în comun acțiuni:

(a) pentru evaluarea timpurie a riscurilor potențiale și a problemelor legate de oferta și cererea de gaze naturale, petrol sau energie electrică; și

(b) pentru prevenirea și reacția rapidă în cazul unei situații de urgență sau în cazul unui risc de declanșare a unei situații de urgență.

(3) În cazul în care oricare dintre părți ia cunoștință de o situație de urgență sau de o situație care, în opinia sa, ar putea antrena declanșarea unei situații de urgență, partea respectivă informează cealaltă parte în acest sens în cel mai scurt timp.

(4) În sensul prezentului articol, părțile convin că organismele responsabile sunt membrul Comisiei Europene responsabil cu energia și ministrul din Republica Kazahstan care se ocupă de chestiunile energetice respective.

(5) În urma notificării, părțile își pun la dispoziție o evaluare a situației.

(6) Oricare dintre părți poate solicita consultări în termen de trei zile calendaristice de la notificare pentru:

(a) a realiza o evaluare comună a situației;

(b) a elabora recomandări menite să înlăture situația de urgență și să reducă la minimum impactul acesteia;

(c) a crea un grup special care, între altele, să monitorizeze fluxurile de energie la punctele relevante ale infrastructurii în cauză.

(7) Părțile cooperează, dacă este cazul, cu țări terțe pentru a elimina riscul declanșării unei situații de urgență sau pentru a depăși situația de urgență.

(8) În cazul în care situația de urgență persistă, oricare dintre părți poate lansa o procedură de soluționare a diferendelor în caz de urgență, în conformitate cu mecanismul special prevăzut în capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul titlu.

(9) Părțile se abțin, din momentul notificării, de la orice acțiuni care, dată fiind situația, ar putea adânci sau accentua situația de urgență.

(10) O parte nu invocă și nu introduce ca probe în procedurile de soluționare a diferendelor prevăzute în prezentul acord următoarele:

(a) poziții adoptate sau propuneri făcute de cealaltă parte în cursul unei proceduri lansate în temeiul prezentului articol; sau

(b) orice indicație provenind de la cealaltă parte referitoare la disponibilitatea sa de a accepta o soluție la situația de urgență menționată în prezentul articol.

(11) Comitetul de cooperare poate elabora, dacă este necesar, dispoziții detaliate de punere în aplicare a prezentului articol.

ARTICOLUL 150

Excepții

(1) Prezentul capitol nu aduce atingere excepțiilor, rezervelor sau restricțiilor prevăzute în prezentul acord.

(2) Prezentul capitol nu se aplică proiectelor de cercetare și dezvoltare și nici proiectelor demonstrative efectuate într-un scop necomercial.

(3) Nicio dispoziție din prezentul capitol nu se interpretează ca împiedicând adoptarea sau asigurarea respectării de către oricare dintre părți a măsurilor necesare pentru funcționarea în condiții de siguranță a infrastructurii energetice, inclusiv a instalațiilor de transport și producție a energiei în cauză din rațiuni de protejare a securității naționale sau a siguranței publice, inclusiv pentru prevenirea unei situații de urgență și reacția în cazul declanșării unei astfel de situații, sub rezerva respectării cerinței ca astfel de măsuri să nu fie aplicate într-un mod care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între produse, prestatori de servicii sau investitori ai părților atunci când prevalează aceleași condiții, sau o restricție disimulată a comerțului și a investițiilor dintre părți.

CAPITOLUL 10

COMERȚ ȘI DEZVOLTARE DURABILĂ

ARTICOLUL 151

Context și obiective

(1) Părțile amintesc Agenda 21 a Conferinței Organizației Națiunilor Unite din 1992 privind mediul și dezvoltarea, Declarația Organizației Internaționale a Muncii (OIM) cu privire la principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă din 1998, Planul de punere în aplicare de la Johannesburg privind dezvoltarea durabilă din 2002, Declarația ministerială a Consiliului Economic și Social al Organizației Națiunilor Unite privind asigurarea unei ocupări depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți din 2006, Declarația OIM privind justiția socială pentru o globalizare echitabilă din 2008 și documentul final al Conferinței ONU privind dezvoltarea durabilă din 2012, încorporat în Rezoluția 66/288 adoptată de Adunarea Generală a ONU la 27 iulie 2012, intitulat „Viitorul pe care ni-l dorim”.

(2) Părțile își reafirmă angajamentul de a promova dezvoltarea comerțului internațional astfel încât să contribuie la obiectivul dezvoltării durabile, pentru bunăstarea generațiilor prezente și viitoare. Părțile depun eforturi pentru a se asigura că acest obiectiv este integrat și reflectat la fiecare nivel al relației lor comerciale.

ARTICOLUL 152

Standarde și acorduri multilaterale în domeniul mediului și al muncii

(1) Părțile recunosc valoarea guvernanței și acordurilor internaționale în domeniul mediului drept răspuns al comunității internaționale la problemele mondiale sau regionale legate de mediu.

(2) Părțile recunosc că ocuparea integrală și productivă a forței de muncă și munca decentă pentru toți reprezintă elemente-cheie ale dezvoltării durabile a tuturor țărilor și ca obiective prioritare ale cooperării internaționale.

(3) În acest context, părțile își reafirmă angajamentul de a pune în aplicare în mod eficace, în legislația și practicile proprii, acordurile multilaterale în domeniul mediului la care sunt părți și convențiile OIM ratificate de statele membre ale Uniunii Europene și, respectiv, de Republica Kazahstan.

ARTICOLUL 153

Dreptul de reglementare și nivelurile de protecție

(1) Părțile recunosc dreptul fiecărei părți de a-și stabili propriile niveluri de protecție internă a mediului și a muncii, de a adopta sau de a modifica în consecință propria legislație și propriile politici relevante, în conformitate cu standardele și acordurile recunoscute la nivel internațional menționate la articolul 152. Părțile vizează să asigure un nivel ridicat de protecție a mediului și a muncii.

(2) Părțile recunosc că este inoportună încurajarea comerțului sau a investițiilor prin slăbirea sau reducerea nivelurilor de protecție prevăzute în legislația internă în materie de mediu sau de muncă.

(3) Niciuna dintre părți nu derogă de la dispozițiile sale interne în materie de protejare a mediului și a muncii sau, prin acțiuni susținute sau repetate ori prin inacțiune, nu omite să asigure respectarea efectivă a dispozițiilor sale interne de dreptul mediului și de dreptul muncii pentru a încuraja comerțul sau investițiile.

ARTICOLUL 154

Comerț și investiții care promovează dezvoltarea durabilă

(1) Părțile își reafirmă angajamentul de a consolida contribuția comerțului la obiectivul dezvoltării durabile în dimensiunile sale economică, socială și de mediu. În consecință, ele convin să promoveze:

(a) comerțul și investițiile în bunuri și servicii de mediu și în produse și tehnologii ecologice;

(b) utilizarea de sisteme de asigurare a durabilității, cum ar fi comerțul echitabil și etic sau etichetarea ecologică; și

(c) practicile care asigură responsabilitatea socială a întreprinderilor.

(2) Părțile fac schimb de informații și de experiență cu privire la acțiunile lor de promovare a coerenței și a sprijinului reciproc între obiectivele comerciale, cele sociale și cele de mediu. În plus, părțile își consolidează cooperarea și dialogul privind aspectele de dezvoltare durabilă care pot apărea în contextul relațiilor lor comerciale, inclusiv privind aspectele relevante prevăzute în titlul IV (Cooperarea în domeniul dezvoltării economice și durabile).

(3) Ccooperarea și de dialogul menționate la alineatul (2) de la prezentul articol trebuie să implice părțile interesate relevante, în special partenerii sociali, precum și alte organizații ale societății civile, prin cooperarea cu societatea civilă prevăzută la articolul 251.

(4) Comitetul de cooperare poate adopta norme pentru desfășurarea unei astfel de cooperări și a unui astfel de dialog.

ARTICOLUL 155

Soluționarea diferendelor

Capitolul 14 secțiunea 3 subsecțiunea 2 (Soluționarea diferendelor) din prezentul titlu nu se aplică diferendelor reglementate de prezentul capitol. Pentru orice astfel de diferend, după ce comisia de arbitraj și-a prezentat raportul final în temeiul articolelor 180 și 182, părțile, ținând seama de raport, discută despre măsurile adecvate care trebuie puse în aplicare. Comitetul de cooperare monitorizează punerea în aplicare a unor astfel de măsuri și ține această chestiune sub observație, inclusiv prin intermediul mecanismului menționat la articolul 154 alineatul (3).

CAPITOLUL 11

CONCURENȚĂ

ARTICOLUL 156

Principii

Părțile recunosc importanța unei concurențe libere și nedenaturate în relațiile lor comerciale. Părțile recunosc faptul că practicile comerciale anticoncurențiale și intervențiile statului, inclusiv subvențiile, sunt susceptibile să denatureze buna funcționare a piețelor și să reducă avantajele liberalizării schimburilor comerciale.

ARTICOLUL 157

Legislația în materie de antitrust și concentrări economice și punerea sa în aplicare

(1) Fiecare parte menține pe teritoriul său o legislație cuprinzătoare în materie de concurență care abordează în mod eficace acordurile anticoncurențiale, practicile concertate și comportamentul anticoncurențial unilateral al întreprinderilor cu putere dominantă pe piață și care asigură un control eficace al concentrărilor.

(2) Fiecare parte menține autorități independente din punct de vedere operațional și dotate în mod corespunzător pentru asigurarea efectivă a aplicării legislației în materie de concurență menționate la alineatul (1).

(3) Părțile recunosc importanța aplicării legislației lor în materie de concurență într-un mod transparent și nediscriminatoriu, cu respectarea principiilor de echitate procedurală și a drepturilor de apărare ale întreprinderilor în cauză.

ARTICOLUL 158

Monopoluri de stat, întreprinderi de stat și întreprinderi cărora li s-au conferit drepturi speciale sau exclusive

(1) Nicio dispoziție a prezentului capitol nu împiedică o parte să desemneze sau să mențină monopoluri de stat și întreprinderi de stat ori să confere întreprinderilor drepturi speciale sau exclusive, în conformitate cu propria sa legislație.

(2) În ceea ce privește monopolurile de stat, întreprinderile de stat și întreprinderile cărora li s-au conferit drepturi sau privilegii speciale ori exclusive și care desfășoară activități economice, fiecare parte se asigură că astfel de întreprinderi fac obiectul legislației în materie de concurență menționate la articolul 157. În scopul prezentului capitol, o activitate economică constă în furnizarea de mărfuri și servicii pe o piață. Aceasta nu include activitățile desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale, și anume activitățile care nu sunt desfășurate pe bază comercială și nici în concurență cu unul sau mai mulți agenți economici.

(3) Aplicarea legislației în materie de concurență menționate la articolul 157 ar trebui să nu împiedice îndeplinirea, în drept sau în fapt, a sarcinilor speciale de interes public care au fost atribuite întreprinderilor în cauză. Excepțiile ar trebui să fie limitate și transparente. Schimburile comerciale și investițiile nu ar trebui să fie afectate într-o măsură care ar putea submina obiectivul prezentului acord.

ARTICOLUL 159

Subvenții

(1) În sensul prezentului articol, o „subvenție” este o măsură care îndeplinește condițiile de la articolul 1 din Acordul privind subvențiile și măsurile compensatorii, indiferent dacă aceasta este acordată unei întreprinderi în legătură cu producția de mărfuri sau cu prestarea de servicii, și care este specifică în sensul articolului 2 din acordul menționat.

(2) Fiecare parte asigură transparența în materie de subvenții. În acest sens, la fiecare doi ani începând de la data aplicării prezentului titlu, fiecare parte prezintă celeilalte părți un raport privind temeiul juridic, inclusiv obiectivul de politică sau scopul subvenției, durata sau orice alte termene, forma și, dacă este posibil, valoarea sau bugetul și numele beneficiarului subvenției acordate de guvernul său sau de un organism public. Se consideră că acest raport a fost prezentat dacă informațiile relevante sunt disponibile pe un site internet accesibil publicului sau prin intermediul mecanismului de notificare al OMC.

(3) În cazul în care o parte consideră că o subvenție acordată de cealaltă parte afectează în mod negativ interesele primei părți, prima parte poate solicita consultări cu privire la această chestiune. Partea solicitată acordă atenția cuvenită unei astfel de cereri. Scopul consultărilor ar trebui să fie, în special, să precizeze obiectivul de politică al subvenției, să stabilească dacă subvenția respectivă are un efect de stimulare și dacă este proporțională și să definească eventualele măsuri luate pentru a limita potențialul efect de denaturare asupra schimburilor comerciale și a investițiilor din partea solicitantă[1].

(4) Pentru facilitarea consultărilor, partea solicitată furnizează informații privind subvenția în cauză în termen de cel mult 90 de zile de la data primirii cererii. În cazul în care, după primirea informațiilor privind subvenția în cauză, partea solicitantă consideră că subvenția în cauză afectează în mod negativ sau ar putea afecta în mod negativ și disproporționat interesele comerciale sau în materie de investiții ale părții solicitante, partea solicitată depune toate eforturile pentru a aborda efectele negative asupra intereselor comerciale sau în materie de investiții ale părții solicitante cauzate de subvenția în cauză.

(5) Alineatele (3) și (4) nu se aplică subvențiilor legate de pescuit și de comerțul cu mărfuri care fac obiectul anexei 1 la Acordul OMC privind agricultura.

[1] O subvenție este proporțională dacă valoarea sa este limitată la ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului respectiv.

ARTICOLUL 160

Soluționarea diferendelor

Dispozițiile de la capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul titlu nu se aplică articolelor 156-158 și articolului 159 alineatele (3) și (4).

ARTICOLUL 161

Relația cu OMC

Dispozițiile prezentului capitol nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor unei părți care decurg din acordul OMC, în special al Acordului privind subvențiile și măsurile compensatorii și al Înțelegerii privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor.

ARTICOLUL 162

Confidențialitate

În cadrul schimbului de informații efectuat în temeiul prezentului capitol, părțile iau în considerare limitele impuse de cerințele secretului profesional și ale secretului de afaceri.

CAPITOLUL 12

ÎNTREPRINDERILE DEȚINUTE DE STAT, ÎNTREPRINDERILE CONTROLATE DE STAT ȘI ÎNTREPRINDERILE CĂRORA LI S-AU CONFERIT DREPTURI SAU PRIVILEGII EXCLUSIVE

ARTICOLUL 163

Definiții

În sensul prezentului capitol:

(a) „întreprindere deținută de stat” înseamnă orice întreprindere implicată într-o activitate comercială din care o parte deține, la nivel central sau sub-central, peste 50 % din capitalul subscris al întreprinderii sau din voturile aferente acțiunilor emise de către întreprinderea respectivă;

(b) „întreprindere controlată de stat” înseamnă orice întreprindere implicată într-o activitate comercială asupra căreia o parte exercită sau are posibilitatea de a exercita, la nivel central sau sub-central, o influență decisivă, în mod direct sau indirect, în virtutea participării sale financiare la întreprindere sau al normelor ori practicilor privind funcționarea întreprinderii sau prin orice alte mijloace relevante pentru stabilirea unei astfel de influențe decisive. Se presupune că o parte exercită o influența decisivă atunci când una dintre părți, în mod direct sau indirect, poate desemna peste jumătate din membrii organismului de administrație, de conducere sau de supraveghere al întreprinderii;

(c) „întreprindere căreia i s-au conferit drepturi sau privilegii speciale ori exclusive” înseamnă orice întreprindere, publică sau privată, implicată într-o activitate comercială, căreia o parte ia conferit, la nivel central sau sub-central, în drept sau în fapt, drepturi sau privilegii speciale ori exclusive . Astfel de drepturi sau privilegii pot include dreptul de a acționa în calitate de distribuitor, furnizor de rețea sau alt intermediar pentru achiziționarea sau vânzarea unui bun sau pentru prestarea sau primirea unui serviciu. Întreprinderile cărora li s-au conferit drepturi sau privilegii speciale ori exclusive includ monopolurile implicate într-o activitate comercială;

(d) un „monopol” înseamnă o entitate implicată într-o activitate comercială, inclusiv un consorțiu, care, pe o piață relevantă de pe teritoriul unei părți, este desemnată la nivel central sau sub-central ca unic furnizor sau cumpărător al unui bun sau serviciu; în cazul unei entități cu un drept exclusiv de proprietate intelectuală, acest drept exclusiv nu e în sine suficient ca entitatea să fie calificată drept monopol;

(e) „drepturi speciale” înseamnă drepturi acordate de o parte, la nivel central sau sub-central, unui număr restrâns de întreprinderi situate într-o anumită zonă geografică sau de pe o piață de produse sau de servicii, al căror efect este de a limita în mod substanțial capacitatea oricărei alte întreprinderi de a-și desfășura activitatea în aceeași zonă geografică în condiții în mod semnificativ echivalente. Acordarea unei licențe sau a unei autorizații pentru un număr limitat de societăți în procesul de alocare a unei resurse rare pe baza unor criterii obiective, proporționale și nediscriminatorii nu este în sine un drept special;

(f) „tratament nediscriminatoriu” înseamnă un tratament național sau, dacă acest regim este mai avantajos, „clauza națiunii celei mai favorizate”, astfel cum se prevede în prezentul acord;

(g) „în conformitate cu considerentele de ordin comercial” înseamnă compatibil cu practicile comerciale obișnuite ale unei întreprinderi private care își desfășoară activitatea conform principiilor economiei de piață în comerțul internațional;

(h) „a desemna” înseamnă înființarea sau autorizarea unui monopol sau extinderea domeniului de aplicare al unui monopol, în drept sau în fapt;

ARTICOLUL 164

Domeniul de aplicare

(1) Părțile își confirmă drepturile și obligațiile care le revin în temeiul articolului XVII alineatele (1)-(3) din GATT 1994 și al Înțelegerii privind interpretarea articolului XVII din GATT 1994, precum și în temeiul articolului VIII alineatele (1), (2) și (5) din GATS și al capitolului privind întreprinderile deținute de stat și întreprinderile controlate de stat, întreprinderile cu privilegii speciale și exclusive din Protocolul privind aderarea Kazahstanului la OMC, care sunt incluse în prezentul acord, fac parte integrantă din acesta și se aplică.

(2) Prezentul capitol nu se aplică în cazul achizițiilor reglementate de către o parte sau de entitățile sale contractante, în sensul articolului 120.

(3) Prezentul capitol se aplică tuturor activităților economice reglementate de prezentul acord. Serviciile care nu sunt enumerate în Lista de angajamente specifice din cadrul GATS a uneia dintre părți nu fac obiectul dispozițiilor articolelor 166 și 167.

ARTICOLUL 165

(1) Fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor care le revin părților în temeiul prezentului capitol, nicio dispoziție a prezentului capitol nu împiedică părțile să creeze sau să mențină întreprinderi deținute de stat ori controlate de stat sau să desemneze ori să mențină monopoluri sau să confere întreprinderilor drepturi sau privilegii speciale ori exclusive.

(2) În cazul în care o întreprindere se încadrează în domeniul de aplicare al prezentului capitol, părțile nu obligă sau încurajează o astfel de întreprindere să acționeze într-un mod incompatibil cu prezentul acord.

ARTICOLUL 166

Nediscriminare

Cu excepția cazului în care se prevede altfel la articolul 142 sau în Lista de angajamente specifice în cadrul GATS a uneia dintre părți sau în rezervele uneia dintre părți privind tratamentul național, prevăzute în anexa I, fiecare parte se asigură pe teritoriul său că, atunci când achiziționează sau vinde un bun sau un serviciu, orice întreprindere care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 163 literele (c) și (d) acordă un tratament nediscriminatoriu unui bun și/sau unui serviciu al celeilalte părți sau unui prestator de servicii din cealaltă parte.

ARTICOLUL 167

Considerente de ordin comercial

Cu excepția îndeplinirii scopului, cum ar fi obligația de serviciu public, pentru care au fost conferite drepturi sau privilegii speciale ori exclusive sau a îndeplinirii mandatului său public de către o întreprindere deținută de stat sau controlată de stat și cu condiția ca comportamentul întreprinderii în îndeplinirea acestui scop sau mandat să respecte dispozițiile articolului 166 și ale capitolului 11 (Concurența) din prezentul titlu, fiecare parte se asigură că orice întreprindere menționată la articolul 163 literele (a)-(d) acționează în conformitate cu considerentele de ordin comercial de pe teritoriul relevant atunci când achiziționează și vinde mărfuri, inclusiv în ceea ce privește prețul, calitatea, disponibilitatea, perspectivele de comercializare, transportul și alte condiții de achiziționare sau de vânzare, precum și atunci când achiziționează sau prestează servicii, inclusiv în situațiile în care mărfurile sau serviciile rspective sunt furnizate unui investitor sau de către unui investitor al celeilalte părți.

ARTICOLUL 168

Stabilirea prețurilor

Practicarea unor prețuri diferite pe piețe diferite sau în cadrul aceleiași piețe, în cazul în care astfel de diferențe se bazează pe considerente de ordin comercial normale, cum ar fi condițiile cererii și ofertei, nu încalcă în sine articolele 166 și 167.

ARTICOLUL 169

Guvernanța corporativă

(1) Părțile se asigură că întreprinderile menționate la articolul 163 literele (a)-(d) respectă standarde înalte în materie de transparență și guvernanță corporativă, în conformitate cu orientările OCDE din 2005 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor deținute de stat. Dezvoltarea în continuare a politicii privind guvernanța corporativă a întreprinderilor menționată la articolul 163 literele (a)-(d) ar trebui să se desfășoare în conformitate cu orientările respective.

(2) Fiecare parte se asigură că orice organism de reglementare responsabil cu reglementarea întreprinderilor menționate la articolul 163 literele (a)-(d) este distinct din punct de vedere juridic și independent din punct de vedere funcțional de oricare dintre întreprinderile menționate la articolul 163 literele (a)-(d) și nu răspunde în fața acestora.

(3) Fiecare parte asigură respectarea actelor cu putere de lege și a normelor administrative într-un mod consecvent și nediscriminatoriu la toate nivelurile de guvernare, la nivel fie central, fie local, inclusiv în ceea ce privește întreprinderile menționate la articolul 163 literele (a)-(d). Excepțiile sunt limitate și transparente.

ARTICOLUL 170

Schimbul de informații

(1) O parte care are motive să creadă că interesele sale care decurg din prezentul acord sunt afectate în mod negativ de către operațiuni ale unei întreprinderi sau ale întreprinderilor menționate la articolul 163 literele (a)-(d) ale celeilalte părți poate solicita acestei părți să furnizeze informații despre operațiunile întreprinderii sale care au legătură cu executarea dispozițiilor prezentului acord. Astfel de informații pot include informații organizaționale, corporative și financiare.

(2) La cererea celeilalte părți, fiecare parte pune la dispoziție informații privind întreprinderile specifice menționate la articolul 163 literele (a)-(d) care nu se califică drept întreprinderi mici și mijlocii, astfel cum sunt definite în legislația părții solicitate. Cererile de informații menționează întreprinderea, produsele/serviciile și piețele în cauză și includ date care să arate că întreprinderea se angajează în practici ce împiedică schimburile comerciale sau investițiile dintre părți.

(3) La cererea celeilalte părți, fiecare parte pune la dispoziție informații privind scutirile, măsurile neconforme, imunitățile și orice alte măsuri, inclusiv tratamentul mai favorabil, aplicabile pe teritoriul părții solicitate în cazul oricărei întreprinderi menționate la articolul 163 literele (a)-(d).

(4) Alineatele (1)-(3) nu obligă niciuna dintre părți să furnizeze informații confidențiale a căror divulgare ar împiedica aplicarea legilor, ar fi contrară interesului public sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale unor întreprinderi.

CAPITOLUL 13

TRANSPARENȚĂ

ARTICOLUL 171

(1) Fiecare parte răspunde prompt tuturor cererilor de informații specifice prezentate de cealaltă parte cu privire la orice măsuri de aplicare generală sau acorduri internaționale care intră în domeniul de aplicare al prezentului titlu sau au un impact asupra acestuia. Fiecare parte înființează unul sau mai multe puncte de informare pentru a furniza, la cerere, persoanelor interesate din cealaltă parte informații specifice cu privire la toate aceste aspecte[1]. Părțile se informează reciproc cu privire la punctele lor de informare în termen de trei luni de la data aplicării prezentului titlu. Nu este necesar ca aceste puncte de informare să fie depozitare ale actelor cu putere de lege și ale normelor administrative.

[1] Punctul de informare pentru Republica Kazahstan este punctul de informare înființat în temeiul Acordului GATS.

(2) Toate actele cu putere de lege, normele administrative, decretele, hotărârile și deciziile administrative cu aplicare generală ale părților care se referă la prezentul titlu sau care afectează orice aspect reglementat de acesta se publică în cel mai scurt timp într-un mod care îndeplinește cerințele aplicabile ale Acordului OMC, inclusiv cerințele de la articolul X din GATT 1994, de la articolul III din GATS și de la articolul 63 din Acordul TRIPS. Părțile actualizează periodic resursele publicate, inclusiv site-urile internet care conțin aceste măsuri, și le face ușor accesibile pentru părțile interesate. Astfel de măsuri trebuie să fie disponibile în perioada în care sunt în vigoare și pentru o perioadă de timp rezonabilă după ce nu mai sunt în vigoare.

(3) Părțile publică toate actele cu putere de lege, normele administrative, decretele, hotărârile și deciziile administrative cu aplicare generală care se referă la orice aspect reglementat de prezentul titlu sau care afectează orice astfel de aspect înainte de adoptarea acestora. Părțile prevăd o perioadă rezonabilă de timp, în mod normal nu mai scurtă de 30 de zile calendaristice, în care persoanele interesate pot formula observații adresate autorităților responsabile înainte ca măsura în cauză să fie finalizată sau trimisă autorităților responsabile pentru adoptarea acesteia. Se vor lua în considerare toate observațiile primite în decursul perioadei pentru prezentarea de observații.

(4) Niciun act cu putere de lege, normă administrativă, decret, hotărâre sau decizie administrativă cu aplicare generală a părților, care se referă la sau care afectează orice aspect reglementat de prezentul titlu, nu produce efecte înainte de a fi publicat.

(5) Nicio dispoziție a prezentului acord nu obligă vreo parte să furnizeze informații confidențiale a căror divulgare ar împiedica aplicarea legilor, ar fi contrară interesului public sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale unor întreprinderi publice sau private.

(6) Articolul 55 se aplică cu privire la prezentul capitol.

CAPITOLUL 14

SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR

SECȚIUNEA 1

OBIECTIVUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

ARTICOLUL 172

Obiectiv

Obiectivul prezentului capitol este de a stabili un mecanism eficace și eficient pentru evitarea sau soluționarea oricărui diferend între părți referitor la interpretarea și aplicarea prezentului acord, pentru a se ajunge, dacă este posibil, la o soluție stabilită de comun acord.

ARTICOLUL 173

Domeniul de aplicare

Prezentul capitol se aplică în cazul oricărui diferend referitor la interpretarea și aplicarea prezentului titlu, cu excepția cazului în care se prevede altfel.

SECȚIUNEA 2

CONSULTĂRI ȘI MEDIERE

ARTICOLUL 174

Consultări

(1) Părțile depun eforturi pentru soluționarea oricărui diferend menționat la articolul 173, prin inițierea de consultări cu bună-credință, în scopul de a ajunge la o soluție stabilită de comun acord.

(2) O parte solicită lansarea de consultări prezentând o cerere scrisă celeilalte părți și o copie a acesteia Comitetului de cooperare, în care identifică măsură pusă în discuție și dispozițiile menționate la articolul 173 pe care le consideră aplicabile.

(3) Partea căreia i se adresează cererea răspunde la cererea de consultări în termen de zece zile de la data primirii cererii, cu excepția cazului în care prezentul acord prevede altfel sau părțile convin altfel.

(4) Consultările se organizează în termen de 30 de zile de la data primirii cererii și au loc, cu excepția cazului în care părțile convin altfel, pe teritoriul părții căreia i-a fost adresată cererea. Consultările se consideră încheiate după 30 de zile de la data primirii cererii, cu excepția cazului în care ambele părți convin continuarea acestora. Consultările, în special orice informații divulgate și pozițiile adoptate de părți în cursul consultărilor, sunt confidențiale și nu aduc atingere drepturilor de care beneficiază părțile în orice proceduri ulterioare.

(5) Consultările privind chestiunile urgente se consideră încheiate în termen de 15 zile de la data primirii cererii de către partea solicitată, cu excepția cazului în care ambele părți convin continuarea acestora.

(6) Dacă partea solicitată nu răspunde la cererea de consultări în termen de zece zile de la data primirii acesteia, dacă consultările nu sunt organizate în termenul prevăzut la alineatul (3) ori la alineatul (4) din prezentul articol, dacă părțile convin să nu organizeze consultări sau dacă consultările se încheie fără a se ajunge la o soluție stabilită de comun acord, partea care a solicitat consultările poate recurge la procedura menționată la articolul 176.

(7) În cursul consultărilor, fiecare parte furnizează suficiente informații factuale pentru a permite o examinare completă a modului în care măsura în cauză poate afecta funcționarea și aplicarea prezentului acord.

(8) Consultările se consideră încheiate în termen de cinci zile lucrătoare de la data primirii cererii de consultări, cu excepția cazului în care părțile convin altfel, atunci când acestea se referă la situații de urgență, astfel cum sunt definite la articolul 138 litera (h).

ARTICOLUL 175

Mediere

Oricare dintre părți poate solicita celeilalte părți să intre într-o procedură de mediere privind orice măsură care afectează negativ schimburile comerciale dintre părți sau investițiile reciproce ale părților în temeiul anexei VII.

SECȚIUNEA 3

PROCEDURILE DE SOLUȚIONARE A DIFERENDELOR

SUBSECȚIUNEA 1

PROCEDURA DE ARBITRAJ

ARTICOLUL 176

Inițierea procedurii de arbitraj

(1) Dacă părțile nu pot soluționa diferendul prin consultări, astfel cum prevede articolul 174, partea care a solicitat consultări poate cere instituirea unei comisii de arbitraj în conformitate cu prezentul articol.

(2) Cererea de instituire a unei comisii de arbitraj se efectuează printr-o cerere scrisă adresată celeilalte părți și Comitetului de cooperare. Partea reclamantă identifică în cererea sa măsura în cauză și explică motivul pentru care această măsură încalcă dispozițiile menționate la articolul 173, astfel încât temeiul juridic al plângerii să reiasă cu claritate.

ARTICOLUL 177

Instituirea comisiei de arbitraj

(1) Comisia de arbitraj se compune din trei arbitri.

(2) În termen de zece zile de la data transmiterii către partea pârâtă a cererii scrise de instituire a unei comisii de arbitraj, părțile se consultă pentru a ajunge la un acord privind alcătuirea comisiei de arbitraj.

(3) În cazul în care părțile nu pot ajunge la un acord cu privire la compoziția comisiei de arbitraj în termenul stabilit la alineatul (2) de la prezentul articol, fiecare parte poate numi, în termen de 5 zile de la expirarea termenului stabilit la alineatul (2) de la prezentul articol, un arbitru din sublista părții respective, aflat pe lista întocmită în temeiul articolului 196. Dacă oricare dintre părți nu numește un arbitrul, la cererea celeilalte părți arbitrul este ales prin tragere la sorți de către președintele Comitetului de cooperare sau de către delegatul acestuia din sublista părții respective care face parte din lista întocmită în temeiul articolului 196.

(4) Cu excepția cazului în care părțile ajung la un acord asupra președintelui comisiei de arbitraj în termenul stabilit la alineatul (2) de la prezentul articol, președintele Comitetului de cooperare sau delegatul acestuia, la cererea oricărei părți, alege prin tragere la sorți președintele comisiei de arbitraj din sublista președinților care face parte din lista întocmită în temeiul articolului 196.

(5) Președintele Comitetului de cooperare sau delegatul acestuia alege arbitrii în termen de cinci zile de la cererea prezentată de oricare dintre părți menționată la alineatul (3) sau (4).

(6) Data instituirii comisiei de arbitraj este ultima dată la care toți cei trei arbitri selectați acceptă numirea în conformitate cu Regulamentul de procedură prevăzut în anexa V.

(7) Dacă la momentul depunerii unei cereri în temeiul alineatului (3) sau (4) de la prezentul articol una dintre listele prevăzute la articolul 196 nu a fost întocmită sau nu conține suficiente nume, arbitrii sunt aleși prin tragere la sorți dintre persoanele fizice propuse în mod oficial de una dintre părți sau de ambele părți.

(9) Cu excepția cazului în care părțile convin altfel, în ceea ce privește un diferend între părți legat de situațiile de urgență, astfel cum sunt definite la articolul 138 litera (h), se aplică a doua teză de la alineatele (3) și (4) de la prezentul articol fără a se recurge la alineatul (2) de la prezentul articol, iar termenul menționat la alineatul (5) de la prezentul articol este de două zile.

ARTICOLUL 178

Hotărâre preliminară privind urgența

La cererea unei părți, comisia de arbitraj pronunță, în termen de 10 zile de la instituirea sa, o hotărâre preliminară în care precizează dacă consideră cazul ca fiind urgent.

ARTICOLUL 179

Concilierea în cazul unor diferende urgente în domeniul energiei

(1) În privința unui diferend referitor la situații de urgență, astfel cum este definit la articolul 138 litera (h), oricare dintre părți poate cere președintelui comisiei de arbitraj să acționeze în calitate de conciliator cu privire la orice aspect legat de diferend, adresând comisiei de arbitraj o cerere.

(2) Conciliatorul urmărește ajungerea la un acord cu privire la soluționarea diferendului sau cu privire la procedura de obținere a unei astfel de soluționări. În cazul în care, în termen de 15 de zile de la data numirii sale, conciliatorul nu a reușit să asigure un astfel de acord, acesta recomandă o soluționare a diferendului sau o procedură de obținere a unei astfel de soluționări și decide termenii și condițiile care trebuie respectate începând de la o dată pe care o menționează și până la soluționarea diferendului.

(3) Părțile și entitățile aflate sub controlul sau jurisdicția acestora respectă recomandările formulate în temeiul alineatului (2) cu privire la termeni și condiții în cele trei luni care urmează după decizia conciliatorului sau până la soluționarea diferendului, dacă aceasta are loc înainte de trecerea celor trei luni.

(4) Conciliatorul respectă Codul de conduită aplicabil membrilor comisiei de arbitraj și mediatorilor („codul de conduită”) prevăzut în anexa VI.

ARTICOLUL 180

Rapoartele comisiei de arbitraj

(1) Comisia de arbitraj transmite părților un raport intermediar în care expune faptele constatate, stabilește aplicabilitatea dispozițiilor relevante și justifică concluziile și recomandările formulate.

(2) Oricare dintre părți poate înainta comisiei de arbitraj o cerere scrisă în vederea reexaminării unor aspecte precise ale raportului intermediar, în termen de 14 zile de la primirea acestuia.

(3) După analizarea tuturor observațiilor formulate în scris de părți cu privire la raportul intermediar, comisia de arbitraj își poate modifica raportul intermediar și poate efectua orice examinare suplimentară pe care o consideră adecvată.

(4) Raportul final al comisiei de arbitraj expune faptele constatate, stabilește aplicabilitatea dispozițiilor relevante menționate la articolul 173 și justifică concluziile și recomandările formulate. Raportul final cuprinde o analiză suficientă a argumentelor prezentate în etapa intermediară de reexaminare și răspunde clar întrebărilor și observațiilor formulate de părți.

ARTICOLUL 181

Raportul intermediar al comisiei de arbitraj

(1) În termen de cel mult 90 de zile de la data instituirii sale, comisia de arbitraj transmite părților un raport intermediar. Atunci când comisia de arbitraj consideră că acest termen nu poate fi respectat, președintele comisiei de arbitraj notifică în scris acest lucru părților și Comitetului de cooperare, precizând motivele întârzierii și data la care comisia de arbitraj intenționează să transmită raportul intermediar. Raportul intermediar nu se transmite în niciun caz după mai mult de 120 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj.

(2) În cazuri urgente, comisia de arbitraj depune toate eforturile pentru a transmite raportul intermediar în termen de 45 de zile și, în orice caz, nu mai târziu de 60 de zile de la data instituirii sale. Oricare dintre părți poate depune la comisia de arbitraj o cerere scrisă de reexaminare a unor aspecte precise ale raportului intermediar în temeiul articolului 180 alineatul (2), în termen de șapte zile de la transmiterea acestuia.

(3) În ceea ce privește un diferend între părți legat de situațiile de urgență, astfel cum sunt definite la articolul 138 litera (h), raportul intermediar se transmite în termen de 20 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj și orice cerere în temeiul articolului 180 alineatul (2) se depune în termen de cinci zile de la transmiterea raportului intermediar. Comisia de arbitraj poate decide, de asemenea, să renunțe la raportul intermediar.

ARTICOLUL 182

Raportul final al comisiei de arbitraj

(1) Comisia de arbitraj transmite părților și Comitetului de cooperare raportul final în termen de 120 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj. Atunci când comisia de arbitraj consideră că acest termen-limită nu poate fi respectat, președintele comisiei de arbitraj notifică în scris acest lucru părților și Comitetului de cooperare, precizând motivele întârzierii și data la care comisia intenționează să transmită raportul final. Raportul final nu se transmite în niciun caz după mai mult de 150 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj.

(2) În cazuri urgente, comisia de arbitraj depune toate eforturile pentru a transmite raportul în termen de 60 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj. Raportul final nu se transmite în niciun caz după mai mult de 75 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj.

(3) În ceea ce privește un diferend legat de situațiile de urgență, astfel cum sunt definite la articolul 138 litera (h), comisia de arbitraj transmite raportul final în termen de 40 de zile de la data instituirii sale.

SUBSECȚIUNEA 2

CONFORMARE

ARTICOLUL 183

Conformarea cu raportul final al comisiei de arbitraj

Partea pârâtă ia măsurile necesare pentru a se conforma cu promptitudine și bună-credință raportului final al comisiei de arbitraj.

ARTICOLUL 184

Perioada de timp rezonabilă necesară pentru conformare

(1) Dacă nu este posibilă conformarea imediată, părțile depun eforturi pentru a conveni asupra perioadei de timp necesare pentru conformarea cu raportul final. În acest caz, în termen de cel mult 30 de zile de la primirea raportului final al comisiei de arbitraj, partea pârâtă notifică părții reclamante și Comitetului de cooperare perioada de timp de care va avea nevoie pentru conformare („perioada de timp rezonabilă”).

(2) În cazul unui dezacord între părți cu privire la durata perioadei de timp rezonabile, partea reclamantă poate transmite, în termen de 20 de zile de la primirea notificării menționată la alineatul (1) de la prezentul articol, o cerere scrisă prin care să solicite comisiei de arbitraj instituite inițial în temeiul articolului 177 („comisia de arbitraj inițială”) să stabilească durata perioadei de timp rezonabile. Această cerere este transmisă în același timp celeilalte părți și Comitetului de cooperare. Comisia de arbitraj transmite părților și Comitetului de cooperare raportul în termen de 20 de zile de la data primirii cererii.

(3) Partea pârâtă notifică în scris părții reclamante progresele înregistrate în ceea ce privește conformarea cu raportul final al comisiei de arbitraj. Această notificare se efectuează în scris și se transmite cu cel puțin o lună înainte de expirarea perioadei de timp rezonabile.

(4) Perioada de timp rezonabilă poate fi prelungită prin acordul reciproc al părților.

ARTICOLUL 185

Examinarea măsurilor luate pentru conformarea cu raportul final al comisiei de arbitraj

(1) Partea pârâtă notifică părții reclamante și Comitetului de cooperare orice măsură pe care a adoptat-o pentru a se conforma cu raportul final al comisiei de arbitraj. Această notificare se transmite înainte de încheierea perioadei de timp rezonabile.

(2) În cazul unui dezacord între părți în ceea ce privește existența sau conformitatea oricăreia din măsurile notificate în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol cu dispozițiile menționate la articolul 173, partea reclamantă poate solicita în scris comisiei de arbitraj inițiale să se pronunțe în această privință. Într-o astfel de cerere este identificată măsura specifică în cauză și se explică motivul pentru care această măsură nu este conformă cu dispozițiile menționate la articolul 173, astfel încât temeiul juridic al plângerii să reiasă cu claritate. Comisia de arbitraj transmite părților și Comitetului de cooperare raportul în termen de 45 de zile de la data primirii cererii.

ARTICOLUL 186

Măsuri reparatorii temporare în caz de neconformare

(1) Dacă partea pârâtă nu notifică, înainte de expirarea perioadei de timp rezonabile, nicio măsură luată pentru conformarea cu raportul final al comisiei de arbitraj sau dacă comisia de arbitraj hotărăște că nu s-a luat nicio astfel de măsură sau că măsura notificată în temeiul articolului 185 alineatul (1) nu este conformă cu obligațiile care îi revin părții respective în temeiul dispozițiilor menționate la articolul 173, partea pârâtă prezintă, la cererea părții reclamante și după consultări cu aceasta, o ofertă de compensare.

(2) Dacă partea reclamantă decide să nu solicite o ofertă de compensare în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol sau, în cazul în care se solicită acest lucru, dacă nu se ajunge la un acord privind compensarea în termen de 30 de zile de la data expirării perioadei de timp rezonabile sau de la data la care comisia de arbitraj și-a transmis raportul în temeiul articolului 185 alineatul (2), partea reclamantă are dreptul, după notificarea celeilalte părți și a Comitetului de cooperare, să ia măsurile corespunzătoare la un nivel echivalent cu nivelul anulării sau al reducerii avantajelor[1] cauzate de încălcarea respectivă. Notificarea trebuie să precizeze aceste măsuri. Partea reclamantă poate pune în aplicare măsurile în orice moment după expirarea a zece zile de la data la care partea pârâtă primește notificarea, cu excepția cazului în care partea pârâtă a solicitat arbitrajul în temeiul alineatului (3) de la prezentul articol.

[1] „Anularea și reducerea avantajelor” se interpretează ca „anularea și reducerea avantajelor” în conformitate cu Înțelegerea privind regulile și procedurile care reglementează soluționarea litigiilor din cadrul OMC.

(3) Dacă partea pârâtă consideră că măsurile corespunzătoare nu sunt la un nivel echivalent cu nivelul anulării sau al reducerii avantajelor cauzate de încălcarea obligațiilor părții respective în temeiul dispozițiilor menționate la articolul 173, partea pârâtă poate înainta comisiei de arbitraj inițiale o cerere scrisă să se pronunțe în această privință. Cererea trebuie notificată părții reclamante și Comitetului de cooperare înainte de încheierea termenului de zece zile menționate la alineatul (2) de la prezentul articol. Comisia de arbitraj inițială transmite părților și Comitetului de cooperare raportul privind măsurile notificate de partea reclamantă în termen de 30 de zile de la data transmiterii cererii. Partea reclamantă nu pune în aplicare măsurile notificate până când comisia de arbitraj inițială nu își prezintă raportul. Măsurile puse în aplicare după prezentarea raportului respectiv sunt conforme cu raportul comisiei de arbitraj.

(4) Măsurile puse în aplicare de partea reclamantă și compensarea prevăzută în prezentul articol sunt temporare și nu se aplică după ce:

(a) părțile au ajuns la o soluție stabilită de comun acord în temeiul articolului 191;

(b) părțile au convenit că, prin măsura notificată în temeiul articolului 185 alineatul (1), partea pârâtă se conformează dispozițiilor menționate la articolul 173; sau

(c) orice măsură despre care comisia de arbitraj a constatat, în temeiul articolului 185 alineatul (2), că nu este conformă cu dispozițiile menționate la articolul 173 a fost retrasă sau modificată astfel încât să devină conformă cu dispozițiile respective.

ARTICOLUL 187

Reexaminarea măsurilor luate în vederea conformării
după adoptarea măsurilor reparatorii temporare în caz de neconformare

(1) Partea pârâtă notifică părții reclamante și Comitetului de cooperare măsurile pe care le-a adoptat pentru a se conforma raportului final al comisiei de arbitraj după ce partea reclamantă a transmis cererea de compensare sau a adoptat măsurile corespunzătoare în temeiul articolului 186, după caz. Cu excepția cazurilor menționate la alineatul (2) de la prezentul articol, partea reclamantă încetează măsurile în termen de 30 de zile de la primirea notificării. Dacă a fost aplicată o compensare și cu excepția cazurilor menționate la alineatul (2) de la prezentul articol, partea pârâtă poate înceta aplicarea compensării în termen de 30 de zile de la data primirii notificării privind conformarea sa la raportul final al comisiei de arbitraj.

(2) În cazul în care părțile nu ajung la un acord privind întrebarea dacă partea pârâtă s-a conformat raportului final al comisiei de arbitraj în termen de 30 de zile de la primirea notificării menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, partea reclamantă transmite comisiei de arbitraj inițiale o cerere scrisă să se pronunțe în această privință. Această cerere este transmisă în același timp celeilalte părți și Comitetului de cooperare. Raportul comisiei de arbitraj este notificat părților și Comitetului de cooperare în termen de 45 de zile de la data transmiterii cererii. În cazul în care comisia de arbitraj hotărăște că partea pârâtă s-a conformat raportului final al comisiei de arbitraj, partea reclamantă încetează măsurile corespunzătoare adoptate în temeiul articolului 186 sau partea pârâtă încetează aplicarea compensării, după caz. În cazul în care comisia de arbitraj hotărăște că partea pârâtă nu s-a conformat pe deplin raportului final al comisiei de arbitraj, compensarea sau măsurile corespunzătoare adoptate în temeiul articolului 186 se adaptează în funcție de raportul comisie de arbitraj.

ARTICOLUL 188

Măsuri reparatorii în cazul unor diferende urgente în domeniul energiei

(1) În privința unui diferend între părți legat de situațiile de urgență, astfel cum sunt definite la articolul 138 litera (h), se aplică prezentul articol.

(2) Prin derogare de la articolele 184, 185 și 186, partea reclamantă poate adopta măsuri corespunzătoare la un nivel echivalent cu nivelul anulării sau al reducerii avantajelor cauzate de partea care nu se conformează raportului final al comisiei de arbitraj în termen de 15 zile de la prezentarea acestuia. Măsurile respective pot intra în vigoare imediat. Acestea pot fi menținute atât timp cât partea pârâtă nu se conformează raportului final al comisiei de arbitraj.

(3) Dacă partea pârâtă contestă existența unei neconformări, proporționalitatea măsurii puse în aplicare de partea reclamantă sau neconformarea acesteia, aceasta poate iniția proceduri în temeiul articolului 186 alineatul (3) și al articolului 187, care sunt examinate cât mai repede posibil. Partea reclamantă este obligată să ridice sau să ajusteze măsurile numai după ce comisia de arbitraj s-a pronunțat în această privință și poate menține măsurile pe parcursul derulării procedurilor.

SUBSECȚIUNEA 3

DISPOZIȚII COMUNE

ARTICOLUL 189

Înlocuirea arbitrilor

În cazul în care comisia de arbitraj inițială sau unii dintre membrii săi nu pot participa sau se retrag dintr-o procedură de arbitraj prevăzută de prezentul capitol sau trebuie înlocuiți deoarece nu respectă cerințele codului de conduită prevăzut în anexa VI, se aplică procedura stabilită la articolul 177. Termenul pentru transmiterea raportului poate fi prelungit cu perioada necesară pentru numirea unui nou arbitru, dar nu mai mult de 20 de zile.

ARTICOLUL 190

Suspendarea și încheierea procedurilor de arbitraj și conformare

La cererea ambelor părți, comisia de arbitraj își suspendă activitatea în orice moment, pentru o perioadă convenită de părți care nu depășește 12 luni consecutive. Comisia de arbitraj își reia activitatea înainte de sfârșitul acestei perioade, la cererea scrisă a ambelor părți, sau la sfârșitul acestei perioade, la cererea scrisă a oricăreia dintre părți. Partea reclamantă informează în acest sens președintele Comitetului de cooperare și cealaltă parte. Dacă o parte nu solicită reluarea activității comisiei de arbitraj la expirarea perioadei de suspendare convenite, procedura se încheie. Suspendarea și încheierea activității comisiei de arbitraj nu aduc atingere drepturilor părților de a recurge la altă procedură, sub rezerva articolului 197.

ARTICOLUL 191

Soluție stabilită de comun acord

În temeiul prezentului capitol, părțile pot ajunge, în orice moment, la o soluție stabilită de comun acord într-un diferend. Acestea notifică împreună Comitetului de cooperare și președintelui comisiei de arbitraj, după caz, orice astfel de soluție. Dacă soluția necesită aprobare în conformitate cu procedurile naționale relevante ale uneia dintre părți, în notificare se precizează această cerință și procedura de soluționare a diferendului se suspendă. Dacă nu este necesară o astfel de aprobare sau dacă se notifică finalizarea procedurilor naționale respective, procedura de soluționare a diferendului se încheie.

ARTICOLUL 192

Regulamentul de procedură

(1) Procedurile de soluționare a diferendelor prevăzute în prezentul capitol sunt reglementate prin regulamentul de procedură prevăzut în anexa V și prin codul de conduită prevăzut în anexa VI.

(2) Orice audiere a comisiei de arbitraj este deschisă publicului, în absența unor dispoziții contrare în regulamentul de procedură prevăzut în anexa V.

ARTICOLUL 193

Informații și consiliere tehnică

La cererea unei părți sau din proprie inițiativă, comisia de arbitraj poate solicita orice informații pe care le consideră adecvate pentru procedurile sale, din orice sursă, inclusiv de la părțile implicate în diferend. De asemenea, comisia de arbitraj are dreptul de a solicita opinii din partea experților, dacă consideră acest lucru ca fiind oportun. Comisia de arbitraj consultă părțile înainte de a alege experții respectivi. Persoanele fizice sau juridice stabilite pe teritoriul unei părți pot transmite comisiei de arbitraj informații în calitate de *amicus curiae*, în conformitate cu regulamentul de procedură prevăzut în anexa V. Orice informație obținută în temeiul prezentului articol se comunică fiecărei părți în vederea observațiilor acestora.

ARTICOLUL 194

Reguli de interpretare

Orice comisie de arbitraj interpretează dispozițiile menționate la articolul 173 în conformitate cu regulile obișnuite de interpretare ale dreptului internațional public, inclusiv cu cele codificate în Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor din 1969. De asemenea, comisia de arbitraj ia în considerare interpretările relevante ale grupurilor OMC și ale Organului de apel adoptate de Organul de soluționare a diferendelor al OMC (denumit în continuare „OSD”). Rapoartele comisiei de arbitraj nu pot extinde sau restrânge drepturile și obligațiile părților prevăzute de prezentul acord.

ARTICOLUL 195

Deciziile și rapoartele comisiei de arbitraj

(1) Deliberările comisiei de arbitraj sunt confidențiale. Comisia de arbitraj depune toate eforturile pentru a lua orice decizie prin consens. Cu toate acestea, dacă nu se poate lua o decizie prin consens, se decide asupra chestiunii în cauză prin vot majoritar. În nicio situație nu se comunică însă opiniile divergente ale arbitrilor.

(2) Rapoartele comisiei de arbitraj sunt întocmite fără ca părțile să fie prezente. Rapoartele expun faptele constatate, stabilesc aplicabilitatea dispozițiilor relevante menționate la articolul 173 și justifică concluziile și recomandările formulate.

(3) Rapoartele comisiei de arbitraj sunt acceptate necondiționat de către părți. Acestea nu creează drepturi sau obligații pentru persoanele fizice sau juridice.

(4) Părțile pun la dispoziția publicului raportul comisiei de arbitraj, sub rezerva protecției informațiilor confidențiale, astfel cum se prevede în regulamentul de procedură prevăzut în anexa V.

SECȚIUNEA 4

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 196

Lista arbitrilor

(1) Pe baza propunerilor părților, Comitetul de cooperare stabilește, în termen de cel mult șase luni de la intrarea în vigoare a prezentului protocol, o listă cu cel puțin 15 persoane fizice care doresc și sunt în măsură să fie arbitri. Lista se compune din trei subliste: câte o sublistă pentru fiecare parte și o sublistă cu persoane fizice care nu sunt resortisanți ai niciunei părți și care pot îndeplini funcția de președinte al comisiei de arbitraj. Fiecare sublistă cuprinde cel puțin cinci persoane fizice. Comitetul de cooperare se va asigura că lista este menținută permanent la acest nivel.

(2) Arbitrii trebuie să dețină cunoștințe de specialitate și experiență în drept și comerț internațional. Aceștia trebuie să fie independenți, să își exercite atribuțiile în nume propriu, să nu accepte instrucțiuni din partea niciunei organizații și a niciunui guvern, să nu fie afiliați guvernului niciunei părți și să respecte codul de conduită prevăzut în anexa VI.

(3) Comitetul de cooperare poate întocmi liste suplimentare cu câte 15 persoane fizice având cunoștințe și experiență în sectoarele specifice care intră sub incidența prezentului acord. Cu condiția obținerii consimțământului părților, aceste liste suplimentare se utilizează pentru a forma comisia de arbitraj în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 177.

ARTICOLUL 197

Relația cu obligațiile asumate în cadrul OMC

(1) Recurgerea la dispozițiile privind soluționarea diferendelor din prezentul titlu nu aduce atingere niciunei acțiuni din cadrul OMC, inclusiv acțiunilor de soluționare a diferendelor.

(2) Cu toate acestea, pentru o anumită măsură, nicio parte nu sesizează două foruri pentru a obține măsuri reparatorii pentru încălcarea unei obligații substanțial echivalente, atât în temeiul prezentului acord, cât și în temeiul Acordului OMC. Într-un astfel de caz, după inițierea unei proceduri de soluționare a diferendelor, partea respectivă nu poate solicita celuilalt for, în temeiul celuilalt acord, măsuri reparatorii pentru încălcarea obligației substanțial echivalente, cu excepția cazului în care primul for ales, din motive procedurale sau jurisdicționale, nu ajunge la nicio concluzie cu privire la solicitarea de măsuri compensatorii referitoare la obligația respectivă.

(3) În sensul prezentului articol:

(a) se consideră că procedura de soluționare a diferendelor prevăzută în Acordul OMC este inițiată prin depunerea de către o parte a unei cereri de instituire a unei comisii în conformitate cu articolul 6 din Înțelegerea privind regulile și procedurile care reglementează soluționarea litigiilor din cadrul OMC;

(b) se consideră că procedura de soluționare a diferendelor prevăzută în prezentul capitol este inițiată prin depunerea de către o parte a unei cereri de instituire a unei comisii de arbitraj în temeiul articolului 176 alineatul (1).

(4) Nicio dispoziție din prezentul acord nu împiedică o parte să pună în aplicare suspendarea obligațiilor autorizată de Organul de soluționare a diferendelor al OMC. Acordul OMC nu poate fi invocat pentru a împiedica o parte să aplice măsurile reparatorii temporare în caz de neconformare la dispozițiile prezentului capitol.

ARTICOLUL 198

Termene

(1) În absența unei dispoziții contrare, toate termenele prevăzute de prezentul capitol, inclusiv termenele în care o comisie de arbitraj își transmite rapoartele, se calculează în zile calendaristice, prima zi fiind ziua următoare acțiunii sau faptului la care se referă.

(2) Orice termene menționate în prezentul capitol pot fi modificate prin acordul comun al părților la diferend. Comisia de arbitraj poate propune în orice moment părților să modifice orice termen menționat în prezentul capitol, precizând motivele care stau la baza propunerii respective.

TITLUL IV

COOPERAREA ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI DURABILE

CAPITOLUL 1

DIALOGUL ECONOMIC

ARTICOLUL 199

Părțile aderă la principiile economiei de piață libere, asigurând politici macroeconomice solide, și dezvoltă și consolidează dialogul economic periodic cu scopul de a extinde și a aprofunda în continuare legăturile economice avantajoase pentru ambele părți, precum și dezvoltarea durabilă și creșterea economică.

ARTICOLUL 200

Părțile reexaminează periodic stadiul cooperării bilaterale și efectuează schimburi periodice de informații, de experiență și de cele mai bune practici în domeniul politicilor economice, al dezvoltării economice și financiare și al statisticii.

CAPITOLUL 2

COOPERAREA ÎN DOMENIUL GESTIONĂRII FINANȚELOR PUBLICE, INCLUSIV ÎN CEEA CE PRIVEȘTE AUDITUL PUBLIC ȘI CONTROLUL INTERN

ARTICOLUL 201

Părțile cooperează în domeniul gestionării finanțelor publice, inclusiv al auditului public și al controlului intern, cu scopul de a dezvolta în continuare un sistem solid de gestionare a finanțelor publice, compatibil cu principiile economiei, eficienței,eficacității, transparenței și răspunderii.

Cooperarea include:

(a) promovarea punerii în aplicare a standardelor acceptate și general recunoscute la nivel internațional, precum și a convergenței cu bunele practici ale Uniunii Europene în acest domeniu;

(b) schimbul de informații și de experiență în acest domeniu.

CAPITOLUL 3

COOPERAREA ÎN DOMENIUL FISCAL

ARTICOLUL 202

Părțile depun eforturi pentru a îmbunătăți cooperarea internațională în domeniul fiscal, în special în domeniul facilitării colectării veniturilor fiscale legale, și pentru a elabora măsuri în conformitate cu standardele internaționale pentru punerea în aplicare efectivă a principiului bunei guvernanțe în domeniul fiscal, incluzând transparența și schimbul de informații. Părțile consolidează dialogul și schimbul de experiență în vederea evitării practicilor fiscale dăunătoare.

CAPITOLUL 4

COOPERAREA ÎN DOMENIUL STATISTIC

ARTICOLUL 203

Părțile promovează armonizarea metodelor și a practicii statistice, inclusiv a colectării și difuzării datelor statistice. Cooperarea în domeniul statisticii se axează pe schimbul de cunoștințe, promovarea bunelor practici și respectarea principiilor fundamentale ale statisticilor oficiale adoptate de ONU și a Codului de bune practici al statisticilor europene.

În acest scop, Uniunea Europeană acordă asistență tehnică Republicii Kazahstan.

CAPITOLUL 5

COOPERAREA ÎN DOMENIUL ENERGETIC

ARTICOLUL 204

Părțile își continuă și își intensifică cooperarea actuală în domeniul energiei, cu obiectivul de a îmbunătăți securitatea, eficiența, durabilitatea și competitivitatea sectorului energetic. Cooperarea se bazează pe un parteneriat cuprinzător și este ghidată de principiul interesului reciproc, al reciprocității, al transparenței și al previzibilității, în conformitate cu principiile economiei de piață și cu acordurile bilaterale și multilaterale conexe existente.

ARTICOLUL 205

Cooperarea cuprinde, printre altele, următoarele domenii:

(a) punerea în aplicare a strategiilor și a politicilor în domeniul energiei, elaborarea de previziuni și scenarii, inclusiv de condiții de piață globale pentru produsele energetice, precum și îmbunătățirea sistemului statistic în sectorul energetic;

(b) crearea unui climat de investiții atractiv și stabil și încurajarea investițiilor reciproce în domeniul energetic pe o bază nediscriminatorie și transparentă;

(c) cooperarea eficace cu Banca Europeană de Investiții, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și alte instituții și instrumente financiare internaționale, cu scopul de a sprijini cooperarea dintre părți în domeniul energetic;

(d) intensificarea cooperării științifice și tehnice și a schimbului de informații pentru dezvoltarea tehnologiilor de producere a energiei, cu o atenție specială acordată tehnologiilor eficiente din punct de vedere energetic și ecologice, în conformitate cu titlul VI capitolul 3 (Cooperarea în domeniul cercetării și inovării) ;

(e) gestiunea și formarea tehnică în sectorul energetic, între altele prin facilitarea schimburilor de stagiari care urmează cursuri de specialitate în instituții de învățământ superior în Uniunea Europeană și în Republica Kazahstan, precum și dezvoltarea de programe comune de formare în conformitate cu bunele practici;

(f) extinderea cooperării în cadrul forurilor, inițiativelor și instituțiilor multilaterale din domeniul energetic;

(g) cooperarea pentru schimbul de cunoștințe și experiență, precum și pentru transferul de tehnologie în domeniul inovării, inclusiv în domeniile gestiunii și tehnologiilor energetice.

ARTICOLUL 206

Energia pe bază de hidrocarburi

Cooperarea în domeniul energiei pe bază de hidrocarburi acoperă următoarele domenii:

(a) modernizarea și îmbunătățirea tehnologiilor existente și dezvoltarea viitoarelor infrastructuri energetice de interes comun în conformitate cu principiile pieței, inclusiv a celor care vizează diversificarea surselor de energie, a furnizorilor, a rutelor și metodelor de transport, precum și crearea unor noi capacități de producție, asigurarea integrității, eficienței, siguranței și securității infrastructurilor energetice, inclusiv a infrastructurilor de energie electrică;

(b) dezvoltarea, prin efectuarea unor reforme de reglementare, a unor piețe competitive, transparente și nediscriminatorii ale energiei, în conformitate cu cele mai bune practici;

(c) îmbunătățirea și consolidarea stabilității și securității pe termen lung a comerțului cu energie, inclusiv garantarea previzibilității și stabilității cererii de energie, pe o bază nediscriminatorie, minimizând în același timp impacturile asupra mediului și riscurile pentru mediu;

(d) promovarea unui nivel ridicat de protecție a mediului și de dezvoltare durabilă în sectorul energetic, inclusiv în ceea ce privește extracția, producția, distribuția și consumul;

(e) consolidarea siguranței activităților de explorare și extracție offshore a hidrocarburilor, prin intermediul schimburilor de experiență privind prevenirea accidentelor, analiza post-accident, politicile de reacție și reabilitare, precum și cele mai bune practici privind răspunderea și practica juridică în caz de dezastru.

ARTICOLUL 207

Surse de energie regenerabile

Cooperarea cuprinde următoarele domenii:

(a) dezvoltarea surselor de energie regenerabile în mod economic și ecologic, inclusiv cooperarea privind aspectele de reglementare, certificarea și standardizarea, precum și privind dezvoltarea tehnologică;

(b) facilitarea schimburilor dintre Republica Kazahstan și instituțiile, laboratoarele și entitățile din sectorul privat europene, inclusiv prin intermediul unor programe comune, cu scopul de a pune în aplicare cele mai bune practici în vederea creării energiei viitorului și a unei economii ecologice;

(c) desfășurarea unor seminare, conferințe și programe de formare comune, schimbul periodic de informații și date statistice deschise, precum și de informații privind dezvoltarea unor surse de energie regenerabile.

ARTICOLUL 208

Eficiența energetică și economii de energie

Cooperarea pentru promovarea eficienței energetice și a economiilor de energie, inclusiv în ceea ce privește sectorul cărbunelui, arderile la faclă (și utilizarea de gaze asociate), clădirile, aparatura și transporturile se efectuează, printre altele, prin:

(a) schimbul de informații cu privire la politicile de eficiență energetică, cadrele juridice și de reglementare, precum și planurile de acțiune;

(b) facilitarea schimburilor de experiență și de know-how în materie de eficiență energetică și de economisire a energiei;

(c) inițierea și punerea în aplicare de proiecte, inclusiv proiecte demonstrative, pentru introducerea de tehnologii și soluții inovatoare în materie de eficiență energetică și de economisire a energiei;

(d) programe de formare și cursuri de formare în domeniul eficienței energetice în vederea realizării obiectivelor prezentului articol.

CAPITOLUL 6

COOPERAREA ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR

ARTICOLUL 209

Părțile cooperează privind:

(a) extinderea și consolidarea cooperării în domeniul transporturilor pentru a contribui la dezvoltarea unor sisteme de transport durabile;

(b) concentrarea pe aspectele sociale și de mediu ale sistemelor de transporturi;

(c) promovarea unor operațiuni de transport eficiente, desfășurate în condiții de siguranță și securitate;

(d) îmbunătățirea principalelor legături de transport dintre teritoriile lor.

ARTICOLUL 210

Cooperarea menționată în prezentul capitol include, printre altele, următoarele domenii:

(a) schimbul de cele mai bune practici privind politicile de transport;

(b) îmbunătățirea circulației pasagerilor și a mărfurilor, creșterea fluidității fluxurilor de transport prin eliminarea obstacolelor administrative, tehnice și de altă natură, în scopul unei mai bune integrări a pieței, al îmbunătățirii rețelelor de transport și al modernizării infrastructurii;

(c) schimbul de informații, desfășurarea unor activități comune la nivel regional și internațional și punerea în aplicare a acordurilor și convențiilor internaționale aplicabile;

(d) schimbul de cele mai bune practici privind siguranța și dezvoltarea durabilă a transportului maritim.

Republica Kazahstan asigură conformitatea cu legislația Uniunii Europene a acordurilor sale bilaterale în domeniul aviației încheiate cu statele membre ale Uniunii Europene.

ARTICOLUL 211

Aspectele care intră sub incidența prezentului capitol fac obiectul unui dialog periodc.

CAPITOLUL 7

COOPERAREA ÎN DOMENIUL MEDIULUI

ARTICOLUL 212

Părțile își dezvoltă și își consolidează cooperarea în chestiuni de mediu, contribuind prin aceasta la dezvoltarea durabilă și buna guvernanță în materie de protecție a mediului.

Cooperarea cuprinde următoarele domenii:

(a) evaluări de mediu, monitorizare și control;

(b) educație și sensibilizare în domeniul mediului, îmbunătățirea accesului la informații, intensificarea participării publicului la procesul decizional și accesul la justiție în probleme de mediu;

(c) legislația în domeniul protecției mediului;

(d) calitatea aerului;

(e) gestionarea deșeurilor;

(f) gestionarea calității apei, inclusiv a mediului marin;

(g) gestionarea integrată a resurselor de apă, inclusiv promovarea unor tehnologii avansate de economisire a apei;

(h) conservarea și protecția diversității biologice și peisagistice;

(i) gestionarea durabilă a pădurilor;

(j) poluarea industrială și emisiile industriale;

(k) clasificarea și gestionarea în condiții de siguranță a produselor chimice;

(l) inițiativele Uniunii Europene și ale Republicii Kazahstan în domeniul economiei ecologice; și

(m) schimbul de experiență privind politicile pentru dezvoltarea durabilă a pescuitului.

ARTICOLUL 213

Cooperarea în domeniul protecției mediului se realizează prin acordul reciproc al părților în ceea ce privește, printre altele, următoarele forme:

(a) schimbul de tehnologii, informații științifice și tehnice și activități de cercetare în domeniul protecției mediului;

(b) schimbul de experiență în îmbunătățirea legislației și a metodologiilor din domeniul mediului.

ARTICOLUL 214

Părțile acordă o atenție specială punerii în aplicare a aspectelor legate de mediu și cooperării în acest domeniu în cadrul acordurilor multilaterale relevante referitoare la mediu și convin să intensifice cooperarea la nivel regional.

Părțile fac schimb de experiență în ceea ce privește promovarea integrării mediului în alte sectoare, inclusiv schimb de cele mai bune practici, aprofundarea cunoștințelor și competențelor, educație în domeniul mediului și sensibilizare în domeniile menționate în prezentul capitol.

CAPITOLUL 8

COOPERAREA ÎN DOMENIUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

ARTICOLUL 215

Părțile își dezvoltă și își consolidează cooperarea în domeniul combaterii schimbărilor climatice și al adaptării la acestea. Cooperarea se desfășoară ținând seama de interesele părților, pe baza egalității și a beneficiilor reciproce, precum și de interdependența existentă între angajamentele bilaterale și multilaterale în acest domeniu.

ARTICOLUL 216

Cooperarea încurajează măsuri la nivel național și internațional, inclusiv în următoarele domenii:

(a) atenuarea schimbărilor climatice;

(b) adaptarea la schimbările climatice;

(c) strategii de piață și de altă natură pentru abordarea schimbărilor climatice;

(d) cercetarea, dezvoltarea, demonstrarea, desfășurarea și diseminarea tehnologiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon noi, sigure și durabile din punctul de vedere al mediului, precum și a tehnologiilor de adaptare la schimbările climatice;

(e) schimbul de cunoștințe de specialitate în domeniul climei și sprijin pentru alte sectoare;

(f) activități de sensibilizare, educare și formare.

ARTICOLUL 217

Părțile fac schimb, între altele, de informații și de cunoștințe de specialitate, pun în aplicare activități comune de cercetare și schimburi de informații privind tehnologiile ecologice, pun în aplicare activități comune la nivel regional și internațional, inclusiv cu privire la acordurile de mediu multilaterale aplicabile părților, cum ar fi Convenția-cadru a ONU asupra schimbărilor climatice, precum și activități comune în cadrul agențiilor relevante, după caz.

CAPITOLUL 9

COOPERAREA ÎN DOMENIUL INDUSTRIAL

ARTICOLUL 218

Părțile își dezvoltă și își consolidează cooperarea în domeniul industriei, inclusiv în chestiuni legate dezvoltarea unor stimulente eficace și a unor condiții favorabile pentru o mai mare diversificare și pentru creșterea competitivității industriei prelucrătoare.

În acest sens, părțile cooperează inclusiv prin schimbul de cele mai bune practici și de experiență, în următoarele sectoare:

(a) productivitatea și eficiența utilizării resurselor;

(b) măsuri de sprijin public pentru sectoarele industriale, pe baza cerințelor OMC și a altor norme aplicabile ale părților;

(c) punerea în aplicare a politicii industriale în contextul integrării aprofundate;

(d) instrumente de îmbunătățire a eficienței punerii în aplicare a politicii industriale;

(e) activități de investiții în industria prelucrătoare, reducerea consumului de energie al acestei industrii, precum și schimbul de experiență privind punerea în aplicare a politicilor de productivitate a forței de muncă;

(f) condiții pentru dezvoltarea noilor tehnologii de producție, a industriilor de înaltă tehnologie și a transferului de cunoștințe și de tehnologie, precum și dezvoltarea în continuare a infrastructurii de bază și a unui mediu favorabil pentru clusterele de inovare;

(g) investiții și comerț în sectorul industriei extractive și al producției de materii prime, cu scopul de a promova înțelegerea reciprocă și transparența, a îmbunătăți mediul de afaceri și a promova schimbul de informații și cooperarea în sectorul mineritului neenergetic, în special al minereurilor metalice și al mineralelor industriale;

(h) dezvoltarea capacităților în materie de resurse umane în cadrul industriei prelucrătoare;

(i) promovarea inițiativelor de afaceri și a cooperării industriale dintre întreprinderile din Uniunea Europeană și din Republica Kazahstan.

Prezentul acord nu exclude o mai mare cooperare industrială între părți și permite încheierea unor acorduri separate.

CAPITOLUL 10

COOPERAREA ÎN DOMENIUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

ARTICOLUL 219

Părțile își dezvoltă și își consolidează cooperarea în domeniul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) pentru a promova un mediu de afaceri favorabil dezvoltării reușite și creării IMM-urilor.

În acest sens, părțile cooperează în următoarele domenii:

(a) schimbul de informații privind politica de dezvoltare a IMM-urilor;

(b) schimbul de cele mai bune practici în ceea ce privește inițiativele de consolidare a spiritului antreprenorial în calitate de competență fundamentală;

(c) promovarea unor contacte îmbunătățite între asociațiile profesionale din ambele părți printr-un dialog mai strâns;

(d) schimbul de experiență în privința sprijinirii capacității IMM-urilor de a intra pe piețe internaționale;

(e) schimbul de experiență în privința ameliorării impactului cadrului de reglementare asupra IMM-urilor;

(f) schimbul de cele mai bune practici privind accesul IMM-urilor la sursele de finanțare.

CAPITOLUL 11

COOPERAREA ÎN DOMENIUL DREPTULUI SOCIETĂȚILOR COMERCIALE

ARTICOLUL 220

Părțile recunosc importanța unui set eficace de reguli și practici în domeniul dreptului societăților comerciale și al guvernanței corporative, precum și în domeniul contabilității și al auditului, pentru o economie de piață funcțională, care dispune de un mediu de afaceri previzibil și transparent, și subliniază importanța promovării convergenței în materie de reglementare în acest domeniu.

Părțile cooperează în următoarele domenii:

(a) schimbul de cele mai bune practici în ceea ce privește asigurarea disponibilității și a accesului la informațiile referitoare la organizarea și reprezentarea întreprinderilor înregistrate, într-un mod transparent și ușor accesibil;

(b) dezvoltarea în continuare a politicii privind guvernanța corporativă în conformitate cu standardele internaționale și, în special, cu standardele OCDE;

(c) promovarea punerii în aplicare și aplicarea consecventă a standardelor internaționale de raportare financiară (IFRS) pentru conturile consolidate ale societăților cotate la bursă;

(d) apropierea normelor contabile și de raportare financiară, inclusiv în ceea ce privește IMM-urile;

(e) reglementarea și supravegherea profesiilor de auditor și contabil;

(f) standardele internaționale de audit și Codul etic al Federației Internaționale a Contabililor (IFAC), cu scopul de a îmbunătăți nivelul profesional al auditorilor prin respectarea standardelor și a normelor etice ale organizațiilor profesionale, ale organizațiilor de audit și ale auditorilor.

CAPITOLUL 12

COOPERAREA ÎN DOMENIUL SERVICIILOR BANCARE, DE ASIGURĂRI ŞI A ALTOR SERVICII FINANCIARE

ARTICOLUL 221

Părțile convin cu privire la importanța unei legislații și a unor practici eficace, precum și la cooperarea în domeniul serviciilor financiare, urmărind următoarele obiective:

(a) îmbunătățirea reglementării serviciilor financiare;

(b) asigurarea protecției eficace și adecvate a investitorilor și a consumatorilor de servicii financiare;

(c) contribuția la stabilitatea și integritatea sistemului financiar mondial;

(d) promovarea cooperării între diferiți actori ai sistemului financiar, inclusiv autoritățile de reglementare și de control;

(e) promovarea unei supravegheri independente și eficace.

Părțile promovează convergența în materie de reglementare cu standardele internaționale recunoscute pentru sistemele financiare solide.

CAPITOLUL 13

COOPERAREA ÎN DOMENIUL SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE

ARTICOLUL 222

Părțile promovează cooperarea în domeniul dezvoltării societății informaționale în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor, prin asigurarea disponibilității pe scară largă a tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) și prin furnizarea de servicii de calitate mai bună la prețuri rezonabile. Această cooperare vizează promovarea dezvoltării concurenței pe piețele TIC și a deschiderii acestora, precum și încurajarea investițiilor în acest sector.

ARTICOLUL 223

Cooperarea include, printre altele, schimbul de informații și de cele mai bune practici privind punerea în aplicare a inițiativelor societății informaționale, concentrându-se în special pe:

(a) dezvoltarea unui cadru eficace de reglementare pentru sectorul TIC;

(b) promovarea accesului în bandă largă;

(c) dezvoltarea unor servicii electronice interoperabile;

(d) asigurarea protecției datelor; și

(e) dezvoltarea serviciilor de roaming.

ARTICOLUL 224

Părțile promovează cooperarea dintre autoritățile de reglementare în domeniul TIC, inclusiv comunicările electronice, în Uniunea Europeană și în Republica Kazahstan.

CAPITOLUL 14

COOPERAREA ÎN DOMENIUL TURISMULUI

ARTICOLUL 225

Părțile cooperează în domeniul turismului, urmărind consolidarea dezvoltării unui sector competitiv și durabil al turismului, ca factor generator de creștere și emancipare economică, de ocupare a forței de muncă și de schimburi în sectorul turismului.

ARTICOLUL 226

Cooperarea are la bază următoarele principii:

(a) respectarea integrității și a intereselor comunităților locale, în special în zonele rurale;

(b) importanța conservării patrimoniului cultural și istoric; și

(c) interacțiunea pozitivă dintre turism și conservarea mediului.

ARTICOLUL 227

Cooperarea se concentrează pe următoarele aspecte:

(a) schimbul de informații, de cele mai bune practici, de experiență și know-how, inclusiv în ceea ce privește tehnologiile inovatoare;

(b) crearea unui parteneriat strategic care să implice părți interesate publice, private și din cadrul comunităților locale, cu scopul de a sprijini dezvoltarea durabilă a turismului;

(c) promovarea și dezvoltarea produselor și a piețelor de turism, a infrastructurii, a resurselor umane și a structurilor instituționale, precum și identificarea și eliminarea barierelor din calea serviciilor de călătorie;

(d) dezvoltarea și punerea în aplicare a unor strategii și politici eficiente, inclusiv a aspectelor juridice, administrative și financiare corespunzătoare;

(e) formarea în domeniul turismului și crearea capacităților în acest sector, pentru a putea oferi servicii la standarde mai înalte; și

(f) dezvoltarea și promovarea turismului care implică populația locală și a altor tipuri de turism durabil.

CAPITOLUL 15

COOPERAREA ÎN DOMENIUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ARTICOLUL 228

Părțile cooperează pentru promovarea dezvoltării agricole și rurale, în special prin asigurarea unei convergențe progresive a politicilor și a legislației.

ARTICOLUL 229

Cooperarea include, între altele, următoarele domenii:

(a) facilitarea înțelegerii reciproce a politicilor de dezvoltare agricolă și rurală;

(b) schimbul de cele mai bune practici în planificarea, evaluarea și punerea în aplicare a politicilor de dezvoltare agricolă și rurală;

(c) schimbul de cunoștințe și de cele mai bune practici în domeniul politicilor de dezvoltare rurală, cu scopul de a promova bunăstarea socială și economică a locuitorilor din zonele rurale;

(d) promovarea modernizării și a sustenabilității producției agricole;

(e) îmbunătățirea competitivității sectorului agricol și a eficienței și a transparenței piețelor;

(f) schimbul de experiență privind indicațiile geografice ale produselor agricole și alimentare, calitatea politicilor și a mecanismelor de control ale acestora, asigurarea siguranței alimentare și dezvoltarea producției de produse agricole ecologice;

(g) diseminarea cunoștințelor către producătorii agricoli și promovarea serviciilor de informare publică a acestora;

(h) promovarea cooperării în proiectele de investiții agro-industriale, în special în ceea ce privește dezvoltarea sectorului creșterii animalelor și al culturilor;

(i) schimbul de experiență în ceea ce privește politicile din domeniul dezvoltării durabile a industriei agroalimentare, al prelucrării și distribuției produselor agricole.

CAPITOLUL 16

COOPERAREA ÎN DOMENIUL OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ, AL RELAȚIILOR DE MUNCĂ, AL POLITICII SOCIALE ȘI AL EGALITĂȚII DE ȘANSE

ARTICOLUL 230

Părțile promovează dezvoltarea dialogului și cooperează în ceea ce privește promovarea Agendei privind munca decentă a OIM, politica de ocupare a forței de muncă, condițiile de trai și de muncă, sănătatea și siguranța la locul de muncă, dialogul social, protecția socială, incluziunea socială și nediscriminarea, precum și tratamentul echitabil al lucrătorilor aflați în situație de ședere legală și care lucrează pe teritoriul celeilalte părți.

ARTICOLUL 231

Părțile urmăresc îndeplinirea obiectivelor prevăzute la articolul 230, inclusiv prin cooperare și schimbul de practici în următoarele domenii:

(a) îmbunătățirea calității vieții și asigurarea unui mediu social mai bun;

(b) intensificarea incluziunii sociale și creșterea nivelului de protecție socială pentru toți lucrătorii, precum și modernizarea sistemelor de protecție socială din punctul de vedere al calității, accesibilității și sustenabilității financiare;

(c) reducerea sărăciei și îmbunătățirea coeziunii sociale și a protecției persoanelor vulnerabile;

(d) combaterea discriminării în domeniul ocupării forței de muncă și al afacerilor sociale, în conformitate cu obligațiile care revin fiecărei părți în temeiul standardelor și convențiilor internaționale;

(e) promovarea unor măsuri active pe piața muncii și îmbunătățirea eficienței serviciilor de ocupare a forței de muncă;

(f) urmărirea obiectivului de a obține locuri de muncă mai numeroase și mai bune, cu condiții de muncă decente;

(g) îmbunătățirea condițiilor de trai și de muncă, precum și a nivelului de protecție al sănătății și a securității la locul de muncă;

(h) consolidarea egalității de gen prin promovarea participării femeilor la viața socială și economică și prin asigurarea egalității de șanse între bărbați și femei în domeniul ocupării forței de muncă, al educației, al formării, al economiei, al societății și în cadrul procesului decizional;

(i) îmbunătățirea calității legislației muncii și asigurarea unei mai bune protecții a lucrătorilor;

(j) intensificarea și promovarea dialogului social, inclusiv consolidarea capacităților partenerilor sociali.

ARTICOLUL 232

Părțile își reafirmă angajamentele de a pune efectiv în aplicare convențiile în vigoare ale OIM.

Având în vedere Declarația ministerială a Consiliului Economic și Social al Organizației Națiunilor Unite privind asigurarea unei ocupări depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți din 2006, părțile recunosc că ocuparea integrală și productivă a forței de muncă și munca decentă pentru toți sunt elemente-cheie ale dezvoltării durabile.

În conformitate cu Declarația OIM privind principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă din 1988, părțile încurajează implicarea tuturor părților interesate relevante, în special a partenerilor sociali, în dezvoltarea politicilor lor sociale și în cooperarea dintre Uniunea Europeană și Republica Kazahstan în temeiul prezentului acord.

Părțile urmăresc intensificarea cooperării în domeniul muncii decente, al ocupării forței de muncă și al politicii sociale în cadrul tuturor forurilor și organizațiilor relevante.

CAPITOLUL 17

COOPERAREA ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII

ARTICOLUL 233

Părțile își dezvoltă cooperarea în domeniul sănătății publice, cu scopul de a ameliora nivelul de protecție a sănătății umane și de a reduce inegalitățile în materie de sănătate, în conformitate cu valorile și principiile comune în domeniul sănătății și ca o condiție prealabilă pentru dezvoltarea durabilă și creșterea economică.

ARTICOLUL 234

Cooperarea vizează prevenirea și controlul bolilor transmisibile și netransmisibile, inclusiv prin schimbul de informații cu privire la sănătate, promovarea unei abordări a politicilor în care sănătatea este omniprezentă, cooperarea cu organizațiile internaționale, în special cu Organizația Mondială a Sănătății, și prin promovarea punerii în aplicare a acordurilor internaționale din domeniul sănătății, precum Convenția-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului din 2003 și Regulamentul sanitar internațional.

TITLUL V

COOPERAREA ÎN DOMENIUL LIBERTĂȚII, SECURITĂȚII ȘI JUSTIȚIEI

ARTICOLUL 235

Statul de drept și respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

În cadrul cooperării lor realizate în temeiul prezentului titlu, părțile acordă o importanță specială promovării statului de drept, inclusiv independența sistemului judiciar, accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil, precum și respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Părțile cooperează pentru consolidarea funcționării instituțiilor, ceea ce include asigurarea respectării legii, urmărirea penală, administrarea justiției și prevenirea și combaterea corupției.

ARTICOLUL 236

Cooperare juridică

Părțile dezvoltă o cooperare în materie civilă și comercială în ceea ce privește negocierea, ratificarea și punerea în aplicare a convențiilor multilaterale relevante privind cooperarea judiciară în materie civilă și, în special, a convențiilor Conferinței de la Haga de drept internațional privat.

Părțile își îmbunătățesc cooperarea în materie penală, inclusiv în ceea ce privește asistența judiciară reciprocă. Cooperarea poate include, după caz și cu respectarea procedurilor aplicabile, aderarea Republicii Kazahstan la convențiile Consiliului Europei privind procedurile penale și punerea în aplicare a acestora, punerea în aplicare a instrumentelor internaționale relevante ale ONU, precum și cooperarea cu Eurojust.

ARTICOLUL 237

Protecția datelor cu caracter personal

Părțile cooperează pentru a asigura un nivel ridicat de protecție a datelor cu caracter personal, prin schimbul de cele mai bune practici și de experiență, luând în considerare instrumentele juridice și standardele europene și internaționale.

Cooperarea poate include, după caz și cu respectarea procedurilor aplicabile, aderarea Republicii Kazahstan la Convenția Consiliului Europei pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal și punerea în aplicare a acesteia și a Protocolului adițional la convenție de către Republica Kazahstan.

ARTICOLUL 238

Cooperarea în domeniul migrației, al azilului și al gestionării frontierelor

(1) Părțile afirmă importanța pe care o acordă gestionării fluxurilor de migrație. Cooperarea se bazează pe consultarea reciprocă între părți și se pune în aplicare în conformitate cu legislația relevantă a acestora aflată în vigoare.

(2) În cadrul cooperării care vizează prevenirea și combaterea migrației neregulamentare, părțile convin că:

(a) Republica Kazahstan îi readmite pe toți resortisanții săi aflați neregulamentar pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, la cererea acestuia din urmă și fără întârzieri nejustificate;

(b) și fiecare din statele membre ale Uniunii Europene îi readmite pe toți resortisanții săi aflați neregulamentar pe teritoriul Republicii Kazahstan, la cererea acestei țări și fără întârzieri nejustificate.

(3) Statele membre ale Uniunii Europene și Republica Kazahstan le furnizează propriilor resortisanți documente de identitate adecvate în sensul alineatului (2), fără alte formalități decât cele menționate în prezentul articol și fără întârzieri nejustificate. Atunci când persoana care urmează să fie readmisă nu deține niciun document sau alte dovezi ale cetățeniei sale, la cererea Republicii Kazahstan sau a statului membru în cauză, reprezentanțele diplomatice și consulare competente ale statului membru în cauză sau ale Republicii Kazahstan iau măsurile necesare pentru a intervieva persoana respectivă în vederea stabilirii cetățeniei sale, fără alte formalități și fără întârzieri nejustificate.

(4) Părțile convin să instituie un dialog cuprinzător privind chestiunile relevante legate de migrație, în conformitate cu abordarea globală în materie de migrație și mobilitate, între altele, cu scopul de a analiza eventuala negociere a unui acord între Uniunea Europeană și Republica Kazahstan care să reglementeze obligații specifice pentru statele membre ale Uniunii Europene și Republica Kazahstan în ceea ce privește readmisia, să includă obligația de readmisie a resortisanților altor țări și a apatrizilor, precum și cu scopul de a analiza eventuala negociere, în paralel, a unui acord privind facilitarea eliberării vizelor pentru cetățenii Uniunii Europene și ai Republicii Kazahstan.

ARTICOLUL 239

Protecția consulară

Republica Kazahstan este de acord ca autoritățile diplomatice și consulare ale oricărui stat membru al Uniunii Europene reprezentat în Republica Kazahstan să ofere protecție oricărui resortisant al unui stat membru al Uniunii Europene care nu are o reprezentanță permanentă în Republica Kazahstan, în aceleași condiții ca și resortisanților statului membru respectiv al Uniunii Europene.

ARTICOLUL 240

Combaterea spălării de bani și a finanțării terorismului

Părțile cooperează pentru a preveni utilizarea sistemelor lor financiare și nefinanciare relevante în scopul spălării veniturilor rezultate din activități infracționale, în general, și din infracțiuni legate de droguri, în special, precum și în scopul finanțării terorismului, în conformitate cu standardele internaționale privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, astfel cum au fost adoptate de Grupul de Acțiune Financiară Internațională. Această cooperare cuprinde și recuperarea, sechestrarea, confiscarea și returnarea activelor sau a fondurilor provenite din veniturile obținute din infracțiuni.

Cooperarea permite schimburile de informații relevante în temeiul legislațiilor relevante și al angajamentelor internaționale ale părților.

ARTICOLUL 241

Drogurile ilicite

Părțile cooperează cu privire la o abordare echilibrată și integrată a chestiunii drogurilor, în special cu privire la aspecte legate de traficul ilicit de stupefiante, substanțe psihotrope și precursori ai acestora. Politicile și acțiunile în domeniul drogurilor au drept obiectiv să consolideze structurile de combatere a ofertei și cererii de droguri ilicite, substanțe psihotrope și precursori ai acestora prin intensificarea coordonării și consolidarea cooperării dintre autoritățile competente, cu scopul de a reduce traficul de droguri, oferta și cererea de droguri ilicite și de a întări măsurile de prevenire, tratament și reabilitare, acordându-se atenția cuvenită drepturilor omului.

Cooperarea urmărește, de asemenea, să reducă efectele nocive asociate drogurilor, să abordeze producția și utilizarea drogurilor sintetice și să prevină în mod eficace deturnarea precursorilor drogurilor utilizați pentru fabricarea ilicită de droguri și substanțe psihotrope.

Părțile convin cu privire la modalitățile de cooperare în vederea atingerii obiectivelor respective. Acțiunile se bazează pe principii convenite de comun acord, conforme cu convențiile și instrumentele internaționale relevante și cu Planul de acțiune UE-Asia Centrală în materie de droguri.

ARTICOLUL 242

Lupta împotriva criminalității organizate și transnaționale și a corupției

Părțile cooperează cu scopul de a preveni și a combate toate formele de activități infracționale organizate, economice, financiare și transnaționale, inclusiv contrabanda și traficul de persoane, traficul de droguri, traficul cu arme de foc, delapidarea, frauda, contrafacerea, falsificarea de documente, corupția publică și privată, cu respectarea deplină a obligațiilor internaționale ale părților în acest domeniu.

Părțile promovează consolidarea cooperării bilaterale, regionale și internaționale dintre organismele de asigurare a respectării legii, inclusiv a schimbului de cele mai bune practici și a eventualei cooperări cu agenții ale Uniunii Europene.

Părțile se angajează să pună în aplicare în mod eficace standardele internaționale relevante și, în special, pe cele consacrate în Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (UNTOC) din 2000 și cele trei protocoale la aceasta, precum și în Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției din 2003. Cooperarea poate include, după caz și cu respectarea procedurilor aplicabile, aderarea Republicii Kazahstan la instrumentele relevante ale Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea corupției, precum și punerea în aplicare a acestora.

ARTICOLUL 243

Combaterea criminalității informatice

Părțile își consolidează cooperarea, inclusiv prin schimbul de cele mai bune practici, în scopul prevenirii și combaterii infracțiunilor comise prin utilizarea rețelelor de comunicare electronice și a sistemelor de informare sau a infracțiunilor care vizează astfel de rețele sau de sisteme.

TITLUL VI

ALTE POLITICI DE COOPERARE

CAPITOLUL 1

COOPERAREA ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII

ARTICOLUL 244

Părțile cooperează în domeniul educației și formării cu scopul de a promova modernizarea sistemelor de educație și formare din Republica Kazahstan și convergența cu politicile și practicile Uniunii Europene. Părțile cooperează pentru a promova învățarea pe tot parcursul vieții și a încuraja colaborarea și transparența la toate nivelurile educației și ale formării. În plus, părțile pun accentul pe măsurile menite să promoveze cooperarea interinstituțională, să încurajeze mobilitatea pentru studenți, personalul academic și administrativ, cercetători și tineri și să încurajeze schimbul de informații și de experiență.

Părțile promovează coordonarea unificată a activității sistemului de învățământ în conformitate cu standardele și cele mai bunele practici europene și internaționale.

CAPITOLUL 2

COOPERAREA ÎN DOMENIUL CULTURII

ARTICOLUL 245

Părțile promovează cooperarea culturală care respectă diversitatea culturală, cu scopul de a intensifica înțelegerea reciprocă și cunoașterea culturilor lor respective.

Părțile iau măsuri adecvate pentru promovarea schimburilor culturale și pentru încurajarea inițiativelor comune în diverse domenii culturale.

Părțile se consultă și dezvoltă o cooperare reciproc avantajoasă în cadrul tratatelor internaționale multilaterale și al organizațiilor internaționale, cum ar fi Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO). Părțile promovează schimbul de opinii privind diversitatea culturală, cu scopul, printre altele, de a promova principiile Convenției UNESCO asupra protecției și promovării diversității expresiilor culturale din 2005 și de a pune în aplicare proiecte în cadrul Deceniului internațional pentru apropierea dintre culturi pentru perioada 2013-2022, proclamat de Adunarea Generală a ONU.

Părțile promovează activitățile, programele și planurile comune, precum și schimbul de cele mai bune practici în domeniul formării și al consolidării capacității pentru artiști, profesioniști și organizații din domeniul cultural.

CAPITOLUL 3

COOPERAREA ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ŞI INOVĂRII

ARTICOLUL 246

Părțile promovează cooperarea:

(a) în toate domeniile cercetării civile, ale dezvoltării științifice și tehnologice, pe baza avantajului reciproc și cu respectarea unor niveluri adecvate și eficace de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală; și

(b) pentru a încuraja dezvoltarea inovării.

ARTICOLUL 247

Cooperarea include:

(a) dialogul pe teme de politică și schimbul de informații științifice și tehnologice;

(b) schimbul de informații și cele mai bune practici în ceea ce privește inovarea și comercializarea cercetării și a dezvoltării, inclusiv privind instrumentele de sprijin pentru întreprinderile nou-înființate bazate pe tehnologie, dezvoltarea grupărilor de tip cluster și accesul la finanțare;

(c) facilitarea accesului corespunzător la programele respective în materie de cercetare și inovare ale fiecăreia dintre părți;

(d) creșterea capacității de cercetare a entităților de cercetare din Republica Kazahstan și facilitarea participării acestora la Programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii Europene și la alte potențiale inițiative finanțate de Uniunea Europeană;

(e) elaborarea și promovarea proiectelor comune de cercetare și inovare;

(f) promovarea comercializării rezultatelor obținute în urma proiectelor comune de cercetare și inovare;

(g) facilitarea accesului noilor tehnologii la pieţele interne ale părților;

(h) organizarea unor activități de formare și programe de mobilitate pentru oameni de știință, cercetători și alte categorii de personal de cercetare implicate în activitățile de cercetare și inovare ale părților;

(i) facilitarea, în cadrul legislației aplicabile, a liberei circulații a personalului de cercetare care participă la activitățile ce intră sub incidența prezentului acord și a circulației transfrontaliere a mărfurilor destinate acestor activități;

(j) alte forme de cooperare în materie de cercetare și inovare, inclusiv prin abordări și inițiative regionale, pe baza acordului comun al părților.

ARTICOLUL 248

În desfășurarea activităților de cooperare prevăzute la articolul 247, ar trebui dezvoltate sinergii cu activitățile regionale și cu alte activități desfășurate în cadrul mai larg al cooperării financiare dintre Uniunea Europeană și Republica Kazahstan, astfel cum este prevăzută la articolele 261 și 262.

CAPITOLUL 4

COOPERAREA ÎN DOMENIUL MASS-MEDIA ŞI AUDIOVIZUAL

ARTICOLUL 249

Părțile promovează cooperarea în domeniul mass-media și audiovizual, inclusiv prin schimbul de informații și formare pentru jurnaliști și alți profesioniști din domeniul mass-media, al cinematografiei și al audiovizualului.

ARTICOLUL 250

Părțile fac schimb de informații și de cele mai bune practici în ceea ce privește promovarea independenței și a profesionalismului mass-mediei, pe baza standardelor stabilite în convențiile internaționale aplicabile, inclusiv convențiile UNESCO și ale Consiliului Europei, după caz.

CAPITOLUL 5

COOPERAREA ÎN CEEA CE PRIVEȘTE SOCIETATEA CIVILĂ

ARTICOLUL 251

Părțile își continuă și își consolidează dialogul, sub formă de reuniuni și consultări, și cooperează cu privire la rolul societății civile, cu următoarele obiective:

(a) să consolideze contactele și schimbul de informații și de experiență dintre toate sectoarele societății civile din Uniunea Europeană și din Republica Kazahstan, oferind reprezentanților societății civile din una dintre părți posibilitatea de a se familiariza cu procesele de consultare și dialog cu instituțiile publice și partenerii sociali utilizate de cealaltă parte, în special cu scopul de a implica mai mult societatea civilă în procesul public de elaborare a politicilor;

(b) să asigure implicarea societății civile în relațiile dintre Uniunea Europeană și Republica Kazahstan, în special în ceea ce privește punerea în aplicare a prezentului acord;

(c) să promoveze un nivel mai ridicat de consolidare a capacităților, de independență și de transparență în societatea civilă și să sprijine rolul acesteia în dezvoltarea economică, socială și politică a părților.

Părțile sprijină dezvoltarea relațiilor dintre organizațiile nonguvernamentale din Uniunea Europeană și Republica Kazahstan.

Părțile acordă sprijin instituțiilor respective și organizațiilor neguvernamentale care desfășoară activități în domeniul drepturilor omului. Părțile își transmit toate informațiile relevante privind programele de cooperare, în mod formal și periodic, cel puțin o dată pe an.

CAPITOLUL 6

COOPERAREA ÎN DOMENIUL SPORTULUI ȘI ACTIVITĂȚII FIZICE

ARTICOLUL 252

Părțile promovează cooperarea în domeniul sportului și al activității fizice cu scopul de a contribui la crearea unui stil de viață sănătos în rândul tuturor categoriilor de vârstă, a promova funcțiile sociale și valorile educaționale ale sportului și a combate amenințările din domeniul sportului, precum dopajul, rasismul și violența în sport. Cooperarea include, în special, schimbul de informații și de bune practici.

CAPITOLUL 7

COOPERAREA ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI CIVILE

ARTICOLUL 253

Părțile recunosc necesitatea de a gestiona riscurile de dezastre, atât naturale, cât și create de om, la nivel intern și la nivel mondial.

Pentru a spori reziliența societăților și infrastructurilor lor, părțile își afirmă intenția de a îmbunătăți prevenirea, limitarea, pregătirea pentru dezastre și măsurile de răspuns la dezastrele naturale și create de om și de a coopera, după caz, la nivel politic bilateral și multilateral, în vederea îmbunătățirii rezultatelor în materie de gestionare a riscurilor de dezastre la nivel mondial.

Sub rezerva disponibilității unor resurse suficiente, cooperarea sprijină:

(a) interacțiunea dintre organismele competente, alte organizații și persoanele fizice care desfășoară activități în domeniul protecției civile;

(b) coordonarea asistenței reciproce, dacă este solicitată, în caz de dezastre;

(c) schimbul de experiență în ceea ce privește sensibilizarea populației privind pregătirea pentru dezastre;

(d) formarea, reconversia, actualizarea competențelor și formarea specializată în domeniul protecției civile și în ceea ce privește utilizarea sistemelor de alertă timpurie.

CAPITOLUL 8

COOPERAREA ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚILOR DIN SPAȚIUL COSMIC

ARTICOLUL 254

Părțile promovează, după caz, cooperarea pe termen lung în domeniul cercetării și al dezvoltării spațiale civile. Părțile acordă o atenție deosebită inițiativelor care au în vedere complementaritatea activităților lor spațiale.

ARTICOLUL 255

Părțile pot coopera în domeniul navigației prin satelit, al observării Pământului, al cercetării spațiale, precum și în alte domenii, în conformitate cu interesele părților.

CAPITOLUL 9

COOPERAREA ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI CONSUMATORILOR

ARTICOLUL 256

Părțile cooperează pentru a asigura un nivel înalt de protecție a consumatorilor, precum și compatibilitatea dintre sistemele lor de protecție a consumatorilor.

Cooperarea poate include, după caz:

(a) schimbul de cele mai bune practici în materie de protecție a consumatorilor, inclusiv privind cerințele de calitate și de siguranță ale produselor, și organizarea unui sistem de supraveghere a pieței și a unui mecanism de schimb de informații;

(b) promovarea schimbului de experiență în sistemele de protecție a consumatorilor, inclusiv legislația în domeniul protecției consumatorilor și asigurarea respectării acesteia, siguranța produselor de consum, sensibilizarea și abilitarea consumatorilor, precum și despăgubirea consumatorilor;

(c) asigurarea de formare pentru funcționarii din administrație și pentru alți reprezentanți ai intereselor consumatorilor;

(d) încurajarea dezvoltării unor organizații independente de consumatori și a contactelor între reprezentanții consumatorilor.

CAPITOLUL 10

COOPERAREA ÎN DOMENIUL COOPERĂRII REGIONALE

ARTICOLUL 257

Părțile promovează înțelegerea reciprocă și cooperarea bilaterală în domeniul politicii regionale, cu scopul de a îmbunătăți condițiile de trai și de a intensifica participarea tuturor regiunilor la dezvoltarea socială și economică a părților.

ARTICOLUL 258

Părțile sprijină și consolidează implicarea autorităților locale și regionale în cooperarea regională, în conformitate cu acordurile și înțelegerile internaționale în vigoare, pentru a dezvolta măsuri de consolidare a capacităților și pentru a promova consolidarea rețelelor economice și comerciale regionale.

ARTICOLUL 259

Părțile consolidează și încurajează dezvoltarea elementelor cooperării regionale în domeniile reglementate de prezentul acord, printre altele transporturile, energia, rețelele de comunicare, cultura, educația, cercetarea, turismul, resursele de apă și mediul, protecția civilă și alte domenii care au un impact asupra cooperării regionale.

CAPITOLUL 11

COOPERAREA ÎN DOMENIUL FUNCȚIEI PUBLICE

ARTICOLUL 260

(1) Părțile facilitează schimbul de experiență și cunoștințe cu privire la punerea în aplicare a celor mai bune practici internaționale în cadrul sectorului public și al funcției publice, la consolidarea capacităților personalului sectorului public și ale funcționarii publici și la dezvoltarea și formarea lor profesională.

(2) Părțile facilitează dialogul privind măsurile menite să amelioreze calitatea serviciilor publice și privind eforturile comune de a promova cooperarea multilaterală în cadrul platformei regionale a serviciilor publice din Republica Kazahstan.

(3) În cadrul menționat la alineatul (2), părțile cooperează, între altele, prin facilitarea:

(a) schimburilor de experți;

(b) organizării de seminarii; și

(c) organizării activităților de formare.

TITLUL VII

COOPERAREA FINANCIARĂ ȘI TEHNICĂ

ARTICOLUL 261

Părțile își continuă și își consolidează cooperarea financiară și tehnică actuală, pe baza unui parteneriat cuprinzător și a principiilor interesului reciproc, reciprocității, transparenței, previzibilității și protecției reciproce a intereselor părților.

Pentru a atinge obiectivele prezentului acord, Republica Kazahstan poate primi asistență financiară din partea Uniunii Europene sub formă de granturi și împrumuturi, eventual în parteneriat cu Banca Europeană de Investiții și cu alte instituții financiare internaționale.

Asistența financiară poate fi furnizată în conformitate cu reglementările relevante privind cadrul financiar multianual al Uniunii Europene[1], în special sub formă de schimburi de experți, efectuarea unor activități de cercetare, organizarea unor forumuri, conferințe, seminarii și cursuri de formare și prin granturi pentru susținerea dezvoltării și a punerii în aplicare a programelor și proiectelor. Regulamentul financiar[2] și normele de aplicare[3] se aplică finanțării din partea Uniunii Europene.

Asistența financiară se bazează pe programele de acțiune anuale stabilite de Uniunea Europeană în urma consultărilor cu Republica Kazahstan.

---

1 În special Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014-2020 (JO L 77, 15.3.2014, p. 44) și Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe (JO L 77, 15.3.2014, p. 95).

2 Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) Nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

3 Regulamentul delegat (UE) nr. 1268/2012 al Comisiei din 29 octombrie 2012 privind normele de aplicare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L 362, 31.12.2012, p. 1).

Uniunea Europeană și Republica Kazahstan pot cofinanța programe și proiecte. Părțile coordonează programele și proiectele privind cooperarea financiară și tehnică și fac schimb de informații privind toate sursele de asistență.

În conformitate cu Declarația de la Paris a OCDE privind eficacitatea ajutorului, cu „Strategia fundamentală privind reformarea cooperării tehnice” a Uniunii Europene, cu rapoartele Curții de Conturi Europene și cu învățămintele desprinse din programele implementate și din activitățile de cooperare în curs ale Uniunii Europene în Republica Kazahstan, eficacitatea ajutorului constituie baza pe care Uniunea Europeană furnizează asistență financiară Republicii Kazahstan.

ARTICOLUL 262

Părțile pun în aplicare asistența financiară și tehnică în conformitate cu principiile bunei gestiuni financiare și cooperează cu privire la protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și ale Republicii Kazahstan. Părțile iau măsuri eficace pentru prevenirea și combaterea neregulilor[1], a fraudei, a corupției și a oricăror alte activități ilegale desfășurate în detrimentul bugetului Uniunii Europene și al bugetului Republicii Kazahstan, prin intermediul asistenței reciproce juridice și de altă natură în domeniile reglementate de prezentul acord.

Orice alt acord sau instrument de finanțare care va fi încheiat între părți în cursul punerii în aplicare a prezentului acord prevede clauze specifice de cooperare financiară privind inspecțiile și controalele la fața locului.

[1] Astfel cum este definită în Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene, „neregulă" înseamnă orice încălcare a unei dispoziții a legislației Uniunii Europene, a prezentului acord sau a acordurilor și contractelor rezultate din acesta, ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni a unui agent economic, care poate sau ar putea prejudicia bugetul general al Uniunii Europene sau bugetelor gestionate de aceasta, fie prin diminuarea sau pierderea veniturilor acumulate din resurse proprii, colectate direct în numele Uniunii Europene, fie prin cheltuieli nejustificate.

ARTICOLUL 263

Pentru o utilizare optimă a resurselor disponibile, părțile se angajează să se asigure că Uniunea Europeană avansează contribuții în strânsă coordonare cu contribuțiile provenite din alte surse, țări terțe și instituții financiare internaționale.

ARTICOLUL 264

Prevenire

Părțile verifică în mod regulat că operațiunile finanțate din fondurile Uniunii Europene și cofinanțate din fondurile Republicii Kazahstan au fost puse în aplicare în mod adecvat și iau toate măsurile corespunzătoare pentru a preveni neregulile, frauda, corupția și orice alte activități ilegale în detrimentul fondurilor Uniunii Europene și al fondurilor de cofinanțare ale Republicii Kazahstan. Părțile se informează reciproc cu privire la orice măsuri de prevenire luate.

ARTICOLUL 265

Comunicare

Părțile se informează reciproc, anunțând în special Oficiul European de Luptă Antifraudă și autoritățile competente ale Republicii Kazahstan, cu privire la cazurile presupuse sau reale de fraudă, corupție sau orice alte nereguli legate de punerea în aplicare a fondurilor Uniunii Europene și a fondurilor de cofinanțare ale Republicii Kazahstan.

Părțile se informează reciproc cu privire la orice măsuri luate în legătură cu prezentul articol.

ARTICOLUL 266

Inspecții la fața locului

Inspecțiile la fața locului cu privire la asistența financiară acordată de Uniunea Europeană sunt pregătite și efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă în strânsă cooperare cu autoritățile competente ale Republicii Kazahstan, în conformitate cu legislația Republicii Kazahstan.

În cadrul prezentului acord, Oficiul European de Luptă Antifraudă este autorizat să efectueze inspecții la fața locului cu scopul de a proteja interesele financiare ale Uniunii Europene, în conformitate cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996[1] și cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului[2].

ARTICOLUL 267

Cercetarea și urmărirea penală

Organismele competente ale Republicii Kazahstan cercetează și urmăresc penal, în conformitate cu legislația Republicii Kazahstan, cazurile presupuse sau reale de fraudă, corupție și orice alte activități ilegale în detrimentul fondurilor Uniunii Europene și al fondurilor de cofinanțare ale Republicii Kazahstan. După caz și pe baza unei cereri oficiale, Oficiul European de Luptă Antifraudă poate asista autoritățile competente ale Republicii Kazahstan în această sarcină.

[1] Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

[2] Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

TITLUL VIII

CADRUL INSTITUȚIONAL

ARTICOLUL 268

Consiliul de cooperare

(1) Se instituie un Consiliu de cooperare. Acesta monitorizează și revizuiește periodic punerea în aplicare a prezentului acord. Consiliul de cooperare se reunește la nivel ministerial o dată pe an. Consiliul de cooperare examinează orice probleme importante apărute în cadrul prezentului acord și orice alte aspecte bilaterale sau internaționale de interes comun, în vederea atingerii obiectivelor prezentului acord.

(2) În vederea realizării obiectivelor prezentului acord, Consiliul de cooperare ia decizii în limitele domeniului de aplicare al prezentului acord și în cazurile prevăzute de acesta. Aceste decizii sunt obligatorii pentru părți, care iau măsurile necesare pentru a le pune în aplicare. De asemenea, Consiliul de cooperare poate formula recomandări. Acesta adoptă deciziile și recomandările prin acord între părți, după finalizarea procedurilor interne respective.

(3) Consiliul de cooperare are competența de a actualiza sau a modifica anexele la prezentul acord, pe baza unui consens între părți, fără a aduce atingere niciunei dispoziții specifice din titlul III (Comerț și afaceri).

(4) Consiliul de cooperare poate delega Comitetului de cooperare oricare dintre competențele sale, inclusiv competența de a lua decizii cu caracter obligatoriu.

(5) Consiliul de cooperare este compus din reprezentanți ai părților.

(6) Consiliul de cooperare este prezidat, prin rotație, de un reprezentant al Uniunii Europene și de un reprezentant al Republicii Kazahstan.

(7) Consiliul de cooperare își stabilește regulamentul de procedură.

(8) Oricare dintre părți poate sesiza Consiliul de cooperare cu privire la orice diferend legat de punerea în aplicare sau interpretarea prezentului acord, în conformitate cu articolul 278.

ARTICOLUL 269

Comitetul de cooperare și subcomitetele specializate

(1) Se instituie un Comitet de cooperare. Acesta asistă Consiliul de cooperare în îndeplinirea sarcinilor sale.

(2) Comitetul de cooperare este compus din reprezentanți ai părților, în principiu la nivel de înalți funcționari.

(3) Comitetul de cooperare este prezidat, prin rotație, de un reprezentant al Uniunii Europene și de un reprezentant al Republicii Kazahstan.

(4) Comitetul de cooperare adoptă decizii în cazurile prevăzute în prezentul acord și în domeniile în care Consiliul de cooperare i-a delegat competențe. Aceste decizii sunt obligatorii pentru părți, care iau măsurile necesare pentru a le pune în aplicare. Comitetul de cooperare adoptă deciziile prin acord între părți, după finalizarea procedurilor interne respective. Responsabilitățile sale includ pregătirea reuniunilor Consiliului de cooperare.

(5) Comitetul de cooperare se poate reuni într-o configurație specifică pentru a soluționa chestiunile relevante în legătură cu titlul III (Comerț și afaceri).

(6) Consiliul de cooperare poate decide să instituie orice alt subcomitet sau organism specializat care să îl poată asista în îndeplinirea sarcinilor sale și îi stabilește componența, sarcinile și modul de funcționare.

(7) În regulamentul său de procedură, Consiliul de cooperare stabilește sarcinile și modul de funcționare ale Comitetului de cooperare și ale oricărui subcomitet sau organism instituit de Consiliul de cooperare.

ARTICOLUL 270

Comisia parlamentară de cooperare

(1) Se instituie o Comisie parlamentară de cooperare. Aceasta este constituită, pe de o parte, din membri ai Parlamentului European și, pe de altă parte, din membri ai Parlamentului Republicii Kazahstan și reprezintă un forum în care aceștia se întâlnesc și fac schimb de opinii. Comisia parlamentară de cooperare se reunește la intervale pe care le stabilește singură.

(2) Activitatea Comisiei parlamentare de cooperare vizează dezvoltarea unei cooperări parlamentare eficace și reciproc avantajoase între Parlamentul European și Parlamentul Republicii Kazahstan.

(3) Comisia parlamentară de cooperare își stabilește regulamentul de procedură.

(4) Comisia parlamentară de cooperare este prezidată prin rotație de către Parlamentul European și Parlamentul Republicii Kazahstan, în conformitate cu normele care urmează să fie prevăzute în regulamentul său de procedură.

(5) Comisia parlamentară de cooperare poate solicita Consiliului de cooperare să îi furnizeze informații cu privire la punerea în aplicare a prezentului acord; Consiliul de cooperare îi furnizează comisiei informațiile solicitate.

(6) Comisia parlamentară de cooperare este informată cu privire la deciziile și recomandările Consiliului de cooperare.

(7) Comisia parlamentară de cooperare poate adresa recomandări Consiliului de cooperare.

TITLUL IX

DISPOZIȚII GENERALE ȘI FINALE

ARTICOLUL 271

Accesul la instanțele și organismele administrative competente

În domeniul care face obiectul prezentului acord, fiecare parte se angajează să asigure accesul persoanelor fizice și juridice ale celeilalte părți, fără nicio discriminare în raport cu propriii cetățeni și în condiții similare cu cele aplicabile propriilor persoanele fizice și juridice, la instanțele și organele sale administrative competente, astfel încât aceste persoane să își poată apăra drepturile personale și drepturile reale.

ARTICOLUL 272

Delegarea autorității

Cu excepția cazului în care prezentul acord prevede altfel, fiecare parte se asigură că o persoană căreia i-a fost delegată o autoritate de reglementare, administrativă sau alt tip de autoritate guvernamentală de către o parte, la orice nivel de guvernare, cum ar fi competența de a acorda licențe de import sau de export sau licențe pentru alte activități economice, competența de a aproba tranzacții comerciale sau de a impune cote, taxe sau alte impuneri, acționează, în exercitarea autorității respective, în conformitate cu obligațiile părților prevăzute în prezentul acord.

ARTICOLUL 273

Restricții în cazul dificultăților privind balanța de plăți și situația financiară externă

(1) În cazul în care o parte înregistrează dificultăți grave privind balanța de plăți sau privind situația financiară externă ori este amenințată de producerea acestora, aceasta poate adopta sau menține măsuri de salvgardare sau măsuri restrictive care au drept obiect circulația capitalurilor, plățile și transferurile.

(2) Măsurile menționate la alineatul (1):

(a) nu tratează o parte într-un mod mai puțin favorabil decât o parte necontractantă în situații similare;

(b) sunt conforme cu Statutul Fondului Monetar Internațional, după caz;

(c) evită afectarea inutilă a intereselor comerciale, economice sau financiare ale celeilalte părți;

(d) sunt temporare și sunt eliminate progresiv pe măsură ce situația specificată la alineatul (1) se ameliorează.

(3) În ceea ce privește comerțul cu mărfuri, o parte poate adopta sau menține măsuri restrictive pentru a-și proteja poziția în ceea ce privește balanța de plăți sau poziția financiară externă. Aceste măsuri sunt conforme cu GATT 1994 și cu Înțelegerea privind dispozițiile referitoare la balanța de plăți ale GATT 1994.

(4) În ceea ce privește comerțul cu servicii, o parte poate adopta măsuri restrictive pentru a-și proteja poziția în ceea ce privește balanța de plăți sau poziția financiară externă. Aceste măsuri trebuie să fie conforme cu GATS.

(5) Orice parte care menține sau adoptă măsuri restrictive precum cele menționate la alineatele (1) și (2) le notifică prompt celeilalte părți și prezintă, cât mai curând posibil, un calendar de eliminare a acestora.

(6) În cazul în care se adoptă sau se mențin restricții în temeiul prezentului articol, se organizează cu promptitudine consultări în cadrul Comitetului de cooperare, dacă astfel de consultări nu au loc în afara domeniului de aplicare a prezentului acord.

(7) Consultările evaluează dificultățile privind balanța de plăți sau privind situația financiară externă care a condus la măsurile respective, luând în considerare, printre altele, factori precum:

(a) natura și amploarea dificultăților;

(b) mediul economic și comercial extern sau

(c) măsurile corective alternative care pot fi disponibile.

(8) Consultările examinează conformitatea eventualelor măsuri restrictive cu alineatele (1) și (2).

(9) În cadrul acestor consultări, toate constatările de ordin statistic sau de altă natură prezentate de FMI referitoare la schimburile valutare, rezervele monetare și balanța de plăți sunt acceptate de părți, iar concluziile se bazează pe evaluarea de către FMI a poziției în ceea ce privește balanța de plăți și a poziției financiare externe ale părții în cauză.

ARTICOLUL 274

Măsuri legate de interesele esențiale în materie de securitate

Nicio dispoziție din prezentul acord nu se interpretează astfel încât:

(a) să impună oricărei părți obligația de a furniza orice informație a cărei divulgare o consideră contrară intereselor sale esențiale în materie de securitate sau

(b) să împiedice orice parte să întreprindă orice acțiune pe care o consideră necesară pentru protecția intereselor sale esențiale în materie de securitate:

(i) în legătură cu producția de arme, muniții sau materiale de război sau comerțul cu acestea;

(ii) în legătură cu activitățile economice desfășurate direct sau indirect în scopul aprovizionării unei unități militare;

(iii) în legătură cu materialele fisionabile și fuzionabile sau cu materialele din care sunt obținute acestea;

(iv) în legătură cu achizițiile publice indispensabile pentru securitatea națională sau în scopuri de apărare; sau

(v) întreprinsă pe timp de război sau în alte situații de urgență în relațiile internaționale; sau

(c) care împiedică orice parte să întreprindă vreo acțiune în scopul de a îndeplini obligațiile pe care le-a acceptat pentru menținerea păcii și a securității internaționale.

ARTICOLUL 275

Nediscriminare

(1) În domeniile reglementate de prezentul acord și fără a aduce atingere dispozițiilor speciale prevăzute în acesta:

(a) regimul aplicat de Republica Kazahstan Uniunii Europene și statelor sale membre nu dă naștere niciunei discriminări între statele membre ale Uniunii Europene sau între persoanele fizice sau juridice din acestea;

(b) regimul aplicat de Uniunea Europeană sau de statele sale membre Republicii Kazahstan nu dă naștere niciunei discriminări între persoanele fizice sau juridice din Republica Kazahstan.

(2) Alineatul (1) nu aduce atingere dreptului părților de a aplica dispozițiile relevante din legislația lor fiscală contribuabililor care nu se află într-o situație identică în ceea ce privește locul de reședință.

ARTICOLUL 276

Impozitarea

(1) Prezentul acord se aplică măsurilor fiscale numai în măsura în care aplicarea respectivă este necesară pentru a pune în aplicare dispozițiile prezentului acord.

(2) Nicio dispoziție a prezentului acord nu poate fi interpretată astfel încât să împiedice adoptarea sau aplicarea măsurilor destinate prevenirii evaziunii sau fraudei fiscale în conformitate cu dispozițiile cu caracter fiscal ale acordurilor privind evitarea dublei impuneri sau ale altor acorduri fiscale sau ale legislației fiscale interne.

ARTICOLUL 277

Îndeplinirea obligațiilor

(1) Părțile iau toate măsurile necesare pentru a-și îndeplini obligațiile care le revin în temeiul prezentului acord. Părțile se asigură că obiectivele prevăzute în prezentul acord sunt îndeplinite.

(2) Părțile convin să se consulte rapid, la cererea oricăreia dintre ele, pe căile adecvate, pentru a examina aspectele legate de interpretarea sau punerea în aplicare a prezentului acord și alte aspecte relevante privind relațiile dintre ele.

(3) Fiecare parte sesizează Consiliul de cooperare cu privire la orice diferend legat de interpretarea sau punerea în aplicare a prezentului acord, în conformitate cu articolul 278.

(4) Consiliul de cooperare poate soluționa un diferend în conformitate cu articolul 278 și prin intermediul unei decizii cu caracter obligatoriu.

ARTICOLUL 278

Soluționarea diferendelor

(1) În cazul unui diferend între părți cu privire la interpretarea sau punerea în aplicare a prezentului acord, oricare dintre părți transmite celeilalte părți și Consiliului de cooperare o cerere formală de soluționare a diferendului. Prin derogare, diferendele privind interpretarea sau punerea în aplicare a titlului III (Comerț și afaceri) sunt guvernate exclusiv de titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor).

(2) Părțile se străduiesc să soluționeze diferendul angajându-se cu bună credință în consultări în cadrul Consiliului de cooperare, astfel cum se prevede la articolul 268, pentru a ajunge cât mai curând posibil la o soluție reciproc acceptabilă. Consultările cu privire la un diferend pot avea loc, de asemenea, la orice reuniune a Comitetului de cooperare sau a altui subcomitet ori organism competent instituit în temeiul articolului 269 din prezentul acord, după cum convin părțile sau la cererea oricăreia dintre părți. Consultările pot avea loc, de asemenea, în scris.

(3) Părțile transmit Consiliului de cooperare, Comitetului de cooperare și oricăror alte subcomitete sau organisme competente toate informațiile necesare pentru o analiză aprofundată a situației.

(4) Un diferend este considerat a fi soluționat atunci când Consiliul de cooperare ia o decizie cu caracter obligatoriu de soluționare a acestuia, astfel cum se prevede la articolul 277, sau atunci când declară că diferendul a luat sfârșit.

(5) Orice informații divulgate în decursul consultărilor rămân confidențiale.

ARTICOLUL 279

Măsurile adecvate în cazul neîndeplinirii obligațiilor

(1) În cazul în care problema nu este soluționată în termen de trei luni de la data notificării unei cereri formale de soluționare a diferendului în conformitate cu articolul 278 și dacă partea reclamantă consideră că cealaltă parte nu și-a îndeplinit una dintre obligațiile prevăzute în prezentul acord, aceasta poate lua măsuri adecvate, cu excepția diferendelor privind interpretarea sau punerea în aplicare a titlului III (Comerț și afaceri).

(2) Prin derogare de la alineatul (1) din prezentul articol, oricare parte poate lua imediat măsurile adecvate cu privire la prezentul acord, în conformitate cu dreptul internațional, în caz de:

(a) denunțare a prezentului acord care nu este sancționată de normele generale de drept internațional în sensul articolului 60 punctul 3 din Convenția de la Viena din 1969 privind dreptul tratatelor; sau

(b) încălcare de către cealaltă parte a elementelor esențiale ale prezentului acord menționate la articolele 1 și 11 din prezentul acord.

În astfel de cazuri, măsura adecvată este imediat notificată celeilalte părți. La cererea celeilalte părți, au loc consultări timp de maximum 20 de zile. După această perioadă, măsura se aplică.

(3) La alegerea măsurilor adecvate, se acordă prioritate celor care perturbă cel mai puțin funcționarea prezentului acord și sunt proporționale cu natura și gravitatea încălcării. Măsurile respective se notifică de îndată Consiliului de cooperare și fac obiectul unor consultări imediate, în cursul cărora fiecare parte are dreptul de a elimina încălcarea în cauză.

ARTICOLUL 280

Accesul public la documentele oficiale

Dispozițiile prezentului acord nu aduc atingere aplicării legislației relevante a părților privind accesul public la documentele oficiale.

ARTICOLUL 281

Intrarea în vigoare, aplicarea provizorie, durata și încetarea acordului

(1) Prezentul acord intră în vigoare în prima zi a lunii următoare datei la care părțile au notificat Secretariatului General al Consiliului Uniunii Europene, pe căi diplomatice, finalizarea procedurilor necesare în acest scop.

(2) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în titlul III (Comerț și afaceri), acesta se aplică de la data intrării în vigoare menționate la alineatul (1), cu condiția ca Republica Kazahstan să fi devenit membră a OMC până la acea dată. În cazul în care Republica Kazahstan devine membră a OMC după data intrării în vigoare a prezentului acord, cu excepția cazului în care se prevede altfel în titlul III (Comerț și afaceri), respectivul titlu se aplică de la data la care Republica Kazahstan devine membră a OMC.

(3) În pofida alineatelor (1) și (2), Uniunea Europeană și Republica Kazahstan pot aplica prezentul acord cu titlu provizoriu, în întregime sau parțial, în conformitate cu legislația și procedurile lor interne, după caz.

(4) Aplicarea provizorie începe în prima zi a primei luni următoare datei la care:

(a) Uniunea Europeană a notificat Republicii Kazahstan finalizarea procedurilor necesare, indicând, dacă este cazul, părțile prezentului acord care se aplică cu titlu provizoriu; și

(b) Republica Kazahstan a notificat Uniunii Europene ratificarea prezentului acord.

(5) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în titlul III (Comerț și afaceri) din prezentul acord, titlul menționat se aplică cu titlu provizoriu de la data aplicării provizorii menționate la alineatul (4), cu condiția ca Republica Kazahstan să fi devenit membră a OMC până la acea dată. În cazul în care Republica Kazahstan devine membră a OMC după data aplicării provizorii a prezentului acord, dar înaintea intrării sale în vigoare, cu excepția cazului în care se prevede altfel în titlul III (Comerț și afaceri), titlul menționat se aplică cu titlu provizoriu de la data la care Republica Kazahstan devine membră a OMC.

(6) În sensul dispozițiilor relevante ale prezentului acord, inclusiv ale anexelor și protocoalelor la acesta, orice trimitere la „data intrării în vigoare a prezentului acord” care figurează în aceste dispoziții se înțelege ca trimitere la data de la care prezentul acord se aplică cu titlu provizoriu, în conformitate cu alineatele (4) și (5).

(7) La intrarea în vigoare a prezentului acord, Acordul de parteneriat și cooperare dintre Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Kazahstan, pe de altă parte, care a fost semnat la Bruxelles la 23 ianuarie 1995 și a intrat în vigoare la 1 iulie 1999, încetează.

Pe durata aplicării cu titlu provizoriu și în măsura în care dispozițiile Acordului de parteneriat și cooperare dintre Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Kazahstan, pe de altă parte, care a fost semnat la Bruxelles la 23 ianuarie 1995 și a intrat în vigoare la 1 iulie 1999, nu intră sub incidența aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord, respectivele dispoziții continuă să se aplice.

(8) Prezentul acord înlocuiește acordul menționat la alineatul (7). Trimiterile la acordul menționat din toate celelalte acorduri dintre părți se interpretează ca trimiteri la prezentul acord.

(9) Prezentul acord se încheie pentru o perioadă nelimitată, cu posibilitatea de încetare determinată de către oricare dintre părți prin notificare scrisă transmisă celeilalte părțipe cale diplomatică. Încetarea devine efectivă la șase luni de la primirea notificării de către una dintre părți în sensul încetării prezentului acord. O astfel de încetare nu afectează proiectele în curs începute în temeiul prezentului acord înainte de primirea notificării.

(10) Fiecare parte poate determina încetarea aplicării provizorii printr-o notificare scrisă trimisă celeilalte părți pe căi diplomatice. Încetarea devine efectivă la șase luni de la primirea notificării de către una dintre părți în sensul încetării aplicării provizorii a prezentului acord. Încetarea nu afectează proiectele în curs începute în temeiul prezentului acord înainte de primirea notificării.

ARTICOLUL 282

Acordurile existente dintre părți referitoare la domenii de cooperare specifice care se încadrează în sfera de aplicare a prezentului acord se consideră ca făcând parte din relațiile bilaterale globale reglementate de prezentul acord și sunt parte a unui cadru instituțional comun.

ARTICOLUL 283

(1) Părțile pot stabili de comun acord să modifice, să revizuiască și să extindă prezentul acord în vederea consolidării nivelului de cooperare.

(2) Părțile pot completa prezentul acord prin încheierea de acorduri internaționale specifice în orice domeniu care se încadrează în sfera de aplicare a acestuia. Aceste acorduri internaționale specifice dintre părți fac parte integrantă din relațiile bilaterale globale reglementate de prezentul acord și constituie parte a unui cadru instituțional comun.

ARTICOLUL 284

Anexe și protocoale

Anexele și protocoalele la prezentul acord fac parte integrantă din acesta.

ARTICOLUL 285

Definirea părților

În sensul prezentului acord, termenul „părțile” desemnează Uniunea Europeană sau statele sale membre, sau Uniunea Europeană și statele sale membre, în confomritate cu competențele lor respective, pe de o parte, și Republica Kasahstan, pe de altă parte.

ARTICOLUL 286

Aplicare teritorială

Prezentul acord se aplică teritoriilor pe care se aplică Tratatul privind Uniunea Europeană și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și în condițiile prevăzute în aceste tratate, precum și teritoriului Republicii Kazahstan.

ARTICOLUL 287

Texte autentice

Prezentul acord este întocmit în câte două exemplare în limbile bulgară, cehă, croată, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă, suedeză, kazahă și rusă, fiecare dintre aceste texte fiind în egală măsură autentic.

DREPT CARE, reprezentanții desemnați semnează prezentul acord.

ANEXA I

REZERVE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 46

A. REZERVE FORMULATE DE REPUBLICA KAZAKHSTAN

Republica Kazahstan își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsuri incompatibile cu angajamentele de tratament național, astfel cum sunt prezentate mai jos:

1. Sectorul subsolului

1.1. Utilizarea solului și subsolului Republicii Kazahstan este supusă înregistrării sub formă de persoană juridică din Republica Kazahstan (de exemplu, ca filială).

1.2 Statul are drept de prioritate pentru a cumpăra dreptul de utilizare a subsolului (sau a unei părți a acestuia) și/sau un obiect aferent drepturilor de utilizare a subsolului.

2. Resurse și obiecte strategice

Republica Kazahstan poate refuza să autorizeze persoanele juridice controlate de persoane fizice sau juridice din Uniunea Europeană și sucursalele lor înregistrate pe teritoriul Republicii Kazahstan să efectueze tranzacții privind utilizarea resurselor strategice și/sau achiziționarea de obiecte strategic în Republica Kazahstan, în cazul în care o astfel de utilizare sau de achiziționare poate conduce la concentrarea drepturilor la o persoană sau un grup de persoane din cadrul aceloraşi țări. Respectarea acestei condiții este obligatorie și în cazul întreprinderilor asociate, astfel cum sunt definite în legislația relevantă a Republicii Kazahstan [1]. Republica Kazahstan poate stabili limite privind drepturile de proprietate și transferul dreptului de proprietate asupra resurselor și obiectelor strategice din Republica Kazahstan în funcție de interesele naționale în materie de securitate.

[1] Articolul 64 din Legea nr. 415 din 13 mai 2003 privind societățile pe acțiuni din Republica Kazahstan și articolul 12 din Legea nr. 220-I din 22 aprilie 1998 privind societățile cu răspundere limitată și societățile comerciale cu răspundere suplimentară din Republica Kazahstan.

3. Bunuri imobile

3.1 Persoanele juridice controlate de persoane fizice sau juridice din Uniunea Europeană și sucursalele lor înregistrate pe teritoriul Republicii Kazahstan nu pot deține în proprietate privată terenuri utilizate pentru agricultură/producție agricolă sau pentru planificare forestieră. Persoanelor juridice controlate de persoane fizice sau juridice din Uniunea Europeană și sucursalelor lor înregistrate pe teritoriul Republicii Kazahstan li se poate acorda dreptul de a utiliza temporar terenuri pentru agricultură/producție agricolă pentru o perioadă de până la zece ani, care se poate prelungi.

3.2 Deținerea în proprietatea privată de terenuri situate în zona de frontieră, în teritoriile de frontieră și în porturile maritime din Republica Kazahstan este interzisă pentru persoanele juridice controlate de persoane fizice sau juridice din Uniunea Europeană și sucursalele lor înregistrate pe teritoriul Republicii Kazahstan.

3.3 Deținerea în arendă, pentru practicarea agriculturii, de terenuri limitrofe frontierei de stat a Republicii Kazahstan este restricționată pentru persoanele juridice controlate de persoane fizice sau juridice din Uniunea Europeană și sucursalele lor înregistrate pe teritoriul Republicii Kazahstan.

3.4 Dreptul de utilizare permanentă a terenurilor nu poate fi acordat unor persoane juridice controlate de persoane fizice sau juridice din Uniunea Europeană și sucursalele lor înregistrate pe teritoriul Republicii Kazahstan.

4. Fauna

4.1 Accesul la resursele biologice și la zonele de pescuit situate în apele maritime și interne care se află sub suveranitatea sau jurisdicția statelor membre ale Republicii Kazahstan, precum și exploatarea acestora sunt rezervate navelor de pescuit care arborează pavilionul Republicii Kazahstan și sunt înregistrate pe teritoriul Republicii Kazahstan, cu excepția cazurilor în care se prevede altfel. Navelor de pescuit deținute de către filiale ale persoanelor juridice din Uniunea Europeană înregistrate ca persoane juridice în Republica Kazahstan nu li se interzice să arboreze pavilionul Republicii Kazahstan.

4.2 Persoanele juridice din Republica Kazahstan au prioritate în ceea ce privește exploatarea animalelor sălbatice într-o anumită regiune sau o anumită zonă acvatică.

5. Cerințe de înregistrare în scopul acordării de licențe

Societățile producătoare de mărfuri care sunt supuse acordării de licențe din motive importante de sănătate publică, siguranță sau securitate națională se înregistrează sub forma unei persoane juridice din Republica Kazahstan.

6. Platoul continental

În platoul continental al Republicii Kazahstan pot fi introduse limitări.

B. REZERVE FORMULATE DE UNIUNEA EUROPEANĂ

Uniunea Europeană își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură incompatibilă cu angajamentele de tratament național, diferențiat în funcție de statele sale membre, după caz, astfel cum sunt prezentate mai jos:

1. Industria extractivă, inclusiv extracția de petrol și gaze naturale

În unele state membre ale Uniunii Europene se pot aplica restricții; Uniunea Europeană poate aplica restricții persoanelor juridice controlate de către persoane fizice sau juridice din Republica Kazahstan care reprezintă peste 5 % din importurile de petrol sau de gaze naturale ale Uniunii Europene.

2. Producția de produse petroliere, gaze, electricitate, aburi, apă caldă și energie termică

În unele state membre ale Uniunii Europene se pot aplica restricții; Uniunea poate aplica restricții persoanelor juridice controlate de către persoane fizice sau juridice din Republica Kazahstan care reprezintă peste 5 % din importurile de petrol sau de gaze naturale ale Uniunii Europene.

3. Pescuitul

Accesul la resursele biologice și la zonele de pescuit situate în apele maritime care se află sub suveranitatea sau jurisdicția statelor membre ale Uniunii Europene, precum și exploatarea acestora sunt rezervate navelor de pescuit care arborează pavilionul unui stat membru al Uniunii Europene și sunt înregistrate pe teritoriul Uniunii Europene, cu excepția cazurilor în care se prevede altfel.

4. Achiziționarea de bunuri imobile, inclusiv terenuri

În unele state membre ale Uniunii Europene se pot aplica restricții la achiziționarea de bunuri imobile, inclusiv terenuri, de către persoane juridice controlate de persoane fizice sau juridice din Republica Kazahstan.

5. Agricultura, inclusiv vânătoarea

În unele state membre ale Uniunii Europene, tratamentul național nu este aplicabil persoanelor juridice controlate de persoane fizice sau juridice din Republica Kazahstan care doresc să înființeze o întreprindere agricolă; achiziționarea de plantații viticole de către persoane juridice controlate de persoane fizice sau juridice din Republica Kazahstan este supusă notificării sau, după caz, autorizării.

6. Activitățile de acvacultură

Activităților de acvacultură de pe teritoriul Uniunii Europene nu li se aplică tratamentul național.

7. Extracția și prelucrarea materialelor fisionabile și fuzionabile sau a materialelor din care sunt obținute acestea

În unele state membre ale Uniunii Europene se pot aplica restricții.

ANEXA II

RESTRICȚII APLICATE DE REPUBLICA KAZAKHSTAN
ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 48 ALINEATUL (2)

O persoană juridică din Uniunea Europeană care atrage persoane transferate în cadrul aceleiași companii (ICT) într-un sector diferit de cel serviciilor trebuie să fie angajată în producția de mărfuri[1].

Angajarea ICT ca manageri și specialiști trebuie să îndeplinească cerințele testului privind necesitățile economice[2]. Testul privind necesitățile economice nu se mai aplică după expirarea unei perioade de cinci ani de la aderarea Republicii Kazahstan la OMC[3].

Numărul de ICT este limitat la 50 % din numărul total de cadre de conducere, manageri și specialiști, în fiecare categorie, în societățile cu cel puțin trei persoane fizice.

Intrarea și șederea temporară ale ICT provenite din partea în cauză sunt autorizate pentru o perioadă de trei ani, pe baza permiselor eliberate anual de către organismul autorizat.

_____

1 Atragerea de ICT în contractele de exploatare a subsolului se va face în conformitate cu Protocolul privind aderarea Republicii Kazahstan la OMC.

2 Permisul de muncă este eliberat numai după finalizarea căutării unor candidați potriviți în baza de date a autorității competente și a publicării anunțului de post vacant în mass-media. Aceste proceduri nu pot dura mai mult de o lună. Permisul pentru ICT se acordă după finalizarea acestor proceduri, cu excepția cazului în care întreprinderea a identificat un candidat local care răspunde necesităților sale.

3 Toate celelalte cerințe, acte cu putere de lege și norme administrative referitoare la intrare, ședere și muncă continuă să se aplice.

ANEXA III

DOMENIUL DE APLICARE AL TITLULUI III (COMERȚ ȘI AFACERI) CAPITOLUL 8 (ACHIZIȚII PUBLICE)

PARTEA 1

Entitățile guvernamentale centrale ale căror proceduri de achiziții publice sunt reglementate

Pragurile menționate la articolul 120 alineatul (2) litera (c) din prezentul acord:

300 000 de drepturi speciale de tragere (DST) pentru mărfuri şi pentru servicii, altele decât serviciile de construcții (părțile 4 și 5 ale prezentei anexe)

7 milioane de DST pentru serviciile de construcții (partea 6 a prezentei anexe)

Pentru Uniunea Europeană:

Entitățile guvernamentale centrale ale statelor membre ale Uniunii Europene enumerate în anexa 1 la apendicele 1 la Acordul OMC privind achizițiile publice. Domeniul de aplicare al titlului III (Comerț și afaceri) capitolul 8 (Achiziții publice) din prezentul acord nu include entitățile marcate cu un asterisc (*), nici ministerele apărării menționate în lista respectivă.

Notă:

Lista entităților contractante cuprinde, de asemenea, toate entitățile subordonate ale entităților contractante menționate în listă dintr-un stat membru al Uniunii Europene, cu condiția ca acestea să nu aibă personalitate juridică separată.

Pentru Republica Kazahstan:

- Ministerul Investițiilor și Dezvoltării din Republica Kazahstan
- Ministerul Energiei din Republica Kazahstan
- Ministerul Agriculturii din Republica Kazahstan
- Ministerul Economiei Naționale din Republica Kazahstan
- Ministerul Afacerilor Externe din Republica Kazahstan
- Ministerul Sănătății și Dezvoltării Sociale din Republica Kazahstan
- Ministerul Finanțelor din Republica Kazahstan
- Ministerul Justiției din Republica Kazahstan
- Ministerul Educației și Științei din Republica Kazahstan
- Ministerul Culturii și Sportului din Republica Kazahstan
- Comisia de Conturi pentru Controlul Execuției Bugetului Republicii
- Agenția pentru Funcția Publică și Combaterea Corupției din Republica Kazahstan
- Centrul Național pentru Drepturile Omului.

Notă:

Organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții pentru organismele de stat menționate mai sus poate fi asigurată de către o singură instituție, stabilită în conformitate cu legislația Republicii Kazahstan.

PARTEA 2

Entitățile guvernamentale regionale și locale ale căror proceduri de achiziții publice sunt reglementate

Pragurile menționate la articolul 120 alineatul (2) litera (c) din prezentul acord:

400 000 de drepturi speciale de tragere (DST) pentru mărfuri și pentru servicii, altele decât serviciile de construcții (părțile 4 și 5 ale prezentei anexe)

7 milioane de DST pentru serviciile de construcții (partea 6 a prezentei anexe)

Pentru Uniunea Europeană:

Toate entitățile guvernamentale regionale ale statelor membre ale Uniunii Europene

Notă:

În sensul prezentului acord, „entități guvernamentale regionale” înseamnă entitățile contractante din unitățile administrative incluse în NUTS 1 și 2, astfel cum sunt menționate în Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS)[1].

[1] JOUE L 154, 21.6.2003, p. 1.

Pentru Republica Kazahstan:

- Administrația oblastului Almaty
- Administrația oblastului Atyrau
- Administrația oblastului Aktobe
- Administrația oblastului Akmola
- Administrația oblastului Kazahstanul de Est
- Administrația oblastului Zhambyl
- Administrația oblastului Kazahstanul de Vest
- Administrația oblastului Karaganda
- Administrația oblastului Kyzylorda
- Administrația oblastului Kostanay
- Administrația oblastului Mangistau
- Administrația oblastului Pavlodar
- Administrația oblastului Kazahstanul de Nord
- Administrația oblastului Kazahstanul de Sud
- Administrația orașului Astana
- Administrația orașului Almaty.

Notă: Organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții pentru organismele de stat menționate mai sus poate fi asigurată de către o singură instituție, stabilită în conformitate cu legislația Republicii Kazahstan.

PARTEA 3

Toate celelalte entități ale căror proceduri de achiziții publice sunt reglementate

(Niciuna)

PARTEA 4

Mărfurile reglementate

Pentru Uniunea Europeană și Republica Kazahstan:

1. Prezentul acord se aplică achiziției de mărfuri de către entitățile enumerate în părțile 1-3 ale prezentei anexe, cu excepția cazului în care se specifică altfel în prezentul acord.

2. Lista mărfurilor menționate la articolul 137 din prezentul acord:

Numerele de cod SA ale nomenclaturii Sistemului armonizat de denumire și codificare a mărfurilor al Organizației Mondiale a Vămilor (SA) prevăzute în tabelul următor corespund mărfurilor menționate la articolul 137 din prezentul acord. Descrierea este menționată doar cu titlu informativ.

Nr.	Coduri SA	Grupuri de mărfuri
1	0401-0402	Lapte și smântână
2	0701-0707	Anumite legume comestibile
3	2501-2530	Alte produse minerale nemetalice
4	2801-2940	Anumite substanțe chimice și produse chimice
5	3101-3826	Anumite substanțe chimice și produse chimice
6	3917	Tuburi, țevi, furtunuri și accesorii ale acestora, din materiale plastice
7	4801	Hârtie de ziar, în rulouri sau foi
8	4803	Șervețele de toaletă sau de demachiat, prosoape sau scutece din hârtie și alte produse de igienă din hârtie de uz casnic – de menaj sau sanitar
9	5101-6006	Materiale textile și articole din aceste materiale
10	7201-8113	Metale comune și articole din metale comune

Nr.	Coduri SA	Grupuri de mărfuri
11	8201-8311	Produse metalice finite, cu excepția mașinilor și a echipamentelor
12	8429	Buldozere (inclusiv cu lamă orientabilă), gredere, nivelatoare, screpere, lopeți mecanice, excavatoare, încărcătoare și lopeți încărcătoare, compactoare și rulouri compresoare, autopropulsate
13	8501-8517	Anumite mașini și echipamente
14	8535-8548	Anumite echipamente electrice
15	870130	Tractoare cu șenile
16	870190	Alte tractoare de la poziția 8701 (cu excepția tractoarelor de la poziția 87.09)
17	8702	Autovehicule pentru transportul a minimum 10 persoane, inclusiv șoferul
18	8703	Autoturisme și alte autovehicule, proiectate în principal pentru transportul persoanelor (altele decât cele de la poziția 8702), inclusiv mașinile de tip „break” și mașinile de curse
19	8704	Autovehicule pentru transportul mărfurilor
20	8705	Autovehicule pentru utilizări speciale, altele decât cele proiectate în principal pentru transportul de persoane sau de mărfuri (de exemplu, pentru depanare, automacarale, pentru stingerea incendiilor, autobetoniere, pentru curățarea străzilor, pentru împrăștiat materiale, autoateliere, unități radiologice auto)
21	8716	Remorci și semiremorci pentru toate vehiculele; alte vehicule nepropulsate mecanic; părți ale acestora
22	8802	Elicoptere și vehicule spațiale
23	940350	Mobilier din lemn de tipul celui utilizat în dormitoare
24	9405	Lămpi și aparate de iluminat

PARTEA 5

Serviciile reglementate

Pentru Uniunea Europeană și Republica Kazahstan:

Prezentul acord se aplică achiziționării, de către entitățile enumerate în părțile 1-3 ale prezentei anexe, a următoarelor servicii, care sunt identificate în conformitate cu diviziunea 51 din Clasificarea centrală provizorie a produselor a Organizației Națiunilor Unite (CPCprov), astfel cum figurează în Lista de clasificare sectorială a serviciilor a OMC (MTN.GNS/W/120)[1]:

Descriere	Numărul de referință CPCprov
Servicii de telecomunicații	752[2]
Servicii de audit financiar	86211
Servicii de audit contabil	86212
Servicii de cercetare de piață	86401
Servicii de consultanță în management	865
Servicii legate de consultanța în management	866[3]

[1] Cu excepția serviciilor pe care entitățile contractante trebuie să le achiziționeze de la o altă entitate în temeiul unui drept exclusiv stabilit printr-un act cu putere de lege sau un act administrativ publicat.

[2] În ceea ce privește Republica Kazahstan, cu excepția serviciilor locale de telecomunicații și a serviciilor de radiocomunicații, inclusiv a comunicațiilor prin satelit, altele decât serviciile prestate de operatorii de satelit din străinătate persoanelor juridice din Republica Kazahstan care dețin o licență pentru servicii de telecomunicații, astfel cum se prevede în Lista de angajamente specifice ale Republicii Kazahstan din cadrul GATS.

[3] Cu excepția serviciilor de arbitraj și conciliere

Descriere	Numărul de referință CPCprov
Servicii de arhitectură	8671
Servicii de inginerie	8672
Servicii de inginerie integrată	8673
Servicii de planificare urbană și peisagistică	8674
Servicii conexe de consultanță științifică și tehnică	8675 [1]

Notă:

Serviciile reglementate sunt supuse limitărilor și condițiilor specificate în Lista de angajamente specifice a fiecărei părți prevăzută în GATS.

PARTEA 6

Serviciile de construcții reglementate

Pentru Uniunea Europeană și Republica Kazahstan:

Prezentul acord se aplică achiziției, de către entitățile enumerate în părțile 1-3 ale prezentei anexe, a tuturor serviciilor de construcții enumerate în CPCprov.

Notă:

Serviciile reglementate sunt supuse limitărilor și condițiilor specificate în Lista de angajamente specifice a fiecărei părți prevăzută în GATS.

[1] Cu excepția topografiei în scopul stabilirii limitelor juridice, a topografiei aeriene și a cartografiei aeriene și cu excepția serviciilor CPC 86754, astfel cum sunt prevăzute în Lista de angajamente specifice ale Republicii Kazahstan din cadrul GATS.

PARTEA 7

Observații generale

Pentru Uniunea Europeană:

1. Titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 8 (Achiziții publice) din prezentul acord nu se aplică:

   (a) achizițiilor de produse agricole efectuate în cadrul programelor de asistență agricolă și al programelor alimentare (de exemplu, ajutoare alimentare, inclusiv ajutoare umanitare urgente); și

   (b) achizițiilor publice pentru cumpărarea, dezvoltarea, producția sau coproducția de programe de către organisme de radiodifuziune și contractelor privind timpul de emisie.

2. Achizițiile efectuate de entitățile contractante reglementate de părțile 1 și 2 ale prezentei anexe în legătură cu activitățile din domeniul apei potabile, al energiei și al transportului, precum și din sectorul poștal nu fac obiectul prezentului acord, cu excepția cazului în care acestea sunt reglementate de partea 3 a prezentei anexe.

3. În ceea ce privește Insulele Åland, se aplică condițiile speciale din Protocolul nr. 2 privind insulele Åland la Tratatul privind aderarea Austriei, Finlandei și Suediei la Uniunea Europeană.

4. În ceea ce privește achizițiile efectuate de entitățile din domeniul apărării și securității, sunt reglementate doar mărfurile nesensibile și alte materiale decât cele militare.

5. Achiziționarea, de către entitățile contractante, de bunuri sau servicii incluse în achiziții care nu sunt reglementate de prezentul acord nu se consideră achiziții reglementate.

Pentru Republica Kazahstan:

1. Titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 8 (Achiziții publice) din prezentul acord nu se aplică:

   (a) achizițiilor de produse agricole efectuate în cadrul programelor de asistență agricolă (inclusiv achizițiilor în scopuri de securitate alimentară) și al programelor alimentare (de exemplu, ajutoare alimentare, inclusiv ajutoare umanitare urgente);

   (b) achizițiilor publice pentru cumpărarea, dezvoltarea, producția sau coproducția de programe de către organisme de radiodifuziune și contractelor privind timpul de emisie;

   (c) achizițiilor de mărfuri, lucrări și servicii efectuate în temeiul articolului 41 alineatul (3) din Legea nr. 303-III privind achizițiile publice din 21 iulie 2007, atunci când implică informații care constituie un secret de stat;

   (d) achizițiilor în domeniul cercetării și explorării spațiului în scopuri pașnice și al cooperării internaționale pentru punerea în aplicare de proiecte și programe comune în domeniul activităților spațiale;

   (e) achizițiilor de mărfuri, lucrări și servicii care sunt oferite exclusiv de către un monopol natural sau de stat sau

   (f) achizițiilor de servicii financiare, cu excepția cazului în care sunt specificate în partea 5 a prezentei anexe.

2. Titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 8 (Achiziții publice) din prezentul acord nu se aplică niciunui privilegiu acordat în beneficiul întreprinderilor mici sau deținute de persoane ce aparțin minorităților ori al întreprinderilor care angajează persoane cu nevoi speciale. Un privilegiu înseamnă orice formă de preferință, cum ar fi dreptul exclusiv de a furniza un bun ori de a presta un serviciu sau orice preferință în materie de prețuri.

3. Titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 8 (Achiziții publice) din prezentul acord nu se aplică achizițiilor efectuate de o entitate reglementată în numele unui entități nereglementate.

4. Achiziționarea, de către entitățile contractante, de bunuri sau servicii incluse în achiziții care nu sunt reglementate de prezentul acord nu se consideră achiziții reglementate.

5. Achizițiile efectuate de entitățile contractante reglementate de părțile 1 și 2 ale prezentei anexe în legătură cu activitățile din domeniul apei potabile, al energiei și al transportului, precum și din sectorul poștal nu fac obiectul prezentului acord, cu excepția cazului în care acestea sunt reglementate de partea 3 a prezentei anexe.

ANEXA IV

MIJLOACELE DE COMUNICARE PENTRU PUBLICAREA
INFORMAȚIILOR ȘI A ANUNȚURILOR PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE
MENȚIONATE ÎN TITLUL III (COMERȚ ȘI AFACERI)
CAPITOLUL 8 (ACHIZIȚII PUBLICE)

PARTEA 1

Mijloacele de comunicare pentru publicarea informațiilor privind achizițiile publice

Pentru UNIUNEA EUROPEANĂ:

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE
http://simap.europa.eu

BELGIA
Acte cu putere de lege, norme administrative regale, norme administrative ministeriale, circulare ministeriale - le Moniteur Belge
Jurisprudență – Pasicrisie

BULGARIA
Acte cu putere de lege și norme administrative – Държавен вестник (Monitorul de Stat)
Hotărâri judecătorești - www.sac.government.bg
Decizii administrative cu aplicare generală și proceduri diverse - www.aop.bg și www.cpc.bg

REPUBLICA CEHĂ
Acte cu putere de lege și norme administrative – Sbírka zákonů České republiky (Colecția de legi a Republicii Cehe)
Hotărâri ale Consiliului Concurenței – Colecția de hotărâri a Consiliului Concurenței

DANEMARCA
Acte cu putere de lege și norme administrative - Lovtidende
Hotărâri judecătorești - Ugeskrift for Retsvaesen
Decizii și proceduri administrative - Ministerialtidende
Hotărâri ale Comitetului de Apel pentru Achiziții Publice - Konkurrencerådets Dokumentation

GERMANIA
Acte cu putere de lege și norme administrative – Bundesanzeiger
Hotărâri judecătorești: Entscheidungsammlungen des Bundesverfassungsgerichts, Bundesgerichtshofs, Bundesverwaltungsgerichts,
Bundesfinanzhofs sowie der Oberlandesgerichte

ESTONIA
Acte cu putere de lege, norme administrative și decizii administrative cu aplicare generală: Riigi Teataja
Hotărâri judecătorești ale Curții Supreme a Estoniei: Riigi Teataja (partea 3)

IRLANDA
Acte cu putere de lege și norme administrative - Iris Oifigiúil (Monitorul Oficial al Guvernului Irlandei)

GRECIA
Jurnalul Oficial al Republicii Elene - Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας

SPANIA
Legislație - Boletin Oficial des Estado
Hotărâri judecătorești - nu există o publicație oficială

FRANȚA
Legislație - Journal Officiel de la République française
Jurisprudență - Recueil des arrêts du Conseil d'Etat
Revue des marchés publics

CROAȚIA
Narodne novine - http://www.nn.hr

ITALIA
Legislație - Gazzetta Ufficiale
Jurisprudență - nu există o publicație oficială

CIPRU
Legislație - Jurnalul Oficial al republicii (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας)
Hotărâri judecătorești: Hotărârile Curții Supreme de Justiție - Oficiul de Publicații (Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 1999 - Τυπογραφείο της Δημοκρατίας)

LETONIA
Legislație - Latvijas Vēstnesis (gazeta oficială)

LITUANIA
Acte cu putere de lege, norme administrative și dispoziții administrative - Gazeta Oficială („Valstybės Žinios”) a Republicii Lituania
Hotărâri judecătorești, jurisprudență – Buletinul Curții Supreme din Lituania „Teismų praktika”; Buletinul Curții Supreme a Tribunalului Administrativ din Lituania „Administracinių teismų praktika”

LUXEMBURG
Legislație - Memorial
Jurisprudență – Pasicrisie

UNGARIA
Legislație - Magyar Közlöny (Jurnalul Oficial al Republicii Ungare)
Jurisprudență - Közbeszerzési Értesítő - a Közbeszerzések Tanácsa
Hivatalos Lapja (Buletinul Achizițiilor Publice - Jurnalul Oficial al Consiliului pentru Achiziții Publice)

MALTA
Legislație - Gazeta Guvernului

ȚĂRILE DE JOS
Legislație - Nederlandse Staatscourant și/sau Staatsblad
Jurisprudență - nu există o publicație oficială

AUSTRIA
Legislație - Österreichisches Bundesgesetzblatt Amtsblatt zur Wiener Zeitung
Hotărâri judecătorești, jurisprudență - Sammlung von Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes
Sammlung der Entscheidungen des Verwaltungsgerichtshofes - administrativrechtlicher und finanzrechtlicher Teil
Amtliche Sammlung der Entscheidungen des OGH in Zivilsachen

POLONIA
Legislație - Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Jurnal de legislație - Republica Polonă)
Hotărâri judecătorești, jurisprudență - „Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Wybrane orzeczenia zespołu arbitrów i
Sądu Okręgowego w Warszawie” (Culegere de hotărâri ale comisiilor de arbitraj și ale Tribunalului regional din Varșovia)

PORTUGALIA
Legislație - Diário da República Portuguesa 1a Série A e 2a série
Publicații judecătorești - Boletim do Ministério da Justiça
Colectânea de Acordos do SupremoTribunal Administrativo;
Colectânea de Jurisprudencia das Relações

ROMÂNIA
Acte cu putere de lege și norme administrative - Monitorul Oficial al României
Hotărâri judecătorești, decizii administrative cu aplicare generală și proceduri diverse - www.anrmap.ro

SLOVENIA
Legislație - Gazeta Oficială a Republicii Slovenia
Hotărâri judecătorești - nu există o publicație oficială

SLOVACIA
Legislație - Zbierka zákonov (culegere de acte cu putere de lege)
Hotărâri judecătorești - nu există o publicație oficială

FINLANDA
Suomen Säädöskokoelma - Finlands Författningssamling (Culegere de acte normative ale Finlandei)

SUEDIA
Svensk Författningssamling (Codul actelor normative ale Suediei)

REGATUL UNIT
Legislație - HM Stationery Office
Jurisprudență - Law Reports
„Public Bodies” - HM Stationery Office

Pentru REPUBLICA KAZAHSTAN:

Site-ul internet al Republicii Kazahstan privind achizițiile publice
http://goszakup.gov.kz

Sistemul de informații juridice ale actelor juridice de reglementare din Republica Kazahstan,
http://adilet.zan.kz

PARTEA 2

Mijloacele de comunicare pentru publicarea anunțurilor

Pentru Uniunea Europeană:

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene
http://simap.europa.eu

Pentru Republica Kazahstan:

Site-ul internet al Republicii Kazahstan privind achizițiile publice
http://goszakup.gov.kz

ANEXA V

REGULAMENT DE PROCEDURĂ PENTRU ARBITRAJUL MENȚIONAT ÎN TITLUL III (COMERȚ ȘI AFACERI) CAPITOLUL 14 (SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR)

Dispoziții generale

1. În titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul acord și în prezentul regulament de procedură:

   (a) „consilier” înseamnă o persoană abilitată de o parte implicată în diferend pentru a consilia sau a asista partea respectivă în cadrul procedurii comisiei de arbitraj;

   (b) „arbitru” înseamnă un membru al unei comisii de arbitraj instituite în conformitate cu articolul 177 din prezentul acord;

   (c) „asistent” înseamnă o persoană care, în temeiul mandatului unui arbitru, desfășoară activități de documentare sau îl asistă pe arbitru în activitatea acestuia;

   (d) „partea reclamantă” înseamnă orice parte care solicită instituirea unei comisii de arbitraj în temeiul articolului 176 din prezentul acord;

   (e) „partea pârâtă” înseamnă partea despre care se presupune că încalcă dispozițiile menționate la articolul 173 din prezentul acord;

   (f) „comisie de arbitraj” înseamnă o comisie instituită în temeiul articolului 177 din prezentul acord;

   (g) „reprezentantul unei părți” înseamnă un angajat sau orice persoană desemnată de către o parte în cadrul unui diferend aflat sub incidența prezentului acord;

(h) „zi” înseamnă o zi calendaristică;

(i) „zi lucrătoare” înseamnă orice altă zi decât o zi de sărbătoare legală, de sâmbătă și de duminică.

2. Părțile împart cheltuielile aferente aspectelor organizatorice, inclusiv remunerația și cheltuielile arbitrilor.

Notificări

3. Cererea de consultări și cererea de instituire a unei comisii de arbitraj trebuie trimise celeilalte părți printr-o comunicare electronică, fax, scrisoare recomandată, servicii de curierat sau orice alt mijloc de telecomunicații care permite înregistrarea trimiterii.

4. Fiecare parte la diferend și comisia de arbitraj trimit celeilalte părți și, după caz, fiecărui arbitru, orice document, altul decât cererea de consultări și cererea de instituire a unei comisii de arbitraj, prin e-mail și prin fax, scrisoare recomandată, servicii de curierat sau orice alt mijloc de telecomunicații care permite înregistrarea trimiterii. În absența unor dovezi contrare, în cazul unui mesaj trimis prin e-mail, data primirii se consideră a fi aceeași cu data trimiterii. În cazul în care oricare dintre documentele justificative este confidențial sau prea mare pentru a fi trimis prin e-mail, partea care trimite documentul poate furniza documentul respectiv într-un alt format electronic celeilalte părți și, după caz, fiecărui arbitru în termen de o zi de la trimiterea mesajului prin e-mail. În aceste cazuri, partea care trimite documentul informează prin e-mail cealaltă parte și, după caz, fiecare arbitru cu privire la trimiterea documentului și precizează conținutul acestuia.

5. Toate notificările se adresează Guvernului Republicii Kazahstan și, respectiv, Direcției-Generale Comerț din cadrul Comisiei Europene. În termen de 30 de zile de la începerea aplicării titlului III (Comerț și afaceri) din prezentul acord, părțile fac schimb de informații privind comunicațiile electronice în temeiul articolelor 3 și 4 din prezentul regulament de procedură. Orice modificare a adreselor de e-mail sau a altor comunicații electronice se notifică fără întârziere celeilalte părți și, după caz, comisiei de arbitraj.

6. Erorile minore de redactare din orice cerere, aviz, comunicare scrisă sau alt document aferent procedurilor comisiei de arbitraj pot fi corectate prin transmiterea promptă a unui nou document care să indice în mod clar modificările.

7. În cazul în care ultima zi de transmitere a unui document coincide cu o zi de sâmbătă, duminică sau o sărbătoare legală în Uniunea europeană sau în Republica Kazahstan, ultima dată de transmitere este următoarea zi lucrătoare. Atunci când un document este transmis unei părți la o dată care corespunde unei zile de sărbătoare pentru partea respectivă, se consideră că documentul a fost transmis în următoarea zi lucrătoare. Data de primire a unui document se consideră a fi aceeași dată ca și data transmiterii.

Inițierea arbitrajului

8. (a) În cazul în care, în temeiul articolului 177 din prezentul acord sau al normei 19, 20 sau 47 din prezentul regulament de procedură, există membri ai comisiei de arbitraj care sunt selectați prin tragere la sorți, tragerea la sorți se efectuează la data și locul stabilite de partea reclamantă, care urmează să fie comunicate prompt părții pârâte. Partea pârâtă poate să fie prezentă în timpul tragerii la sorți, dacă dorește acest lucru. În orice caz, tragerea la sorți se efectuează cu partea/părțile care este prezentă/sunt prezente.

(b) În cazul în care, în temeiul articolului 177 din prezentul acord sau al normei 19, 20 sau 47 din prezentul regulament de procedură, există membri ai comisiei de arbitraj care sunt selectați prin tragere la sorți și există doi președinți ai Comitetului de cooperare, selecția prin tragere la sorți se efectuează de ambii președinți sau de persoanele delegate de aceștia ori de un singur președinte, în cazurile în care celălalt președinte sau persoana delegată de acesta nu acceptă să participe la tragerea la sorți.

(c) Părțile informează arbitrii selectați cu privire la desemnarea lor.

(d) Un arbitru desemnati în conformitate cu procedura stabilită la articolul 177 din prezentul acord confirmă Comitetului de cooperare disponibilitatea sa de fi membru al comisiei de arbitraj în termen de cinci zile de la data la care acesta a fost informat cu privire la desemnarea sa.

(e) Cu excepția cazului în care părțile la diferend convin altfel, acestea desfășoară o reuniune cu comisia de arbitraj în persoană sau prin alte mijloace de comunicare în termen de șapte zile de la data instituirii comisiei de arbitraj. Părțile și comisia de arbitraj vor stabili aspectele pe care părțile sau comisia de arbitraj le consideră oportune, inclusiv remunerația și cheltuielile care urmează să fie plătite arbitrilor. Remunerația și cheltuielile sunt conforme cu standardele OMC.

9. (a) Cu excepția cazului în care părțile convin altfel, în termen de cinci zile de la data selectării arbitrilor, comisia de arbitraj are drept mandat:

„*să examineze, în lumina dispozițiilor relevante ale acordului invocate de către părțile la diferend, aspectul menționat în cererea de instituire a comisiei de arbitraj, să hotărască asupra compatibilității măsurii în cauză cu dispozițiile menționate la articolul 173 și să prezinte un raport în conformitate cu articolele 180, 181, 182 și 195 din prezentul acord*."

(b) Părțile informează comisia de arbitraj în legătură cu mandatul convenit, în termen de trei zile de la acordul lor în această privință.

Comunicări inițiale

10. Partea reclamantă își transmite comunicarea scrisă inițială în termen de cel mult 20 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj. Partea pârâtă transmite comunicarea sa scrisă în apărare în termen de cel mult 20 de zile de la data primirii comunicării scrise inițiale.

Funcționarea comisiilor de arbitraj

11. Președintele comisiei de arbitraj prezidează toate reuniunile acesteia. O comisie de arbitraj poate delega președintelui autoritatea de a lua decizii administrative și procedurale.

12. În absența unor dispoziții contrare prevăzute în titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul acord, comisia de arbitraj își poate desfășura activitățile prin orice mijloace, inclusiv prin telefon, fax sau mijloace informatice.

13. Numai arbitrii pot participa la deliberările comisiei de arbitraj, dar aceasta din urmă își poate autoriza asistenții să fie prezenți la deliberări.

14. Elaborarea oricărui raport rămâne responsabilitatea exclusivă a comisiei de arbitraj și nu poate fi delegată.

15. În cazul în care survine o chestiune procedurală care nu este reglementată de dispozițiile titlului III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul acord și ale anexelor V-VII la prezentul acord, comisia de arbitraj, după consultarea părților, poate adopta o procedură corespunzătoare, compatibilă cu dispozițiile respective.

16. În cazul în care consideră că este necesară modificarea termenelor aplicabile în cadrul procedurilor sale, altele decât termenele prevăzute în titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul acord, sau efectuarea altor ajustări procedurale sau administrative, comisia de arbitraj informează în scris părțile la diferend cu privire la motivele modificării sau ale ajustării și la perioada de timp sau ajustarea necesară.

Înlocuire

17. Dacă un arbitru nu poate participa la o procedură de arbitraj în conformitate cu titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor)din prezentul acord ori dacă se retrage sau trebuie înlocuit pentru că nu respectă cerințele codului de conduită din anexa VI la prezentul acord, se selectează un înlocuitor în conformitate cu articolul 177 din prezentul acord și cu norma 8 din prezentul regulament de procedură.

18. În cazul în care o parte la diferend consideră că un arbitru nu respectă cerințele codului de conduită și că, din acest motiv, ar trebui înlocuit, partea respectivă notifică acest lucru celeilalte părți la diferend, în termen de 15 zile de la data la care a obținut dovezi privind circumstanțele care au dus la încălcarea substanțială a codului de conduită de către arbitru.

19. În cazul în care o parte la diferend consideră că un arbitru, altul decât președintele, nu respectă cerințele codului de conduită, părțile la diferend se consultă și, dacă ajung la un acord privind necesitatea înlocuirii arbitrului, selectează un nou arbitru în conformitate cu articolul 177 din prezentul acord și cu norma 8 din prezentul regulament de procedură.

    În cazul în care părțile la diferend nu ajung la un acord în ceea ce privește necesitatea de a înlocui un arbitru, oricare dintre părțile la diferend poate cere ca respectivul caz să fie supus atenției președintelui comisiei de arbitraj, a cărui hotărâre este definitivă.

    În cazul în care, în temeiul unei astfel de cereri, președintele consideră că un arbitru nu respectă cerințele codului de conduită, noul arbitru este selectat în conformitate cu articolul 177 din prezentul acord și cu norma 8 din prezentul regulament de procedură.

20. În cazul în care o parte consideră că președintele comisiei de arbitraj nu respectă cerințele codului de conduită, părțile se consultă și, în cazul în care ajung la un acord privind necesitatea înlocuirii președintelui, aleg un nou președinte, în conformitate cu articolul 177 din prezentul acord și cu norma 8 din prezentul regulament de procedură.

În cazul în care părțile nu ajung la un acord în ceea ce privește necesitatea de a înlocui președintele, oricare dintre părți poate solicita ca respectivul caz să fie supus atenției uneia dintre persoanele fizice rămase pe sublista președinților menționată la articolul 196 alineatul (1) din prezentul acord. Numele acesteia este tras la sorți de către președintele Comitetului de cooperare sau de către delegatul acestuia. Hotărârea persoanei astfel alese privind necesitatea de a înlocui președintele este definitivă.

În cazul în care persoana astfel aleasă decide că președintele inițial nu respectă cerințele codului de conduită, aceasta selectează un nou președinte, prin tragere la sorți, dintre persoanele fizice rămase pe sublista președinților menționată la articolul 196 alineatul (1) din prezentul acord. Selecția noului președinte are loc în termen de cinci zile de la data deciziei menționate la prezentul punct.

21. Procedurile comisiei de arbitraj se suspendă pe durata perioadei de desfășurare a procedurilor prevăzute la normele 18, 19 și 20 din prezentul regulament de procedură.

Audieri

22. Președintele comisiei de arbitraj stabilește data și ora audierii, în consultare cu părțile la diferend și cu ceilalți membri ai comisiei de arbitraj, și transmite părților la diferend o confirmare scrisă a hotărârii sale. Aceste informații sunt, de asemenea, puse la dispoziția publicului de către partea responsabilă cu administrarea logistică a procedurilor, cu excepția cazului în care audierea nu este publică. Cu excepția cazului în care o parte nu este de acord, comisia de arbitraj poate hotărî să nu organizeze nicio audiere.

23. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel, audierea are loc la Bruxelles în cazul în care partea reclamantă este Republica Kazahstan și la Astana în cazul în care partea reclamantă este Uniunea Europeană.

24. Comisia de arbitraj poate convoca audieri suplimentare în cazul în care părțile convin astfel.

25. Toți arbitrii sunt prezenți pe parcursul întregii audieri.

26. Următoarele persoane pot participa la audiere, indiferent dacă procedurile sunt sau nu sunt deschise publicului:

    (a) reprezentanți ai părților la diferend;

    (b) consilieri ai părților la diferend;

    (c) membri ai personalului administrativ, interpreți, traducători și grefieri; și

    (d) asistenții arbitrilor.

    Numai reprezentanții și consilierii părților la diferend se pot adresa comisiei de arbitraj.

27. Cu cel târziu cinci zile înainte de data audierii, fiecare parte la diferend transmite comisiei de arbitraj o listă cu numele persoanelor care vor pleda sau vor susține prezentări în numele părții respective în cadrul audierii, precum și cu numele altor reprezentanți sau consilieri care vor lua parte la audiere.

28. Comisia de arbitraj desfășoară audierea în modul următor, asigurându-se că partea reclamantă și partea pârâtă beneficiază de timp egal:

    Pledoarii

    (a) pledoaria părții reclamante

    (b) pledoaria părții pârâte

Replică

(a) pledoaria părții reclamante

(b) replica părții pârâte

29. Comisia de arbitraj poate adresa întrebări oricărei părți la diferend, în orice moment al audierii.

30. Comisia de arbitraj ia măsurile necesare în vederea întocmirii și transmiterii în cel mai scurt timp către părțile la diferend a procesului-verbal al fiecărei audieri. Părțile la diferend pot face comentarii referitoare la procesul-verbal, iar comisia de arbitraj poate lua în considerare aceste comentarii.

31. În termen de zece zile de la data audierii, fiecare parte la diferend poate transmite o comunicare scrisă suplimentară cu privire la orice aspect abordat în cadrul audierii.

Întrebări scrise

32. În orice moment al procedurilor, comisia de arbitraj poate adresa întrebări scrise uneia dintre părți sau ambelor părți la diferend. Fiecare parte la diferend primește o copie a tuturor întrebărilor adresate de comisia de arbitraj.

33. Fiecare parte la diferend transmite celeilalte părți la diferend o copie a răspunsului său scris la întrebările comisiei de arbitraj. Fiecare parte la diferend are posibilitatea de a prezenta observații scrise la răspunsul celeilalte părți în termen de cinci zile de la data primirii răspunsului respectiv.

Confidențialitate

34. Fiecare parte la diferend și consilierii săi tratează informațiile transmise comisiei de arbitraj de cealaltă parte la diferend ca fiind confidențiale, dacă partea respectivă le-a desemnat drept confidențiale. În cazul în care transmite comisiei de arbitraj o versiune confidențială a comunicărilor sale scrise, o parte la diferend furnizează, de asemenea, la cererea celeilalte părți și în termen de 15 zile de la data cererii sau a transmiterii, luându-se în considerare data cea mai recentă, o sinteză neconfidențială a informațiilor conținute în comunicările sale scrise care ar putea fi făcută publică, precum și o explicație a motivului pentru care informațiile nedivulgate sunt confidențiale. Nicio dispoziție a prezentului regulament de procedură nu împiedică o parte la diferend să își facă publice propriile opinii în măsura în care, atunci când face trimiteri la informațiile comunicate de cealaltă parte, nu dezvăluie nicio informație desemnată de cealaltă parte drept confidențială.

    Comisia de arbitraj se reunește în sesiuni închise publicului atunci când comunicările și pledoariile uneia dintre părți conțin informații confidențiale. Părțile la diferend și consilierii lor păstrează caracterul confidențial al audierilor organizate de comisia de arbitraj, în cazul în care acestea se desfășoară în sesiuni închise publicului.

Versiunea neconfidențială a raportului comisiei de arbitraj

35. Dacă raportul comisiei de arbitraj conține informații desemnate drept confidențiale de către o parte, comisia de arbitraj elaborează o versiune neconfidențială a raportului. Părților li se dă posibilitatea să prezinte observații cu privire la versiunea neconfidențială, iar comisia de arbitraj ia în considerare observațiile acestora la elaborarea versiunii neconfidențiale definitive a raportului.

Contactele *ex parte*

36. Comisia de arbitraj nu se întâlnește și nu comunică cu o parte în absența celeilalte părți.

37. Niciun membru al comisiei de arbitraj nu poate discuta vreun aspect al obiectului procedurilor cu o parte sau cu ambele părți la diferend în absența celorlalți arbitri.

Comunicări *amicus curiae*

38. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel în termen de trei zile de la data instituirii comisiei de arbitraj, aceasta poate primi comunicări scrise nesolicitate din partea unor persoane fizice sau juridice înregistrate pe teritoriul unei părți la diferend, care sunt independente de guvernele părților la diferend, cu condiția ca respectivele comunicări să fie transmise în termen de zece zile de la data instituirii comisiei de arbitraj, să fie concise și să conțină maximum 15 pagini tastate folosind spațiere dublă și să fie relevante, în mod direct, pentru o chestiune de fapt sau de drept examinată de comisia de arbitraj.

39. Comunicarea conține o descriere a persoanei fizice sau juridice care o transmite, inclusiv naționalitatea sau locul său de stabilire, natura activităților sale, statutul juridic, obiectivele sale generale și sursa sa de finanțare și precizează natura interesului pe care îl are persoana respectivă în ceea ce privește procedura comisiei de arbitraj. Comunicarea în cauză se redactează în limbile alese de părțile la diferend, în conformitate cu normele 42 și 43 din prezentul regulament de procedură.

40. Comisia de arbitraj enumeră, în raportul său, toate comunicările primite care sunt conforme cu normele 38 și 39 din prezentul regulament de procedură. Comisia de arbitraj nu este obligată să răspundă, în raportul său, argumentelor prezentate în aceste comunicări. Orice astfel de comunicare se transmite părților la diferend pentru a face observații. Observațiile părților la diferend se transmit în termen de zece de zile de la primirea comunicării, iar orice astfel de observații sunt luate în considerare de către comisia de arbitraj.

Cazuri urgente

41. În cazurile urgente menționate în titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul acord, comisia de arbitraj, după consultarea părților, ajustează, în funcție de necesități, termenele menționate în prezentul regulament de procedură și comunică părților aceste ajustări.

Traducere și interpretare

42. În cadrul consultărilor menționate la articolul 174 din prezentul acord și cel târziu la reuniunea menționată la norma 8 litera (e) din prezentul regulament de procedură, părțile la diferend depun eforturi pentru a stabili de comun acord o limbă de lucru comună care să fie utilizată în cadrul procedurilor în fața comisiei de arbitraj.

43. În cazul în care părțile la diferend nu reușesc să stabilească de comun acord o limbă de lucru comună, fiecare parte își redactează comunicările scrise în limba aleasă. În acest caz, partea respectivă furnizează, în același timp, o traducere în limba aleasă de cealaltă parte, cu excepția cazului în care comunicările sale sunt scrise în una dintre limbile de lucru ale OMC. Partea pârâtă ia măsurile necesare pentru a asigura interpretarea expunerilor orale în limbile alese de părți.

44. Rapoartele comisiei de arbitraj se comunică în limba (limbile) aleasă (alese) de părțile la diferend.

45. Oricare dintre părțile la diferend poate prezenta observații cu privire la exactitatea oricărei versiuni traduse a unui document elaborat în conformitate cu prezentul regulament de procedură.

46. Fiecare parte suportă costurile aferente traducerii comunicărilor sale scrise. Costurile aferente traducerii unui raport al comisiei de arbitraj se suportă în mod egal de către părțile la diferend.

Alte proceduri

47. Prezentul regulament de procedură se aplică, de asemenea, procedurilor prevăzute la articolul 174, la articolul 184 alineatul (2), la articolul 185 alineatul (2), la articolul 186 alineatul (3) și la articolul 187 alineatul (2) din prezentul acord. Cu toate acestea, termenele prevăzute în prezentul regulament de procedură se ajustează de către comisia de arbitraj pentru a corespunde termenelor speciale prevăzute pentru adoptarea unui raport de către comisia de arbitraj în cadrul acestor alte proceduri.

ANEXA VI

COD DE CONDUITĂ PENTRU MEMBRII
COMISIILOR DE ARBITRAJ ȘI MEDIATORII
MENȚIONAT ÎN TITLUL III (COMERȚ ȘI AFACERI)
CAPITOLUL 14 (SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR)

Definiții

1. În prezentul cod de conduită:

   (a) „arbitru” înseamnă un membru al unei comisii de arbitraj instituite efectiv în conformitate cu articolul 177 din prezentul acord;

   (b) „candidat” înseamnă o persoană al cărei nume se află pe lista arbitrilor menționată la articolul 196 din prezentul acord și care este luată în considerare pentru a fi selectată membru al unei comisii de arbitraj, în conformitate cu articolul 177 din prezentul acord;

   (c) „asistent” înseamnă o persoană care, în temeiul mandatului unui arbitru, desfășoară activități de documentare sau îl asistă pe arbitru în activitatea acestuia;

   (d) „procedură” înseamnă, sub rezerva unor dispoziții contrare, o procedură a unei comisii de arbitraj prevăzută în titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul acord;

   (e) „personal”, în ceea ce privește un arbitru, înseamnă persoanele aflate sub coordonarea și controlul arbitrului, altele decât asistenții;

   (f) „mediator” înseamnă o persoană care conduce o procedură de mediere în conformitate cu anexa VII la prezentul acord.

Responsabilitățile în cadrul procesului

2. Fiecare candidat și arbitru evită orice încălcare și orice aparență de încălcare a deontologiei, este independent și imparțial, evită orice conflict de interese direct sau indirect și respectă standarde înalte de conduită pentru a asigura integritatea și imparțialitatea mecanismului de soluționare a diferendelor. Foștii arbitri trebuie să respecte obligațiile prevăzute la normele 15, 16, 17 și 18 din prezentul cod de conduită.

Obligațiile de comunicare a informațiilor

3. Înainte de confirmarea selectării sale ca arbitru în temeiul titlului III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul acord, un candidat comunică orice interes, relație sau aspect care i-ar putea afecta independența sau imparțialitatea sau care ar putea da naștere, în mod rezonabil, la o aparență de încălcare a deontologiei sau de favorizare a unei părți în cursul procedurii. În acest scop, candidatul depune toate eforturile rezonabile pentru a se informa în legătură cu existența unor astfel de interese, relații și aspecte.

4. Un candidat sau un arbitru comunică în scris aspecte privind încălcările efective sau potențiale ale prezentului cod de conduită doar Comitetului de cooperare, în vederea analizării lor de către părți.

5. Odată selectat, un arbitru continuă să depună toate eforturile rezonabile pentru a se informa în legătură cu orice interese, relații sau aspecte menționate la norma 3 din prezentul cod de conduită și le comunică. Obligația de comunicare a informațiilor reprezintă o obligație permanentă, care impune arbitrului comunicarea oricăror astfel de interese, relații sau aspecte care ar putea interveni în orice stadiu al procedurii. Arbitrul comunică, în scris, astfel de interese, relații sau aspecte Comitetului de cooperare, în vederea analizării lor de către părți.

Atribuțiile arbitrilor

6. După confirmarea selectării sale, un arbitru trebuie să fie disponibil să își îndeplinească și își îndeplinește atribuțiile cu atenție și promptitudine pe durata întregii proceduri, în mod onest și cu profesionalism.

7. Arbitrul analizează doar acele aspecte care apar în cursul procedurii și sunt necesare în vederea întocmirii unui raport al comisiei de arbitraj și nu deleagă această atribuție niciunei alte persoane.

8. Arbitrul ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că asistenții și personalul său cunosc și respectă normele 2, 3, 4, 5, 16, 17 și 18 din prezentul cod de conduită.

9. Arbitrul nu se angajează în contacte *ex parte* în ceea ce privește procedura.

Independența și imparțialitatea arbitrilor

10. Arbitrul este independent și imparțial, evită crearea unei aparențe de încălcare a deontologiei sau de favorizare a unei părți și să nu se lasă influențat de interesul personal, de presiuni externe, de considerente de ordin politic, de proteste publice, de loialitatea față de o parte sau de frica de a face obiectul criticilor.

11. Arbitrul nu poate, în mod direct sau indirect, să își asume o obligație sau să accepte beneficii care ar afecta sau ar părea că afectează îndeplinirea în mod corespunzător a atribuțiilor sale.

12. Arbitrul nu își folosește poziția în comisia de arbitraj pentru a servi interese personale sau private. Arbitrul evită acțiunile care pot crea impresia că ar putea fi influențat de alte persoane.

13. Arbitrul nu permite ca judecata sau comportamentul său să fie influențate de relații sau responsabilități financiare, de afaceri, profesionale, personale ori sociale.

14. Arbitrul evită să intre în orice relație sau să dobândească orice interes financiar susceptibil să îi afecteze imparțialitatea sau care ar putea crea, în mod rezonabil, o aparență de încălcare a deontologiei sau de favorizare a unei părți.

Obligațiile foștilor arbitri

15. Toți foștii arbitri trebuie să evite acțiunile care ar putea crea aparența că au favorizat una dintre părți în îndeplinirea atribuțiilor lor sau că ar fi obținut vreun beneficiu în urma deciziei sau a raportului comisiei de arbitraj.

Confidențialitate

16. Niciun arbitru sau fost arbitru nu poate, în niciun moment, să comunice sau să utilizeze informații nedestinate publicului care sunt referitoare la o procedură sau de care a luat cunoștință în cadrul unei proceduri decât pentru scopurile procedurii respective și nu poate, în niciun caz, să comunice sau să utilizeze asemenea informații pentru a dobândi avantaje personale, pentru a favoriza alte persoane sau pentru a afecta interesele altora.

17. Arbitrul nu poate comunica un raport al comisiei de arbitraj sau părți ale acestuia înainte de publicarea sa în conformitate cu titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul acord.

18. Un arbitru sau un fost arbitru nu face publice în niciun moment deliberările unei comisii de arbitraj sau opiniile unui arbitru.

Cheltuieli

19. Fiecare arbitru păstrează o evidență și întocmește un raport final cu privire la timpul dedicat procedurii și la cheltuielile sale, precum și cu privire la timpul și cheltuielile asistentului și ale personalului său.

Mediatorii

20. Mediatorilor li se aplică, *mutatis mutandis*, dispozițiile aplicabile arbitrilor sau foștilor arbitri descrise în prezentul cod de conduită.

ANEXA VII

MECANISMUL DE MEDIERE
MENȚIONAT ÎN TITLUL III (COMERȚ ȘI AFACERI)
CAPITOLUL 14 (SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR)

ARTICOLUL 1

Obiectiv

Obiectivul prezentei anexe este de a facilita găsirea unei soluții stabilite de comun acord, pe baza unei proceduri complete și rapide, cu asistența unui mediator.

SECȚIUNEA A

PROCEDURA ÎN CADRUL MECANISMULUI DE MEDIERE

ARTICOLUL 2

Solicitarea informațiilor

(1) Înainte de inițierea procedurii de mediere, oricare dintre părți poate solicita în scris, în orice moment, informații cu privire la o măsură care afectează comerțul sau investițiile dintre părți. Partea căreia i se adresează o astfel de cerere prezintă, în termen de 20 de zile de la data primirii cererii, un răspuns scris care conține observațiile sale privind informațiile vizate de cerere.

(2) Atunci când partea căreia i se adresează cererea de informații estimează că nu va fi în măsură să transmită un răspuns în termen de 20 de zile de la primirea cererii, aceasta notifică imediat părții solicitante acest lucru, precizând motivele întârzierii și furnizând o estimare a termenului cel mai scurt în care va fi în măsură să transmită răspunsul.

ARTICOLUL 3

Inițierea procedurii

(1) O parte poate solicita în orice moment ca părțile să înceapă o procedură de mediere, printr-o cerere scrisă transmisă celeilalte părți. Cererea trebuie să fie suficient de detaliată pentru a expune în mod clar preocupările părții solicitante și:

(a) să stabilească măsura specifică în cauză;

(b) să furnizeze o declarație privind efectele negative pretinse pe care partea solicitantă consideră că măsura le produce sau le va produce asupra schimburilor comerciale sau a investițiilor dintre părți și

(c) să explice modul în care partea solicitantă consideră că efectele respective sunt legate de măsura în cauză.

(2) Procedura de mediere poate fi inițiată numai cu acordul comun al părților. În cazul în care se formulează o cerere în conformitate cu alineatul (1), partea căreia i se adresează cererea o examinează cu atenție și transmite părții solicitante, în scris, un răspuns de acceptare sau de respingere în termen de zece zile de la primirea cererii.

ARTICOLUL 4

Selectarea mediatorului

(1) Părțile depun eforturi să ajungă la un acord asupra unui mediator în termen de 15 zile de la transmiterea răspunsului de acceptare menționat la articolul 3 alineatul (2) din prezenta anexă.

(2) În cazul în care părțile nu pot ajunge la un acord cu privire la mediator în termenul stabilit la alineatul (1) al prezentului articol, oricare dintre părți poate solicita președintelui Comitetului de cooperare sau delegatului acestuia să selecteze mediatorul prin tragere la sorți din lista stabilită în temeiul articolului 196 alineatul (1) din prezentul acord. Reprezentanții ambelor părți sunt invitați cu suficient timp înainte să asiste la tragerea la sorți. În orice caz, tragerea la sorți se efectuează cu partea/părțile care este prezentă/sunt prezente.

(3) Președintele Comitetului de cooperare sau delegatul acestuia selectează mediatorul în termen de cinci zile de la cererea prezentată în conformitate cu alineatul (2).

(4) În cazul în care, în momentul prezentării unei cereri în temeiul articolului 3 din prezenta anexă, lista menționată la articolul 196 alineatul (1) din prezentul acord nu este stabilită, selectarea mediatorului se face prin tragere la sorți dintre persoanele fizice care au fost propuse în mod oficial de către una dintre părți sau de către ambele părți.

(5) Mediatorul nu poate fi cetățean al niciuneia dintre părți, cu excepția cazului în care părțile convin altfel.

(6) Mediatorul ajută părțile, în mod imparțial și transparent, să clarifice măsura în cauză și efectele posibile ale acesteia asupra comerțului, precum și să găsească o soluție stabilită de comun acord.

(7) Mediatorilor li se aplică, *mutatis mutandis*, Codul de conduită aplicabil membrilor comisiei de arbitraj și mediatorilor prevăzut în anexa VI la prezentul acord.

(8) Normele 3-7 (Notificări) și 42-46 (Traducere și interpretare) din Regulamentul de procedură pentru arbitraj prevăzut în anexa V la prezentul acord se aplică *mutatis mutandis*.

ARTICOLUL 5

Regulamentul procedurii de mediere

(1) În termen de zece zile de la desemnarea mediatorului, partea care a invocat procedura de mediere prezintă mediatorului și celeilalte părți, în scris, o descriere detaliată a problemei, în special a funcționării măsurii în cauză și a efectelor acesteia asupra comerțului. În termen de 20 de zile de la primirea descrierii în cauză, cealaltă parte poate furniza observații scrise referitoare la descriere. Fiecare parte poate include orice informații pe care le consideră relevante în descrierea sau în observațiile sale.

(2) Mediatorul poate decide cu privire la modalitatea cea mai adecvată de a clarifica măsura în cauză și efectele posibile ale acesteia asupra comerțului. În special, mediatorul poate să organizeze reuniuni ale părților, să consulte părțile împreună sau individual, să solicite asistență sau consultanță din partea experților relevanți și a părților interesate și să furnizeze orice sprijin suplimentar solicitat de părți. Mediatorul se consultă cu părțile înainte de a solicita asistență sau de a se consulta cu experții relevanți și cu părțile interesate.

(3) Mediatorul nu acordă consiliere și nu formulează observații referitoare la conformitatea măsurii în cauză cu prezentul acord. Mediatorul poate acorda consiliere și propune o soluție care să fie examinată de părți. Părțile pot accepta sau respinge soluția propusă sau pot conveni asupra unei soluții diferite.

(4) Procedura de mediere are loc pe teritoriul părții căreia i-a fost adresată cererea sau, de comun acord, în orice alt loc sau prin orice alt mijloc.

(5) Părțile depun eforturi pentru a găsi o soluție de comun acord în termen de 60 de zile de la desemnarea mediatorului. În așteptarea unui acord final, părțile pot lua în considerare posibile soluții provizorii.

(6) Soluția stabilită de comun acord sau soluția provizorie poate fi adoptată printr-o decizie a Comitetului de cooperare. Soluțiile stabilite de comun acord se fac publice. Versiunea făcută publică nu poate conține informații pe care una dintre părți le-a desemnat drept confidențiale.

(7) La cererea părților, mediatorul le transmite un proiect de raport bazat pe date concrete, care prezintă pe scurt: (i) măsura în cauză, (ii) procedurile urmate și (iii) eventuala soluție stabilită de comun acord, inclusiv posibilele soluții provizorii. Mediatorul stabilește un termen de 15 zile în care părțile pot să trimită observații privind proiectul de raport. După analizarea observațiilor părților primite în termenul respectiv, mediatorul transmite părților, în termen de 15 zile, un raport final bazat pe date concrete. Raportul bazat pe date concrete nu include nicio interpretare a dispozițiilor prezentului acord.

(8) Procedura se încheie prin:

(a) adoptarea de comun acord a unei soluții de către părți, la data adoptării acestei soluții;

(b) acordul comun al părților, în orice etapă a procedurii, la data respectivului acord;

(c) o declarație scrisă a mediatorului, după consultarea părților, atestând că eforturile suplimentare de mediere ar rămâne fără efect, la data respectivei declarații; sau

(d) o declarație scrisă a uneia dintre părți după examinarea soluțiilor stabilite de comun acord în cadrul procedurii de mediere și după examinarea recomandărilor și soluțiilor propuse de mediator, la data respectivei declarații.

SECȚIUNEA B

PUNEREA ÎN APLICARE

ARTICOLUL 6

Punerea în aplicare a unei soluții stabilite de comun acord

(1) În cazul în care părțile au stabilit o soluție de comun acord, fiecare dintre ele ia măsurile necesare pentru a pune în aplicare soluția respectivă în termenul convenit.

(2) Partea care pune în aplicare soluția stabilită de comun acord notifică în scris celeilalte părți acțiunile sau măsurile luate în acest scop.

SECȚIUNEA C

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 7

Confidențialitatea și relația cu soluționarea diferendelor

(1) Cu excepția cazului în care părțile convin altfel și fără a aduce atingere articolului 5 alineatul (6) din prezenta anexă, toate etapele procedurii, inclusiv orice consiliere sau soluție propusă, sunt confidențiale. Cu toate acestea, orice parte poate face public faptul că are loc o mediere.

(2) Procedura de mediere nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților prevăzute în titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul acord sau în oricare alt acord.

(3) Consultările prevăzute în titlul III (Comerț și afaceri) capitolul 14 (Soluționarea diferendelor) din prezentul acord nu sunt necesare înainte de a iniția procedura de mediere. Cu toate acestea, în mod normal, înainte de a iniția procedura de mediere, o parte ar trebui să facă uz de celelalte dispoziții relevante privind cooperarea sau consultarea prevăzute în prezentul acord.

(4) O parte nu introduce ca probe și nu se bazează, în alte proceduri de soluționare a diferendelor prevăzute în prezentul acord sau în orice alt acord, pe următoarele elemente, iar comisia nu ia în considerare:

(a) pozițiile adoptate de cealaltă parte în cursul procedurii de mediere sau informațiile colectate în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) din prezenta anexă;

(b) faptul că cealaltă parte și-a arătat disponibilitatea de a accepta o soluție pentru măsura care face obiectul medierii sau

(c) recomandările sau propunerile formulate de mediator.

(5) Un mediator nu poate avea calitatea de membru al comisiei într-o procedură de soluționare a diferendelor prevăzută în prezentul acord sau în Acordul OMC referitoare la o problemă pentru care el/ea a avut calitatea de mediator.

ARTICOLUL 8

Termene

Orice termen menționat în prezenta anexă poate fi modificat prin acordul comun al părților.

ARTICOLUL 9

Costuri

(1) Fiecare parte suportă cheltuielile aferente participării sale la procedura de mediere.

(2) Părțile împart în mod egal cheltuielile aferente aspectelor organizatorice, inclusiv remunerația și cheltuielile mediatorului. Remunerația mediatorului este conformă cu cea prevăzută pentru președintele unei comisii de arbitraj în conformitate cu articolul 8 litera (e) din Regulamentul de procedură prevăzut în anexa V la prezentul acord.

PROTOCOL
PRIVIND ASISTENȚA ADMINISTRATIVĂ RECIPROCĂ
ÎN DOMENIUL VAMAL

ARTICOLUL 1

Definiții

În sensul prezentului protocol:

(a) „legislație vamală” înseamnă actele cu putere de lege sau normele administrative care se aplică pe teritoriile părților, care reglementează importul, exportul, tranzitul mărfurilor și plasarea lor sub orice alt regim sau procedură vamală, inclusiv măsurile privind interzicerea, restricționarea și controlul acestora;

(b) „autoritate solicitantă” înseamnă o autoritate administrativă competentă care face o solicitare de asistență în temeiul prezentului protocol și care a fost desemnată de o parte în acest scop;

(c) „autoritate solicitată” înseamnă o autoritate administrativă competentă care primește o solicitare de asistență în temeiul prezentului protocol și care a fost desemnată de o parte în acest scop;

(d) „date cu caracter personal” înseamnă orice informație referitoare la o persoană identificată sau identificabilă;

(e) „operațiune care încalcă legislația vamală” înseamnă orice încălcare sau tentativă de încălcare a legislației vamale.

ARTICOLUL 2

Domeniul de aplicare

(1) Părțile își acordă reciproc asistență în domeniile care țin de competența lor, în conformitate cu modalitățile și condițiile stabilite în prezentul protocol, pentru a asigura aplicarea corectă a legislației lor vamale, prin prevenirea operațiunilor care contravin legislației vamale, prin anchetarea și prin combaterea acestora.

(2) Asistența în domeniul vamal prevăzută în prezentul protocol se aplică oricărei autorități administrative a părților care este competentă în ceea ce privește aplicarea prezentului protocol. Asistența nu aduce atingere normelor care reglementează acordarea de asistență reciprocă în materie penală. De asemenea, nu se referă la schimbul de informații obținute în urma exercitării competențelor la solicitarea unei autorități judiciare, cu excepția cazurilor în care comunicarea unor astfel de informații este autorizată de autoritatea respectivă.

(3) Prezentul protocol nu se referă la asistența în domeniul recuperării taxelor vamale, a impozitelor și a amenzilor.

ARTICOLUL 3

Asistența la cerere

(1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată îi comunică acesteia toate informațiile pertinente care îi pot permite să se asigure că legislația vamală este aplicată corect, inclusiv informații privind activități constatate sau preconizate care constituie sau ar putea constitui o încălcare a legislației vamale.

(2) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată o informează pe aceasta cu privire la:

(a) circumstanțele (faptele și condițiile) exportului de mărfuri de pe teritoriul uneia dintre părți și ale importului pe teritoriul celeilalte părți, precizând, dacă este cazul, regimul vamal aplicat mărfurilor;

(b) circumstanțele (faptele și condițiile) importului de mărfuri pe teritoriul uneia dintre părți și ale exportului de pe teritoriul celeilalte părți, precizând, dacă este cazul, regimul vamal aplicat mărfurilor.

(3) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată ia măsurile necesare, în cadrul actelor sale cu putere de lege sau al actelor administrative, pentru a asigura o supraveghere specială în ceea ce privește:

(a) persoanele fizice sau juridice în cazul cărora există motive întemeiate să se considere că sunt sau au fost implicate în operațiuni care încalcă legislația vamală;

(b) locurile în care sunt depozitate mărfuri în cazul cărora există motive întemeiate să se suspecteze că au loc operațiuni care încalcă legislația vamală;

(c) mărfuri transportate sau destinate să fie transportate în cazul cărora există motive întemeiate să se suspecteze că au loc operațiuni care încalcă legislația vamală;

(d) mijloacele de transport care transportă mărfuri în cazul cărora există motive întemeiate să se suspecteze că au loc operațiuni care încalcă legislația vamală.

ARTICOLUL 4

Asistența spontană

Părțile își acordă reciproc asistență, din proprie inițiativă și în conformitate cu actele cu putere de lege sau normele lor administrative, în cazul în care consideră că acest lucru este necesar pentru aplicarea corectă a legislației vamale, în special prin furnizarea de informații cu privire la:

(a) activitățile care sunt sau par a fi operațiuni care încalcă legislația vamală și care pot prezenta interes pentru cealaltă parte;

(b) noi mijloace sau metode utilizate pentru desfășurarea unor operațiuni care încalcă legislația vamală;

(c) mărfurile despre care se cunoaște că fac obiectul unor operațiuni care încalcă legislația vamală;

(d) persoanele fizice sau juridice în cazul cărora există motive întemeiate să se considere că sunt sau au fost implicate în operațiuni care încalcă legislația vamală;

(e) mijloacele de transport în cazul cărora există motive întemeiate să se considere că au fost, sunt sau pot fi utilizate în operațiuni care încalcă legislația vamală.

ARTICOLUL 5

Transmitere și notificare

La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată, în conformitate cu actele cu putere de lege sau actele administrative care i se aplică, ia toate măsurile necesare pentru a transmite orice documente provenind de la autoritatea solicitantă și pentru a notifica orice decizii ale autorității solicitante care intră în domeniul de aplicare al prezentului protocol unui destinatar rezident sau stabilit pe teritoriul autorității solicitate.

Cererile de transmitere a documentelor sau de notificare a deciziilor se redactează în scris în una dintre limbile oficiale ale autorității solicitate sau într-o limbă acceptată de această autoritate.

ARTICOLUL 6

Forma și conținutul cererilor de asistență

(1) Cererile formulate în temeiul prezentului protocol se prezintă în scris. Ele sunt însoțite de documentele necesare pentru a permite îndeplinirea cererii. În situații de urgență, se pot accepta și cereri prezentate verbal, însă acestea trebuie să fie imediat confirmate în scris.

(2) Cererile formulate în temeiul alineatului (1) includ următoarele informații:

(a) autoritatea solicitantă;

(b) obiectul și motivul cererii;

(c) măsura solicitată;

(d) actele cu putere de lege și normele administrative, precum și celelalte elemente juridice implicate;

(e) indicații cât mai exacte și complete posibil privind persoanele fizice și juridice care fac obiectul anchetelor;

(f) un rezumat al faptelor relevante și al anchetelor deja efectuate;

(g) orice alte informații relevante necesare pentru executarea cererii.

(3) Cererile se redactează în una dintre limbile oficiale ale autorității solicitate sau într-o limbă acceptată de către această autoritate. Această cerință nu se aplică documentelor care însoțesc cererea menționată la alineatul (1).

(4) În cazul în care o cerere nu îndeplinește cerințele de formă menționate la alineatele (1)-(3), se poate solicita corectarea sau completarea acesteia; Între timp, se pot dispune măsuri asigurătorii.

ARTICOLUL 7

Soluționarea cererilor

(1) Pentru a răspunde unei cereri de asistență, autoritatea solicitată acționează, în limitele competenței și resurselor sale disponibile, ca și cum ar acționa pe cont propriu sau la cererea altor autorități ale aceleiași părți, furnizând informațiile de care dispune deja și efectuând sau determinând efectuarea unor anchete corespunzătoare. Aceasta se aplică, de asemenea, oricărei alte autorități căreia i-a fost adresată cererea de către autoritatea solicitată, atunci când aceasta din urmă nu poate acționa pe cont propriu.

(2) Cererile de asistență se soluționează în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale părții solicitate. În cazul în care cererea nu poate fi soluționată, partea solicitantă este informată fără întârziere.

(3) Funcționarii autorizați ai unei părți, pot, cu acordul celeilalte părți și în condițiile stabilite de aceasta din urmă, să fie prezenți la sediul autorității solicitate sau ale oricărei alte autorități în cauză, în conformitate cu alineatul (1), pentru a obține informații privind activitățile care constituie sau pot constitui operațiuni care încalcă legislația vamală, de care autoritatea solicitantă are nevoie în scopul aplicării prezentului protocol.

(4) Funcționarii unei părți, abilitați în mod corespunzător, pot, cu acordul celeilalte părți și în condițiile stabilite de aceasta din urmă, să participe la anchetele desfășurate pe teritoriul celeilalte părți.

ARTICOLUL 8

Forma în care se comunică informațiile

(1) Autoritatea solicitată comunică în scris autorității solicitante rezultatele anchetelor, anexând documentele, copiile legalizate sau orice alte acte relevante.

(2) Aceste informații pot fi furnizate în format informatic.

(3) Documentele originale se transmit doar la cerere, în cazurile în care copiile legalizate se dovedesc a fi insuficiente. Aceste originale se restituie cât mai repede posibil.

ARTICOLUL 9

Excepții de la obligația de a acorda asistență

(1) Asistența poate fi refuzată sau supusă îndeplinirii anumitor condiții sau cerințe în cazurile în care una dintre părți consideră că asistența acordată în temeiul prezentului protocol:

(a) ar putea aduce atingere suveranității Republicii Kazahstan sau a unui stat membru al Uniunii Europene căruia i-a fost solicitată asistența în temeiul prezentului protocol sau

(b) este susceptibilă să aducă atingere ordinii publice, siguranței sau altor interese esențiale, în special în cazurile menționate la articolul 10 alineatul (2) din prezentul protocol; sau

(c) ar implica violarea unui secret industrial, comercial sau profesional.

(2) Acordarea asistenței poate fi amânată de către autoritatea solicitată, dacă aceasta interferează cu o anchetă, cu o urmărire judiciară sau cu o procedură în desfășurare. În acest caz, autoritatea solicitată consultă autoritatea solicitantă pentru a stabili dacă asistența poate fi acordată sub rezerva clauzelor sau a condițiilor pe care le poate impune autoritatea solicitată.

(3) În cazul în care autoritatea solicitantă solicită un tip de asistență pe care ea însăși nu ar putea să o furnizeze dacă i-ar fi solicitată, aceasta atrage atenția asupra acestui fapt în cererea sa. În consecință, rămâne la latitudinea autorității solicitate să decidă asupra modului în care răspunde unei asemenea cereri.

(4) În cazurile menționate la alineatele (1) și (2), decizia autorității solicitate și motivele acesteia trebuie comunicate fără întârziere autorității solicitante.

ARTICOLUL 10

Schimbul de informații și confidențialitatea

(1) Orice informație comunicată în temeiul prezentului protocol, indiferent de forma acesteia, are caracter confidențial sau este rezervată unei difuzări restrânse, în funcție de normele aplicabile de către fiecare parte. Aceasta intră sub incidența obligației păstrării secretului profesional și beneficiază de protecția acordată prin legile aplicabile în materie pe teritoriul părții care a primit-o, precum și prin dispozițiile corespunzătoare care se aplică instituțiilor Uniunii Europene.

(2) Datele cu caracter personal pot fi comunicate doar în cazul în care partea care le-ar putea primi se angajează să protejeze astfel de date într-o manieră considerată adecvată de partea care le-ar putea furniza.

(3) Utilizarea informațiilor obținute în temeiul prezentului protocol în cadrul acțiunilor administrative sau judiciare inițiate ca urmare a constatării unor operațiuni care încalcă legislația vamală este considerată ca fiind în scopul aplicării prezentului protocol. Prin urmare, părțile pot folosi drept probe, în procesele-verbale, rapoartele și mărturiile lor, precum și pe parcursul procedurilor și al urmăririlor în justiție, informațiile obținute și documentele consultate în conformitate cu dispozițiile prezentului protocol. Autoritatea competentă care a furnizat aceste informații sau care a permis accesul la documente este informată cu privire la o astfel de utilizare.

(4) Informațiile obținute în temeiul prezentului protocol se utilizează exclusiv în scopurile prevăzute în prezentul protocol. În cazul în care una dintre părți dorește să folosească aceste informații în alte scopuri, ea obține în prealabil acordul scris al autorității care le-a furnizat. În acest caz, utilizarea informațiilor respective este condiționată de eventualele restricții impuse de autoritatea în cauză.

ARTICOLUL 11

Experți și martori

Un funcționar al unei autorități solicitate poate fi autorizat să se înfățișeze, în limitele stabilite prin autorizația care i-a fost acordată, în calitate de expert sau martor în cadrul procedurilor administrative sau judiciare inițiate în domeniile reglementate de prezentul protocol și poate să prezinte obiectele, documentele sau copiile certificate ale acestora care pot fi necesare pentru desfășurarea procedurilor. Cererea adresată funcționarului este efectuată de către autoritatea solicitantă și trebuie să indice în mod specific autoritatea administrativă sau judiciară în fața căreia funcționarul va trebui să compară, pentru ce aspecte și în ce calitate (titlu sau funcție).

ARTICOLUL 12

Cheltuielile de asistență

Părțile renunță reciproc la orice pretenție cu privire la rambursarea cheltuielilor rezultate din aplicarea prezentului protocol, exceptând, după caz, cheltuielile legate de experți și martori, precum și cele legate de interpreți și traducători care nu sunt funcționari publici.

ARTICOLUL 13

Punerea în aplicare

(1) Punerea în aplicare a prezentului protocol se încredințează, pe de o parte, autorităților vamale ale Republicii Kazahstan și, pe de altă parte, serviciilor competente ale Comisiei Europene și autorităților vamale ale statelor membre ale Uniunii Europene, după caz. Acestea decid cu privire la toate măsurile și aranjamentele practice necesare în vederea punerii în aplicare a protocolului, luând în considerare normele în vigoare, în special în domeniul protecției datelor.

(2) Părțile se consultă și ulterior se informează reciproc cu privire la normele detaliate de punere în aplicare care se adoptă în conformitate cu dispozițiile prezentului protocol.

ARTICOLUL 14

Alte acorduri

(1) Având în vedere competențele Uniunii Europene și, respectiv, ale statelor membre ale Uniunii Europene, dispozițiile prezentului protocol:

(a) nu afectează obligațiile părților prevăzute în orice alte convenții sau acorduri internaționale;

(b) se consideră complementare celor din acordurile de asistență reciprocă încheiate sau care pot fi încheiate între statele membre ale Uniunii Europene și Republica Kazahstan și

(c) nu aduc atingere dispozițiilor Uniunii Europene privind comunicarea între serviciile competente ale Comisiei Europene și autoritățile vamale ale statelor membre ale Uniunii Europene a tuturor informațiilor obținute în temeiul prezentului protocol care ar putea prezenta interes pentru Uniunea Europeană sau pentru statele membre ale Uniunii Europene.

(2) În pofida alineatului (1) de la prezentul articol, dispozițiile prezentului protocol primează asupra celor din cadrul oricărui acord bilateral în domeniul asistenței reciproce care a fost sau ar putea fi încheiat în mod individual între state membre ale Uniunii Europene și Republica Kazahstan în măsura în care dispozițiile acestuia din urmă sunt incompatibile cu dispozițiile prezentului protocol.

(3) Cu privire la chestiunile legate de aplicarea prezentului protocol, părțile se consultă pentru a soluționa problema în cadrul unui dialog periodic privind aspectele vamale dintre părți.